ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
Τ.Γ. Γραφείου Κ.Κ. ΠΑΤΡΑΣ
Αριθμός Αδείας 34
Κωδικός 2581
ΕΚΔΟΤΗΝ
ΕΛΤΑ Hellenic Post

Δήμος Πατρέων: 48 δόσεις για οφειλές

Ο Δήμος Πατρέων διπλασιάζει τις δόσεις εξόφλησης οφειλών από 24 σε 48, προσφέροντας ανάσα σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις.

Σελ. 3

Οι 7 αναπτυξιακοί άξονες της ΠΔΕ

Ο Ν. Φαρμάκης παρουσίασε επτά αναπτυξιακές προτεραιότητες για τη Δυτική Ελλάδα, καθορίζοντας τον σχεδιασμό της περιόδου 2028–2034.

Σελ. 3

1,14 εκ. ευρώ για ηλεκτροφωτισμό

Προκηρύσσεται διαγωνισμός για την επέκταση και αναβάθμιση του φωτισμού σε δρόμους, κοινόχρηστους χώρους, δημοτικά και σχολικά κτίρια.

Σελ. 3

Η Εβδομαδιαία Οικονομική Εφημερίδα της Αχαΐας

Συνταγματάρχου Ζήση 101Α
263 31 Πάτρα
Τηλ: 2610 620 574
www.symboulos.gr
e-mail: symboulo@otenet.gr

Τιμή Φύλλου: 1,00 €

Περίοδος Γ' | **Αρ. Φύλλου 1476**
Παρασκευή 13 Νοεμβρίου 2026

Σύμβουλος επιχειρήσεων

29ο Forum Ανάπτυξης Υβριδικό 14&15 Νοεμβρίου 2026
www.forumanaptixis.gr

> Το 29ο Forum Ανάπτυξης ξεκινά δυναμικά αύριο στο ξενοδοχείο «My Way» στην Πάτρα

Θεατές ή δρώντες

στο σχεδιασμό της Περιφερειακής Ανάπτυξης;

Γράφουν σήμερα στον «Σ.Ε.»

Ι.Φωτήλας *Ν. Φαρμάκης* *Κ. Πελετίδης*
Θ. Μπαρής *Γρ. Αλεξόπουλος* *Π. Ανδριόπουλος*
Θ. Λουλούδης *Π. Τσιχριτζής* *Κ. Λεβέντης* *Κλ. Μπάρλος* *Μ. Κουτούζης* *Σ. Ζυγά* *Ι. Βενέτης* *Δ.Νικολακόπουλος* *Α. Μαστοράκου* *Γ. Βαγενάς*

Η Περιφέρεια του 2030 δεν μπορεί να περιμένει αποφάσεις άλλων. Με αυτό το μήνυμα ξεκινά αύριο, Σάββατο 14 Νοεμβρίου, στο My Way Hotel της Πάτρας, το 29ο Forum Ανάπτυξης, με κεντρικό θέμα «ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ 2030 – Θεατής ή Συνδιαμορφωτής;».

Σε 20 θεματικές ενότητες, περισσότεροι από 100 ομιλητές συζητούν για υποδομές, επιχειρηματικότητα, καινοτομία, τεχνολογία, εκπαίδευση, απασχόληση και κοινωνική συνοχή. Στο καθιερωμένο ετήσιο αφιέρωμα του «Συμβούλου Επιχειρήσεων», εκπρόσωποι θεσμών, Αυτοδιοίκησης, Πανεπιστημίων και παραγωγικών φορέων καταθέτουν τις απόψεις τους για το αναπτυξιακό αύριο.

Με ενεργό συμμετοχή των πολιτών μέσω της πλατφόρμας Deliberate, παρουσίαση καλών πρακτικών, νέες συνεργασίες και σημαντική εκθεσιακή παρουσία, το 29ο Forum Ανάπτυξης διευρύνει τον διάλογο και συνδέει τη γνώση με την πράξη.

Αφιέρωμα σελ. 5-21

Σύμβουλος Online www.symboulos.gr Καθημερινή χρήσιμη ενημέρωση από τον «Σύμβουλο Επιχειρήσεων»

29ο Forum Ανάπτυξης

> Διάλογος για τον αναπτυξιακό σχεδιασμό της επόμενης δεκαετίας

Περιφέρεια 2030: Από τις διαπιστώσεις στη συνδιαμόρφωση

Με τον καθιερωμένο αγιασμό των εγκαινίων από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Πατρών κ.κ. Χρυσόστομο, αύριο πρωί του Σαββάτου 14 Νοεμβρίου, ανοίγει τις εργασίες του το 29ο Forum Ανάπτυξης, στο ξενοδοχείο My Way της Πάτρας.

Ένας θεσμός που επί σχεδόν τρεις δεκαετίες φιλοξενεί τον δημόσιο διάλογο για την οικονομία, την επιχειρηματικότητα και την κοινωνία, θέτει φέτος ένα ερώτημα με ιδιαίτερη πολιτική και αναπτυξιακή βαρύτητα:

«ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ 2030 – Θεατής ή Συνδιαμορφωτής;»

Το ίδιο ερώτημα διατρέχει το καθιερωμένο ετήσιο αφιέρωμα του «Συμβούλου Επιχειρήσεων», που φιλοξενεί τις απόψεις εκπροσώπων της Πολιτείας, της Αυτοδιοίκησης, των Πανεπιστημίων και των παραγωγικών φορέων. Η αρθρογραφία τους αποτελεί την πρώτη αφετηρία προβληματισμού. Η δεύτερη είναι όσα αναμένεται να συζητηθούν, να αμφισβητηθούν και να προταθούν κατά το διήμερο του Forum.

Οι διαφορετικές φωνές και η κοινή πρόκληση.

Μέσα από την αρθρογραφία του αφιερώματος αναδεικνύονται διαφορετικές προσεγγίσεις για τον ρόλο της Περιφέρειας στην αναπτυξιακή πορεία προς το 2030. Από τη μία, προβάλλεται η σημασία του ενεργού περιφερειακού σχεδιασμού, της αξιοποίησης των διαθέσιμων πόρων και της υλοποίησης έργων που ενισχύουν την οικονομία και την ποιότητα ζωής. Από την άλλη, διατυπώνεται με έμφαση η ανάγκη για ένα συνεκτικό και δεσμευτικό αναπτυξιακό σχέδιο, με σαφείς προτεραιότητες, εξασφαλισμένη χρηματοδότηση, συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα και μετρήσιμα αποτελέσματα.

Από την πλευρά της Αυτοδιοίκησης, προβάλλονται οι ανάγκες των τοπικών κοινωνιών: υποδομές, μεταφορές, νερό, παραγωγική ανασυγκρότηση, προστασία από φυσικές καταστροφές και ευκαιρίες για τους νέους. Τα Πανεπιστήμια αναδεικνύουν τη γνώση, την έρευνα, τη διά βίου μάθηση και τη σύνδεσή τους με την παραγωγή. Τα Επιμελητήρια και οι επιχειρηματικοί φορείς προτάσσουν την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και της εξωστρέφειας.

Η κοινή συνισταμένη δεν είναι μια έτοιμη συμφωνία, αλλά η ανάγκη να μετατραπούν οι δυνατότητες της περιφέρειας σε μετρήσιμα αποτελέσματα.

Από την αρθρογραφία στον ζωντανό διάλογο

Αυτή τη συζήτηση φιλοδοξεί να διευρύνει το φετινό Forum, μέσα από 20 διαφορετικές θεματικές ενότητες και περισσότερους από 100 ομιλητές και συμμετέχοντες.

Στο επίκεντρο βρίσκονται οι αναπτυξιακές υποδομές, η επιχειρηματικότητα, η έρευνα και η καινοτομία, η τεχνητή νοημοσύνη, η κυβερνοασφάλεια, η εκπαίδευση, η απασχόληση και η διατήρηση του επιστημονικού δυναμικού.

Ιδιαίτερη θέση έχουν οι συνεδρίες «TECH TALENT 2030», «Καλές πρακτικές από επιχειρήσεις και φορείς που συνδιαμορφώνουν το αύριο» και «Από την ιδέα στην πράξη», όπου η συζήτηση στρέφεται στις δυνατότητες, στις συνεργασίες και σε εφαρμοσμένες πρωτοβουλίες.

Σημαντική καινοτομία αποτελεί η αξιοποίηση της συμμετοχικής πλατφόρμας Deliberate, σε συνεργασία με τη NOVELCORE. Μέσα από προσυνεδριακή διαβούλευση και δυνατότητες συμμετοχής κατά τις επιλεγμένες συνεδρίες, επιδιώκεται να ακουστούν περισσότερες φωνές και να συνδεθούν οι απόψεις των πολιτών με τον δημόσιο διάλογο.

Το ζητούμενο, επομένως, δεν είναι απλώς να παρουσιαστούν θέσεις. Είναι να αναδειχθούν προτάσεις, καλές πρακτικές και δυνατότητες συνεργασίας που θα μπορούν να αξιοποιηθούν και μετά την ολοκλήρωση του Forum.

Από την πολυφωνία των ιδεών στην αρμονία της μουσικής

Με μια ιδιαίτερη εκδήλωση, «Η Περιφέρεια του 2030 έχει φωνή – Από την πολυφωνία των ιδεών στην αρμονία της μουσικής», σε συνεργασία με την Πολυφωνική Χορωδία Πάτρας, θα ολοκληρωθεί το 29ο Forum Ανάπτυξης, την Κυριακή 15 Νοεμβρίου. Πριν από το μουσικό μέρος, θα προηγηθεί ένας σύντομος, συμβολικός διάλογος ανάμεσα στον Παναγιώτη Γιαλένιο, εκδότη του «Συμβούλου Επιχειρήσεων», ιδρυτή και συντονιστή του Forum, και τον Σταύρο Σολωμό, καλλιτεχνικό διευθυντή της Πολυφωνικής Χορωδίας Πάτρας, για όσα συνδέουν τη μουσική δημιουργία με τη συλλογική προσπάθεια για την ανάπτυξη.

Η συνάντηση του λόγου με τη μουσική αναδεικνύει ένα ουσιαστικό μήνυμα: η συνδιαμόρφωση δεν προϋποθέτει ομοφωνία, αλλά τη δημιουργική συνύπαρξη διαφορετικών φωνών με κοινό προσανατολισμό.

Συνδιοργανωτές - Χορηγοί

Το 29ο Forum Ανάπτυξης, που διοργανώνει η εφημερίδα «Σύμβουλος Επιχειρήσεων», πραγματοποιείται με τη συνδιοργάνωση της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, του Επιμελητηρίου Αχαΐας, του ΣΕΒ Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας, του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων Δυτικής Ελλάδας, του Πανεπιστημίου Πατρών, της ΟΕΒΕΣΝΑ και του Δήμου Αιγιαλείας.

Χορηγοί της διοργάνωσης είναι οι TITAN, ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ, CBL PATRAS, PLANET COOL, Burlington V TEST, FEAC Engineering, ADAMANT COMPOSITES, Σούπερ Μάρκετ Ανδρικόπουλος και Παναγιωτόπουλος Κεραμοτουβλοποιία.

Με την υποστήριξη της ΔΕΥΑΠ, του ΙΤΥΕ «Διόφαντος», του ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδας, του ΙΝΒΙΣ / Ερευνητικού Κέντρου «Αθηνά», του ΙΤΕ / ΙΕΧΜΗ, του Επιστημονικού Πάρκου Πατρών, του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης Δυτικής Ελλάδας, της Διαχειριστικής Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, του Europe Direct Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, της ΑΧΑΪΑ – ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε., του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, της NIDA, της NOVELCORE, της UNITYPE και της IRI beyond.

Χορηγοί επικοινωνίας είναι το CNN Greece, το Ionian Channel, το symboulos.gr και το spoudaZO.gr.

Παράλληλα με τις συνεδριακές εκδηλώσεις, και τις δύο ημέρες του 29ου Forum Ανάπτυξης θα λειτουργεί οργανωμένος εκθεσιακός χώρος, με σημαντικές και εξειδικευμένες συμμετοχές επιχειρήσεων και φορέων.

Γράφουν στον «Σ.Ε.»

Ιάσονας Φωτήλας
Υφυπουργός Πολιτισμού

Νεκτάριος Φαρμάκης
Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας

Κωνσταντίνος Πελετίδης
Δήμαρχος Πατρέων

Γρηγόρης Αλεξόπουλος
Δήμαρχος Δυτικής Αχαΐας

Θεόδωρος Μπαρής
Δήμαρχος Ερυμάνθου – Αντιπροέδρος ΠΕΔ Δυτικής Ελλάδας

Παναγιώτης Ανδριόπουλος
Δήμαρχος Αιγιαλείας

Θεόδωρος Λουλούδης
Πρόεδρος Επιμελητηρίου Αχαΐας

Κωνσταντίνος Λεβέντης
Πρόεδρος Επιμελητηρίου Ηλείας

Παναγιώτης Α. Τσιχριτζής
Προέδρος Επιμελητηρίου Αιτωλοακαρνανίας

Κλεομένης Μπάρλος
Πρόεδρος ΣΕΒΠΔΕ

Μανώλης Ι. Κουτούζης
Πρύτανης Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Ιωάννης Α. Βενέτης
Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Θεμάτων και Οικονομικών Πανεπιστήμιο Πατρών

Σοφία Ζυγά
Πρύτανις Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Άννα Μαστοράκου
Αντιπεριφερειάρχης Υγείας, Πρόεδρος Ιατρικού Συλλόγου Αχαΐας

Δημήτρης Νικολακόπουλος
Πρόεδρος Ομοσπονδίας Επαγγελματικών Βιοτεχνικών Εμπορικών Σωματείων Ν. Αχαΐας (Ο.Ε.Β.Ε.Σ.Ν.Α.)

Γιώργος Βαγενάς
Πρόεδρος Ομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας Πελοποννήσου Νοτιοδυτικής Ελλάδος Ζακύνθου Κεφαλληνίας και Ιθάκης

Παναγιώτης Γιαλένιος

Εκδότης του «Σύμβουλου Επιχειρήσεων», Συντονιστής Δικτύου Forum Ανάπτυξης

Η ανάπτυξη δεν χρειάζεται θεατές. Χρειάζεται συνδιαμορφωτές

Ξεκινά αύριο το 29ο Forum Ανάπτυξης, στο My Way Hotel της Πάτρας και η συζήτηση που αναπτύχθηκε κατά την προετοιμασία του, αλλά και οι απόψεις που φιλοξενούνται στο φετινό αφιέρωμα του «Συμβούλου Επιχειρήσεων», ενισχύουν μια πεποίθησή μου: ο μεγαλύτερος κίνδυνος για το αύριο της Περιφέρειας δεν είναι μόνο οι δυσκολίες που αντιμετωπίζει, αλλά να συνηθίσουμε να τις παρακολουθούμε παθητικά.

Να περιμένουμε αποφάσεις άλλων, να επαναλαμβάνουμε διαπιστώσεις και να θεωρούμε ότι η ευθύνη για την αλλαγή βρίσκεται πάντοτε αλλού.

Γι' αυτό επιλέξαμε ως κεντρικό θέμα το ερώτημα «ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ 2030 - Θεατής ή Συνδιαμορφωτής;». Όχι επειδή η απάντηση είναι αυτονόητη, αλλά επειδή η εφαρμογή της απαιτεί πρωτοβουλίες, συνεργασίες και συγκεκριμένα αποτελέσματα.

Στα σχεδόν τριάντα χρόνια αυτής της διαδρομής διαπιστώσαμε ότι ο τόπος μας διαθέτει σημαντικές δυνάμεις: ανθρώπους με γνώση, δημιουργικές επιχειρήσεις, επιστημονικά ιδρύματα, φορείς και συλλογικότητες με διάθεση προσφοράς. Συχνά, όμως, αυτές οι δυνάμεις κινούνται παράλληλα, χωρίς να συναντώνται όσο χρειάζεται.

Η πρόκληση είναι να περάσουμε από την παράλληλη παρουσία στη συλλογική δράση.

Το φετινό Forum, με 20 θεματικές ενότητες και περισσότερους από 100 ομιλητές και συμμετέχοντες, επιχειρεί να συνδέσει διαφορετικές εμπειρίες και προσεγγίσεις, από την επιχειρηματικότητα και τις υποδομές μέχρι την τεχνολογία, την εκπαίδευση, την κοινωνική συνοχή και τον πολιτισμό. Με την αξιοποίηση της συμμετοχικής πλατφόρμας Deliberate, επιδιώκουμε να ακουστεί ουσιαστικότερα και η φωνή των πολιτών.

Δεν επιζητούμε υποχρεωτικές συμφωνίες. Θέλουμε έναν διάλογο που αναγνωρίζει τις διαφωνίες, αξιοποιεί τις καλές πρακτικές και δημιουργεί προϋποθέσεις συνεργασίας.

Παραμένουμε ανοιχτοί σε ιδέες, πρωτοβουλίες και νέες προσπάθειες. Αντιμετωπίζουμε με εκτίμηση και αγάπη όσους επιθυμούν να προσθέσουν τη δική τους παρουσία στην αναπτυξιακή πορεία του τόπου. Η έμπνευση από όσα έχουν δημιουργηθεί είναι καλοδεχούμενη, αρκεί να οδηγεί σε νέα, αυθεντική δημιουργία και όχι στην απλή αναπαραγωγή τους. Ο σεβασμός στην ιστορία, στην ταυτότητα και στη διαδρομή κάθε θεσμού αποτελεί για εμάς αυτονόητη αρχή. Άλλωστε, η διάρκεια αποκτά αξία μόνο όταν συνοδεύεται από συνέπεια και διαρκή ανανέωση.

Ευχαριστώ θερμά τους αρθρογράφους του φετινού αφιερώματος, τους συνδιοργανωτές, τους χορηγούς, τους φορείς υποστήριξης, τους χορηγούς επικοινωνίας, τους ομιλητές, τους συντονιστές και όλους τους συνεργάτες που εργάστηκαν, συχνά αθόρυβα, για ένα ακόμη δημιουργικό Forum.

Αμέσως μετά την ολοκλήρωση της φετινής διοργάνωσης ξεκινάμε την προετοιμασία του επετειακού, πανηγυρικού 30ού Forum Ανάπτυξης. Για εμάς θα σηματοδοτήσει την ολοκλήρωση ενός ιστορικού κύκλου τριών δεκαετιών και, ταυτόχρονα, την αφετηρία μιας νέας, ακόμη πιο δυναμικής και δημιουργικής πορείας. Όχι απλώς μια επέτειο, αλλά μια ευκαιρία ανανέωσης και μεγαλύτερης προσφοράς.

Το 2030 πλησιάζει. Δεν μπορούμε να καθορίσουμε μόνοι μας όλες τις εξελίξεις. Μπορούμε, όμως, να επιλέξουμε να μην είμαστε θεατές.

Αυτό είναι το στοίχημά μας. Και γι' αυτό συνεχίζουμε.

Ιάσων Φωτήλας

Υφυπουργός Πολιτισμού Βουλευτής Αχαΐας ΝΔ

Η ώρα της Περιφέρειας

Είναι γεγονός και γίνεται από τους περισσότερους πλέον κατανοητό ότι έχει έρθει η ώρα της περιφέρειας. Η υπερσυγκέντρωση στα αστικά κέντρα και ιδιαίτερα στην Αθήνα, δεν είναι μόνο ότι συνιστά μια ασύμμετρη και μη παραγωγική πραγματικότητα. Η ανισοκατανομή του πληθυσμού παράγει ανισότητες και γεννά δυσκολίες παντού. Τόσο στην περιφέρεια όπου ερημώνουν τα χωριά μας, αλλά και στην πόλη όπου προκαλεί μία δυσβίωτη πραγματικότητα, ιδιαίτερα στην Αθήνα.

Η αύξηση των τιμών, ιδιαίτερα η αύξηση των ενοικίων, η έλλειψη κατοικιών έχει καταστήσει την δικαίωμα της στέγασης σχεδόν πολυτέλεια για πολλούς συμπολίτες μας.

Το κυκλοφοριακό, η καθημερινή δυσκολία πρόσβασης και οι άπειρες εργατοώρες που χάνονται από και προς τη δουλειά, η ένταση και το άγχος που γεννούν οι συνθήκες αυτές, πραγματικά μας κάνουν να αναρωτιόμαστε τι κερδίζει κάποιος ζώντας στην καθημερινότητα της Αθήνας.

Από την άλλη η έλλειψη ευκαιριών και η δυσκολία εύρεσης εργασίας αποτρέπει τους ανθρώπους από το να επιλέξουν την περιφέρεια, παρά τα πλεονεκτήματα που προσφέρει όπως το ιδεώδες φυσικό περιβάλλον και οι ανθρώπινες συνθήκες διαβίωσης.

Φυσικά, η ερήμωση της περιφέρειας δεν είναι μόνο ένα πρόβλημα δημογραφικό.

Έχει σοβαρή επίπτωση στην κοινωνική, ιστορική και πολιτισμική συνέχεια των περιοχών και των πληθυσμών. Οδηγεί στην αποκοπή από τις ρίζες και την αλλοίωση ή και απώλεια της τοπικής ταυτότητας.

Πιστεύουμε ότι πρέπει να αναστραφεί αυτή η πολικότητα και αυτή η τάση συγκέντρωσης. Στην κυβέρνηση το έχουμε θέσει ως προτεραιότητα και βασικό στόχο και εργαζόμαστε γι' αυτό

Σήμερα υπάρχουν οι προϋποθέσεις, με τη βοήθεια και της τεχνολογίας, οι κάτοικοι της περιφέρειας να έχουν πρόσβαση σε κάθε μορφή πληροφόρησης που έχουν και οι κάτοικοι της Αθήνας.

Μπορούν από το πιο απομακρυσμένο σημείο της χώρας να πραγματοποιούν εμπορικές συναλλαγές, να έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες του δημοσίου να συμμετέχουν ή να παρακολουθούν πολιτιστικά δρώμενα, αλλά το κυριότερο μπορούν να κάνουν εξ αποστάσεως εργασία.

Ερχόμενος στον πολιτισμό που είναι ο τομέας αρμοδιότητάς μου, η πολιτιστική αποκέντρωση αποτελεί κεντρικό πυλώνα της στρατηγικής που χαράσσουμε, υπό την καθοδήγηση της Λίνας Μενδώνη.

Στόχος μας κάθε πολίτης σε κάθε γωνιά της Ελλάδας, από το πιο ακριτικό μας νησί, ως το πιο απομακρυσμένο ορεινό χωριό να έχει πρόσβαση στην πολιτιστική δημιουργία, στη μάθηση και την ψυχαγωγία.

Τα προγράμματα του Υπουργείου Πολιτισμού "Όλη η Ελλάδα ένας πολιτισμός" και "Δημιουργική Ελλάδα" έχουν ως βασική αρχή και προτεραιότητα την διασπορά της πολιτιστικής παραγωγής σε ολόκληρη την Ελλάδα, με την ενίσχυση των πολιτιστικών φορέων οι οποίοι σε απομακρυσμένα και ακριτικά μέρη παράγουν πολιτισμό.

Ένα καλό παράδειγμα αυτής της στρατηγικής μας είναι η πρωτοβουλία μας να δημιουργηθεί στην Πάτρα ένας νέος διεθνής Πολιτιστικός θεσμός με επίκεντρο το παιδικό βιβλίο.

Πρόκειται για μια σημαντική διοργάνωση για τα παιδιά, τους εφήβους και τη φιλαναγνωσία. Επιλέξαμε να κάνουμε όχι μια ακόμη πολιτιστική δράση στην Αθήνα, αλλά να εγκαινιάσουμε έναν νέο διεθνή θεσμό εδώ, στην Πάτρα.

Κι αυτό ούτε χαριστικά, ούτε για λόγους τοπικής υπερηφάνιας.

Αλλά γιατί η Πάτρα, όπως και κάθε τόπος της περιφέρειας, δικαιούται να έχει μια σημαντική πολιτιστική ευκαιρία, έναν διεθνή πολιτιστικό θεσμό.

Είναι μια πρωτοβουλία που κάνει πράξη την πολιτιστική εξωστρέφεια και τον πολιτισμό μοχλό περιφερειακής ανάπτυξης.

Διότι πιστεύω ακράδαντα ότι ο πολιτισμός δεν είναι μόνο ένας δρόμος εσωτερικής ανάτασης και ατομικής και συλλογικής βελτίωσης.

Ο πολιτισμός αλλά ένας βαθιά και πολύπλευρα αναπτυξιακός παράγοντας, με άμεση θετική επίδραση στην απασχόληση, στον τουρισμό και την προβολή μιας περιοχής, που δημιουργεί εισόδημα για τους ντόπιους.

Νεκτάριος Φαρμάκης

Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας

Συνδιαμορφώνοντας το κοινό μας Μέλλον

Το ερώτημα που τίθεται στο 29ο Forum Ανάπτυξης ως κεντρικός άξονας συζήτησης «ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ 2030 - Θεατής ή Συνδιαμορφωτής;», για εμάς αποτελεί την κορυφαία πρόκληση της εποχής μας και τον πυρήνα της στρατηγικής μας για τη Δυτική Ελλάδα.

Η απάντησή μας σε αυτό το δίλημμα είναι ξεκάθαρη: Η εποχή της παθητικής αναμονής έχει παρέλθει ανεπιστρεπτί. Η Περιφέρειά Δυτικής Ελλάδας διεκδικεί, σχεδιάζει, υλοποιεί και είναι παρούσα σε όλα τα πεδία έχοντας επιλέξει αδιαπραγμάτευτα τον ρόλο του ενεργού συνδιαμορφωτή.

Βρισκόμαστε σε ένα κρίσιμο σταυροδρόμι μετάβασης. Οι προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής, του ψηφιακού μετασχηματισμού, της ενεργειακής ασφάλειας και της συγκράτησης του πληθυσμιακού δυναμικού στον τόπο μας, απαιτούν γρήγορα αντανακλαστικά και στοχευμένες παρεμβάσεις που να «απαντάνε» στις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, από το 2019 και έπειτα, αποτελεί έναν ισχυρό αυτοδιοικητικό μηχανισμό με «αποτύπωμα» όχι μόνο στην αξιοποίηση των χρηματοδοτικών εργαλείων που έχει στη διάθεσή της, αλλά και σε πραγματικά έργα που βελτιώνουν την καθημερινότητα των πολιτών και ενισχύουν την εξωστρέφεια του τόπου.

Παράλληλα, αποτελεί τον βασικό και κύριο μοχλό διεκδικήσεων της τοπικής κοινωνίας, επιτυγχάνοντας να διασφαλίσει πόρους και να προωθήσει έργα και δράσεις που επί σειρά ετών περίμενε η Δυτική Ελλάδα.

Γνωρίζουμε καλά ότι το μεγάλο στοίχημα δεν κερδίζεται αποκλειστικά μέσα από θεσμικές αποφάσεις ή απορρόφηση κονδυλίων. Κερδίζεται όταν οι ίδιες οι τοπικές κοινωνίες συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση του αναπτυξιακού τους μέλλοντος, όταν η Αυτοδιοίκηση απελευθερώνεται και μπορεί να λειτουργήσει ως καταλύτης μετατροπής του οράματος σε έργο.

Είμαστε περήφανοι για το γεγονός πως πετύχαμε να πολλαπλασιάσουμε το «μέγεθος» της Περιφέρειας μας. Φτάσαμε να έχουμε το δεύτερο μεγαλύτερο Πρόγραμμα Επενδύσεων στη χώρα μετά από την Αττική, γίναμε η βάση μίας πλατιάς συνεργασίας του κόσμου της αυτοδιοίκησης, των παραγωγικών και επιστημονικών φορέων, βρισκόμαστε σταθερά – και κυρίως με αποτελέσματα – στην πρώτη γραμμή κάθε ανάγκης και κάθε δράσης που μας φέρνει πιο κοντά στη Δυτική Ελλάδα που θέλουμε. Έναν τόπο που να αξίζει κάποιος να ζει!

Φυσικά, ποτέ δεν επαναπαυόμαστε. Ποτέ δεν σταματάμε την προσπάθεια.

Και όχι μόνο γιατί οι ανάγκες ποτέ δεν σταματούν, αλλά γιατί όσο ανεβαίνεις, τόσο πιο δύσκολες και σύνθετες γίνονται οι προκλήσεις.

Ποτέ δεν φοβηθήκαμε όμως τις προκλήσεις, ποτέ δεν «κρυφτήκαμε».

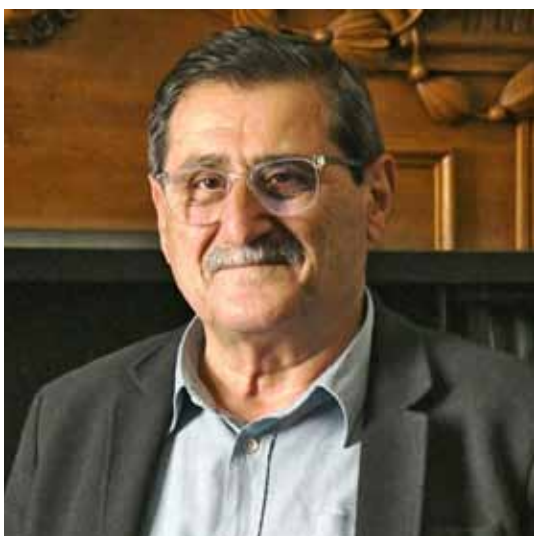
Η απόφασή μας είναι να συνεχίσουμε να δουλεύουμε για μία Δυτική Ελλάδα που θα είναι ένας τόπος σύγχρονος, συμπεριληπτικός και παραγωγικός.

Η πορεία προς το 2030 μας αφορά όλους.

Σε αυτό το κοινό ταξίδι, η Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση να είναι ο οδηγός που ακούει, προσαρμόζεται και ενώνει.

Αυτός εδώ ο τόπος έπαψε να είναι πια ένας τόπος που απλά παρακολουθεί τις εξελίξεις και χάνει ευκαιρίες.

Η καθημερινή μας προσπάθεια είναι, εμείς οι ίδιοι να γράφουμε το επόμενο κεφάλαιο της ιστορίας μας, διασφαλίζοντας ότι η ανάπτυξη θα έχει ουσιαστικό αντίκρισμα σε κάθε πολίτη.

Κώστας Πελετίδης

Δήμαρχος Πατρέων

Ο λαός και η νέα γενιά διαμορφώνουν την προοπτική του μέλλοντος

Για το λαό της Περιφέρειας μας, υπάρχουν κάποιες ιδιαίτερες προκλήσεις, αλλά στην πλειοψηφία τους δεν διαφέρουν από αυτές που καθημερινά αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι, οι συνταξιούχοι, η νέα γενιά, αλλά και τα νέα ζευγάρια ή τα ΑμεΑ σε κάθε γωνιά της χώρας.

Η πόλη μας εδώ και χρόνια στερείται την πρόσβαση σε ένα σύγχρονο και ασφαλές σιδηροδρομικό δίκτυο, που θα τη συνδέει με την υπόλοιπη χώρα, και το οποίο θα φτάνει σε ολόκληρη την Πελοπόννησο. Δυστυχώς για όσους κυβερνούν και κυβέρνησαν, όσα είναι αυτονόητο να υφίστανται το 2026, μπαίνουν στο ζύγι. Ζητούν μάλιστα από τον πατραϊκό λαό να θυσιάσει την καθημερινότητα του και την πρόσβαση που αξίζει η πόλη μας να έχει στη θάλασσα, για να πραγματοποιηθούν οι απαιτήσεις, όχι του πατραϊκού λαού, αλλά αυτών που θέλουν να κερδίζουν από την δουλειά του, αλλά και από κάθε σπιθαμή γης που ανήκει στο δημόσιο, ζητώντας και παλεύοντας να τους χαριστεί για να γεμίζουν τα θησαυροφυλάκια τους.

Κάθε μέρα διαφημίζονται οι στρατηγικές επενδύσεις και τα «αναπτυξιακά θαύματα», όλα φτιαγμένα με τον ιδρώτα και τους φόρους των λαϊκών οικογενειών, όμως ποιο είναι το όφελος για τον λαό και τα παιδιά του; Βελτιώθηκε μήπως η ζωή τους;

Σίγουρα όχι! Ο αδυσώπητος ανταγωνισμός αυτών που κατέχουν των πλούτο, μας φτάνει κάθε λίγο και λιγάκι στα όρια μιας νέας οικονομικής κρίσης ή ενός ακόμα πολέμου. Ο λαός μας σφίγγει κάθε μέρα το ζωνάρι και τα λεφτά από τη δική του τη δουλειά και φορολογία καταλήγουν είτε να χρηματοδοτούν βιομηχάνους, εφοπλιστές και μεγαλοεπιχειρηματίες, είτε σε πολεμικούς εξοπλισμούς και πολεμικές δαπάνες που βάζουν σε κίνδυνο τον ίδιο και τα παιδιά του.

Σε όλη τη χώρα, αλλά και στην Ευρώπη, οι εργαζόμενοι, οι μαθητές και οι φοιτητές, οι λαοί συνολικά είναι αντιμέτωποι με τις ίδιες προκλήσεις. Με την υποβάθμιση των παροχών Υγείας και Παιδείας, με μισθούς που δεν φτάνουν για να καλυφθεί ο μήνας. Υποδομές που δεν συντηρούνται ουσιαστικά, όπως τα σχολεία και τα νοσοκομεία. Ανύπαρκτα έργα αντιπλημμυρικής, αντιπυρικής, αντισεισμικής θωράκισης. Κάθε μέρα ένας εργαζόμενος αφήνει την τελευταία του πνοή στον αγώνα για το μεροκάματο. Οι αυτοαπασχολούμενοι και οι μικροί ΕΒΕ, παλεύουν καθημερινά, στα γραφεία και τα μαγαζιά τους με τη φορολησταία, την ακρίβεια και τα χρέη. Αντίστοιχα οι αγρότες δεν μπορούν να επιβιώσουν την ώρα που τα τρόφιμα που παράγουν φτάνουν στο ράφι του σούπερ μάρκετ πανάκριβα, ενώ οι κτηνοτρόφοι βλέπουν τα κοπάδια τους να ξεκληρίζονται από τις ζωονόσους γιατί δεν τους επιτρέπουν να τα εμβολιάσουν.

Δυο κόσμοι συγκρούονται καθημερινά! Αυτοί που κερδίζουν από τη δουλειά και τον ιδρώτα του λαού, οι υπηρέτες τους, οι κυβερνήσεις και τα αστικά κόμματα και από την άλλοι αυτοί που παράγουν τα πάντα, οι εργαζόμενοι, ο λαός και τα παιδιά του. Τα κέρδη τους από τη μία και οι ανάγκες μας από την άλλη!

Η Δημοτική Αρχή της Πάτρας θα συνεχίσει να σχεδιάζει και να υλοποιεί έργα στην πόλη μας με γνώμονα τα συμφέροντα και τις ανάγκες των εργαζομένων και του πατραϊκού λαού, της νεολαίας και των παιδιών μας.

Θα στεκόμαστε στο πλευρό τους σε κάθε διεκδίκηση για να μπορούν να ζουν, να μορφώνονται και να δουλεύουν με αξιοπρέπεια. Μαζί τους θα διεκδικήσουμε τα σχολεία που έχουν ανάγκη τα παιδιά μας στις 15 Δεκέμβρη στην ημέρα δράσης για τα για τις σχολικές υποδομές και την Παιδεία, πρόταση που κατατέθηκε από τη «Λαϊκή Συσπείρωση» στο Συνέδριο της ΚΕΔΕ και ψηφίστηκε ομόφωνα.

Το μέλλον που τους αξίζει διαμορφώνεται από αυτούς τους ίδιους, αφού αυτοί παράγουν και τα δημιουργούν όλα, και ανήκει στα παιδιά μας. Ο λαός μπορεί πραγματικά να σώσει το λαό να ανατρέψει τη σημερινή κατάσταση και να κουμαντάρει τον τόπο μας.

Θεόδωρος Μπαρής

Δήμαρχος Ερυμάνθου, Αντιπρόεδρος ΠΕΔ Δυτικής Ελλάδας

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ 2030: Από θεατής, πρωταγωνιστής της ανάπτυξης

Το ερώτημα «Περιφέρεια 2030 – Θεατής ή Συνδιαμορφωτής;» δεν αποτελεί απλώς έναν προβληματισμό για το μέλλον. Είναι ένα κρίσιμο πολιτικό και αναπτυξιακό διακύβευμα για την Ελλάδα που θέλουμε να οικοδομήσουμε.

Η απάντηση πρέπει να είναι ξεκάθαρη: Η Περιφέρεια οφείλει να περάσει από τον ρόλο του αποδέκτη αποφάσεων στον ρόλο του ισότιμου συνδιαμορφωτή της εθνικής αναπτυξιακής στρατηγικής. Γιατί ανάπτυξη χωρίς ισχυρή Αυτοδιοίκηση, χωρίς συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών και χωρίς δίκαιη κατανομή ευκαιριών δεν μπορεί να είναι ούτε ολοκληρωμένη ούτε βιώσιμη.

Η Δυτική Ελλάδα διαθέτει σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα: παραγωγική γη, αγροδιατροφικό δυναμικό, φυσικό πλούτο, πολιτιστική κληρονομιά, ανθρώπινο κεφάλαιο και δυνατότητες τουριστικής ανάπτυξης. Ωστόσο, αυτά τα πλεονεκτήματα δεν αρκούν από μόνα τους. Χρειάζονται σύγχρονες υποδομές, πρόσβαση σε χρηματοδοτικά εργαλεία, στήριξη της παραγωγής, ψηφιακές υπηρεσίες και ένα συνεκτικό σχέδιο που θα μετατρέπει τις δυνατότητες σε πραγματικές ευκαιρίες για τους πολίτες.

Ιδιαίτερα για τους μικρούς ορεινούς και αγροτικούς Δήμους, η πρόκληση είναι ακόμη μεγαλύτερη. Η πληθυσμιακή συρρίκνωση, η γήρανση, η απομάκρυνση νέων ανθρώπων και η εγκατάλειψη της υπαίθρου απειλούν την κοινωνική και παραγωγική συνοχή. Δεν μπορούμε να μιλάμε για ισόρροπη ανάπτυξη όταν ο τόπος κατοικίας καθορίζει τις δυνατότητες πρόσβασης στην εργασία, στην εκπαίδευση, στην υγεία και στις βασικές δημόσιες υπηρεσίες.

Το 2030 πρέπει να μας βρει με μια διαφορετική αντίληψη για την περιφερειακή ανάπτυξη. Με αποκέντρωση αρμοδιοτήτων και πόρων, με ισχυρότερους Δήμους, με χρηματοδοτικά προγράμματα προσαρμοσμένα στις πραγματικές δυνατότητες και ανάγκες τους και με ουσιαστική τεχνική υποστήριξη των μικρών ορεινών Δήμων, οι οποίοι συχνά αδυνατούν να ωριμάσουν σύνθετες μελέτες και να διεκδικήσουν ισότιμα τους διαθέσιμους πόρους.

Χρειαζόμαστε επίσης ένα νέο παραγωγικό πρότυπο, που θα συνδέει τον πρωτογενή τομέα με τη μεταποίηση, την καινοτομία και τον τουρισμό, θα αξιοποιεί ορθολογικά τους φυσικούς πόρους και θα δημιουργεί αξιοπρεπείς θέσεις εργασίας για τους νέους ανθρώπους στον τόπο τους.

Σε αυτή την προσπάθεια, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, οι Δήμοι, η ΠΕΔ, τα πανεπιστήμια, τα επιμελητήρια, οι παραγωγικοί φορείς και η κοινωνία των πολιτών πρέπει να λειτουργήσουν ως ισότιμοι εταίροι. Με συντονισμό, συνεργασία, μετρήσιμους στόχους και λογοδοσία.

Η Αυτοδιοίκηση δεν ζητά να υποκαταστήσει το κράτος. Ζητά να συμμετέχει ουσιαστικά στον σχεδιασμό, να διαθέτει τα μέσα για να υλοποιεί τις αποφάσεις και να αξιολογείται για τα αποτελέσματά της.

Το 2030 δεν είναι μια μακρινή ημερομηνία. Είναι ο ορίζοντας μέσα στον οποίο οφείλουμε να δράσουμε.

Στόχος μας είναι μια Δυτική Ελλάδα που δεν θα παρακολουθεί τις εξελίξεις, αλλά θα τις διαμορφώνει. Μια Περιφέρεια με ισχυρούς Δήμους, ζωντανά χωριά, παραγωγική οικονομία και ίσες ευκαιρίες για όλους. Γιατί ο τόπος μας δεν έχει ανάγκη από περισσότερους θεατές, αλλά από περισσότερους πρωταγωνιστές.

Γρηγόρης Αλεξόπουλος

Δήμαρχος Δυτικής Αχαΐας

Δεν μπορεί η γεωγραφία να καθορίζει το μέλλον μας

Αν το 2030 ένας νέος αγρότης στη Δυτική Αχαΐα εξακολουθεί να κοιτάζει τον ουρανό περιμένοντας να βρέξει για να ποτίσει την καλλιέργειά του, τότε κάτι θα έχουμε κάνει λάθος.

Αν ένα παιδί από την Κάτω Αχαΐα πρέπει να εγκαταλείψει τον τόπο του για να βρει μια αξιοπρεπή δουλειά, τότε όσα εκατομμύρια κι αν έχουμε απορροφήσει, δεν θα μπορούμε να μιλάμε για επιτυχημένη ανάπτυξη.

Και αν, ύστερα από κάθε πυρκαγιά, πλημμύρα ή ζωονόσο, η απάντησή μας εξαντλείται στις αποζημιώσεις, τότε απλώς θα χρηματοδοτούμε την επόμενη κρίση.

Αυτές δεν είναι θεωρητικές σκέψεις. Είναι η καθημερινότητα ενός Δήμου που βρίσκεται δίπλα στην Πάτρα, διαθέτει έναν από τους παραγωγικότερους κάμπους της Δυτικής Ελλάδας, αλλά εξακολουθεί να διεκδικεί βασικές προϋποθέσεις ανάπτυξης.

Θα αναφέρω τρία συγκεκριμένα παραδείγματα.

Πρώτον, το νερό. Εδώ και χρόνια συζητάμε για την επέκταση του αρδευτικού δικτύου του φράγματος Πηνειού προς τον κάμπο της Δυτικής Αχαΐας. Ένα έργο που μπορεί να μειώσει το κόστος παραγωγής, να προστατεύσει τους υδατικούς πόρους και να δώσει προοπτική σε εκατοντάδες αγροτικές εκμεταλλεύσεις. Γιατί, λοιπόν, να παραμένει μια διαρκής διεκδίκηση και όχι μια εθνική προτεραιότητα με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα;

Δεύτερον, η συνδεσιμότητα. Η νέα Πατρών–Πύργου άλλαξε τον οδικό χάρτη της περιοχής. Όμως η Κάτω Αχαΐα δεν απέκτησε την άμεση σύνδεση που χρειάζεται. Παράλληλα, η επέκταση του σιδηροδρόμου και η αξιοποίηση του αεροδρομίου Αράξου παραμένουν κρίσιμα ζητήματα. Δεν μπορούμε να συζητάμε για παραγωγική ανασυγκρότηση χωρίς να εξασφαλίζουμε πώς τα προϊόντα, οι επιχειρήσεις και οι άνθρωποι θα συνδέονται με τις αγορές.

Τρίτον, η ανθεκτικότητα. Η Δυτική Αχαΐα δοκιμάστηκε από καταστροφικές πυρκαγιές και από την ευλογιά των αιγοπροβάτων, που αποδεκάτισε το ζωικό κεφάλαιο. Η απάντηση δεν μπορεί να είναι αποσπασματικές ενισχύσεις. Χρειαζόμαστε ολοκληρωμένο σχέδιο ανασυγκρότησης, με αποκατάσταση της παραγωγής, κίνητρα επανεκκίνησης, σύγχρονες υποδομές πολιτικής προστασίας και ουσιαστική στήριξη των πληγέντων.

Και υπάρχει ένα τέταρτο ζήτημα, ίσως το σημαντικότερο: το δημογραφικό. Σε κοινότητες της Δυτικής Αχαΐας οι θάνατοι ξεπερνούν τις γεννήσεις. Κάθε οικογένεια που φεύγει σημαίνει λιγότερα παιδιά στα σχολεία, λιγότερη οικονομική δραστηριότητα, λιγότερη ζωή.

Κάθε φορά που μου δίνεται η ευκαιρία να αναδείξω αυτά τα ζητήματα, το ερώτημα που γυρνά στο μυαλό μου είναι το ίδιο: Έως πότε η θέση μας στον χάρτη των ελληνικών περιφερειών και της υπαίθρου θα καθορίζει τις ευκαιρίες και το μέλλον ενός ανθρώπου;

Η θέση μου είναι ξεκάθαρη. Ως Δήμαρχος, δεν ζητώ να αποφασίζουμε εμείς για τα πάντα. Ζητώ όμως να μη σχεδιάζεται το μέλλον του τόπου μας χωρίς εμάς. Ούτε να καλούμαστε να διαχειριστούμε τις συνέπειες αποφάσεων στις οποίες δεν συμμετείχαμε.

Ταυτόχρονα όμως, οφείλουμε να αλλάξουμε κι εμείς αντίληψη. Πρέπει να σταματήσουμε να αντιμετωπίζουμε τον τόπο μας ως μία λίστα αιτημάτων που προωθούμε στην κεντρική εξουσία, αλλά να σχεδιάζουμε, να συνεργαζόμαστε και να διεκδικούμε.

Το ζητούμενο δεν είναι να προσπαθούμε να μοιάσουμε στην Αθήνα ή σε κάποιο άλλο μεγάλο αστικό κέντρο. Οφείλουμε να δημιουργήσουμε εκείνες τις συνθήκες ώστε να μην χρειάζεται να απολογούμαστε επειδή είμαστε στην περιφέρεια.

Το 2030 λοιπόν, το ερώτημα δεν είναι μόνο αν θα έχουμε προχωρήσουμε. Είναι αν θα έχουμε καταφέρει να αυξήσουμε τους λόγους και τις ευκαιρίες που θα δώσουμε στους ανθρώπους μας για να μείνουν στον τόπο μας.

Και στη Δυτική Αχαΐα, αυτό δεν είναι σύνθημα. Είναι το πραγματικό διακύβευμα.

Παναγιώτης Ανδριόπουλος

Δήμαρχος Αιγιάλειας

Το αναπτυξιακό στοίχημα της Αιγιάλειας έως το 2030

Η πολιτική είναι η τέχνη του εφικτού και βεβαίως δεν αφορά μόνο στη διαχείριση της καθημερινότητας αλλά και στο χτίσιμο του μέλλοντος, μέσα από όραμα, σχεδιασμό και κυρίως γερές βάσεις. Το 2030 απέχει μόλις 3 χρόνια και δύο μήνες από το σήμερα και είναι ένα διάστημα αρκετά σύντομο, που απαιτεί συγκεκριμένους στόχους και προτεραιότητες, καθώς και γόνιμες συνεργασίες που θα φέρουν σύντομα και απτά αποτελέσματα.

Ένας σύγχρονος φορέας τοπικής αυτοδιοίκησης όπως ο Δήμος Αιγιαλείας, δεν θα πρέπει να αρκείται σε αναγκαίες παρεμβάσεις για την τρέχουσα εποχή. Οφείλει να περπατά προς το μέλλον με τρόπο τέτοιο, ώστε να συμβάλει στην τοπική αλλά και στη γενικότερη αναπτυξιακή προοπτική.

Κάθε συζήτηση που αφορά στο μέλλον, για εμάς έχει πάντοτε κεντρικό σημείο αναφοράς τον άνθρωπο. Καθημερινά άνθρωποι από όλο το κοινωνικό φάσμα γεννούν ιδέες, τις μετατρέπουν σε συγκροτημένες σκέψεις, σε προτάσεις, σε μελέτες, σε έργα. Στην εποχή της επέλασης της τεχνητής νοημοσύνης, άποψή μας είναι ότι αποτελεί επιτακτική ανάγκη να στραφούμε προς τον άνθρωπο και τις ιδέες του.

Οφείλουμε σε αυτή την προσπάθεια, να δώσουμε ιδιαίτερη έμφαση σε βασικούς άξονες που θα λειτουργήσουν ως οχήματα ανάπτυξης:

Να δημιουργήσουμε με δική μας ευθύνη τα εργαλεία και τις υποδομές ώστε να δημιουργηθούν και να στηριχθούν πρωτοβουλίες καινοτόμες αλλά και να αναδειχθούν παραδοσιακά στοιχεία του τόπου μας.

Να δώσουμε κίνητρα ιδιαίτερα σε νέους ανθρώπους να αποφασίσουν να ζήσουν και να εργαστούν στον τόπο τους, με χαμηλότερο κόστος και υψηλότερη ποιότητα ζωής από τα μεγάλα αστικά κέντρα.

Να στηρίξουμε άτομα και συλλογικότητες που προάγουν τον πολιτισμό, τον τουρισμό (σε κλασικές και εναλλακτικές μορφές), τον εθελοντισμό.

Να αναλάβουμε ολοένα και περισσότερες πρωτοβουλίες εξάλειψης ανισοτήτων, προσβασιμότητας, συμπερίληψης. Γιατί κάθε πολίτης πρέπει να έχει την ξεχωριστή του θέση στο σήμερα και στο αύριο.

Η Αιγιάλεια δεν θα είναι θεατής στη δημιουργία της νέας εποχής. Διαθέτει τις προϋποθέσεις και κυρίως τη θέληση να αποτελέσει ισχυρό παράγοντα συνδιαμόρφωσης της επόμενης μέρας. Είναι ένας τόπος ευλογημένος από τη φύση, με ατελείωτες και πολλές φορές απρόσμενες επιλογές για όλους, σε κοντινή απόσταση από την Αθήνα αλλά και από την Πάτρα, την πύλη της χώρας μας στην Ευρώπη.

Για όλα αυτά, η πολιτεία οφείλει να ακούσει τις τοπικές κοινωνίες, να αφουγκραστεί τις ανάγκες και να υποστηρίξει με τα ανάλογα χρηματοδοτικά εργαλεία όλες τις αναπτυξιακές πρωτοβουλίες, που περιμένουν με τη σωστή διαχείριση να υλοποιηθούν και να δώσουν αισιοδοξία και προοπτική στους πολίτες.

Ας θυμόμαστε όλοι: Τίποτα δεν μπορεί να γίνει χωρίς τον άνθρωπο και τις ωφέλιμες συνεργασίες με τους θεσμούς. Το επιθυμούμε και το μπορούμε!

Θεόδωρος Λουλούδης

Πρόεδρος Επιμελητηρίου Αχαΐας

Αναγκαίο το δεσμευτικό σχέδιο ανάπτυξης

Το ερώτημα «Περιφέρεια 2030 – Θεατής ή Συνδιαμορφωτής;» δεν είναι επικοινωνιακό σύνθημα. Είναι ένα πραγματικό δίλημμα για το μέλλον της ελληνικής περιφέρειας. Και η απάντηση θα δοθεί όχι από τις εξαγγελίες, αλλά από τις αποφάσεις που θα ληφθούν και, κυρίως, από εκείνες που θα υλοποιηθούν.

Η Αχαΐα διαθέτει σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα: το Πανεπιστήμιο και τα ερευνητικά της ιδρύματα, ανθρώπινο δυναμικό υψηλής κατάρτισης, παραγωγικές επιχειρήσεις, αγροδιατροφικό πλούτο, λιμάνι, τουριστικές δυνατότητες και στρατηγική γεωγραφική θέση. Παρ' όλα αυτά, η τοπική οικονομία εξακολουθεί να αντιμετωπίζει διαρθρωτικές αδυναμίες, περιορισμένη επενδυτική δραστηριότητα και αναπτυξιακή υστέρηση. Η απόσταση ανάμεσα σε όσα μπορούμε να πετύχουμε και σε όσα τελικά πετυχαίνουμε παραμένει μεγάλη.

Αυτό δεν είναι νομοτέλεια. Είναι αποτέλεσμα επιλογών, προτεραιοτήτων και, σε ορισμένες περιπτώσεις, απουσίας αποφασιστικής πολιτικής.

Ως Επιμελητήριο Αχαΐας πιστεύουμε ότι οι τοπικοί φορείς δεν πρέπει να περιμένουν παθητικά τις εξελίξεις. Οφείλουμε να συνεργαζόμαστε, να τεκμηριώνουμε τις ανάγκες της οικονομίας, να ιεραρχούμε τις προτεραιότητες και να καταθέτουμε εφαρμόσιμες προτάσεις. Αυτό επιδιώξαμε μέσα από τη διαβούλευση για το Τοπικό Σχέδιο Ανάπτυξης, συντονίζοντας δυνάμεις και συγκεντρώνοντας τις προτάσεις των παραγωγικών και θεσμικών φορέων της Αχαΐας.

Η συνδιαμόρφωση, όμως, δεν μπορεί να εξαντλείται στην πρόσκληση των τοπικών εκπροσώπων σε μια αίθουσα, στην καταγραφή των απόψεών τους και στην έκδοση ενός συμπεράσματος. Δεν είναι συμμετοχή να ζητάς από μια περιοχή να περιγράψει τις ανάγκες της και, στη συνέχεια, να την αφήνεις να περιμένει χωρίς σαφές χρονοδιάγραμμα, εξασφαλισμένους πόρους και συγκεκριμένες δεσμεύσεις.

Δυστυχώς, αυτή είναι η απόσταση που εξακολουθούμε να διαπιστώνουμε. Η διαβούλευση για τα Τοπικά Σχέδια Ανάπτυξης δημιούργησε προσδοκίες. Σήμερα, όμως, οι τοπικές κοινωνίες χρειάζονται απαντήσεις για το τι προχωρά, πότε προχωρά και με ποια χρηματοδότηση. Η αναβολή αποφάσεων και η μετάθεση των συζητήσεων στο μέλλον δεν συνιστούν αναπτυξιακή πολιτική.

Η ευθύνη αυτή ανήκει πρωτίστως στην κεντρική εξουσία. Τα Επιμελητήρια, η Αυτοδιοίκηση, τα Πανεπιστήμια και οι επιχειρήσεις μπορούν να σχεδιάσουν, να συνεργαστούν και να διεκδικήσουν. Δεν μπορούν, όμως, να υποκαταστήσουν την κυβέρνηση στις αποφάσεις για τις δημόσιες επενδύσεις, τις υποδομές, τη χρηματοδότηση και την αποκέντρωση αρμοδιοτήτων.

Μέχρι σήμερα, δεν έχουμε δει τα χειροπιαστά αποτελέσματα που απαιτεί η περίσταση. Και αυτό πρέπει να ειπωθεί καθαρά, ανεξάρτητα από το ποιος βρίσκεται στην κυβέρνηση. Η περιφερειακή ανάπτυξη δεν μπορεί να αποτελεί ευκαιριακή εξαγγελία ούτε να εξαρτάται αποκλειστικά από ευρωπαϊκά προγράμματα. Χρειάζεται μακροπρόθεσμη στρατηγική, ενίσχυση της παραγωγής, επενδύσεις στην καινοτομία και πραγματική στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Το 2030 δεν είναι μακρινό. Είναι ένας ορίζοντας που απαιτεί αποφάσεις σήμερα. Χρειαζόμαστε συγκεκριμένες δεσμεύσεις, μετρήσιμους στόχους, σαφή χρονοδιαγράμματα και δημόσια λογοδοσία.

Η Αχαΐα δεν ζητά προνομιακή μεταχείριση. Ζητά ισότιμες ευκαιρίες και τη δυνατότητα να αξιοποιήσει τις δυνάμεις της. Είμαστε έτοιμοι να αναλάβουμε το μερίδιο ευθύνης που μας αναλογεί.

Το ερώτημα, πλέον, απευθύνεται στην πολιτεία: θέλει πραγματικά την περιφέρεια συνδιαμορφωτή ή της επιφυλάσσει τον ρόλο του θεατή; Η απάντηση δεν θα δοθεί σε ένα συνέδριο. Θα δοθεί στα έργα που θα ξεκινήσουν, στις επενδύσεις που θα υλοποιηθούν και στις ευκαιρίες που θα δημιουργηθούν για τους ανθρώπους αυτού του τόπου.

Παναγιώτης Τσιχριτζής

Προέδρος Επιμελητηρίου Αιτωλοακαρνανίας

Η Απωλοακαρνανία πρέπει να προστατεύσει την παραγωγική της βάση

Το ερώτημα που θέτει το φετινό 29ο Forum Ανάπτυξης, «Περιφέρεια 2030 – Θεατής ή Συνδιαμορφωτής;», συμπυκνώνει την ουσία του προβληματισμού που οφείλει να απασχολεί κάθε παραγωγικό φορέα της χώρας. Για εμάς ως Επιμελητήριο Αιτωλοακαρνανίας, η απάντηση δεν χωρά αμφισβήτηση, η ελληνική περιφέρεια και ιδιαίτερα η Δυτική Ελλάδα δεν έχουν κανένα περιθώριο να παρακολουθούν παθητικά τις εξελίξεις. Οφείλουν να βγουν μπροστά και να καθορίσουν οι ίδιες την πορεία τους.

Βρισκόμαστε σε μια περίοδο όπου οι αλλαγές τρέχουν με καταιγιστικούς ρυθμούς. Η ψηφιακή προσαρμογή, η πράσινη μετάβαση, η κλιματική αβεβαιότητα και το αυξημένο λειτουργικό κόστος δημιουργούν ένα νέο άγραφο τοπίο για τον επιχειρηματικό κόσμο. Στην Αιτωλοακαρνανία, έναν τόπο προικισμένο με τεράστιες δυνατότητες στον πρωτογενή τομέα, τη μεταποίηση, την αγροδιατροφή, την ενέργεια και τον εναλλακτικό τουρισμό, το στοίχημα είναι ξεκάθαρο. Πρέπει να προστατεύσουμε την παραγωγική μας βάση, κάνοντάς την ταυτόχρονα πιο σύγχρονη και ανθεκτική.

Σε αυτή την προσπάθεια, το Επιμελητήριο δεν στέκεται απλός παρατηρητής ούτε περιορίζεται σε έναν τυπικό συμβουλευτικό ρόλο. Διεκδικούμε και αναλαμβάνουμε καθημερινά ουσιαστικές πρωτοβουλίες. Στηρίζουμε στην πράξη την εξωστρέφεια των επιχειρήσεων μας, βοηθώντας τες να ανοίξουν βηματισμό σε νέες αγορές. Πιέζουμε για τη διασύνδεση της τοπικής παραγωγής με την καινοτομία και την τεχνολογία, ενώ παράλληλα επενδύουμε στη συνεχή κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού μας, γιατί εκεί κρίνεται τελικά η ανταγωνιστικότητα.

Ωστόσο, για να περάσει η Περιφέρεια από τη θεωρία στην πράξη και να γίνει πραγματικός συνδιαμορφωτής του μέλλοντός της, χρειάζονται συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Ολοκλήρωση των κρίσιμων υποδομών, οδικών, λιμενικών και ψηφιακών, που θα βγάλουν την περιοχή μας από την απομόνωση και θα μειώσουν το μεταφορικό κόστος, η στενή και ειλικρινής συνεργασία ανάμεσα στην Αυτοδιοίκηση, τα Επιμελητήρια, τα Πανεπιστήμια και τους παραγωγικούς φορείς, μια πραγματική αποκέντρωση πόρων και αποφάσεων. Ο σχεδιασμός για την ανάπτυξη της Περιφέρειας δεν μπορεί να γίνεται πίσω από γραφεία στην Αθήνα, αλλά πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις πραγματικές ανάγκες της τοπικής οικονομίας.

Το 2030 δεν είναι μακριά. Αν θέλουμε οι νέοι άνθρωποι να μείνουν, να προκόψουν και να δημιουργήσουν στον τόπο τους, οφείλουμε να χτίσουμε από σήμερα μια περιφερειακή οικονομία που θα προσφέρει ευκαιρίες και προοπτική σε όλους.

Τέτοιες πρωτοβουλίες ανοίγουν τον απαραίτητο διάλογο, φέρνουν κοντά τις δημιουργικές δυνάμεις του τόπου και μετατρέπουν τους προβληματισμούς σε συγκεκριμένο σχέδιο δράσης

Κωνσταντίνος Λεβέντης

Πρόεδρος Επιμελητηρίου Ηλείας

Η Ηλεία του 2030 δεν μπορεί να σχεδιάζεται χωρίς την Ηλεία

«Περιφέρεια 2030 – Θεατής ή Συνδιαμορφωτής;»: Η απάντησή μας είναι ξεκάθαρη: Δεν θέλουμε να είμαστε θεατές αποφάσεων που καθορίζουν το μέλλον του τόπου μας. Θέλουμε να συμμετέχουμε στη διαμόρφωσή τους.

Η Ηλεία χρειάζεται ένα συγκεκριμένο αναπτυξιακό σχέδιο, με προτεραιότητες, χρονοδιαγράμματα και μετρήσιμα αποτελέσματα.

Η ολοκλήρωση των κρίσιμων υποδομών και η βελτίωση των μεταφορικών συνδέσεων, με ιδιαίτερη έμφαση στον άξονα Πύργος–Καλό Νερό–Τσακώνα, η αναβάθμιση του λιμένα Κατακόλου και η ενίσχυση της σιδηροδρομικής διασύνδεσης αποτελούν βασικές αναπτυξιακές διεκδικήσεις.

Παράλληλα, οφείλουμε να συνδέσουμε αποτελεσματικότερα την αγροτική παραγωγή με τη μεταποίηση, την τυποποίηση και τις εξαγωγές. Να δημιουργούμε μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία στον τόπο μας.

Η Αρχαία Ολυμπία μπορεί να αποτελέσει τον πυρήνα ενός ισχυρότερου τουριστικού μοντέλου, που θα συνδέει τον πολιτισμό με τη γαστρονομία, την τοπική παραγωγή και τις επιχειρήσεις ολόκληρης της Ηλείας.

Υπάρχει, όμως, και μια καθημερινή πραγματικότητα που δεν επιτρέπεται να αγνοούμε.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν υψηλό λειτουργικό κόστος, δυσκολίες χρηματοδότησης και διοικητικά εμπόδια. Ιδιαίτερα για επιχειρήσεις που εξακολουθούν να επιβαρύνονται από τις συνέπειες παλαιότερων φυσικών καταστροφών, το ζήτημα των πυρόπληκτων δανείων απαιτεί ουσιαστική και βιώσιμη αντιμετώπιση.

Δεν μπορούμε να μιλάμε για νέες επενδύσεις χωρίς να διασφαλίζουμε ότι οι υφιστάμενες επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα να παραμείνουν ενεργές, να εκσυγχρονιστούν και να αναπτυχθούν.

Το Επιμελητήριο Ηλείας έχει συγκεκριμένο ρόλο σε αυτή την προσπάθεια. Να μεταφέρει τη φωνή της αγοράς εκεί όπου λαμβάνονται οι αποφάσεις, να καταθέτει τεκμηριωμένες προτάσεις και να διεκδικεί λύσεις μέσα από τη συνεργασία με την Πολιτεία, την Περιφέρεια και την Αυτοδιοίκηση.

Η ανάπτυξη, άλλωστε, δεν κρίνεται από το ύψος των εξαγγελιών. Κρίνεται από τις επενδύσεις που πραγματοποιούνται, τις επιχειρήσεις που ενισχύονται, τις θέσεις εργασίας που δημιουργούνται και το εισόδημα που παραμένει στην τοπική οικονομία.

Το 2030 πλησιάζει. Δεν έχουμε την πολυτέλεια να χάσουμε άλλη μία αναπτυξιακή ευκαιρία.

Η Ηλεία δεν ζητά προνομιακή μεταχείριση. Διεκδικεί τις υποδομές, τις ευκαιρίες και τη συμμετοχή στις αποφάσεις που δικαιούται.

Γιατί το μέλλον ενός τόπου δεν μπορεί να σχεδιάζεται ερήμην των ανθρώπων που ζουν, εργάζονται και επιχειρούν σε αυτόν.

Κλεομένης Μπάρλος

Πρόεδρος Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ) Πελοποννήσου & Δυτικής Ελλάδος

Που βρίσκεται η Δυτική Ελλάδα σήμερα;

Για να μιλήσουμε για ανάπτυξη, πρέπει πρώτα να συνειδητοποιήσουμε πού βρισκόμαστε. Η Δυτική Ελλάδα αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα χαμηλού εισοδήματος, παραγωγικότητας και εξωστρέφειας. Η ελληνική παραγωγικότητα ανά ώρα εργασίας βρίσκεται περίπου στο 54% του ευρωπαϊκού μέσου όρου. Παράλληλα, η παραγωγική βάση της Περιφέρειας παραμένει περιορισμένη, με χαμηλή συμμετοχή δραστηριοτήτων υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Η δημογραφική εικόνα είναι εξίσου ανησυχητική. Μεταξύ 2011 και 2021 ο πληθυσμός μειώθηκε κατά 4,6%, ενώ στις ηλικίες 20-39 ετών η μείωση ξεπέρασε το 20%. Η υπογεννητικότητα, η γήρανση και η φυγή νέων ανθρώπων επιδεινώνουν τις προοπτικές. Ταυτόχρονα, η υπερχρέωση νοικοκυριών και επιχειρήσεων, οι δεσμεύσεις τραπεζικών λογαριασμών και η δυσκολία χρηματοδότησης περιορίζουν την παραγωγική δραστηριότητα.

Πού θέλουμε να φτάσουμε; Στόχος μας πρέπει να είναι η πραγματική σύγκλιση με την Ευρώπη: η αύξηση του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας από περίπου 49% στο 100% του μέσου όρου της ΕΕ-27 μέσα σε μία δεκαετία.

Πώς θα φτάσουμε εκεί; Προτείνω ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα επενδύσεων:

1. Πάτρα: Ίδρυση Ακαδημίας ή Τμήματος Ευφυών Συστημάτων, με εφαρμογές σε όλους τους κλάδους της οικονομίας, και μονάδα παραγωγής συνεργατικών ρομπότ (cobots).

2. Ολυμπία: Διεθνές πρόγραμμα αναδημιουργίας της αρχαίας πόλης του 400 π.Χ., όχι μόνο των μνημείων, αλλά ολόκληρης της καθημερινής ζωής: αγορές, εργαστήρια, κατοικίες, εστίαση, αρχαία γαστρονομία, θεατρικοί, μουσικοί και αθλητικοί αγώνες. Πανεπιστήμια, διεθνή ιδρύματα, η UNESCO και μεγάλοι χορηγοί θα μπορούσαν να συμμετάσχουν.

3. Αγροδιατροφή: Τέσσερα πρότυπα ευφυή θερμοκήπια, δύο στην Ηλεία και δύο στην Αιτωλοακαρνανία, με κέντρο ευφυούς αγροτικης καλλιέργειας στον Πύργο και Κέντρο Ευφυούς Ιχθυοκαλλιέργειας στο Αγρίνιο. Θα αποτελέσουν τη μαγιά για τη διάδοση τεχνολογιών σε εκατοντάδες παραγωγικές μονάδες, με εξειδικευμένα ρομπότ για γεωργία, κτηνοτροφία και ιχθυοκαλλιέργεια.

4. Άραξος και Αστακός: Δύο διεθνείς ψηφιοποιημένοι και ρομποτικοί κόμβοι logistics, διαλογής, συσκευασίας, ψύξης και εξαγωγής αγροτικών και αλιευτικών προϊόντων.

5. Τουρισμός και μεταφορές: Σύγχρονη σιδηροδρομική σύνδεση Αράξου–Κατακόλου–Ολυμπίας, υψηλής ταχύτητας, που θα συνδέει αεροδρόμιο, κρουαζιέρα και τον νέο πολιτιστικό προορισμό. Στόχος η ανάπτυξη δωδεκάμηνου τουρισμού υψηλού εισοδήματος, με πολιτισμό, γαστρονομία, θάλασσα και φυσικό περιβάλλον.

Πώς θα χρηματοδοτηθεί και τι θα αποδώσει;

Οι επενδύσεις εκτιμώ προκαταρκτικά ότι θα απαιτήσουν 1,5-3 δισ. ευρώ. Προτείνω τη διεκδίκηση ενός ολοκληρωμένου ευρωπαϊκού χρηματοδοτικού προγράμματος μέσω του μηχανισμού ΙΤΙ (Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση), ο οποίος επιτρέπει τον συνδυασμό πόρων από διαφορετικά ευρωπαϊκά ταμεία και προγράμματα.

Την πρωτοβουλία πρέπει να αναλάβει η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, συγκροτώντας μια ευρεία διεθνή αναπτυξιακή σύμπραξη με τη συμμετοχή του ΣΕΒΠΔΕ, των Επιμελητηρίων, του Πανεπιστημίου Πατρών και άλλων ελληνικών και ξένων πανεπιστημίων, των Δήμων, αγροτικών συνεταιρισμών, οργανώσεων παραγωγών και φορέων ιχθυοκαλλιέργειας. Στο εγχείρημα πρέπει επίσης να προσκληθούν η UNESCO, η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή, μεγάλα κοινωφελή ιδρύματα, καθώς και τράπεζες, επενδυτικοί οργανισμοί και ιδιώτες επενδυτές. Η σύμπραξη θα αναλάβει τον σχεδιασμό, την ωρίμανση και τη διεκδίκηση χρηματοδότησης από ευρωπαϊκούς πόρους, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και ιδιωτικά κεφάλαια.

Η απόδοση δεν θα περιορίζεται στον τουρισμό, αλλά θα προκύπτει από νέες τεχνολογικές επιχειρήσεις, εξαγωγές ρομποτικών συστημάτων, αύξηση της αγροτικής και αλιευτικής παραγωγικότητας, μεταποίηση, logistics και χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας.

Στόχος είναι η προσέγγιση του 100% του ευρωπαϊκού μέσου όρου του κατά κεφαλήν ΑΕΠ μέσα σε μία δεκαετία. Πρόκειται για εξαιρετικά φιλόδοξη επιδίωξη, όχι για εγγυημένη πρόβλεψη. Απαιτεί πρόσθετες ιδιωτικές επενδύσεις, παραγωγική ανασυγκρότηση και δημογραφική ανάκαμψη.

Η Δυτική Ελλάδα δεν χρειάζεται άλλη μία διαχείριση της φτώχειας της. Χρειάζεται ένα σχέδιο που θα δημιουργήσει νέο πλούτο, νέες παραγωγικές δυνατότητες και προοπτική για τις επόμενες γενιές.

Μανώλης Κουτούζης

Πρύτανης Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Οι Περιφέρειες ως οργανισμοί που μαθαίνουν και ο ρόλος του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Στο κεντρικό ερώτημα του φετινού Forum Ανάπτυξης «Περιφέρεια 2030: Θεατής ή Συνδιαμορφωτής», θα μπορούσε κανείς να απαντήσει με το αυτονόητο. Προφανώς η συζήτηση για τη διαμόρφωση των προτεραιοτήτων και της υλοποίησης των έργων σχετίζεται με τη δυνατότητα των τοπικών κοινωνιών να συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση του μέλλοντός τους, να παράγουν γνώση, καινοτομία και ανάπτυξη και να διεκδικήσουν ουσιαστικό ρόλο στην εξέλιξή τους. Συνεπώς αν το ερώτημα για τις τοπικές κοινωνίες είναι «Θεατής ή Συνδιαμορφωτής» η απάντηση είναι προφανής. Αν όμως μείνουμε μόνο σε αυτό, κινδυνεύουμε να μείνουμε για άλλη μια φορά στο επίπεδο της ρητορικής, των καλών προθέσεων, χωρίς πρακτικό αντίκρισμα και τελικά να παραμείνουμε θεατές! Η Περιφέρεια θα πρέπει να προτείνει τρόπους και να διεκδικήσει ρόλους.

Ας δούμε τις (μάλλον γνωστές) προκλήσεις της εποχής μας: Η δημογραφική συρρίκνωση, με πραγματικά τεράστιες επιπτώσεις (και) στην εκπαίδευση. Οι πρωτόγνωρες αλλαγές στην αγορά εργασίας με διαρκείς ανακατατάξεις σε απαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες. Η τεχνητή νοημοσύνη που αλλάζει μεταξύ άλλων τον τρόπο που λειτουργούν θεσμοί και πολιτικές, τόσο σε τοπικό και περιφερειακό όσο και σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Κοντά σε αυτά, η πράσινη μετάβαση, ο ψηφιακός μετασχηματισμός και η κλιματική κρίση. Αναρωτιέται κανείς αν μπορεί κάποιος οργανισμός, κάποια διοίκηση, ή ακόμα κυβέρνηση να διαχειριστεί αυτή την πραγματικότητα μεμονωμένα, χωρίς συνεργασίες, χωρίς αξιοποίηση των δημιουργικών δυνάμεων που υπάρχουν στο περιβάλλον, χωρίς να δημιουργήσει ένα οικοσύστημα συνεργασίας, το οποίο θα παράγει, θα διαχέει και θα αξιοποιεί νέα γνώση. Η ουσιαστική συνδιαμόρφωση, όμως, προϋποθέτει τη δυνατότητα διαρκούς μάθησης, προσαρμογής και ανανέωσης. Δεν μπορεί μια Περιφέρεια να συνδιαμορφώνει το μέλλον της αν δεν είναι ταυτόχρονα ένας οργανισμός που μαθαίνει.

Για να γίνει όμως αυτό εφικτό, δεν αρκούν οι υποδομές και οι χρηματοδοτήσεις. Απαιτείται επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο, στην παραγωγή γνώσης, στη δικτύωση και στη συμμετοχή των πολιτών. Οι νέοι άνθρωποι πρέπει να βλέπουν προοπτικές στον τόπο τους και να μπορούν να δημιουργούν εκεί το μέλλον τους. Παράλληλα, η αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών μπορεί να καταστήσει τη γεωγραφική απόσταση από τα μεγάλα αστικά κέντρα ολοένα και λιγότερο σημαντική.

Σε μια τέτοια διαδικασία το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο ασφαλώς μπορεί να έχει ρόλο. Άλλωστε από τη φύση του, είναι ένας θεσμός-συνδιαμορφωτής της περιφερειακής ανάπτυξης. Με την εξ αποστάσεως εκπαίδευση αίρει γεωγραφικούς και κοινωνικούς περιορισμούς, προσφέροντας ισότιμη πρόσβαση στη γνώση σε πολίτες που ζουν και εργάζονται σε κάθε γωνιά της χώρας. Συμβάλλει στη διά βίου μάθηση, στην απόκτηση νέων επαγγελματικών δεξιοτήτων και στην ενίσχυση της κοινωνικής κινητικότητας, παράγοντες άμεσα συνδεδεμένους με τη βιώσιμη περιφερειακή ανάπτυξη. Με άλλα λόγια, το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο μπορεί να προσφέρει τη γνώση και την εμπειρία του και να συμβάλει στη συνεχή επανειδίκευση (reskilling) και αναβάθμιση δεξιοτήτων (upskilling) του εργατικού δυναμικού τόσο σε τοπικό/περιφερειακό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Μπορεί παράλληλα να συμμετέχει στις περιφερειακές διαδικασίες που προωθούν την κοινωνική και ψηφιακή συνοχή. Με την αξιοποίηση των πλέον εξελιγμένων μεθοδολογιών εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, εκμηδενίζουμε τις αποστάσεις και διασφαλίζουμε ότι κανένας πολίτης της περιφέρειας δεν θα μείνει πίσω στον ψηφιακό μετασχηματισμό.

Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, με έδρα του την Πάτρα αλλά με την καρδιά και τους φοιτητές του σε ολόκληρη την Ελλάδα, δηλώνει παρών, καθώς μπορεί να λειτουργήσει ως στρατηγικός εταίρος των Περιφερειών, στην προσπάθειά τους να μετασχηματιστούν σε Οργανισμούς που μαθαίνουν, δημιουργώντας δίκτυα γνώσης, υποστηρίζοντας τη διά βίου μάθηση, ενισχύοντας την καινοτομία και συμβάλλοντας στη διαμόρφωση πολιτικών βασισμένων σε τεκμηριωμένη γνώση.

Σοφία Ζυγά

Πρύτανις Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Η γνώση ως κινητήρια δύναμη της περιφερειακής ανάπτυξης

Σε μια εποχή δημογραφικών πιέσεων, κλιματικής κρίσης και ταχύτατων τεχνολογικών μεταβολών, η γνώση, η καινοτομία και η συλλογική δράση αναδεικνύονται σε καθοριστικούς παράγοντες για μια βιώσιμη και δυναμική αναπτυξιακή πορεία. Το μέλλον των περιφερειών μας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ικανότητά τους να αξιοποιούν τις δυνατότητες, τους ανθρώπους και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, διαμορφώνοντας οι ίδιες τις προοπτικές τους.

Σε αυτό το σύνθετο περιβάλλον, είναι σαφές ότι η περιφερειακή ανάπτυξη δεν εξαρτάται αποκλειστικά από τη διαθεσιμότητα χρηματοδοτικών πόρων ή την προσέλκυση επενδύσεων. Προϋποθέτει, αφενός, τη διαμόρφωση συνθηκών όπου η επιστημονική γνώση μετατρέπεται σε παραγωγική αξία, οι επιχειρήσεις αποκτούν πρόσβαση σε νέες δυνατότητες και οι νέοι άνθρωποι, εφοδιασμένοι σε γνώση και δεξιότητες, βρίσκουν ουσιαστικές προοπτικές στον τόπο τους. Αφετέρου, απαιτεί τη μετάβαση από αποσπασματικές παρεμβάσεις σε ένα συνεκτικό οικοσύστημα συνεργασίας.

Σε αυτή την προσπάθεια, τα δημόσια πανεπιστήμια καλούνται να διαδραματίσουν έναν ευρύτερο και καθοριστικότερο ρόλο. Όχι μόνο ως φορείς εκπαίδευσης και έρευνας, αλλά ως ενεργοί θεσμικοί συντελεστές της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, συνδέοντας την παραγωγή και τη διάχυση της νέας γνώσης με τις πραγματικές ανάγκες των τοπικών κοινωνιών.

Το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, αποτελεί ένα σύγχρονο, πολυθεματικό και εξωστρεφές Ίδρυμα, το οποίο έχει ήδη εδραιώσει την παρουσία του ως σημαντικός πυλώνας εκπαίδευσης, έρευνας και γνώσης στην ευρύτερη περιοχή. Με ισχυρότερο ακαδημαϊκό και ερευνητικό αποτύπωμα, διεθνείς συνεργασίες και διαρκώς αναπτυσσόμενες υποδομές, εισέρχεται στην περίοδο 2026–2030 με στόχο να εμβαθύνει ακόμη περισσότερο τη σύνδεσή του με την κοινωνία και την παραγωγή. Η παρουσία του σε διαφορετικές πόλεις των Περιφερειών Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας αποτελεί ιδιαίτερο πλεονέκτημα για την ανάπτυξη συνεργασιών με τοπική αναφορά, ενισχύοντας παράλληλα τη διαπεριφερειακή εμβέλεια και τη συνολική συμβολή του Ιδρύματος.

Αυτή η στρατηγική αποκτά συγκεκριμένο περιεχόμενο μέσα από εμβληματικές πρωτοβουλίες που συντονίζει το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, όπως τα UniStart Hubs, τα οποία κατά την τελευταία τριετία έχουν συμβάλει ουσιαστικά στην υποστήριξη της επιχειρηματικότητας έντασης γνώσης, το Γραφείο Καινοτομίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου, που προωθεί τη συνεργασία μεταξύ έρευνας και παραγωγής, και το Γραφείο Μεταφοράς Τεχνολογίας, που ενισχύει την αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων. Παράλληλα, ο Κόμβος Βιοοικονομίας, με πρωτοβουλίες όπως το Smart AgroLab, δημιουργεί νέες προοπτικές για την αγροδιατροφή, τη βιώσιμη παραγωγή και τον παραγωγικό μετασχηματισμό των μη αστικών περιοχών.

Παρά τα σημαντικά πρώτα βήματα, επιδιώκουμε η ερευνητική δυναμική του Ιδρύματος να αποκτήσει ακόμη μεγαλύτερο αναπτυξιακό αντίκτυπο, μέσα από ενισχυμένη συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα, συνεργατική έρευνα και ίδρυση τεχνοβλαστών Αντίστοιχα, οι συνέργειες με Επιμελητήρια και επιχειρήσεις, τα βιομηχανικά διδακτορικά και η συνεχής αναβάθμιση δεξιοτήτων μπορούν να γεφυρώσουν την επιστημονική εξειδίκευση με τις ανάγκες της τοπικής παραγωγής. Η συμβολή του Πανεπιστημίου στην περιφερειακή ανάπτυξη έχει, όμως, και μια εξίσου σημαντική κοινωνική διάσταση: τη μέριμνα για τη φοιτητική ζωή και τη στέγαση. Η ανάπτυξη σύγχρονων φοιτητικών εστιών και υποδομών δεν αποτελεί μόνο κοινωνική υποχρέωση. Ενισχύει την πρόσβαση στις σπουδές, την ελκυστικότητα των πανεπιστημιακών πόλεων και την τοπική οικονομία, δημιουργώντας προϋποθέσεις ώστε οι νέοι να σπουδάζουν, να εργάζονται και να συνδέουν το μέλλον τους με την περιφέρεια.

Το ζητούμενο, ωστόσο, δεν είναι απλώς η δημιουργία νέων υποδομών, δομών και έργων, αλλά η ουσιαστική και διαρκής επίδρασή τους: στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, στην αξιοποίηση της έρευνας, στη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας και στη συγκράτηση του ανθρώπινου δυναμικού. Η πρόκληση έως το 2030 είναι να μετατρέψουμε αυτές τις πρωτοβουλίες σε σταθερές σχέσεις συνεργασίας, εμπιστοσύνης και κοινής προοπτικής. Το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου επιδιώκει να βρίσκεται στην πρώτη γραμμή, όχι ως μεμονωμένος φορέας, αλλά ως ενεργός εταίρος στη συλλογική διαμόρφωση του αναπτυξιακού μέλλοντος των δύο Περιφερειών.

Γιατί η περιφέρεια γίνεται πραγματικός συνδιαμορφωτής του μέλλοντός της όταν η γνώση δεν παραμένει στα πανεπιστήμια, αλλά μετατρέπεται σε ευκαιρίες, πρόοδο και ευημερία για ολόκληρη την κοινωνία.

Ιωάννης Βενέτης

Καθηγητής, Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Θεμάτων και Οικονομικών Πανεπιστήμιο Πατρών

Το Πανεπιστήμιο Πατρών συνδιαμορφώνει το μέλλον

Για ένα δημόσιο πανεπιστήμιο, το ερώτημα του 29ου Forum Ανάπτυξης, «Περιφέρεια 2030: Θεατής ή Συνδιαμορφωτής;», δεν επιδέχεται ουδέτερη απάντηση. Η γνώση δεν μπορεί να μένει κλεισμένη στα αμφιθέατρα και στα εργαστήρια ούτε να περιορίζεται στη στενή γεωγραφία μιας πανεπιστημιούπολης. Οφείλει να συμβάλλει στην πρόοδο του τόπου που τη στηρίζει. Για το Πανεπιστήμιο Πατρών, η εκπαίδευση και η έρευνα συμπληρώνονται από έναν τρίτο πυλώνα: την ανάπτυξη και την κοινωνική προσφορά. Η παρουσία μας στην Πάτρα, το Αγρίνιο και το Μεσολόγγι συνεπάγεται ευθύνη απέναντι στη Δυτική Ελλάδα.

Η Δυτική Ελλάδα διαθέτει επιστημονικό δυναμικό, επιχειρήσεις, παραγωγικές δυνατότητες και συγκριτικά πλεονεκτήματα. Το ζητούμενο είναι να τα συνδέσουμε σε λειτουργικό οικοσύστημα καινοτομίας, με δεσμούς ανάμεσα στα εργαστήρια, στην αγορά εργασίας και στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Μέσα από ερευνητικές συνεργασίες, τεχνοβλαστούς, δράσεις επιχειρηματικότητας και πρωτοβουλίες όπως η Patras IQ, επιδιώκουμε η γνώση να μετατρέπεται σε νέες εφαρμογές, ανταγωνιστικότερες επιχειρήσεις και ποιοτικές θέσεις εργασίας. Στην αγροδιατροφή, την υγεία, την ενέργεια και τις ψηφιακές τεχνολογίες υπάρχουν ευκαιρίες που απαιτούν πρωτοβουλίες και αποφασιστικότητα. Η απάντηση στη φυγή των νέων επιστημόνων δεν είναι ένα σύνθημα για «brain gain», αλλά η δημιουργία ευκαιριών να μείνουν, να επιστρέψουν και να δημιουργήσουν εδώ.

Ο αναπτυξιακός σχεδιασμός μας για το Πανεπιστήμιο Πατρών αποτυπώνει αυτή τη φιλοσοφία στην πράξη. Έχουμε επεξεργαστεί ένα συγκεκριμένο πλαίσιο έργων και δράσεων, με καταγεγραμμένους προϋπολογισμούς περίπου 30 εκατομμυρίων ευρώ. Οι προτάσεις αφορούν, μεταξύ άλλων, τη φοιτητική μέριμνα, την ενεργειακή αναβάθμιση, την προσβασιμότητα, τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων και κρίσιμες υποδομές στην Αχαΐα και την Αιτωλοακαρνανία. Πρόκειται για κοστολογημένες προτεραιότητες που χρειάζονται χρηματοδότηση, συνέργειες και παρακολούθηση για να γίνουν πράξη. Στο επίκεντρο βρίσκονται το φοιτητικό εστιατόριο, η ενεργειακή αναβάθμιση του Συνεδριακού Κέντρου και η πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία στις εγκαταστάσεις μας. Η ποιότητα των πανεπιστημιακών υποδομών είναι και επένδυση στην ποιότητα ζωής της περιοχής.

Η σχέση μας με την κοινωνία δεν εξαντλείται στην οικονομία. Με δράσεις όπως το Welcome to UP, ανοίγουμε το Πανεπιστήμιο στις πόλεις και συνδέουμε τους φοιτητές με τον πολιτισμό και την καθημερινότητά τους. Ταυτόχρονα, χρειαζόμαστε πόλεις φιλικές προς τους νέους: με προσιτή στέγαση, καλύτερες μετακινήσεις, προσβάσιμους χώρους και ευκαιρίες συμμετοχής. Επενδύουμε σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση αειφορίας, από τη λειτουργία των κτιρίων έως τις εκπαιδευτικές μας πρακτικές. Η βιώσιμη ανάπτυξη δεν μετριέται μόνο με επενδύσεις, αλλά και με κοινωνική συνοχή, ίσες ευκαιρίες και περιβαλλοντική ευθύνη.

Το 29ο Forum Ανάπτυξης μάς καλεί να περάσουμε από τη συζήτηση στη συνδιαμόρφωση. Το Πανεπιστήμιο δεν υποκαθιστά την Πολιτεία, την Αυτοδιοίκηση ή την επιχειρηματικότητα ούτε πολιτεύεται. Καταθέτει την επιστημονικά τεκμηριωμένη άποψή του και αναλαμβάνει την ευθύνη που του αναλογεί. Καλούμε την Περιφέρεια, τους Δήμους, τα Επιμελητήρια και τους παραγωγικούς και κοινωνικούς φορείς να διαμορφώσουν μαζί μας ένα κοινό σχέδιο δράσης: να ιεραρχήσουμε τα έργα υποδομής, να διεκδικήσουμε από κοινού τη χρηματοδότησή τους, να αναπτύξουμε συνεργασίες μεταξύ ερευνητικών εργαστηρίων και επιχειρήσεων και να προωθήσουμε πρακτικές λύσεις για τη φοιτητική στέγαση και τις μετακινήσεις, με σαφείς αρμοδιότητες, χρονοδιαγράμματα, μετρήσιμους στόχους και δημόσιο απολογισμό της προόδου.

Το 2030 δεν είναι μακρινός ορίζοντας. Είναι οι αποφάσεις που παίρνουμε σήμερα. Η Δυτική Ελλάδα δεν χρειάζεται θεατές. Χρειάζεται συνδιαμορφωτές.

Δημήτρης Νικολακόπουλος

Προέδρος Ομοσπονδίας Επαγγελματικών Βιοτεχνικών Εμπορικών Σωματείων Ν. Αχαΐας

Μικρές επιχειρήσεις έως το 2030: Ποιοι θα αντέξουν, ποιοι θα αλλάξουν και ποιοι θα αναπτυχθούν

Η ελληνική μικρή επιχείρηση βρίσκεται σε ένα κρίσιμο σταυροδρόμι με ορίζοντα το 2030, αντιμέτωπη με τη μεγαλύτερη παραγωγική και ψηφιακή μεταβολή των τελευταίων δεκαετιών. Καθώς η αγορά επαναπροσδιορίζεται από την ραγδαία άνοδο της τεχνητής νοημοσύνης (AI), τις αυστηρές απαιτήσεις για την πράσινη μετάβαση και τις έντονες πληθωριστικές και φορολογικές πιέσεις, το τοπίο της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας (ΜμΕ) χωρίζεται πλέον σε τρεις διακριτές ταχύτητες: σε αυτούς που θα αντέξουν, σε αυτούς που θα αλλάξουν και σε αυτούς που θα αναπτυχθούν.

Ποιος θα αντέξει: Η μάχη της καθημερινής επιβίωσης

Στην κατηγορία αυτή ανήκει η πλειοψηφία των παραδοσιακών μικρών επιχειρήσεων –από το συνοικιακό εμπόριο και την εστίαση μέχρι τις μικρές οικογενειακές βιοτεχνίες. Αυτοί που θα αντέξουν μέχρι το 2030 είναι όσοι θα επιδείξουν ακραία οικονομική πειθαρχία και ανθεκτικότητα απέναντι στο αυστηρό φορολογικό περιβάλλον και το αυξημένο λειτουργικό κόστος.

Πρόκειται για επιχειρήσεις που βασίζονται στην προσωπική σχέση με τον πελάτη και την τοπική κοινότητα. Ωστόσο, η απλή αντοχή δεν θα είναι εύκολη υπόθεση. Όσες επιχειρήσεις παραμείνουν προσκολλημένες σε παρωχημένα μοντέλα λειτουργίας, χωρίς καμία πρόσβαση σε τραπεζικό δανεισμό ή ευρωπαϊκά κονδύλια (ΕΣΠΑ), θα βρεθούν αντιμέτωπες με τον κίνδυνο του μαρασμού. Για να επιβιώσουν, η συσπείρωση σε συνεργατικά δίκτυα και η βασική διαχείριση του ψηφιακού τους αποτυπώματος κρίνονται ως απολύτως αναγκαία.

Ποιος θα αλλάξει: Ο αναγκαστικός μετασχηματισμός

Η δεύτερη κατηγορία αφορά τις επιχειρήσεις που συνειδητοποιούν ότι το παλιό μοντέλο έχει πεθάνει. Μέχρι το 2030, το 39% των βασικών δεξιοτήτων στην αγορά εργασίας θα έχει αλλάξει, αναγκάζοντας τις ΜμΕ να αλλάξουν ριζικά τον τρόπο που λειτουργούν και εκπαιδεύουν το προσωπικό τους.

Εδώ συναντάμε επιχειρήσεις που υιοθετούν άμεσα τα ψηφιακά εργαλεία: από την αυτοματοποίηση των τιμολογήσεων και τη διαχείριση αποθεμάτων, μέχρι την ενσωμάτωση εφαρμογών τεχνητής νοημοσύνης (AI) για την εξυπηρέτηση πελατών και το μάρκετινγκ. Παράλληλα, η αλλαγή αφορά και τη βιωσιμότητα. Επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις κατασκευές, τις μεταφορές ή το λιανεμπόριο μετασχηματίζονται για να μειώσουν το ενεργειακό τους αποτύπωμα, εκμεταλλευόμενες προγράμματα όπως το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα. Σε αυτή την κατηγορία, η προσαρμοστικότητα είναι το μοναδικό διαβατήριο για το μέλλον.

Ποιος θα αναπτυχθεί: Οι πρωταγωνιστές της νέας οικονομίας

Στην κορυφή της πυραμίδας του 2030 θα βρεθούν οι μικρές επιχειρήσεις που είναι δομημένες γύρω από την καινοτομία, την εξωστρέφεια και τις νέες παγκόσμιες τάσεις.

Ανάπτυξη θα γνωρίσουν οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους εξής τομείς:

Τεχνολογία & Κυβερνοασφάλεια: Startups και εταιρείες παροχής εξειδικευμένων ψηφιακών υπηρεσιών, Data Analytics και AI.

Πράσινη Ενέργεια & Κυκλική Οικονομία: Επιχειρήσεις που προσφέρουν λύσεις ανανεώσιμων πηγών, ενεργειακών αναβαθμίσεων και ανακύκλωσης υλικών.

Αγροδιατροφή & Care Economy: Σύγχρονες μονάδες που συνδυάζουν την τεχνολογία με την παραγωγή ποιοτικών προϊόντων, καθώς και επιχειρήσεις στον κλάδο της υγείας και της φροντίδας.

Αυτές οι επιχειρήσεις δεν κοιτούν απλώς την εγχώρια αγορά· εκμεταλλεύονται τα ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά εργαλεία, επενδύουν σε εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό και δημιουργούν λύσεις με υψηλή προστιθέμενη αξία.

Συμπέρασμα

Το 2030 δεν θα συγχωρήσει την αδράνεια. Η μικρή επιχείρηση του μέλλοντος δεν μπορεί να είναι πλέον ούτε απληροφόρητη ούτε τεχνολογικά αναλφάβητη. Η αντοχή απαιτεί αλλαγή, και η αλλαγή είναι ο μόνος δρόμος που οδηγεί με ασφάλεια στην ανάπτυξη.

Άννα Μαστοράκου

Αντιπεριφερειάρχης Υγείας, Πρόεδρος Ιατρικού Συλλόγου Αχαΐας

Περιφέρεια 2030: Η ανάγκη για θεσμική και οικονομική αυτοτέλεια

Το ερώτημα «Περιφέρεια 2030 - Θεατής ή Συνδιαμορφωτής;» αγγίζει τον πυρήνα της αναπτυξιακής εξίσωσης της χώρας. Σε έναν κόσμο ραγδαίων τεχνολογικών, κλιματικών και δημογραφικών αλλαγών, η απάντηση δεν μπορεί να είναι άλλη: Η Περιφέρεια οφείλει να ηγηθεί. Ωστόσο, για να μετατραπεί η πρόθεση σε πράξη, απαιτείται μια γενναία θεσμική και επιχειρησιακή τομή.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση Β΄ Βαθμού βρίσκεται στο πιο κομβικό σημείο: Είναι ο φορέας που γνωρίζει τις πραγματικές ανάγκες της τοπικής κοινωνίας, αφουγκράζεται τις παραγωγικές δυνάμεις και διαθέτει την εγγύτητα για να σχεδιάσει στοχευμένες παρεμβάσεις. Παρά ταύτα, το σημερινό μοντέλο συχνά εγκλωβίζει τις Περιφέρειες σε ρόλο διεκπεραιωτή ή παθητικού παρατηρητή κεντρικών σχεδιασμών.

Για να καταστεί η Περιφέρεια πραγματικός συνδιαμορφωτής του 2030, είναι απαραίτητο να ενισχυθεί αποφασιστικά σε τρεις βασικούς πυλώνες:

1. Διεύρυνση Αρμοδιοτήτων & Ουσιαστική

Θεσμική Θωράκιση: Η πολυδιάσπαση αρμοδιοτήτων μεταξύ κεντρικής διοίκησης και Περιφερειών δημιουργεί γραφειοκρατικά εμπόδια. Η Αυτοδιοίκηση Β΄ Βαθμού χρειάζεται αυτόνομο πεδίο σχεδιασμού και λήψης αποφάσεων, ώστε να δρα άμεσα και ευέλικτα, χωρίς την ανάγκη συνεχών εγκρίσεων από το κεντρικό κράτος.

2. Ευέλικτα Χρηματοδοτικά Εργαλεία & Οικονομική Αυτοτέλεια: Τα παραδοσιακά χρηματοδοτικά πλαίσια συχνά χαρακτηρίζονται από δυσκαμψία. Απαιτείται απευθείας πρόσβαση σε εξειδικευμένα κονδύλια, ενίσχυση των περιφερειακών ΠΕΠ, αξιοποίηση πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και δημιουργία νέων χρηματοδοτικών εργαλείων (όπως περιφερειακά επενδυτικά ταμεία και ΣΔΙΤ). Η οικονομική αυτοτέλεια είναι η μόνη εγγύηση για μακροπρόθεσμη αναπτυξιακή στρατηγική.

3. Ολιστικό Αναπτυξιακό Μοντέλο για το 2030: Η ενδυνάμωση της Περιφέρειας δεν αφορά έναν μεμονωμένο τομέα, αλλά την ολιστική επανεκκίνηση της τοπικής οικονομίας:

• Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία:Δημιουργία ισχυρών οικοσυστημάτων που διασυνδέουν την έρευνα, τα πανεπιστήμια και τις τοπικές επιχειρήσεις, ενισχύοντας τη νεοφυή επιχειρηματικότητα.

• Ψηφιακά Εργαλεία: Πλήρης ψηφιοποίηση των περιφερειακών υπηρεσιών, έξυπνες υποδομές και απλοποίηση των διαδικασιών για τον πολίτη και τον επενδυτή.

• Πρωτογενής Παραγωγή: Εκσυγχρονισμός της αγροδιατροφικής αλυσίδας με τεχνολογίες αιχμής, στήριξη της βιώσιμης γεωργίας και ενίσχυση της ταυτότητας των τοπικών προϊόντων.

• Θεματικός & Βιώσιμος Τουρισμός: Ανάδειξη της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς με όρους αειφορίας, εκτείνοντας την τουριστική περίοδο καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

• Κοινωνική Συνοχή & Ποιότητα Ζωής: Παράλληλα με την οικονομική ανάπτυξη, η διασφάλιση ισχυρών δομών κοινωνικής φροντίδας, δημόσιας υγείας και πρόληψης παραμένει θεμέλιος λίθος για μια ανθεκτική κοινωνία.

Το Forum Ανάπτυξης αποτελεί σταθερά τον χώρο γόνιμου διαλόγου για το μέλλον μας. Το διακύβευμα για το 2030 είναι σαφές: Η Περιφέρεια δεν ζητά απλώς ρόλο στο τραπέζι των αποφάσεων· διεκδικεί τα εργαλεία και την ευθύνη για να διαμορφώσει η ίδια το αύριο των πολιτών της.

Η ανάπτυξη χρειαζεται συνεργασία και σχεδιασμό

Γιώργος Βαγενάς

Πρόεδρος Ομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας Πελοπ/σου ΝΔ Ελλάδος Ζακύνθου Κεφ/νιας και Ιθάκης

Το μέλλον της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας δεν μπορεί να σχεδιάζεται πίσω από κλειστές πόρτες, ούτε να περιορίζεται σε έναν κατάλογο έργων και χρηματοδοτήσεων. Το πραγματικό ζητούμενο είναι ποια Περιφέρεια θέλουμε να έχουμε το 2030, ποιοι θα συμμετέχουν στη διαμόρφωσή της και κυρίως ποιοι θα ωφεληθούν από την ανάπτυξή της.

Η Αχαΐα, η Ηλεία και η Αιτωλοακαρνανία διαθέτουν σημαντικές παραγωγικές, εμπορικές, αγροτικές και τουριστικές δυνατότητες. Παρά τα συγκριτικά πλεονεκτήματα, όμως, η Δυτική Ελλάδα εξακολουθεί να αντιμετωπίζει σοβαρές ανισότητες, δημογραφική συρρίκνωση, εγκατάλειψη της υπαίθρου, ελλείψεις σε υποδομές και μεταφορές και αποδυνάμωση της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας.

Ιδιαίτερα για το εμπόριο και τις μικρές επιχειρήσεις, το ζητούμενο δεν είναι απλώς η επιβίωση. Είναι η δυνατότητα να αναπτυχθούν, να δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας και να παραμείνουν ζωντανός πυρήνας των τοπικών κοινωνιών. Δεν μπορεί να μιλάμε για ανάπτυξη όταν οι τοπικές αγορές συρρικνώνονται, όταν οι μικρές επιχειρήσεις δυσκολεύονται να αποκτήσουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση και όταν ο οικονομικός πλούτος συγκεντρώνεται ολοένα και περισσότερο σε λίγους.

Ως Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας Πελοποννήσου, Νοτιοδυτικής Ελλάδος, Ζακύνθου, Κεφαλληνίας και Ιθάκης, πιστεύω ότι οι παραγωγικοί φορείς πρέπει να έχουν ουσιαστικό και θεσμικά κατοχυρωμένο ρόλο στον αναπτυξιακό σχεδιασμό της Δυτικής Ελλάδας. Δεν αρκεί να καλούμαστε εκ των υστέρων να σχολιάσουμε αποφάσεις. Πρέπει να συμμετέχουμε από την αρχή, με προτάσεις, τεκμηρίωση και διεκδίκηση.

Χρειάζεται μια νέα σχέση συνεργασίας μεταξύ Περιφέρειας, Δήμων, Επιμελητηρίων, εμπορικών συλλόγων, επαγγελματικών οργανώσεων και κοινωνικών φορέων. Χρειάζεται σχεδιασμός με συγκεκριμένους στόχους για την ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, τη σύνδεση του τουρισμού με την τοπική παραγωγή και αγορά, την αναβάθμιση των υποδομών, την ψηφιακή μετάβαση και τη δημιουργία προοπτικών για τους νέους ανθρώπους.

Το 2030 δεν πρέπει να μας βρει να μετράμε χαμένες ευκαιρίες. Πρέπει να μας βρει με μια Περιφέρεια πιο παραγωγική, πιο ανταγωνιστική και με μικρότερες κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες.

Η Δυτική Ελλάδα δεν έχει ανάγκη από θεατές. Έχει ανάγκη από ενεργούς πολίτες, ισχυρούς παραγωγικούς φορείς και συνεργασίες με πραγματικό αποτέλεσμα.

Η ανάπτυξη δεν είναι υπόθεση μόνο της διοίκησης. Είναι υπόθεση ολόκληρης της κοινωνίας. Και σε αυτή την προσπάθεια θέλουμε να είμαστε παρόντες, όχι ως παρατηρητές, αλλά ως συνδιαμορφωτές.

> Πρωτοποριακή συνεργασία με την πλατφόρμα Deliberate

29ο Forum Ανάπτυξης: Η φωνή των πολιτών μπαίνει στον συνεδριακό διάλογο

Μια νέα συμμετοχική διαδικασία, μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας Deliberate, συνδέει τις απόψεις του κοινού με τις συζητήσεις και τους ομιλητές του Forum. Ολοκληρώνεται σήμερα, Παρασκευή 13 Νοεμβρίου, η συγκέντρωση ερωτήσεων, σχολίων και προτάσεων ενόψει των τριών επιλεγμένων συνεδριών.

Το κεντρικό ερώτημα του 29ου Forum Ανάπτυξης, «ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ 2030 – Θεατής ή Συνδιαμορφωτής;», αποκτά φέτος και μια νέα, πρακτική διάσταση. Για πρώτη φορά, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης πρωτοβουλίας, οι πολίτες έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν στον διάλογο πριν ακόμη αρχίσουν οι συνεδρίες, καταθέτοντας απόψεις που μπορούν να αξιοποιηθούν κατά τη διάρκειά τους.

Η καινοτομία αυτή υλοποιείται σε συνεργασία με τη NOVELCORE, με την αξιοποίηση της ψηφιακής πλατφόρμας συμμετοχικού διαλόγου Deliberate.

Μέσω ειδικής διαδικτυακής ενότητας, πολίτες, επιχειρηματίες, επιστήμονες, εργαζόμενοι και εκπρόσωποι φορέων καλούνται να τοποθετηθούν σε συγκεκριμένα ερωτήματα που αφορούν τρεις θεματικές εκδηλώσεις του Forum.

Η προσυνεδριακή συγκέντρωση ερωτήσεων, σχολίων και προτάσεων ολοκληρώνεται σήμερα, Παρασκευή 13 Νοεμβρίου. Το υλικό που έχει συγκεντρωθεί θα τεθεί στη διάθεση των συντονιστών, ώστε να τροφοδοτήσει τη συζήτηση και να αναδείξει ζητήματα που απασχολούν την κοινωνία και την επιχειρηματική κοινότητα.

Τρεις συνεδρίες με ενεργό συμμετοχή

Η πρώτη συνεδρία είναι το «TECH TALENT 2030 – Η Πάτρα δημιουργεί, προσελκύει και κρατά ταλέντο;», το Σάββατο 14 Νοεμβρίου, 12:00–14:00, στην αίθουσα «Άρτεμις».

Στο επίκεντρο βρίσκονται οι δυνατότητες της Πάτρας και της Δυτικής Ελλάδας να δημιουργούν ευκαιρίες για νέους επιστήμονες και εξειδικευμένους επαγγελματίες, να προσελκύουν ανθρώπινο δυναμικό και να περιορίζουν τη φυγή ταλέντων.

Η δεύτερη συνεδρία, «Καλές πρακτικές από επιχειρήσεις και φορείς που συνδιαμορφώνουν το αύριο», πραγματοποιείται την Κυριακή 15 Νοεμβρίου, 12:00–14:00, στην ίδια αίθουσα.

Εδώ το ενδιαφέρον στρέφεται σε πρωτοβουλίες που ήδη εφαρμόζονται από επιχειρήσεις και οργανισμούς, στις δυνατότητες διάδοσής τους και στις συνεργασίες που μπορούν να πολλαπλασιάσουν το αναπτυξιακό και κοινωνικό τους αποτύπωμα.

Η τρίτη συνεδρία, «Από την ιδέα στην πράξη – Καλές πρακτικές για την Περιφέρεια του 2030», ακολουθεί την Κυριακή, 18:00–20:00, επίσης στην αίθουσα «Άρτεμις».

Αντικείμενό της είναι η μετάβαση από τις καινοτόμες ιδέες σε εφαρμόσιμες πρωτοβουλίες, μέσα από παραδείγματα, συνεργασίες και πρακτικές λύσεις.

Πώς θα ακουστεί η φωνή των πολιτών

Για καθεμία από τις τρεις συνεδρίες έχουν διαμορφωθεί δύο ερωτήματα στην πλατφόρμα Deliberate. Οι συμμετέχοντες μπορούν να καταθέσουν τη δική τους οπτική, ακόμη και αν δεν έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν το Forum. Το σημαντικότερο στοιχείο δεν είναι μόνο η συλλογή απόψεων, αλλά η σύνδεσή τους με όσα θα συζητηθούν στις συνεδριακές αίθουσες. Οι συντονιστές θα μπορούν να αξιοποιήσουν το προσυνεδριακό υλικό για να θέσουν ερωτήματα στους ομιλητές, να αναδείξουν προβληματισμούς και να ενθαρρύνουν πιο ουσιαστικές απαντήσεις.

Η συμμετοχική διαδικασία θα συνεχιστεί και κατά τη διάρκεια των τριών εκδηλώσεων, με δυνατότητες παρέμβασης μέσω της πλατφόρμας.

Η πρωτοβουλία δεν υποκαθιστά τον ζωντανό διάλογο. Τον εμπλουτίζει, δίνοντας χώρο και σε απόψεις που διαφορετικά ενδέχεται να μην έφταναν στο συνεδριακό βήμα.

Έτσι, το 29ο Forum Ανάπτυξης, που ξεκινά αύριο, Σάββατο 14 Νοεμβρίου, στο My Way Hotel της Πάτρας, επιχειρεί να κάνει πράξη το κεντρικό του μήνυμα: η Περιφέρεια του 2030 χρειάζεται ενεργούς πολίτες, όχι απλούς θεατές των εξελίξεων.

Συμμετοχή στη διαβούλευση: https://deliberate.gr/topics/249

29ο Forum ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2026

Υβριδικό 14&15 Νοεμβρίου

LIVE STREAM

www.forumanaptixis.gr

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ξενοδοχείο My Way Πάτρα

ΣΑΒΒΑΤΟ 14/11/2026

10:00-10:30
Αγιασμός - Εγκαίνια από τον σεβ. Μητροπολίτη Πατρών κ.κ. Χρυσόστομο

• ΑΙΘΟΥΣΑ «ΑΦΡΟΔΙΤΗ»

11:30-13:00
Επιμελητήριο Αχαΐας
Θέμα: «Κρουαζιέρα: Πίσω από τον χάρτη, μπροστά στην ευκαιρία - Οι επιλογές των εταιρειών, η συνεργασία των φορέων και οι ευκαιρίες για την Αχαΐα»

13:00-15:00
Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος - 10ο Περιφερειακό Τμήμα Βορειοδυτικής Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας
Θέμα: «ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ 2030-Θεατής ή Συνδιαμορφωτής: Υποδομές, Τουρισμός, επιχειρηματικότητα και πρωτογενής παραγωγή»

18:00-20:00
Νομαρχιακή Επιτροπή Αχαΐας ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
Θέμα: «ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ 2030: Θεατής ή Συνδιαμορφωτής;»

• ΑΙΘΟΥΣΑ «ΕΡΑΤΩ»

11:00-12:30
Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο
Θέμα: «Η διά βίου μάθηση ως δύναμη περιφερειακής ανάπτυξης: Το ΕΑΠ ως συμμέτοχος στη διαμόρφωση της στρατηγικής 'Περιφέρεια 2030'»

12:30-14:30
Σύλλογος Προστασίας Υγείας και Περιβάλλοντος Περιοχής Κέντρου Υγείας Χαλανδρίτσας - Οργανωτική Επιτροπή 29ου Forum Ανάπτυξης
Θέμα: «ΑΧΑΪΑ 2030 | Οι Δήμοι και οι πολίτες συνδιαμορφώνουν τον τόπο τους;»

18:00-20:00
Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας / Ινστιτούτο Επιστημών Χημικής Μηχανικής (ΙΤΕ/ΙΕΧΜΗ)
Θέμα: «Έρευνα και Καινοτομία του ΙΤΕ/ΙΕΧΜΗ στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας»

• ΑΙΘΟΥΣΑ «ΑΡΤΕΜΙΣ»

12:00-14:00
Οργανωτική Επιτροπή 29ου Forum Ανάπτυξης
Θέμα: TECH TALENT 2030 «Η Πάτρα δημιουργεί, προσελκύει και κρατά ταλέντα;» - Επιχειρήσεις και Πολιτεία συνδιαμορφώνουν τις λύσεις για το τεχνολογικό ανθρώπινο δυναμικό

18:00-20:00
Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
Θέμα: «Τεχνολογίες αιχμής σε θέματα Κυβερνοασφάλειας και Τεχνητής Νοημοσύνης»

20:00-22:00
Ομοσπονδία Επαγγελματικών Βιοτεχνικών Εμπορικών Σωματείων Νομού Αχαΐας (ΟΕΒΕΣΝΑ)
Θέμα: «Μικρή Επιχείρηση 2030: Ποιος θα αντέξει, ποιος θα αλλάξει, ποιος θα αναπτυχθεί;»

ΚΥΡΙΑΚΗ 15/11/2026

• ΑΙΘΟΥΣΑ «ΑΦΡΟΔΙΤΗ»

10:00-12:00
Εργαστήριο Πληροφοριακών Συστημάτων και Προβλέψεων στον Τουρισμό, του Τμήματος Διοίκησης Τουρισμού του Πανεπιστημίου Πατρών
Θέμα: «Αθλητικός Τουρισμός στην Πάτρα μέσα από τις Υποδομές και τις Διοργανώσεις ως Μοχλός Τουριστικής Ανάπτυξης»

12:00-14:00
Π.ΟΜ.ΙΔ.Α. - Ένωση Ιδιοκτητών Ακινήτων Νομού Αχαΐας
Θέμα: «Ακίνητη Περιουσία και Περιφερειακή Ανάπτυξη»

18:00-20:00
Ελληνική Αριστερή Συμπαράταξη (ΕΛ.Α.Σ.)
Θέμα: Πολιτική εκδήλωση

20:30-21:30
Πολυφωνική Χορωδία Πάτρας- Οργανωτική Επιτροπή 29ου Forum Ανάπτυξης
Θέμα: «Η Περιφέρεια του 2030 έχει φωνή - Από την πολυφωνία των ιδεών στην αρμονία της μουσικής»

• ΑΙΘΟΥΣΑ «ΕΡΑΤΩ»

10:00-12:00
CNN Greece - Hellenic Female Leaders UK (HFL)
Ενότητα Α' - Θέμα: «Γυναίκες που αλλάζουν τους κανόνες: Υγεία, Πολιτισμός, Στερεότυπα και Νέες Ευκαιρίες»
Ενότητα Β' - Θέμα: «Από την Περιφέρεια στην Διεθνή Αγορά: Επενδύσεις, Έρευνα και Καινοτομία ως Νέο Αναπτυξιακό Μοντέλο της Ελλάδας»

19:00-20:00
Ινστιτούτο Βιομηχανικών Συστημάτων-Ε.Κ. «Αθηνά» - Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας
Θέμα: «CEI-BOOST: Από τον παραγωγό στην κοινωνική προσφορά: Η τεχνολογία δίνει λύσεις»

20:00-22:00
Δημοτική παράταξη «σπιράλ»
Θέμα: «Προετοιμάζοντας την Τοπική Αυτοδιοίκηση για την εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης»

• ΑΙΘΟΥΣΑ «ΑΡΤΕΜΙΣ»

11:00-12:00
Burlington Books
Θέμα: «Τεχνητή Νοημοσύνη και Τεχνολογία στην υπηρεσία της εκπαίδευσης»

12:00-14:00
Οργανωτική Επιτροπή 29ου Forum Ανάπτυξης
Θέμα: «Καλές πρακτικές από επιχειρήσεις και φορείς που συνδιαμορφώνουν το αύριο»

18:00-20:00
Οργανωτική Επιτροπή 29ου Forum Ανάπτυξης
Θέμα: «Από την ιδέα στην πράξη | Καλές πρακτικές για την Περιφέρεια του 2030»

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας · Επιμελητήριο Αχαΐας · Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο · Περιφερειακή Ένωση Δήμων Δυτικής Ελλάδας · University of Patras · Δήμος Αιγιαλείας

ΧΟΡΗΓΟΙ

TITAN · Ολυμπία Οδός · CBL · Planet Cool · Burlington VTest · FEAC · Adamant Composites · Ανδρικόπουλος · Παναγιωτόπουλος

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

ΙΤΥΕ Διοφαντος · ΤΕΕ Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος · iSi · ΙΤΕ · Patras Science Park · Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας · Διαχειριστική Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων · europe direct · Αχαΐα · nida · novelcore · IRI Beyond

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

CNN Greece · Ionian Regional TV · Σύμβουλος Online www.symbulos.gr · SpoudaZO.gr Το No1 Φοιτητικό Site

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Σύμβουλος

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: Παν. Γιαλένιος

Τηλ. 2610 620574 - κιν. 6932908841 | e-mail: symboulo@otenet.gr | www.forumanaptixis.gr | @diktyoforumanaptixis.gr

Σάββατο 14 Νοεμβρίου - Αίθουσα Αφροδίτη

Επιμελητήριο Αχαΐας: Η κρουαζιέρα στο επίκεντρο

Στο 29ο Forum Ανάπτυξης 2026, το **Επιμελητήριο Αχαΐας** φέρνει στο ίδιο τραπέζι εκπροσώπους της αυτοδιοίκησης, της διεθνούς αγοράς κρουαζιέρας και της ναυτιλίας, ανοίγοντας τη συζήτηση για τις προϋποθέσεις που θα επιτρέψουν στην Πάτρα και την Αχαΐα να διεκδικήσουν μεγαλύτερο μερίδιο από έναν δυναμικό κλάδο του τουρισμού.

Μπορεί η Πάτρα να ενταχθεί πιο δυναμικά στον χάρτη της κρουαζιέρας; Τι αναζητούν οι εταιρείες όταν επιλέγουν προορισμούς; Ποιες υποδομές, υπηρεσίες και συνεργασίες χρειάζονται, ώστε η προσέγγιση ενός κρουαζιερόπλοιου να μετατρέπεται σε πραγματικό όφελος για την τοπική οικονομία;

Αυτά είναι ορισμένα από τα βασικά ερωτήματα που θα αναδειχθούν στη συνεδριακή εκδήλωση του Επιμελητηρίου Αχαΐας, με θέμα: «Κρουαζιέρα: Πίσω από τον χάρτη, μπροστά στην ευκαιρία – Οι επιλογές των εταιρειών, η συνεργασία των φορέων και οι ευκαιρίες για την Αχαΐα»

Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί το Σάββατο 14 Νοεμβρίου 2026, από τις 11:30 έως τις 13:00, στην αίθουσα «Αφροδίτη» του ξενοδοχείου My Way (Λεωφ. Όθωνος-Αμαλίας 16, Πάτρα), στο πλαίσιο του 29ου Forum Ανάπτυξης 2026.

Για την Πάτρα και την ευρύτερη Αχαΐα, η συζήτηση αποκτά ιδιαίτερο ενδιαφέρον, καθώς συνδέεται με την αξιοποίηση της γεωγραφικής θέσης της περιοχής, την ανάδειξη των τουριστικών και πολιτιστικών της πόρων και τη δημιουργία νέων ευκαιριών για επιχειρήσεις και επαγγελματίες.

Η εκδήλωση φιλοδοξεί να φωτίσει τόσο την πλευρά των εταιρειών που διαμορφώνουν τις διαδρομές και επιλέγουν προορισμούς όσο και τις δυνατότητες της τοπικής οικονομίας να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της αγοράς.

Θα συμμετάσχουν:

• **Χαράλαμπος Μπονάνος**, Αναπληρωτής Περιφερειάρχη Δυτ. Ελλάδας

• **Θεόδωρος Λουλούδης**, Πρόεδρος Επιμελητηρίου Αχαΐας.

• **Αντώνης Κουνάβης**, Α΄ Αντιπρόεδρος Επιμελητηρίου Αχαΐας.

• **Παναγιώτης Σακελλαρόπουλος**, Αντιπεριφερειάρχης Τουριστικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

• **Δημήτρης Μπέκος**, Head of Greece, Intercruises.

• **Γιώργος Κουμπενάς**, COO Celestyal Cruises, Πρόεδρος της Ένωσης Εφοπλιστών και Φορέων Ναυτιλίας.

• **Ιωάννης Μπρας**, CEO Five Senses Consulting, Seatrade Ambassador.

Τη συζήτηση θα συντονίσει ο δημοσιογράφος **Κωνσταντίνος Λαμπρόπουλος**.

ΟΕΕ 10ο Π.Τ.: Προοπτικές Περιφερειακής Ανάπτυξης

Ποιες υποδομές χρειάζεται η Δυτική Ελλάδα για να ενισχύσει την αναπτυξιακή της δυναμική; Πώς μπορούν ο τουρισμός, η επιχειρηματικότητα και η πρωτογενής παραγωγή να λειτουργήσουν συμπληρωματικά, δημιουργώντας περισσότερες ευκαιρίες απασχόλησης, επενδύσεων και τοπικής ευημερίας;

Τα ερωτήματα αυτά θα βρεθούν στο επίκεντρο της συνεδριακής εκδήλωσης που διοργανώνει το **Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας – 10ο Περιφερειακό Τμήμα Βορειοδυτικής Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας**, στο πλαίσιο του 29ου Forum Ανάπτυξης 2026.

Η εκδήλωση, με θέμα «ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ 2030 – Θεατής ή Συνδιαμορφωτής; Υποδομές, Τουρισμός, Επιχειρηματικότητα και Πρωτογενής Παραγωγή», θα πραγματοποιηθεί το Σάββατο 14 Νοεμβρίου 2026, από τις 13:00 έως τις 15:00, στο ξενοδοχείο My Way (Λεωφόρος Όθωνος-Αμαλίας 16, Πάτρα).

Η συζήτηση θα επικεντρωθεί στη σύνδεση τεσσάρων βασικών πυλώνων της περιφερειακής οικονομίας.

Οι υποδομές αποτελούν προϋπόθεση για τη βελτίωση της προσβασιμότητας, τη διακίνηση προϊόντων και την προσέλκυση επενδύσεων. Ο τουρισμός μπορεί να ενισχύσει την εξωστρέφεια και να δημιουργήσει ευκαιρίες για τις τοπικές επιχειρήσεις. Η επιχειρηματικότητα συνδέεται με την καινοτομία, την παραγωγικότητα και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, ενώ η πρωτογενής παραγωγή παραμένει κρίσιμος παράγοντας για τη βιωσιμότητα της υπαίθρου και τη διασύνδεση της τοπικής παραγωγής με την αγορά.

Κοινός παρονομαστής είναι η ανάγκη για έναν περισσότερο ολοκληρωμένο αναπτυξιακό σχεδιασμό, στον οποίο οι διαφορετικοί τομείς της οικονομίας δεν θα λειτουργούν αποσπασματικά, αλλά θα ενισχύουν ο ένας τον άλλον.

Στη συνεδριακή εκδήλωση θα συμμετάσχουν:

• **Ανδρέας Νικολακόπουλος**, Βουλευτής Ν. Ηλείας, τ. Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη.

• **Κωνσταντίνος Παπαδημητρίου**, Οικονομολόγος – Στατιστικολόγος, Γενικός Γραμματέας Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδας από το 2017.

• **Γεώργιος Παππάς**, Αν. Τομεάρχης Οικονομικών ΕΛ.Α.Σ., Ορκωτός λογιστής, Διδάσκων Πανεπιστημίου Αθηνών.

• **Νικόλαος Καραθανασόπουλος**, Οικονομολόγος, Βουλευτής ΚΚΕ.

Τον συντονισμό της συζήτησης θα έχει ο δημοσιογράφος **Αλέξανδρος Κογκόλης**.

ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ: Περιφερειακός σχεδιασμός για το 2030

Στο επίκεντρο η οικονομική αποκέντρωση, οι ευκαιρίες για τη νέα γενιά, η Αυτοδιοίκηση και ο περιφερειακός σχεδιασμός

Πώς μπορεί η οικονομική ανάπτυξη να αποκτήσει ισχυρότερο περιφερειακό αποτύπωμα; Ποιες προϋποθέσεις χρειάζονται για να ενισχυθούν οι τοπικές κοινωνίες, να δημιουργηθούν περισσότερες ευκαιρίες για τους νέους και να αποκτήσει η Αυτοδιοίκηση ουσιαστικότερο ρόλο στον αναπτυξιακό σχεδιασμό;

Τα ερωτήματα αυτά θα βρεθούν στο επίκεντρο της συνεδριακής εκδήλωσης «ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ 2030: Θεατής ή Συνδιαμορφωτής;», που διοργανώνει η Νομαρχιακή Επιτροπή Αχαΐας του ΠΑΣΟΚ – Κινήματος Αλλαγής, στο πλαίσιο του 29ου Forum Ανάπτυξης 2026.

Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί το Σάββατο 14 Νοεμβρίου 2026, από τις 18:00 έως τις 20:00, στο ξενοδοχείο My Way (Λεωφόρος Όθωνος-Αμαλίας 16, Πάτρα).

Η συζήτηση θα αναπτυχθεί γύρω από τέσσερις αλληλένδετες διαστάσεις της περιφερειακής ανάπτυξης: την αποκέντρωση της οικονομικής δραστηριότητας, τις ευκαιρίες για τη νέα γενιά, την ενίσχυση της Αυτοδιοίκησης και τη διαμόρφωση ενός αποτελεσματικού περιφερειακού σχεδιασμού.

Στην εκδήλωση θα μιλήσουν:

• **Μιλένα Αποστολάκη**, Βουλευτής Βόρειου Τομέα Αθηνών του ΠΑΣΟΚ – Κινήματος Αλλαγής, Υπεύθυνη του Κοινοβουλευτικού Τομέα Οικονομίας.

Θέμα: «Αποκέντρωση της οικονομικής ανάπτυξης: Από την Αθήνα στην παραγωγική ανασυγκρότηση της Περιφέρειας».

• **Χριστίνα Σταρακά**, Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας του ΠΑΣΟΚ – Κινήματος Αλλαγής, Υπεύθυνη του Κοινοβουλευτικού Τομέα Ευθύνης Αθλητισμού και Νέας Γενιάς.

Θέμα: «Νέα γενιά και αθλητισμός στην Περιφέρεια: Δικαίωμα στις ευκαιρίες, δύναμη για το μέλλον».

• **Θεόδωρος Μπαρής**, Δήμαρχος Ερυμάνθου, Αντιπρόεδρος της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων Δυτικής Ελλάδας.

Θέμα: «Ισχυροί δήμοι, ζωντανή ύπαιθρος: Η αυτοδιοίκηση στην πρώτη γραμμή της περιφερειακής ανάπτυξης».

• **Σπύρος Σκιαδαρέσης**, Επικεφαλής Μείζονος Αντιπολίτευσης στο Περιφερειακό Συμβούλιο Δυτικής Ελλάδας, Επικεφαλής περιφερειακής παράταξης «Νέα Δυτική Ελλάδα»

Θέμα: «Περιφέρεια με πρωτοβουλία και σχέδιο: Από την παρακολούθηση των εξελίξεων στη διαμόρφωση του μέλλοντος».

Τον συντονισμό της συνεδριακής εκδήλωσης θα έχει ο **Νίκος Μοίραλης**, Γραμματέας της Νομαρχιακής Επιτροπής Αχαΐας του ΠΑΣΟΚ – Κινήματος Αλλαγής.

Σάββατο 14 Νοεμβρίου - Αίθουσα Ερατώ

Δήμαρχοι της Αχαΐας συζητούν με τον Στ. Μπένο

Με τη συμμετοχή του Σταύρου Μπένου, πρώην υπουργού, πρώην δημάρχου Καλαμάτας και προέδρου του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ», ο οποίος θα αναλάβει τον συντονισμό, καθώς και τεσσάρων δημάρχων της Αχαΐας, πραγματοποιείται μια ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα συζήτηση για το μέλλον της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τη συμμετοχή των πολιτών και τις αναπτυξιακές προοπτικές των τοπικών κοινωνιών.

Η συνεδριακή εκδήλωση, με θέμα «ΑΧΑΪΑ 2030 | Οι Δήμοι και οι πολίτες συνδιαμορφώνουν τον τόπο τους;», διοργανώνεται από τον Σύλλογο Προστασίας Υγείας και Περιβάλλοντος Περιοχής Κέντρου Υγείας Χαλανδρίτσας, σε συνεργασία με την Οργανωτική Επιτροπή του 29ου Forum Ανάπτυξης, το Σάββατο 14 Νοεμβρίου 2026, από τις 12:30 έως τις 14:30, στην αίθουσα «Ερατώ» του ξενοδοχείου «My Way» (Λεωφ. Όθωνος-Αμαλίας 16, Πάτρα).

Πώς μπορούν οι Δήμοι να αποκτήσουν πιο ενεργό ρόλο στον αναπτυξιακό σχεδιασμό; Πώς μπορούν οι πολίτες να συμμετέχουν ουσιαστικά στις αποφάσεις που επηρεάζουν την καθημερινότητά τους; Και ποιες συνεργασίες χρειάζονται ώστε η Αχαΐα του 2030 να διαμορφωθεί με τη συμμετοχή των ίδιων των τοπικών κοινωνιών;

Τα ερωτήματα αυτά θα βρεθούν στο επίκεντρο της εκδήλωσης, η οποία εντάσσεται στο κεντρικό θέμα του φετινού Forum, «ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ 2030 – Θεατής ή Συνδιαμορφωτής;».

Η εκδήλωση θα ξεκινήσει με προσφώνηση του **Ιωάννη Πολυδωρόπουλου**, προέδρου του Συλλόγου Προστασίας Υγείας και Περιβάλλοντος Περιοχής Κέντρου Υγείας Χαλανδρίτσας.

Στη συζήτηση θα συμμετάσχουν ως ομιλητές τέσσερις δήμαρχοι της Αχαΐας:

- **Κώστας Πελετίδης**, Δήμαρχος Πατρέων.
- **Αθανάσιος Παπαδόπουλος**, Δήμαρχος Καλαβρύτων και Πρόεδρος της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων Δυτικής Ελλάδας (ΠΕΔΔΕ).
- **Θεόδωρος Μπαρής**, Δήμαρχος Ερυμάνθου.
- **Παναγιώτης Ανδριόπουλος**, Δήμαρχος Αιγιαλείας.

Ειδική παρέμβαση θα πραγματοποιήσει ο **Ευάγγελος Καραχάλιος**, Πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας – Τμήματος Δυτικής Ελλάδας.

Τον συντονισμό της συζήτησης αναλαμβάνει ο **Σταύρος Μπένος**, Πρόεδρος του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ», πρώην Υπουργός και πρώην Δήμαρχος Καλαμάτας.

ΕΑΠ: Διά βίου μάθηση στην «Περιφέρεια 2030»

Με τη συμμετοχή του Πρύτανη του ΕΑΠ **Μανώλη Κουτούζη**, της Γενικής Γραμματέως του Υπουργείου Παιδείας **Όλγας Καφετζοπούλου** και εκπροσώπων της Περιφέρειας και της εκπαίδευσης.

Μπορεί η διά βίου μάθηση να αποτελέσει έναν από τους σημαντικότερους μοχλούς περιφερειακής ανάπτυξης; Πώς μπορούν τα πανεπιστήμια, η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, η Αυτοδιοίκηση και οι παραγωγικοί φορείς να συνεργαστούν ώστε οι γνώσεις και οι δεξιότητες των πολιτών να ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας; Και ποιος μπορεί να είναι ο ρόλος του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου στη διαμόρφωση της Περιφέρειας του 2030;

Τα ερωτήματα αυτά βρίσκονται στο επίκεντρο της συνεδριακής εκδήλωσης με θέμα «Η διά βίου μάθηση ως δύναμη περιφερειακής ανάπτυξης: Το ΕΑΠ ως συμμέτοχος στη διαμόρφωση της στρατηγικής "Περιφέρεια 2030"», την οποία διοργανώνει το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, στο πλαίσιο του 29ου Forum Ανάπτυξης 2026. Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί το Σάββατο 14 Νοεμβρίου 2026, από τις 11:00 έως τις 12:30, στο ξενοδοχείο «My Way» (Λεωφ. Όθωνος-Αμαλίας 16, Πάτρα).

Με τη συμμετοχή εκπροσώπων της πανεπιστημιακής κοινότητας, της πολιτικής ηγεσίας της εκπαίδευσης και της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης, η συζήτηση φιλοδοξεί να αναδείξει τις δυνατότητες σύνδεσης της διά βίου μάθησης με τις αναπτυξιακές προτεραιότητες της Δυτικής Ελλάδας.

Η διαρκής αναβάθμιση των γνώσεων και των δεξιοτήτων αποτελεί πλέον βασική προϋπόθεση για την επαγγελματική εξέλιξη, την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων.

Στην εκδήλωση θα μιλήσουν:

- **Μανώλης Κουτούζης**, Πρύτανης Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου
- **Όλγα Καφετζοπούλου**, Γενική Γραμματέας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού
- **Τάκης Παπαδόπουλος**, Αντιπεριφερειάρχης Επιχειρηματικότητας, Έρευνας και Καινοτομίας ΠΔΕ
- **Νικόλαος Δελέγκος**, Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης Δυτικής Ελλάδας
- **Ανδρέας Τσώκος**, Γεωλόγος, Διδάκτορας Τμ. Πολιτικών Μηχανικών ΕΜΠ.

ΙΤΕ/ΙΕΧΜΗ: Καινοτομίες με προοπτική

Έξυπνα θερμοκήπια, φωτοβολταϊκά νέας γενιάς, Τεχνητή Νοημοσύνη στην υγεία, πράσινο υδρογόνο και νέες τεχνολογίες για καθαρότερο περιβάλλον στο επίκεντρο της εκδήλωσης του **ΙΤΕ/ΙΕΧΜΗ** στο 29ο Forum Ανάπτυξης.

Πώς μπορεί η επιστημονική έρευνα να δώσει λύσεις σε πραγματικές ανάγκες της παραγωγής και της κοινωνίας; Ποιες τεχνολογίες μπορούν να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, να συμβάλουν στην ενεργειακή μετάβαση και να ανοίξουν νέους δρόμους για την ανάπτυξη της Δυτικής Ελλάδας;

Απαντήσεις μέσα από συγκεκριμένες ερευνητικές εφαρμογές και καινοτόμες τεχνολογίες θα παρουσιαστούν στη συνεδριακή εκδήλωση «Έρευνα και Καινοτομία του ΙΤΕ/ΙΕΧΜΗ στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας», που διοργανώνει το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας / Ινστιτούτο Επιστημών Χημικής Μηχανικής (ΙΤΕ/ΙΕΧΜΗ), το Σάββατο 14 Νοεμβρίου 2026, από τις 18:00 έως τις 20:00, στο ξενοδοχείο My Way στην Πάτρα (Λεωφ. Όθωνος-Αμαλίας 16), στο πλαίσιο του 29ου Forum Ανάπτυξης 2026.

Την εκδήλωση θα ανοίξει ο **Θεόφιλος Ιωαννίδης**, Διευθυντής του Ινστιτούτου Επιστημών Χημικής Μηχανικής, με εισαγωγική παρουσίαση των δραστηριοτήτων του ΙΤΕ/ΙΕΧΜΗ.

Θα ακολουθήσουν επτά θεματικές παρουσιάσεις που αποτυπώνουν το εύρος της ερευνητικής δραστηριότητας και τις δυνατότητες συνεργασίας της με τον παραγωγικό τομέα:

Ο **Γεώργιος Βογιατζής**, Διευθυντής Ερευνών του ΙΤΕ/ΙΕΧΜΗ, θα παρουσιάσει προηγμένη τεχνολογία θερμοκηπίου για τη βέλτιστη καλλιέργεια τομάτας.

Ο **Αναστάσιος Μανίκας**, Επιστημονικός Συνεργάτης του ΙΤΕ/ΙΕΧΜΗ και Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Χημικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών, θα αναφερθεί σε φασματικά τροποποιημένες και ημιδιαφανείς φωτοβολταϊκές διατάξεις περοβσκίτη.

Ο **Δημήτριος Λεονάρδος**, Διευθύνων Σύμβουλος της Econais, θα παρουσιάσει την ανάπτυξη καινοτόμου συστήματος αυτοματοποιημένης ανάγνωσης rapid tests

Ο **Νικόλαος Κουτσούκος**, Χημικός Μηχανικός της ZEUS PAINTS, θα παρουσιάσει εφαρμογές φωτοκαταλυτικής αποδόμησης ρύπων με τη χρήση χρωμάτων ενισχυμένων με μεταλλοργανικά πλέγματα.

Ο **Θωμάς Χαλκίδης**, Διευθύνων Σύμβουλος της Metacon SA και CTO της Metacon Group, θα αναπτύξει τις προοπτικές του πράσινου υδρογόνου.

Ο **Χαράλαμπος Νεοφυτίδης**, Χημικός Μηχανικός του ΙΤΕ/ΙΕΧΜΗ, θα παρουσιάσει τεχνολογία παραγωγής υδρογόνου και άνθρακα από μεθάνιο, χωρίς εκπομπές CO_2.

Ο **Γιώργος Φούσκας**, Ειδικός Λειτουργικός Επιστήμονας του ΙΤΕ/ΙΕΧΜΗ, θα παρουσιάσει την αξιοποίηση συστημάτων παρακολούθησης, μοντελοποίησης για την καλύτερη κατανόηση και διαχείριση της ποιότητας του αέρα.

Σάββατο 14 Νοεμβρίου - Αίθουσα Άρτεμις

ΟΕΒΕΣΝΑ: Βιωσιμότητα και μέλλον για τις ΜμΕ

Μια ιδιαίτερα σημαντική συζήτηση για το παρόν και το μέλλον της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας διοργανώνει η **Ομοσπονδία Επαγγελματικών Βιοτεχνικών Εμπορικών Σωματείων Νομού Αχαΐας (ΟΕΒΕΣΝΑ)**, στο πλαίσιο του 29ου Forum Ανάπτυξης 2026, με κεντρικό θέμα: «Μικρή Επιχείρηση 2030: Ποιός θα αντέξει, ποιός θα αλλάξει, ποιός θα αναπτυχθεί;».

Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί το Σάββατο 14 Νοεμβρίου 2026, από τις 20:00 έως τις 22:00, στο ξενοδοχείο My Way (Λεωφ. Όθωνος-Αμαλίας 16, Πάτρα).

Ξεχωριστή σημασία αποκτά η εκδήλωση με την παρουσία

και τη συμμετοχή ως κεντρικού ομιλητή του Προέδρου της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας (ΓΣΕΒΕΕ), **Γιώργου Καββαθά**, ο οποίος θα αναπτύξει το θέμα: «Προϋποθέσεις για τη βιωσιμότητα και ανάπτυξη των μικρών επιχειρήσεων».

Η τοποθέτηση του Προέδρου της ΓΣΕΒΕΕ αναμένεται με ιδιαίτερο ενδιαφέρον, καθώς θα εστιάσει στις κρίσιμες προϋποθέσεις που καθορίζουν τη δυνατότητα των μικρών επιχειρήσεων να παραμείνουν ανταγωνιστικές, να προσαρμοστούν στις μεταβολές της οικονομίας και να δημιουργήσουν προοπτικές βιώσιμης ανάπτυξης.

Στην εκδήλωση θα συμμετάσχουν σημαντικοί εκπρόσωποι θεσμικών φορέων, της επιχειρηματικότητας και της επιστημονικής κοινότητας.

Ο Πρόεδρος της ΟΕΒΕΣΝΑ, **Δημήτρης Νικολακόπουλος**, θα αναπτύξει το θέμα «Η Ψηφιακή Μετάβαση των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και η επιβίωσή τους», αναδεικνύοντας τη σημασία της προσαρμογής των μικρών επιχειρήσεων στη νέα ψηφιακή πραγματικότητα.

Ο Πρόεδρος της Ελληνικής Ομοσπονδίας Επισκευαστών Αυτοκινήτων, Μηχανημάτων και Μοτοσυκλετών (ΕΟΒΕΑΜΜ), **Ιωάννης Διδάχος**, θα μιλήσει με θέμα «Αυτοκίνητο, τεχνολογία και μικρομεσαία επιχειρηματικότητα: Ποιος πληρώνει το κόστος της μετάβασης;», εστιάζοντας στις επιπτώσεις της τεχνολογικής εξέλιξης για τις επιχειρήσεις του κλάδου.

Ο Εκτελεστικός Διευθυντής του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, **Παρασκευάς Λιντζέρης**, θα παρουσιάσει τις «Αλλαγές στα επαγγέλματα και νέες προκλήσεις για τις δεξιότητες στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις», αναλύοντας τη σημασία των γνώσεων και δεξιοτήτων στο μεταβαλλόμενο παραγωγικό περιβάλλον.

Τέλος, ο **Παναγιώτης Σταυρόπουλος**, Καθηγητής Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών, θα αναπτύξει το θέμα «Teaching Factory: Από τη γνώση στην πράξη – Ένα νέο μοντέλο συνεργασίας για τον μετασχηματισμό και την ανάπτυξη των μικρών επιχειρήσεων».

ΙΤΥΕ-Διόφαντος: Κυβερνοασφάλεια και A.I.

Το ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» παρουσιάζει στο 29ο Forum Ανάπτυξης 2026 τέσσερις εξειδικευμένες εισηγήσεις για την ψηφιακή ασφάλεια, τη μηχανική μάθηση, την καινοτομία και τις κυβερνοεπιθέσεις – Σάββατο 14 Νοεμβρίου, 18:00–20:00, στο «My Way» της Πάτρας.

Πόσο ασφαλείς είναι οι ψηφιακές υποδομές στις οποίες βασίζονται καθημερινά οι επιχειρήσεις, οι δημόσιοι οργανισμοί και οι πολίτες; Πώς μπορούν να αντιμετωπιστούν οι ολοένα πιο σύνθετες κυβερνοεπιθέσεις; Με ποιον τρόπο «μαθαίνουν» οι μηχανές και πώς η Τεχνητή Νοημοσύνη αλλάζει τα δεδομένα στην εκπαίδευση; Και ποιες νέες δυνατότητες δημιουργούνται μέσα από τη σύνδεση της τεχνολογικής καινοτομίας με τη γνώση και την κατάρτιση;

Στα επίκαιρα αυτά ερωτήματα επιχειρεί να απαντήσει η συνεδριακή εκδήλωση «Τεχνολογίες αιχμής σε θέματα Κυβερνοασφάλειας και Τεχνητής Νοημοσύνης», την οποία διοργανώνει το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» (ΙΤΥΕ), στο πλαίσιο του 29ου Forum Ανάπτυξης 2026.

Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί το Σάββατο 14 Νοεμβρίου 2026, από τις 18:00 έως τις 20:00, στο ξενοδοχείο «My Way» (Λεωφ. Όθωνος-Αμαλίας 16, Πάτρα), με τη συμμετοχή επιστημόνων και εξειδικευμένων στελεχών του ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ».

Θα μιλήσουν οι:

- **Χρήστος Ζαρολιάγκης,** Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών και Έμπειρος Ερευνητής του ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
  Θέμα: «Κάδμος: Ένα Εκπαιδευτικό Οικοσύστημα Πιστοποιούμενης Κατάρτισης στην Κυβερνοασφάλεια»
- Δρ. **Βαγγέλης Καπούλας,** Προϊστάμενος Διεύθυνσης Υποδομών και Δικτύων, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
  Θέμα: «Τεχνητή Νοημοσύνη: Πώς "μαθαίνουν" οι μηχανές και πού οδηγεί αυτό την Εκπαίδευση»
- Δρ. **Ανδρέας Κοσκέρης,** Αναπληρωτής Προϊστάμενος Διεύθυνσης Πληροφοριακών Συστημάτων, Εφαρμογών και Κυβερνοασφάλειας, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
  Θέμα: «Τα Κέντρα Καινοτομίας και οι Σύγχρονες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση»
- **Χρήστος Παπαγεωργίου,** Cybersecurity Researcher, Διεύθυνση Πληροφοριακών Συστημάτων, Εφαρμογών και Κυβερνοασφάλειας, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
  Θέμα: «Από μηχανής εχθρός: Κυβερνοεπιθέσεις δίχως πρόσωπο»

Συντονιστής θα είναι ο πρόεδρος του ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», **Δημήτριος Σερπάνος.**

Η Πάτρα δημιουργεί, προσελκύει και κρατά ταλέντο;

Πώς μπορεί η Πάτρα να εξελιχθεί σε έναν τόπο όπου οι νέοι επιστήμονες και επαγγελματίες θα βρίσκουν ουσιαστικές ευκαιρίες σταδιοδρομίας, οι επιχειρήσεις θα εξασφαλίζουν το εξειδικευμένο προσωπικό που χρειάζονται και η καινοτομία θα μετατρέπεται σε ποιοτικές θέσεις εργασίας;

Αυτά τα κρίσιμα ερωτήματα βρίσκονται στο επίκεντρο της συνεδριακής εκδήλωσης «TECH TALENT 2030 | Η Πάτρα δημιουργεί, προσελκύει και κρατά ταλέντο;», με υπότιτλο «Επιχειρήσεις και Πολιτεία συνδιαμορφώνουν τις λύσεις για το τεχνολογικό ανθρώπινο δυναμικό», που διοργανώνει η Οργανωτική Επιτροπή

του 29ου Forum Ανάπτυξης.

Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί το Σάββατο 14 Νοεμβρίου 2026, από τις 12:00 έως τις 14:00, στην αίθουσα «Άρτεμις» του ξενοδοχείου My Way, στη Λεωφόρο Όθωνος-Αμαλίας 16, στην Πάτρα.

Από τη φυγή ταλέντου στη δημιουργία ευκαιριών

Η Πάτρα διαθέτει σημαντικά πλεονεκτήματα: πανεπιστημιακό και ερευνητικό δυναμικό, τεχνολογικές επιχειρήσεις με διεθνή δραστηριότητα και ανθρώπους με υψηλή εξειδίκευση. Το ζητούμενο, ωστόσο, δεν είναι μόνο να εκπαιδεύει ικανά στελέχη, αλλά και να δημιουργεί τις προϋποθέσεις ώστε αυτά να παραμένουν, να επιστρέφουν ή να επιλέγουν την περιοχή για να εργαστούν και να αναπτυχθούν επαγγελματικά.

Στη συζήτηση θα συμμετάσχουν εκπρόσωποι της κεντρικής διοίκησης, της Περιφέρειας και της παραγωγικής και τεχνολογικής επιχειρηματικότητας:

- Δρ. **Δημήτρης Τερζής**, Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Καινοτομίας, Υπουργείο Ανάπτυξης.
- **Βασίλης Σιαδήμας**, Γενικός Γραμματέας Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ, Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.
- **Κλεομένης Μπάρλος**, Πρόεδρος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας.
- **Παναγιώτης Παπαδόπουλος**, Αντιπεριφερειάρχης Επιχειρηματικότητας, Έρευνας και Καινοτομίας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.
- **Σωτήρης Κόκκινος**, Διευθύνων Σύμβουλος της FEAC Engineering.
- **Αντώνης Βαβουλιώτης**, Διευθύνων Σύμβουλος της Adamant Composites.

Τη συζήτηση θα συντονίσει ο **Μιχάλης Δρίτσας**, πρώην Διευθύνων Σύμβουλος της Elevate Greece.

Κυριακή 15 Νοεμβρίου - Αίθουσα Άρτεμις

Burlington Books: A.I. και νέα δεδομένα στη μάθηση

Πώς αλλάζει η Τεχνητή Νοημοσύνη τον τρόπο με τον οποίο διδάσκουμε, μαθαίνουμε και αξιολογούμε τις γνώσεις; Ποιες νέες δυνατότητες προσφέρουν τα σύγχρονα ψηφιακά εργαλεία στους εκπαιδευτικούς και στους μαθητές;

Και πώς μπορεί η τεχνολογία να συμβάλει σε μια εκπαιδευτική διαδικασία περισσότερο αποτελεσματική, εξατομικευμένη και προσαρμοσμένη στις ανάγκες της σύγχρονης εποχής;

Τα ερωτήματα αυτά βρίσκονται στο επίκεντρο της συνεδριακής εκδήλωσης που διοργανώνει η Burlington Books, με θέμα «Τεχνητή Νοημοσύνη και Τεχνολογία στην υπηρεσία της εκπαίδευσης», στο πλαίσιο του 29ου Forum Ανάπτυξης. Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί την Κυριακή 15 Νοεμβρίου 2026, από τις 11:00 έως τις 12:00, στο ξενοδοχείο My Way (Λεωφόρος Όθωνος-Αμαλίας 16, Πάτρα).

Η ταχύτατη εξέλιξη της Τεχνητής Νοημοσύνης και των ψηφιακών εφαρμογών δημιουργεί νέες προοπτικές στον χώρο της εκπαίδευσης, επηρεάζοντας τόσο τις μεθόδους διδασκαλίας όσο και τους τρόπους αξιολόγησης της μαθησιακής προόδου.

Η αξιοποίηση σύγχρονων τεχνολογικών εργαλείων μπορεί να προσφέρει νέες δυνατότητες στους εκπαιδευτικούς, να υποστηρίξει διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες και να συμβάλει στην αποτελεσματικότερη παρακολούθηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Στην εκδήλωση θα συμμετάσχουν:

• **Δημήτρης Πριμάλης**, Senior Teacher Trainer, με θέμα «Πώς η Τεχνητή Νοημοσύνη και η Τεχνολογία αλλάζουν καθοριστικά τη μάθηση και την αξιολόγηση».

• **Χριστίνα Μπακοπούλου**, Managing Director, η οποία θα παρουσιάσει τις θεματικές «Burlington VTest Diagnostic & VTest for Schools: Το μέλλον στην αξιολόγηση είναι εδώ!» και «Ενισχύστε τη διδασκαλία Αγγλικών Ενηλίκων με την πλατφόρμα Burlington English για εγγυημένη ακαδημαϊκή και επαγγελματική επιτυχία!».

6+1 καλές πρακτικές για το μέλλον της Περιφέρειας

Τι κοινό μπορεί να έχουν η διαχείριση του νερού ως κοινωνικού αγαθού, η ανάπτυξη αγροφωτοβολταϊκών, η μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος της τσιμεντοβιομηχανίας και οι έξυπνες υποδομές που αξιοποιούν την τεχνολογία για την πρόληψη προβλημάτων; Η απάντηση βρίσκεται στις καλές πρακτικές που εφαρμόζουν επιχειρήσεις και φορείς.

Αυτές οι πρωτοβουλίες θα βρεθούν στο επίκεντρο της συνεδριακής εκδήλωσης «Καλές πρακτικές από επιχειρήσεις και φορείς που συνδιαμορφώνουν το αύριο», την οποία διοργανώνει η Οργανωτική Επιτροπή του 29ου Forum Ανάπτυξης, την Κυριακή 15 Νοεμβρίου 2026, από τις 12:00 έως τις 14:00, στο ξενοδοχείο «My Way» (Λεωφ. Όθωνος-Αμαλίας 16, Πάτρα).

Θα μιλήσουν οι:

• **Διονύσης Κλάδης,** Πρόεδρος Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης Αποχέτευσης Πάτρας (ΔΕΥΑΠ)
Θέμα: «Η διαχείριση του νερού από τη ΔΕΥΑΠ με βάση το ότι το νερό πρέπει να είναι κοινωνικό αγαθό»

• **Ηρώ Τσιμπρή**, MBA, Γενική Διευθύντρια ΑΧΑΪΑ-ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε., Συντονίστρια LEADER Π.Ε. Αχαΐας, Αντιπρόεδρος του ευρωπαϊκού δικτύου ELARD (European LEADER Association for Rural Development)
Θέμα: «Τοπική στρατηγική LEADER – Διασύνδεση πολιτικών για την Ύπαιθρο»

• **Νικόλαος Κανόπουλος,** Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, Brite Hellas SA
Θέμα: «Από την Ιδέα στην Πράξη: Η Δημιουργία μιας Πρωτότυπης Γραμμής Παραγωγής Αγροφωτοβολταϊκών»

• Δρ. **Δημήτριος Μιχαλόπουλος,** προϊστάμενος Τμήματος Διαχείρισης και Ανάπτυξης Καινοτομίας και Ανθρωπίνων Πόρων του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (ΠΤΑ-ΠΔΕ)
Θέμα: «Από την Ιδέα στην Πράξη: Η αναπτυξιακή συμβολή του ΠΤΑ-ΠΔΕ στη νέα προγραμματική περίοδο»

• **Ελένη Λαζανά**, Μηχανικός Περιβάλλοντος Εργοστασίου Δρεπάνου, TITAN A.E.
Θέμα: «Turning Grey into Green – Μετασχηματίζοντας το τσιμέντο, μειώνοντας το ανθρακικό αποτύπωμα»

• **Θάνος Πούλος,** E/M and Tolling Systems & IT Manager, ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ
Θέμα: «SMART TUNNEL | Όταν η τεχνολογία προλαμβάνει αντί να επισκευάζει – Από μια πιλοτική εφαρμογή στην Πάτρα σε ένα νέο μοντέλο διαχείρισης υποδομών»

• **Νάντια Αναγνωστοπούλου,** Business Performance Manager, Kotronis Packaging SA
Θέμα: «Συσκευασία νέας γενιάς: Η κυκλικότητα στο επίκεντρο του σχεδιασμού»

Τη συζήτηση θα συντονίσει ο **Αθανάσιος Γιανναδάκης**, επ. Καθηγητής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Από την ιδέα στην πράξη

Πώς μετατρέπεται μια καινοτόμος ιδέα σε εφαρμοσμένη πρακτική με ουσιαστικό αναπτυξιακό αποτύπωμα; Πώς μπορούν επιχειρήσεις, φορείς και εκπαιδευτικές δομές να αξιοποιήσουν την τεχνογνωσία, τις νέες τεχνολογίες και τις συνεργασίες για να συμβάλουν στην ανάπτυξη της Περιφέρειας;

Απαντήσεις μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα θα αναζητηθούν στη συνεδριακή εκδήλωση «Από την ιδέα στην πράξη | Καλές πρακτικές για την Περιφέρεια του 2030», που διοργανώνει η Οργανωτική Επιτροπή του 29ου Forum Ανάπτυξης 2026, την Κυριακή 15 Νοεμβρίου, 18:00–20:00, στο ξενοδοχείο My Way (Λεωφ. Όθωνος-Αμαλίας 16, Πάτρα).

Η εκδήλωση εντάσσεται στον κεντρικό προβληματισμό του φετινού

Forum, «ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ 2030 – Θεατής ή Συνδιαμορφωτής;»,.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει έξι θεματικές εισηγήσεις:

• Δρ. **Παναγιώτης Κωνσταντινόπουλος**, Εξωτερικός Συνεργάτης του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (ΠΤΑ-ΠΔΕ), με θέμα «ACCEND: Νέοι δρόμοι για την καινοτομία και την ανάπτυξη στην ευρωπαϊκή οικονομία των τεχνολογιών αιχμή

• **Βασίλειος Γκοτσούλιας**, Υπεύθυνος τμήματος Πληροφόρησης & Δημοσιότητας ΔΕΠ, με θέμα «Ο Ρόλος της ΔΕΠ στην ενίσχυση και υλοποίηση Καλών Πρακτικών».

• **Γιάννης Δημόπουλος**, Πολιτικός Μηχανικός, Συνιδρυτής NIDA, με θέμα: «Γιατί ένα σπίτι στην Κρήτη φτιάχνεται στην Αχαΐα;».

• **Αλέξανδρος Λιακόπουλος**, Μηχανολόγος Μηχανικός και Υπεύθυνος Πωλήσεων της Planet Cool, με θέμα «Όταν η Ψύξη συναντά την Κοινωνική Συνοχή και την Πράσινη Μετάβαση στην Πράξη».

• **Τρύφωνας Παχής**, Digital Marketing – We Digital Services, με θέμα «Μετρήσιμο αποτέλεσμα σε πραγματικό χρόνο και ο καθοριστικός ρόλος του Digital Marketing».

• **Παναγιώτης Καράμπελας**, Διευθυντής του ΕΠΑΛ Κάτω Αχαΐας, με θέμα «Το ΕΠΑΛ Κάτω Αχαΐας ως φορέας ανάπτυξης και εξωστρέφειας μέσα από την ευρωπαϊκή εκπαιδευτική κινητικότητα του προγράμματος Erasmus+».

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η συμμετοχή πέντε μαθητριών του ΕΠΑΛ Κάτω Αχαΐας, οι οποίες θα πραγματοποιήσουν μια πρωτότυπη παρέμβαση στο πλαίσιο της εκδήλωσης. Πρόκειται για τις **Ματίλντα Μπίμπα**, **Ελένη Μπινιέρη**, **Μαρία Κουνέλη**, **Πάμελα Πετρίτη** και **Κατερίνα Φώτου**.

Την επιμέλεια της παρουσίασης και την προετοιμασία των μαθητριών έχει αναλάβει η καθηγήτριά τους, **Μαρία Καρδάμα**, υπεύθυνη Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων στη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αχαΐας.

Τη συνεδρία θα συντονίσει η **Ελένη Αραχωβίτου**, Ηλεκτρολόγος Μηχανικός, MEd, Υπεύθυνη Μαθητείας ΕΠΑΛ στη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αχαΐας.

Κυριακή 15 Νοεμβρίου - Αίθουσα Ερατώ

CNN Greece – HFL UK: Επενδύσεις και ανάπτυξη

Τη σύνδεση του ισχυρού επιστημονικού δυναμικού της Πάτρας με την επιχειρηματικότητα, τις επενδύσεις και τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας αναδεικνύουν δύο θεματικές συζητήσεις που διοργανώνουν το CNN Greece και το Hellenic Female Leaders UK, στο πλαίσιο του 29ου Forum Ανάπτυξης.

Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί την Κυριακή 15 Νοεμβρίου 2026, από τις 10:00 έως τις 12:00, στο My Way Hotel στην Πάτρα, με τη συμβολή της Μάχης Γεωργακοπούλου, Προέδρου του HFL UK. Στο επίκεντρο θα βρεθούν ο ρόλος της γυναικείας ηγεσίας, η αξιοποίηση της επιστημονικής γνώσης, η προσέλκυση επενδύσεων και η συμβολή των διεθνών δικτύων της ελληνικής διασποράς στην αναπτυξιακή προοπτική της Δυτικής Ελλάδας.

Γυναικεία ηγεσία και κέντρα αποφάσεων

Το πρώτο πάνελ, με τίτλο «Γυναίκες που αλλάζουν τους κανόνες: Ηγεσία, Πολιτισμός, Στερεότυπα και Νέες Ευκαιρίες» (10:00-11:00), εστιάζει στη γυναικεία συμμετοχή στα κέντρα αποφάσεων και στη συμβολή της στη θεσμική ανανέωση, την αξιοκρατία και την κοινωνική πρόοδο.

Στην εκδήλωση θα μιλήσουν:

• **Μάχη Γεωργακοπούλου**, Οικονομολόγος, Πρόεδρος Hellenic Female Leaders UK, μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης του Πανεπιστημίου Πατρών και της Βρετανικής Αρχαιολογικής Σχολής Αθηνών

Θέμα: «Η γυναικεία ηγεσία ως δύναμη μετασχηματισμού: Από τη διεθνή εμπειρία στις ευκαιρίες της νέας γενιάς στην Ελλάδα»

• Δρ. **Ευανθία Συβανάκη**, Σκηνοθέτις, Ομότιμη Καθηγήτρια Θεατρολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Θέμα: «Γυναίκες ηγέτιδες στο αρχαίο δράμα»

• Δρ. **Άννα Ρούσσου**, Καθηγήτρια Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, Πρόεδρος της Επιτροπής Ισότητας των Φύλων και Καταπολέμησης των Διακρίσεων

Θέμα: «Από τη θεσμική ισότητα στην ουσιαστική ισοτιμία: Πανεπιστήμια, στερεότυπα και διακρίσεις»

• **Νατάσσα Σπαγαδώρου**, Δημοσιογράφος, CNN Greece

Θέμα: «Η εικόνα της γυναίκας στη δημόσια σφαίρα: Μέσα ενημέρωσης, στερεότυπα και επιρροή»

• Δρ. **Ελένη Κιούση**, Γενική Διευθύντρια Κοινοβουλευτικού Ελέγχου της Βουλής των Ελλήνων

Θέμα: «Γυναίκες στους κεντρικούς θεσμούς και στην περιφέρεια: Ηγεσία, εκπροσώπηση και συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων»

• **Ολυμπία Λόη**, Πρόεδρος Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Νομού Αχαΐας

Θέμα: «Γυναίκες που σχεδιάζουν το μέλλον των πόλεων: Αρχιτεκτονική, δημόσιος χώρος και ηγεσία»

Τη συζήτηση συντονίζει η **Αλεξάνδρα Φραίμη**, Επικεφαλής Hellenic Female Leaders Δυτικής Ελλάδας.

Από τη γνώση στην παγκόσμια αγορά

Το δεύτερο πάνελ, με τίτλο «Από την Περιφέρεια στην Διεθνή Αγορά: Επενδύσεις, Έρευνα και Καινοτομία ως Νέο Αναπτυξιακό Μοντέλο της Ελλάδας» (11:00-12:00), στρέφει το ενδιαφέρον στη χρηματοδότηση της καινοτομίας, την τεχνητή νοημοσύνη, τη βιώσιμη επιχειρηματικότητα και τον τουρισμό υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Στόχος είναι να αναδειχθούν οι δυνατότητες συνεργασίας μεταξύ πανεπιστημίων, επιχειρήσεων, επενδυτικών φορέων και ελληνικής διασποράς, με προτεραιότητα τη μεταφορά της γνώσης στην πραγματική οικονομία και τη δημιουργία νέων, ποιοτικών θέσεων εργασίας, ιδιαίτερα για τη νέα γενιά.

Στην εκδήλωση θα μιλήσουν:

• **Αλέξανδρος Αγγελόπουλος**, CEO, Aldemar Resorts

Θέμα: «Τουρισμός Υψηλής Προστιθέμενης Αξίας: Επενδύσεις, Βιωσιμότητα και Περιφερειακή Ανάπτυξη»

• Δρ. **Χάρης Λαμπρόπουλος**, Πρόεδρος Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας Επενδύσεων

Θέμα: «Από την Καινοτόμο Ιδέα στην Επένδυση: Κεφάλαια για τη Νέα Παραγωγική Ελλάδα»

• **Αλεξάνδρα Τιμοθεάδη**, Ecopreneur, CEO Anthology, Dubai

Θέμα: «Η Νέα Οικονομία της Βιωσιμότητας: Πράσινη Επιχειρηματικότητα Ελληνικα προιοντα χωρίς Σύνορα»

• Δρ. **Βασίλης Μοναστηριώτης**, London School of Economics (LSE)

Θέμα: «Από την Περιφερειακή Ανισότητα στην Οικονομία της Γνώσης: Πώς Δημιουργούνται Νέοι Πόλοι Ανάπτυξης»

• Δρ. **Παναγιώτης Δημόπουλος**, Πανεπιστήμιο Πατρών

Θέμα: «Το Φυσικό Κεφάλαιο ως Αναπτυξιακό Πλεονέκτημα: Από την Επιστημονική Έρευνα στη Βιώσιμη ανάπτυξη της Δυτικής Ελλάδας»

• **Διόνα Λεοτσινίδη**, Διευθύντρια Marketing Campaings, Lloyds Banking Group, Ιδρυτικό Μέλος, HFL UK

Θέμα: «AI και το Νέο Επιχειρηματικό Τοπίο: Από τα Δεδομένα στην Καινοτομία, τις Δεξιότητες και η Νέα Ηγεσία»

Τη συζήτηση συντονίζει ο **Δημήτρης Πεφάνης**, Διευθυντής CNN Greece.

CEI-BOOST: Η τεχνολογία δίνει λύσεις

Το ευρωπαϊκό έργο CEI-BOOST, που υλοποιείται στο πλαίσιο του προγράμματος Interreg Europe, δίνει δυναμικό «παρών» στο 29ο Forum Ανάπτυξης, στις 14 και 15 Νοεμβρίου 2026, στο ξενοδοχείο My Way στην Πάτρα, αναδεικνύοντας τον ρόλο της τεχνολογίας στην αξιοποίηση των πλεονασμάτων τροφίμων και στην ενίσχυση της κοινωνικής προσφοράς.

Στο επίκεντρο βρίσκεται η ψηφιακή πλατφόρμα DISOCAFS, η οποία αναπτύσσεται με στόχο να συνδέσει παραγωγούς και επιχειρήσεις του αγροδιατροφικού τομέα με κοινωνικούς φορείς και δομές, διευκολύνοντας την αξιοποίηση τροφίμων που διαφορετικά θα μπορούσαν να οδηγηθούν σε σπατάλη.

Το Ινστιτούτο Βιομηχανικών Συστημάτων (ΙΝΒΙΣ) του Ερευνητικού Κέντρου «Αθηνά», σε συνεργασία με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, διοργανώνει ένα διήμερο ενημέρωσης, διαλόγου και δικτύωσης, προσφέροντας τρεις διαφορετικές δυνατότητες συμμετοχής.

Η κεντρική εκδήλωση με τίτλο «CEI-BOOST: Από τον παραγωγό στην κοινωνική προσφορά – Η τεχνολογία δίνει λύσεις», θα πραγματοποιηθεί την Κυριακή 15 Νοεμβρίου 19:00-20:00, στην αίθουσα «Ερατώ» του ξενοδοχείου My Way, με τη συμμετοχή εκπροσώπων της επιστημονικής κοινότητας, της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, της αγροδιατροφικής παραγωγής, του λιανεμπορίου και των Τραπεζών Τροφίμων.

Θα μιλήσουν:

• **Χρυσόστομος Στύλιος** – Διευθυντής του Ινστιτούτου Βιομηχανικών Συστημάτων (ΙΝΒΙΣ), Καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και Επιστημονικός Υπεύθυνος του CEI-BOOST.

Θέμα: «Παρουσίαση του ευρωπαϊκού έργου CEI-BOOST»

• **Ανδρέας Φίλιας** – Αντιπεριφερειάρχης Αγροτικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και Πρόεδρος της ΑΣΠΔΕ.

Θέμα: «Περιφερειακή πολιτική, κυκλική οικονομία και ανάπτυξη»

• **Χάρης Ανδρικόπουλος** – Αντιπρόεδρος Super Market Ανδρικόπουλος

Θέμα: «Λιανεμπόριο και διαχείριση πλεονασμάτων τροφίμων: Προκλήσεις και προοπτικές»

• **Αθανάσιος Μπαλτάς** – Πρόεδρος της Εθνικής Διεπαγγελματικής Οργάνωσης Επιτραπέζιας Ελιάς και Μέλος του Δ.Σ. του Συνεταιρισμού ΑΡΧΑΙΑ ΟΛΕΝΙΑ

Θέμα: «Απώλειες, πλεονάσματα και προκλήσεις στην παραγωγή»

• **Δημήτρης Νέντας** – Γενικός Διευθυντής της Τράπεζας Τροφίμων και Μέλος του Δ.Σ. της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Τραπεζών Τροφίμων (FEBA)

Θέμα: «Τράπεζες Τροφίμων και ψηφιακές πλατφόρμες: Διασύνδεση προσφοράς και κοινωνικών αναγκών»

• **Θεοφάνης Ζαχαράτος** – Εντεταλμένος Διδάσκων του Πανεπιστημίου Πατρών και Μεταδιδακτορικός Ερευνητής του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Θέμα: «Από την έρευνα στην πράξη: Το πρόβλημα της απώλειας και σπατάλης τροφίμων»

Συναντησεις ενημέρωσης και δικτύωσης

Παράλληλα με την κεντρική εκδήλωση, διοργανώνονται δύο ειδικές συναντήσεις ενημέρωσης και δικτύωσης (B2B), με στόχο τη γνωριμία των ενδιαφερομένων με την πλατφόρμα DISOCAFS και τη διερεύνηση δυνατοτήτων συνεργασίας.

Οι συναντήσεις θα πραγματοποιηθούν:

• Σάββατο 14 Νοεμβρίου 2026, ώρα 12:00

• Κυριακή 15 Νοεμβρίου 2026, ώρα 12:00

Χώρος: Αίθουσα B2B, ξενοδοχείο My Way, Πάτρα.

Απευθύνονται σε παραγωγούς, επιχειρήσεις τροφίμων, εκπροσώπους του λιανεμπορίου, κοινωνικά παντοπωλεία, κοινωφελείς οργανισμούς και άλλους κοινωνικούς φορείς.

Κυριακή 15 Νοεμβρίου - Αίθουσα Ερατώ

Σπιραλ: Πώς αλλάζει τους Δήμους η Τεχνητή Νοημοσύνη

Πώς θα λειτουργούν οι δήμοι τα επόμενα χρόνια; Μπορεί η Τεχνητή Νοημοσύνη να περιορίσει τη γραφειοκρατία, να βελτιώσει την εξυπηρέτηση των πολιτών και να αναβαθμίσει τις δημοτικές υπηρεσίες;

Αυτά τα κρίσιμα ερωτήματα βρίσκονται στο επίκεντρο της συνεδριακής εκδήλωσης «Προετοιμάζοντας την Τοπική Αυτοδιοίκηση για την εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης», που διοργανώνει η δημοτική παράταξη «σπιράλ», την Κυριακή 15 Νοεμβρίου 2026, από τις 20:00 έως τις 22:00, στην αίθουσα «Ερατώ» του ξενοδοχείου My Way (Λεωφ. Όθωνος-Αμαλίας 16, Πάτρα), στο πλαίσιο του 29ου Forum Ανάπτυξης 2026.

Ξεχωριστή θέση στην εκδήλωση έχει η παρέμβαση του υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, **Δημήτρη Παπαστεργίου**.

Στην εκδήλωση θα συμμετάσχουν:

• **Θανάσης Μαμάκος**, Δήμαρχος Λάρισας και Πρόεδρος της Επιτροπής Ψηφιακής Διακυβέρνησης της ΚΕΔΕ.

• **Φώτης Βάββας**, Μηχανικός Η/Υ και Πληροφορικής, Σύμβουλος Επιχειρήσεων και πρώην Αντιδήμαρχος Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Δήμου Ιωαννιτών.

• Δρ. **Δώρα Κατσαμώρη**, Εκπαιδευτικός, Ερευνήτρια στο πεδίο της ψηφιακής πολιτειότητας και μέλος του AI Politeia Lab του Ινστιτούτου Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος».

• **Φανή Χρ. Παππού**, Νομικός, Υποψήφια Διδάκτωρ Νομικής, ειδικός σε θέματα AI Ethics & Governance και Founder & CEO της Ethos AI.

• **Γιώργος Ευστρατιάδης**, Διευθύνων Σύμβουλος της Morrow District, AI Strategist & Solutions Architect, Tech Ethicist, Συγγραφέας και Ομιλητής.

• **Γιάννης Κανελλόπουλος**, Ιδρυτής και Διευθύνων Σύμβουλος της code4thought και General Partner της Orange Grove.

• **Νίκος Ιωάννου**, Διευθύνων Σύμβουλος της SapientX.ai (AI Digital Workforce Assistant Platform).

Τη συζήτηση θα συντονίσει ο **Δημήτρης Καλλές**, Καθηγητής στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο στο αντικείμενο «Τεχνητή Νοημοσύνη – Εφαρμογές», Μέλος και πρώην Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρίας Τεχνητής Νοημοσύνης.

Κυριακή 15 Νοεμβρίου - Αίθουσα Αφροδίτη

Αθλητικός τουρισμός: Οι προοπτικές της Πάτρας

Η Πάτρα διαθέτει αθλητικές εγκαταστάσεις, διοργανώσεις με απήχηση και σημαντικές δυνατότητες φιλοξενίας. Μπορούν όμως αυτά τα πλεονεκτήματα να συνδυαστούν σε μια ολοκληρωμένη στρατηγική που θα προσελκύει επισκέπτες, θα ενισχύει την τοπική οικονομία και θα αναβαθμίζει την τουριστική ταυτότητα της πόλης.

Το ερώτημα αυτό βρίσκεται στο επίκεντρο της συνεδριακής εκδήλωσης «Αθλητικός Τουρισμός στην Πάτρα μέσα από τις Υποδομές και τις Διοργανώσεις ως Μοχλός Τουριστικής Ανάπτυξης», που διοργανώνει το Εργαστήριο Πληροφοριακών Συστημάτων και Προβλέψεων στον Τουρισμό του Τμήματος Διοίκησης Τουρισμού του Πανεπιστημίου Πατρών, την Κυριακή 15 Νοεμβρίου 2026, από τις 10:00 έως τις 12:00, στο ξενοδοχείο My Way στην Πάτρα, στο πλαίσιο του 29ου Forum Ανάπτυξης 2026.

Η εκδήλωση προσεγγίζει τον αθλητικό τουρισμό όχι μόνο ως δυνατότητα διοργάνωσης αγώνων, αλλά ως πεδίο συνεργασίας ανάμεσα στον αθλητισμό, τη φιλοξενία, την επιχειρηματικότητα, την επιστημονική γνώση και τους φορείς της πόλης.

Πέντε διαφορετικές οπτικές για μια κοινή αναπτυξιακή προοπτική. Στη συζήτηση συμμετέχουν εκπρόσωποι της ακαδημαϊκής κοινότητας, των αθλητικών υποδομών, των διοργανώσεων και του τουριστικού κλάδου:

• **Ουρανία Βρόντου**, Καθηγήτρια στο Τμήμα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αθλητισμού του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

• **Δήμητρα Βεργοπούλου**, Υπεύθυνη του συγκροτήματος PROMITHEAS PARK.

• **Γιώργος Παπανδρεόπουλος**, Διευθυντής του Νυχτερινού Μαραθωνίου «Φ. Τσιμιγκάτος».

• **Κατερίνα Αναστασοπούλου**, Υποδιευθύντρια στο Achaia Beach Hotel, του ομίλου Vassilicos House of Hospitality.

• **Γιάννης Νίκας**, Διευθυντής του Εργαστηρίου Πληροφοριακών Συστημάτων και Προβλέψεων στον Τουρισμό του Τμήματος Διοίκησης Τουρισμού του Πανεπιστημίου Πατρών.

ΠΟΜΙΔΑ: Ακίνητη περιουσία και Τοπική Ανάπτυξη

Από τις νέες ρυθμίσεις για τα μισθώματα και το Κτηματολόγιο μέχρι τη στεγαστική πολιτική, τις κληρονομιές και την ενεργειακή αναβάθμιση – Κυριακή 15 Νοεμβρίου, 12:00–14:00, στο 29ο Forum Ανάπτυξης.

Η ακίνητη περιουσία βρίσκεται μπροστά σε έναν νέο κύκλο αλλαγών, που επηρεάζουν άμεσα ιδιοκτήτες, ενοικιαστές, επενδυτές και επαγγελματίες της κτηματαγοράς.

Ακριβώς σε αυτά τα ζητήματα επικεντρώνεται η συνεδριακή εκδήλωση «Ακίνητη Περιουσία και Περιφερειακή Ανάπτυξη», την οποία διοργανώνουν η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ιδιοκτητών Ακινήτων (ΠΟΜΙΔΑ) και η Ένωση Ιδιοκτητών Ακινήτων Νομού Αχαΐας (ΕΙΑΝΑ), στο πλαίσιο του 29ου Forum Ανάπτυξης 2026.

Η εκδήλωση θα πλαισιώσουν χαιρετισμοί από βουλευτές Αχαΐας και εκπροσώπους της Περιφερειακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Στο πρόγραμμα των ομιλητών περιλαμβάνονται:

• **Δημήτρης Μαρκόπουλος**, Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

• **Δημήτρης Μάντζος**, Βουλευτής Επικρατείας-Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ

• **Μαρίνος Σκανδάμης**, Στέλεχος Πολιτικής Επιτροπής του Ε.Λ.Α.Σ.

• **Τάκης Παπαδόπουλος**, Αντιπεριφερειάρχης Επιχειρηματικότητας, Έρευνας και Καινοτομίας

• **Παναγιώτης Μεταξάς**, Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Πατρών

• **Ελένη Κοντογεώργου**, Πρόεδρος Συντ. Επιτροπής Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος

• **Αθανάσιος Ζούπας**, Δικηγόρος τ. Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Πατρών

• **Νίκος Παπάκος**, Δικηγόρος Α.Π,. τ. Πρόεδρος Δ.Σ. Πατρών, Μέλος Δ.Σ. ΕΙΑΝΑ

• Δρ. **Απόστολος Ευθυμιάδης**, Ηλεκτρ. Μηχανολόγος, Ενεργειακός Σύμβουλος ΠΟΜΙΔΑ-UIPI

• **Γιώργος Χριστόπουλος**, Φοροτεχνικός Α΄ Τάξης, Φορολογικός συνεργάτης ΠΟΜΙΔΑ

• **Αντώνης Μουζάκης**, Φοροτεχνικός Α' Τάξης, Φορολογικός Σύμβουλος ΠΟΜΙΔΑ

• **Κυριακή Αθανασιάδη**, Δικηγόρος Α.Π., Πρόεδρος ΕΙΑΝΑ, Αντιπρόεδρος ΠΟΜΙΔΑ

• **Νίκος Κεχαγιάογλου**, Υπεύθυνος Προγράμματος Ασφάλισης Κτιρίων μελών ΠΟΜΙΔΑ .

Στο προεδρείο θα είναι ο **Στράτος Παραδιάς**, Δικηγόρος Α.Π., Πρόεδρος Π.ΟΜ.ΙΔ.Α.

29ο Υβριδικό

Forum ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2026

14&15 Νοεμβρίου

LIVE STREAM

www.forumanaptixis.gr

«ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ 2030: Θεατής ή Συνδιαμορφωτής;»

Ξενοδοχείο My Way Πάτρα

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΧΑΪΑΣ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ και ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ Πελοποννήσου & Δυτικής Ελλάδος

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

UNIVERSITY OF PATRAS

ΔΗΜΟΣ ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ

ΧΟΡΗΓΟΙ

TITAN

ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ

CBL

PLANET COOL

Burlington VTest

FEAC

ADAMANT COMPOSITES

ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

Παναγιωτόπουλος

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

ΙΤΥΕ ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ

ΤΕΕ Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος

ISI

ΙΤΕ

Patras Science Park

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

europe direct

ΑΧΑΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.

nida

novelcore

IRI BEYOND

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

CNN Greece

IONIAN REGIONAL TV

Σύμβουλος Online www.symboulos.gr

SpoudaZO.gr Το Νο1 Φοιτητικό Site

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Σύμβουλος επιχειρήσεις

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: Παν. Γαλένιος
Τηλ. 2610 620574 - κιν. 6932908841 | e-mail: symboulo@otenet.gr | www.forumanaptixis.gr | @diktyoforumanaptixis.gr

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ Τ.Κ.Κ. ΠΑΤΡΑΣ Αριθμός Αδείας 34 Κωδικός 2581
ΕΛΤΑ Hellenic Post

Το ΤΕΕ/ΤΔΕ για τα θύματα απάτης

Την προστασία των θυμάτων του μηχανικού τεχνολογικής εκπαίδευσης, που εξαφανίστηκε με τις προκαταβολές από το «Εξοικονομώ», ζητάει το ΤΕΕ/ΤΔΕ.

Σελ. 3

Αγυιά: Σύμβαση για το κολυμβητήριο

Υπογράφηκε χθες από την ΠΔΕ, έπειτα από 24χρόνια αναμονής, η σύμβαση για την ανακατασκευή του κολυμβητηρίου της Αγυιάς.

Σελ. 3

«Διακήρυξη Ειρήνης» (;)

Η «Διακήρυξη Ειρήνης» των τριών ισχυρών στο Σεντζέν, οι κίνδυνοι μιας νέας παγκόσμιας τάξης και η Ευρώπη εκτός αποφάσεων που καθορίζουν το μέλλον της.

«Απόψεις» σελ. 2

Η Εβδομαδιαία Οικονομική Εφημερίδα της Αχαΐας

Συνταγματάρχου Ζήση 101Α
263 31 Πάτρα
Τηλ: 2610 620 574
www.symboulos.gr
e-mail: symboulo@otenet.gr

Τιμή Φύλλου: 1,00 €

Περίοδος Γ' | **Αρ. Φύλλου 1477**
Παρασκευή 20 Νοεμβρίου 2026

Σύμβουλος επιχειρήσεων

Forum ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΙΚΤΥΟ ΠΟΛΥΣΥΝΕΔΡΙΟ-ΕΚΘΕΣΗ
www.forumanaptixis.gr

29ο Forum ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2026 Υβριδικό 14 & 15 Νοεμβρίου

> Το 29ο Forum Ανάπτυξης ανέδειξε δυνατότητες και άνοιξε δρόμους συνεργασίας

Από τον διάλογο στη συνδιαμόρφωση της επόμενης ημέρας

Με ουσιαστικό αναπτυξιακό προβληματισμό, σημαντικές παρεμβάσεις και νέες προοπτικές συνεργασίας ολοκληρώθηκε στην Πάτρα το 29ο Forum Ανάπτυξης, με κεντρικό ερώτημα «ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ 2030-Θεατής ή Συνδιαμορφωτής;» Αυτοδιοίκηση, επιχειρηματικότητα, πανεπιστήμια, ερευνητικά ιδρύματα, κοινωνικοί φορείς και ενεργοί πολίτες ανέδειξαν προκλήσεις, καινοτομίες και εφαρμοσμένες καλές πρακτικές.

Η μεγάλη συμμετοχή χιλιάδων συνέδρων, η εξωστρέφεια και η σύνδεση της γνώσης με την παραγωγή αποτέλεσαν κοινό παρονομαστή.

Το θετικό αποτύπωμα του διημέρου δημιουργεί προσδοκίες, αλλά και ευθύνες για τη συνέχεια.

Στο πολυσέλιδο αφιέρωμα του «Συμβούλου Επιχειρήσεων» καταγράφονται οι σημαντικότερες παρεμβάσεις, τα πρώτα συμπεράσματα και το μεγάλο στοίχημα: να μετατραπεί ο διάλογος σε κοινή δράση.

Αφιέρωμα σελ. 2, 5-23

Σύμβουλος Online www.symboulos.gr Καθημερινή χρήσιμη ενημέρωση από τον «Σύμβουλο Επιχειρήσεων»

Απόψεις

Από τη Γιάλτα στη Σεντζέν

Τον Φεβρουάριο του 1945, στη Γιάλτα, οι Ρούσβελτ, Τσόρτσιλ και Στάλιν διαπραγματεύονταν τη μεταπολεμική αρχιτεκτονική του κόσμου. Ογδόντα ένα χρόνια αργότερα, στο Σεντζέν της Κίνας, οι Τραμπ, Πούτιν και Σι Τζινπίνγκ βρέθηκαν γύρω από ένα τραπέζι, επιχειρώντας να διαχειριστούν έναν κόσμο που αποσταθεροποιείται επικίνδυνα.

Η «Διακήρυξη Ειρήνης» των τεσσάρων σημείων, που ακολούθησε τη συνάντηση, περιλαμβάνει δεσμεύσεις για διάλογο σχετικά με τα πυρηνικά, ενεργειακή ασφάλεια και μεταρρύθμιση του ΟΗΕ. Ταυτόχρονα, όμως, η αναφορά στον περιορισμό της δικαιοδοσίας του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου προκαλεί εύλογους προβληματισμούς.

Γιατί η ειρήνη δεν εξασφαλίζεται μόνο με ισορροπίες ισχύος. Προϋποθέτει διεθνείς κανόνες που δεσμεύουν πρωτίστως τους ισχυρούς.

Στο οικονομικό πεδίο, η συνάντηση αποκτά ιδιαίτερη σημασία. Η ενέργεια, οι πρώτες ύλες, οι εμπορικές διαδρομές και οι τεχνολογικές υποδομές αποτελούν πλέον εργαλεία γεωπολιτικής επιρροής. Μια συμφωνία μεταξύ των τριών μεγαλύτερων δυνάμεων μπορεί να επηρεάσει τις αγορές, τις επενδύσεις και το κόστος παραγωγής σε ολόκληρο τον πλανήτη.

Παράλληλα, πάνω από την ανθρωπότητα ορθώνεται μια νέα Λερναία Ύδρα: η ανεξέλεγκτη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης. Η σύνδεσή της με στρατιωτικά συστήματα, πυρηνικούς εξοπλισμούς, κυβερνοεπιθέσεις και μηχανισμούς χειραγώγησης δημιουργεί κινδύνους που καμία δύναμη δεν μπορεί να αντιμετωπίσει μόνη της.

Οι σχετικές έρευνες διεθνών επιστημονικών ινστιτούτων καταγράφουν ήδη αυξανόμενους κινδύνους λανθασμένων υπολογισμών και ανεξέλεγκτης στρατιωτικής κλιμάκωσης.

Και η Ευρώπη; Παραμένει εκτός του τραπεζιού όπου συζητούνται εξελίξεις που επηρεάζουν άμεσα την ασφάλεια, την οικονομία και το μέλλον της.

Τα πραγματικά αποτελέσματα της Σεντζέν θα κριθούν στην πράξη. Από τη μείωση των εξοπλισμών, την αντιμετώπιση των πολέμων και τη δημιουργία κανόνων για τις νέες τεχνολογίες.

Το ζητούμενο δεν είναι μια νέα Γιάλτα, όπου οι ισχυροί θα μοιράσουν ξανά τον κόσμο. Είναι μια διεθνής συνεννόηση που θα αποτρέπει τους πολέμους, θα περιορίζει τις ανισότητες και θα προστατεύει τους λαούς.

Γιατί η οικονομική ανάπτυξη χωρίς ειρήνη, δικαιοσύνη και ανθρώπινη ασφάλεια δεν μπορεί να είναι πραγματική πρόοδος.

Σύμβουλος επιχειρήσεων

Η Εβδομαδιαία Οικονομική Εφημερίδα της Αχαΐας

Αρ. Φύλλου 1477 | **Παρασκευή 20 Νοεμβρίου 2026** | Τιμή φύλλου **1€**

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Μέτοχος-Διαχειριστής: Παναγιώτης Γιαλένιος
Συνταγματάρχου Ζήση 101Α | 263 31 ΠΑΤΡΑ | 2610 620574
e-mail:symboulo@otenet.gr
Ηλεκτρονική έκδοση: www.symboulos.gr

Εκδότης - Διευθυντής: Παναγιώτης Γιαλένιος
Διευθυντής Σύνταξης: Γιώργος Ηλιόπουλος

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ: Ετήσια (50 τεύχη) 40,00 €
Οργανισμοί - Τράπεζες - Δήμοι - Αν. Εταιρείες 50,00 €

Αριθμός ΜΕΤ: 230165

Ο «Σύμβουλος Επιχειρήσεων» είναι μέλος της Ένωσης Ιδιοκτητών Επαρχιακού Τύπου (ΕΙΕΤ)

Σημαντικό σημείο αναφοράς του 29ου Forum Ανάπτυξης αποτέλεσε ο εκθεσιακός χώρος, με τη συμμετοχή των Burlington Books, Planet Cool, ΙΤΕ/ΙΕΧΜΗ, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», ΙΝΒΙΣ – ΕΚ «Αθηνά»με προβολή του ευρωπαϊκού προγράμματος CEI-BOOST, και του Επιστημονικού Πάρκου Πατρών. Ο χώρος λειτούργησε παράλληλα ως ζωντανό σημείο πολυάριθμων συναντήσεων, ανταλλαγής απόψεων και δικτύωσης. Μέσα από οθόνες υψηλής τεχνολογίας και ειδικά αναρτημένα roll-up προβλήθηκαν όλοι οι φορείς και οι επιχειρήσεις που υποστήριξαν τη διοργάνωση, αναδεικνύοντας τη συλλογική συμβολή τους στην επιτυχία του διημέρου και στο αναπτυξιακό μήνυμα του Forum Ανάπτυξης.

Η ξεχωριστή συμβολή της Μάχης Γεωργακοπούλου

Καθοριστική ήταν η συμβολή της οικονομολόγου και προέδρου του Hellenic Female Leaders UK, Μάχης Γεωργακοπούλου, στην επιτυχία του 29ου Forum Ανάπτυξης, με τη συνδιοργάνωση εκδήλωσης δύο θεματικών ενοτήτων για τη γυναικεία ηγεσία και τις διεθνείς αναπτυξιακές προοπτικές. Η συμμετοχή στην συνεδρία με δικές της ενέργειες διακεκριμένων ομιλητών από την Ελλάδα και το εξωτερικό, με την παρουσία ως συντονιστή του διευθυντή του CNN Greece, Δημήτρη Πεφάνη, προσέδωσε ιδιαίτερη αξία στη διοργάνωση. Παράλληλα, η συνεργασία με το CNN Greece, ως χορηγού επικοινωνίας, ενίσχυσε την προβολή του Forum Ανάπτυξης και δημιουργεί σημαντικές προοπτικές για τη διεθνή εξωστρέφεια του θεσμού.

Μια ευχάριστη δημοσιογραφική έκπληξη

Μια ιδιαίτερα ευχάριστη παρουσία στα εγκαίνια του 29ου Forum Ανάπτυξης αποτέλεσε η γνωστή δημοσιογράφος του Ionian TV, Νατάσσα Πατρινού, η οποία συμμετείχε στην παρουσίαση της εναρκτήριας τελετής μαζί με τον εκδότη του «Συμβούλου Επιχειρήσεων» και ιδρυτή του Forum, Παναγιώτη Γιαλένιο. Με φρεσκάδα, αμεσότητα και εύστοχες επισημάνσεις, παρουσίασε τους εκπροσώπους των θεσμών και των φορέων που απηύθυναν χαιρετισμούς, δίνοντας τον δικό της τόνο στην εκδήλωση. Η δημοσιογραφική της εμπειρία, σε συνδυασμό με τη φυσικότητα και την ευγένειά της, συνέβαλε στην άρτια ροή της τελετής, προσθέτοντας μια όμορφη, ξεχωριστή πινελιά στην έναρξη της διοργάνωσης.

> Σαφές μήνυμα εκπροσώπων και φορέων για να κερδίσει η Δυτική Ελλάδα τη θέση που της αξίζει

Από τον διάλογο στη συνδιαμόρφωση

Το 29ο Forum Ανάπτυξης, που πραγματοποιήθηκε στις 14 και 15 Νοεμβρίου στην Πάτρα, με κεντρικό θέμα «ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ 2030 - Θεατής ή Συνδιαμορφωτής;», ολοκληρώθηκε αφήνοντας ένα ιδιαίτερα θετικό αποτύπωμα στον αναπτυξιακό προβληματισμό της Δυτικής Ελλάδας.

Η πρώτη αποτίμηση δεν αφορά μόνο την ευρύτητα των θεματικών, την παρουσία διακεκριμένων ομιλητών ή τη συμμετοχή δεκάδων φορέων. Αφορά κυρίως το κατά πόσο το κεντρικό ερώτημα της διοργάνωσης απέκτησε ουσιαστικό περιεχόμενο.

Ποιος σχεδιάζει το μέλλον της Περιφέρειας; Ποιος αποφασίζει και ποιος συμμετέχει; Και πώς μπορούν διαφορετικές δυνάμεις να συνθέσουν μια κοινή αναπτυξιακή προοπτική;

Η Αυτοδιοίκηση και η παραγωγική οικονομία

Η εκδήλωση του Συλλόγου Προστασίας Υγείας και Περιβάλλοντος Περιοχής Κέντρου Υγείας Χαλανδρίτσας, με τη συμμετοχή δημάρχων της Αχαΐας και τον συντονισμό του Σταύρου Μπένου, έθεσε το ζήτημα της κοινής ευθύνης για το νερό, τις υποδομές, την πολιτική προστασία και τη βιωσιμότητα της υπαίθρου. Ανέδειξε ότι η συνδιαμόρφωση απαιτεί υπέρβαση διοικητικών ορίων και θεσμικών αγκυλώσεων.

Το Επιμελητήριο Αχαΐας, εξετάζοντας τις προοπτικές της κρουαζιέρας, συνέδεσε την τουριστική ανάπτυξη με την ανάγκη συνεργασίας λιμανιού, επιχειρήσεων και τοπικών φορέων. Το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας, μέσω της περιφερειακής του παρουσίας, έφερε στον διάλογο την οικονομική τεκμηρίωση και τις αναπτυξιακές προκλήσεις.

Η ΟΕΒΕΣΝΑ, με τη συμμετοχή της ΓΣΕΒΕΕ, ανέδειξε τις πιέσεις της μικρής επιχειρηματικότητας από το ενεργειακό κόστος, τη φορολογία και τη χρηματοδότηση, επισημαίνοντας ότι η ψηφιακή και πράσινη μετάβαση δεν μπορεί να αφήσει πίσω τις μικρές επιχειρήσεις.

Αντίστοιχα, η εκδήλωση της ΠΟΜΙΔΑ και της Ένωσης Ιδιοκτητών Ακινήτων Νομού Αχαΐας συνέδεσε την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας με το θεσμικό περιβάλλον, τη φορολογία, τη στέγαση και την αναβάθμιση του κτιριακού αποθέματος.

Η πολιτική διάσταση δεν απουσίασε. Η εκδήλωση του ΠΑΣΟΚ – Κινήματος Αλλαγής έθεσε την αποκέντρωση και την παραγωγική ανασυγκρότηση ως προϋποθέσεις μιας Περιφέρειας με ουσιαστικότερο αναπτυξιακό ρόλο.

Γνώση, καινοτομία και ανθρώπινο δυναμικό

Το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας, μέσω του Ινστιτούτου Επιστημών Χημικής Μηχανικής (ΙΤΕ/ΙΕΧΜΗ), παρουσίασε οκτώ ερευνητικά έργα, αποδεικνύοντας ότι η Δυτική Ελλάδα διαθέτει τεχνογνωσία με δυνατότητες εφαρμογής στην παραγωγή, στην ενέργεια και στο περιβάλλον.

Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο ανέδειξε τη διά βίου μάθηση ως παράγοντα περιφερειακής ανάπτυξης, ενώ η παρουσία της πανεπιστημιακής και ερευνητικής κοινότητας, με τη συμβολή του Πανεπιστημίου Πατρών και του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, ενίσχυσε τη σύνδεση της γνώσης με την οικονομία και την κοινωνία.

Η συνεδρία TECH TALENT 2030 έθεσε το κρίσιμο ερώτημα της προσέλκυσης και διατήρησης επιστημονικού δυναμικού. Οι παρουσιάσεις καλών πρακτικών από επιχειρήσεις και φορείς, μεταξύ των οποίων η ΔΕΥΑΠ, η ΑΧΑΪΑ–ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ και καινοτόμες παραγωγικές επιχειρήσεις, απέδειξαν ότι η περιοχή δεν στερείται ιδεών και πρωτοβουλιών. Χρειάζεται αποτελεσματικότερους μηχανισμούς σύνδεσης και υποστήριξής τους.

Η Burlington Books προσέγγισε τις δυνατότητες και τους κινδύνους της Τεχνητής Νοημοσύνης στην εκπαίδευση, ενώ η δημοτική παράταξη «σπιράλ» ανέδειξε τις εφαρμογές της στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, μαζί με τις απαιτήσεις διαφάνειας, ασφάλειας και ανθρώπινης εποπτείας.

Όταν η συνεργασία αποκτά πρακτικό περιεχόμενο

Ιδιαίτερη αξία είχαν οι εκδηλώσεις που παρουσίασαν όχι μόνο προβληματισμούς, αλλά συγκεκριμένα εργαλεία συμμετοχής και εφαρμογής.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτέλεσε η πρωτοβουλία του ΙΝΒΙΣ του Ερευνητικού Κέντρου «Αθηνά» και της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έργου CEI-BOOST, για την αξιοποίηση ψηφιακής πλατφόρμας διάθεσης πλεονασμάτων τροφίμων σε κοινωνικές δομές.

Η σύνδεση παραγωγών, επιχειρήσεων, δημόσιων φορέων και κοινωνικών οργανώσεων με στόχο τον περιορισμό της σπατάλης τροφίμων και την υποστήριξη ευάλωτων πολιτών αποτελεί χαρακτηριστική περίπτωση συνδιαμόρφωσης με άμεσο κοινωνικό προσανατολισμό.

Στην ίδια λογική, η συνεργασία με τη Novelcore, μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας Deliberate, επέτρεψε στους συμμετέχοντες τριών συνεδριών να καταθέσουν απόψεις και ερωτήματα. Αναδείχθηκαν ανάγκες για σύνδεση πανεπιστημίων και επιχειρήσεων, πρόσβαση στη χρηματοδότηση και καλύτερη ενημέρωση για ευρωπαϊκά προγράμματα.

Πρόκειται για συμμετοχικές διαδικασίες που, χωρίς να υποκαθιστούν την αντιπροσωπευτική έρευνα ή τις θεσμικές αποφάσεις, δείχνουν πώς ο ακροατής μπορεί να αποκτήσει ενεργότερο ρόλο.

Η εξωστρέφεια και η κοινωνική διάσταση

Οι δύο θεματικές ενότητες του CNN Greece, σε συνεργασία με τη Hellenic Female Leaders UK, συνέδεσαν τη γυναικεία ηγεσία, την ισότητα ευκαιριών, την καινοτομία και τις επενδύσεις με τη διεθνή εμπειρία. Η ευρύτερη συνεργασία με το CNN Greece, ως χορηγό επικοινωνίας, ενίσχυσε την εξωστρέφεια του θεσμού.

Η συζήτηση για τον αθλητικό τουρισμό ανέδειξε την ανάγκη σύνδεσης των διοργανώσεων με μετρήσιμο οικονομικό όφελος για την πόλη, ενώ η παρουσία κοινωνικών και επαγγελματικών οργανώσεων διεύρυνε το περιεχόμενο της ανάπτυξης πέρα από τους οικονομικούς δείκτες.

Η ολοκλήρωση με την Πολυφωνική Χορωδία Πάτρας πρόσφερε έναν εύστοχο συμβολισμό: όπως διαφορετικές φωνές συνθέτουν ένα αρμονικό σύνολο, έτσι και διαφορετικές κοινωνικές δυνάμεις μπορούν να δημιουργήσουν κοινή προοπτική.

Το πραγματικό στοίχημα αρχίζει τώρα

Το 29ο Forum πέτυχε να φέρει κοντά διαφορετικούς φορείς, να αναδείξει εφαρμοσμένες δυνατότητες και να δώσει ουσιαστικό περιεχόμενο στο δίλημμα «Θεατής ή Συνδιαμορφωτής;».

Δεν σημαίνει, όμως, ότι η συνδιαμόρφωση ολοκληρώθηκε. Οι προτάσεις χρειάζονται συνέχεια, συγκεκριμένες συνεργασίες και παρακολούθηση της εφαρμογής τους.

Αυτή μπορεί να είναι η σημαντικότερη παρακαταθήκη προς το επετειακό 30ό Forum Ανάπτυξης το 2027: η συστηματική καταγραφή των συμπερασμάτων και η ανάδειξη όσων μπορούν να μετατραπούν σε κοινές πρωτοβουλίες.

Η επιτυχία του φετινού Forum δεν βρίσκεται μόνο σε όσα ειπώθηκαν, αλλά στις δυνατότητες που δημιουργήθηκαν. Η πραγματική της αξία θα κριθεί από όσα θα ακολουθήσουν.

> Σαφές μήνυμα εκπροσώπων και φορέων για να κερδίσει η Δυτική Ελλάδα τη θέση που της αξίζει

Μέτωπο για μια Περιφέρεια πρωταγωνιστή στον αναπτυξιακό χάρτη

Ρόλο πρωταγωνιστή και συνδιαμορφωτή της ανάπτυξης στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας στα επόμενα χρόνια διεκδικούν οι εκπρόσωποι αρχών, παραγωγικών και επιστημονικών φορέων της περιοχής μας, θέλοντας η Δυτική Ελλάδα του 2030 να έχει τη θέση που της αρμόζει στον αναπτυξιακό χάρτη της χώρας.

Αυτό το μήνυμα κατέστησαν σαφές με τις παρεμβάσεις τους, απαντώντας στο κρίσιμο ερώτημα που πραγματεύθηκε το 29ο Forum Ανάπτυξης: «Περιφέρεια 2030 - Θεατής ή Συνδιαμορφωτής;», κατά τη διάρκεια των εγκαινίων, το πρωί του Σαββάτου, στο ξενοδοχείο «My Way» στην Πάτρα.

Η αυλαία του συνεδρίου άνοιξε με τον καθιερωμένο αγιασμό, τον οποίο τέλεσε ο Αρχιμανδρίτης π. **Ανδρέας Θεοδωράτος**, μεταφέροντας τις εγκάρδιες ευχές του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Πατρών κ. Χρυσοστόμου, ο οποίος λόγω έκτακτου κωλύματος δεν μπόρεσε να παραστεί.

Ο **Παναγιώτης Γιαλένιος**, ιδρυτής και οργανωτής του 29ου Forum Ανάπτυξης και εκδότης της οικονομικής εφημερίδας «Σύμβουλος Επιχειρήσεων», καλωσόρισε τους παρευρισκόμενους, τονίζοντας πως «το Forum Ανάπτυξης υπηρετεί με συνέπεια εδώ και 29 χρόνια μια βαριά ευθύνη, να είμαστε χρήσιμοι στην κοινωνία, θέτοντας κρίσιμα ερωτήματα και καταθέτοντας προτάσεις για τη Δυτική Ελλάδα του μέλλοντος. Και θέτοντας αυτό το κρίσιμο ερώτημα, φέτος, ταράζουμε τα νερά». Αναφέρθηκε, επίσης, στην καινοτομία της φετινής διοργάνωσης, δίνοντας τη δυνατότητα στους πολίτες να συμμετάσχουν ενεργά, κάτι που έχει ανάγκη η κοινωνία μας. Κλείνοντας, ευχαρίστησε όλους τους φορείς και υποστηρικτές της διοργάνωσης και ανανέωσε το ραντεβού του με όλους για του χρόνου, στο 30ό Forum Ανάπτυξης, που θα αποτελέσει απολογισμό 30ετίας και νέα αφετηρία.

Οι χαιρετισμοί

«Να δώσουμε όλοι τη μάχη για να αλλάξει το μοντέλο ανάπτυξης στην περιφέρειά μας και να βρούμε πόρους για τον τόπο μας» ανέφερε ο βουλευτής Αχαΐας με τη Ν.Δ., **Ανδρέας Κατσανιώτης**, τονίζοντας πως το κράτος σήμερα διοικείται από την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, που διαχειρίζονται το 80% των πόρων. Και πρότεινε πως «θα πρέπει να καταθέσουμε σοβαρές προτάσεις και με συνεργασία όλων να διεκδικήσουμε τη θέση που μας αρμόζει».

Ο μέχρι πρότινος ανεξάρτητος βουλευτής Αχαΐας, **Ανδρέας Παναγιωτόπουλος**, αφού συνεχάρη τους οργανωτές για τη θετική συμβολή τους, διαπίστωσε ότι η περιοχή μας γίνεται φτωχότερη και θέτοντας το πολιτικό του στίγμα, είπε: «Το κρίσιμο ερώτημα είναι ποια αυτιά θα ακούσουν αυτές τις προτάσεις και ποιοι θα τις εφαρμόσουν…»

«Η Δυτική Ελλάδα δεν διεκδικεί ρόλο θεατή, αλλά ρόλο πρωταγωνιστή και αυτό δεν αποτελεί ένα απλό σύνθημα, αλλά το αποδεικνύουμε με συγκεκριμένες πολιτικές, επιλογές και αποτελέσματα. Με ένα πρόγραμμα 952 έργων και συνολικό προϋπολογισμό 1,5 δισ. ευρώ, με σημαντικές παρεμβάσεις» ανέφερε εμφατικά ο αντιπεριφερειάρχης Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας, **Τάκης Παπαδόπουλος**, μεταφέροντας και τον χαιρετισμό του Περιφερειάρχη Νεκτάριου Φαρμάκη.

Ανακοίνωσε ότι η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας εξασφάλισε και ενέκρινε μέσω του Περιφερειακού Συμβουλίου της το νέο Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) 2026–2030, το οποίο είναι το 2ο μεγαλύτερο στη χώρα μετά την Περιφέρεια Αττικής. Επίσης, γνωστοποίησε ότι ήδη ξεκίνησε η διαβούλευση για τη νέα προγραμματική περίοδο, το νέο ΕΣΠΑ 2028-2034 με πόρους που ξεπερνούν τα 112 εκατ. ευρώ για τους Δήμους, ώστε η Δυτική Ελλάδα να αποκτήσει τη θέση που της αναλογεί στον αναπτυξιακό χάρτη.

«Το 2030 πρέπει να έχουμε ισχυρή οικονομία, περισσότερες επενδύσεις και ποιοτικότερες θέσεις εργασίας. Το μέλλον της Δυτικής Ελλάδας δεν μπορεί να υπάρχει χωρίς χρηματοδότηση, αυτό είναι το δικό μας στοίχημα και χρειαζόμαστε συνέργειες. Είναι υπόθεση όλων μας η Περιφερειακή Ανάπτυξη και θέλουμε μια Περιφέρεια που σχεδιάζει και διεκδικεί το μέλλον της», κατέληξε ο κ. Παπαδόπουλος.

«Θέλουμε να είμαστε πρωταγωνιστές; Τότε πρέπει να αποφασίσουμε με ποιους θα είμαστε, με τους πολλούς ή με τους λίγους, καθώς μην ξεχνάμε ότι ζούμε σε μια κοινωνία ταξική. Σήμερα, το κέντρο των αποφάσεων δεν είναι η Αθήνα αλλά αυτοί που έχουν οικονομική ισχύ», ανέφερε ο Δήμαρχος Πατρέων, **Κώστας Πελετίδης** χαιρετίζοντας την έναρξη του Συνεδρίου και αναγνωρίζοντας την καίρια συμβολή του «Συμβούλου Επιχειρήσεων» και του Π. Γιαλένιου στον αναπτυξιακό διάλογο εδώ και 29 χρόνια.

Ο πρόεδρος της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων (ΠΕΔ) και δήμαρχος Καλαβρύτων, **Θανάσης Παπαδόπουλος** περιέγραψε το ζοφερό κλίμα που υπάρχει στην Τοπική Αυτοδιοίκηση Α΄ Βαθμού, λόγω αδυναμίας απευθείας χρηματοδότησης. «Δεν υπάρχουν προγράμματα που να χρηματοδοτούν απευθείας τους Δήμους από τον κρατικό προϋπολογισμό με αποτέλεσμα τα χέρια μας να είναι δεμένα…», ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Παπαδόπουλος.

«Η Αχαΐα έχει δυνατότητες, αξιόλογο ανθρώπινο δυναμικό αλλά αυτό που λείπει είναι το σχέδιο, η συνεργασία και η αποφασιστικότητα» ανέφερε από την πλευρά του ο πρόεδρος του Επιμελητηρίου Αχαΐας **Θεόδωρος Λουλούδης**. Ανακοίνωσε πως το Επιμελητήριο ήδη έχει ετοιμάσει ολοκληρωμένο σχέδιο που θα δώσει στην Αχαΐα τη θέση που της αξίζει. Έκρουσε, δε, τον κώδωνα του κινδύνου για την αλλαγή του σχεδιασμού στη διαχείριση των πόρων της Ε.Ε. σε κεντρικό επίπεδο, λέγοντας πως «αυτό είναι ένα βήμα που θα μας γυρίσει 40 χρόνια πίσω, δεν μας πάει μπροστά».

Την ουσιαστική συμμετοχή του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου στις συμμαχίες που θα δημιουργηθούν για την υγιή ανάπτυξη της περιφέρειας εξέφρασε ο πρύτανης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, **Μανώλης Κουτούζης**, χαιρετίζοντας την έναρξη του 29ου Forum Ανάπτυξης.

Στη συμβολή του Πανεπιστημίου Πατρών στην ανάπτυξη της περιοχής μας μέσα από επενδύσεις ύψους 27 εκατ. ευρώ από προγράμματα και ιδίους πόρους εστίασε ο αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Θεμάτων και Οικονομικών, καθηγητής **Ιωάννης Βενέτης**. «Το Πανεπιστήμιο θέλει να είναι συνδιαμορφωτής και όχι θεατής και φροντίζει να παρέχει προστιθέμενη αξία στην περιοχή μας».

Κλείνοντας τον κύκλο των χαιρετισμών, η πρόεδρος του Ιατρικού Συλλόγου Πατρών και Αντιπεριφερειάρχης Υγείας **Άννα Μαστοράκου** υπογράμμισε πως «πρέπει να ενώσουμε δυνάμεις ώστε να είμαστε εμείς οι διαμορφωτές της πορείας του τόπου μας και να παραμείνουμε οι πρωταγωνιστές».

Χαιρετισμό απέστειλαν ο Υφυπουργός Πολιτισμού **Ιάσονας Φωτήλας** και η βουλευτής της ΝΔ Αχαΐας, **Χριστίνα Αλεξοπούλου**, οι οποίοι λόγω ανειλημμένων υποχρεώσεων δεν μπόρεσαν να παραστούν στα εγκαίνια.

Παρουσίες

Στην τελετή των εγκαινίων παρέστησαν, μεταξύ άλλων, ο δήμαρχος Ερυμάνθου και αντιπρόεδρος της ΠΕΔ, Θεόδωρος Μπαρής, ο Δήμαρχος Αιγιαλείας Παναγώτης Ανδριόπουλος ο πρώην περιφερειάρχης Απόστολος Κατσιφάρας, ο επικεφαλής της περιφερειακής παράταξης «ΝΕΑ ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ - Ενωμένοι Μπορούμε» Σπύρος Σκιαδαρέσης, ο επικεφαλής της δημοτικής παράταξης «σπιράλ» Πέτρος Ψωμάς μαζί με συνεργάτες του, η πρόεδρος του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Αχαΐας Ολυμπία Λόη, ο πρόεδρος της ΟΕΒΕΣΝΑ Δημήτρης Νικολακόπουλος, ο πρόεδρος του ΙΤΥΕ Διόφαντος, καθηγητής Δημήτριος Σερπάνος, ο διευθυντής του ΙΝΒΙΣ, καθηγητής Χρυσόστομος Στύλιος,ο πρώην πρόεδρος του ΤΕΕ/ΤΔΕ Θανάσης Γιανναδάκης, ο αντιπρόεδρος του Επιμελητηρίου Αχαΐας Αντώνης Κουνάβης, ο περιφερειακός σύμβουλος Δυτικής Ελλάδας Λυκούργος Σταυρουλόπουλος, οι πολιτευτές της ΝΔ Αχαΐας, Ανδρέας Τσώκος, της Ελληνικής Λύσης Γιώργος Μώρος και Δημήτρης Παλούμπης, της Φωνής Λογικής Βασίλης Σταυρόπουλος, μέλη και στελέχη του Επιμελητηρίου Αχαΐας και εκπρόσωποι κοινωνικών φορέων.

> Οι προτάσεις για ένα νέο παραγωγικό μοντέλο στην εκδήλωση του Οικονομικού Επιμελητηρίου

Ανάπτυξη και ανάγκη για νέο σχέδιο στη Δυτική Ελλάδα

Η ανάγκη ενός ολοκληρωμένου αναπτυξιακού σχεδίου για τη Δυτική Ελλάδα, με συγκεκριμένες προτεραιότητες, επενδύσεις και κοινωνικό αποτέλεσμα, αναδείχθηκε στην εκδήλωση που διοργάνωσε το 10ο Περιφερειακό Τμήμα Βορειοδυτικής Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, στο πλαίσιο του 29ου Forum Ανάπτυξης.

Η συζήτηση, με συντονιστή τον δημοσιογράφο Αλέξανδρο Κογκόλη, ανέδειξε τόσο τα σημαντικά αναπτυξιακά ελλείμματα της περιοχής όσο και τις διαφορετικές πολιτικές προσεγγίσεις για την αντιμετώπισή τους.

Κοινό σημείο αναφοράς αποτέλεσε η σημασία των μεγάλων υποδομών: η σιδηροδρομική σύνδεση της Πάτρας με το λιμάνι, τη Βιομηχανική Περιοχή και την Ηλεία, η αξιοποίηση του αεροδρομίου Αράξου, η συνέχιση της Ολυμπίας Οδού και η αναβάθμιση των παραγωγικών και τουριστικών υποδομών.

Ωστόσο, πίσω από αυτή τη σύγκλιση αναδείχθηκαν ουσιαστικές διαφορές ως προς το αναπτυξιακό μοντέλο, τον ρόλο του κράτους, τη χρηματοδότηση και την κατανομή των ωφελειών.

Στέλιος Τζιβγινίδης: Κοινό σχέδιο και συλλογική ευθύνη

Ο πρόεδρος του 10ου Περιφερειακού Τμήματος του ΟΕΕ, Στέλιος Τζιβγινίδης, έθεσε ως βασική προϋπόθεση τη συλλογική διαμόρφωση ενός μακροπρόθεσμου αναπτυξιακού σχεδίου.

Επισήμανε ότι οι χαμηλές επιδόσεις της Δυτικής Ελλάδας στους ευρωπαϊκούς αναπτυξιακούς δείκτες δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με αποσπασματικές παρεμβάσεις ή μεμονωμένα έργα.

Υπογράμμισε την ανάγκη ολοκληρωμένου σχεδιασμού για τον τουρισμό, τον πρωτογενή τομέα, τις επενδύσεις και τις υποδομές, με ιδιαίτερη έμφαση στη σιδηροδρομική σύνδεση της περιοχής με τη Βιομηχανική Περιοχή, το λιμάνι και την Ηλεία.

Πρότεινε τη συνεργασία Περιφέρειας, δήμων, πανεπιστημίων και παραγωγικών φορέων για την αναζήτηση επενδυτικών εργαλείων και τη διαμόρφωση κοινών προτεραιοτήτων.

Για τον ίδιο, η ανάπτυξη αποκτά πραγματικό νόημα όταν μεταφράζεται σε κοινωνική ευημερία και ευκαιρίες για όλους.

Κώστας Παπαδημητρίου: Η Περιφέρεια παραμένει θεατής

Ο γενικός γραμματέας του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, Κώστας Παπαδημητρίου, παρουσίασε στοιχεία που, κατά την εκτίμησή του, αποτυπώνουν τη διαχρονική αναπτυξιακή υστέρηση της Δυτικής Ελλάδας.

Ανέφερε ότι το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας αντιστοιχεί στο 71% του εθνικού και στο 48,9% του ευρωπαϊκού μέσου όρου, ενώ η ανεργία κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2026 διαμορφώθηκε στο 12,4%, έναντι 7,9% πανελλαδικά.

Στάθηκε επίσης στη δημογραφική συρρίκνωση, στον κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, στην περιορισμένη συμμετοχή της Περιφέρειας στις εθνικές εξαγωγές και στις αδυναμίες αξιοποίησης του τουριστικού δυναμικού.

Ιδιαίτερα χαρακτηριστική ήταν η επισήμανσή του ότι, παρά την παρουσία ισχυρών πανεπιστημιακών και ερευνητικών ιδρυμάτων, ο τομέας της πληροφορικής συνεισφέρει μόλις το 1,8% της τοπικής παραγωγής, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσίασε.

Αντίστοιχα, στον τουρισμό κατέγραψε αύξηση των επισκέψεων το 2025, αλλά μείωση των διανυκτερεύσεων και των εισπράξεων.

Το συμπέρασμά του ήταν ότι η περιοχή δεν στερείται πόρων, αλλά αποτελεσματικής οργάνωσης και αξιοποίησής τους.

Ως συγκεκριμένη πολιτική και θεσμική πρωτοβουλία πρότεινε την υπογραφή ενός Συμφώνου Ανάπτυξης Δυτικής Ελλάδας, που θα μπορούσε να αποτελέσει κοινό πλαίσιο αναπτυξιακού σχεδιασμού.

Ανδρέας Νικολακόπουλος: Επιχειρηματικότητα, αγροτική παραγωγή και υποδομές

Ο βουλευτής Ηλείας της Νέας Δημοκρατίας και πρώην υφυπουργός Ανδρέας Νικολακόπουλος υποστήριξε ότι η Δυτική Ελλάδα διαθέτει σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα, τα οποία πρέπει να συνδεθούν σε ένα ενιαίο σχέδιο με μετρήσιμα αποτελέσματα.

Παρουσίασε τρεις βασικούς αναπτυξιακούς πυλώνες.

Ο πρώτος αφορά τη μικρομεσαία επιχειρηματικότητα, με μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης, περιορισμό της γραφειοκρατίας, σταθερούς κανόνες και κίνητρα για νέους επιχειρηματίες.

Στο πλαίσιο αυτό αναφέρθηκε στην προοπτική ευνοϊκότερης φορολογικής αντιμετώπισης των νέων που ξεκινούν επιχειρηματική δραστηριότητα, καθώς και στην κατάργηση του ΕΝΦΙΑ για μικρές ιδιοκτησίες σε οικισμούς κάτω των 2.000 κατοίκων, ως μέτρο ενίσχυσης της παραμονής και επιστροφής στην ύπαιθρο.

Ο δεύτερος πυλώνας αφορά τον πρωτογενή τομέα, με προτεραιότητες τη μείωση του κόστους παραγωγής, τον εκσυγχρονισμό των αρδευτικών δικτύων, τη χρηματοδότηση, την τεχνολογική υποστήριξη και τη σύνδεση της αγροτικής παραγωγής με τη μεταποίηση.

Ο τρίτος επικεντρώνεται στις υποδομές. Ιδιαίτερη αναφορά έκανε στον αυτοκινητόδρομο Πατρών–Πύργου και στην ανάγκη συνέχισής του προς Καλό Νερό και Τσακώνα.

Παράλληλα, τόνισε ότι η Ηλεία δεν μπορεί να σχεδιάζει το μέλλον της χωρίς ισχυρή πανεπιστημιακή παρουσία.

Συνοψίζοντας, υποστήριξε ότι η περιφερειακή ανάπτυξη αποτελεί κοινή εθνική ευθύνη και ότι ο ορίζοντας του 2030 πρέπει να συνδεθεί με νέες ευκαιρίες για επενδύσεις, παραγωγή και απασχόληση.

Γιώργος Παππάς: Ορίζοντας το 2036 και παραγωγή υψηλής προστιθέμενης αξίας

Ο Γιώργος Παππάς, αναπληρωτής τομεάρχης Οικονομικών της Ελληνικής Αριστερής Συμπαράταξης, επέκτεινε τον αναπτυξιακό ορίζοντα έως το 2036, υποστηρίζοντας την ανάγκη ενός μακροπρόθεσμου σχεδίου με συγκεκριμένες χρηματοδοτικές πηγές.

Περιέγραψε ένα παραγωγικό μοντέλο στο οποίο η Δυτική Ελλάδα δεν θα περιορίζεται στην εξαγωγή πρώτων υλών, αλλά θα δημιουργεί επώνυμα προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στη συγκρότηση ενός ισχυρού οικοσυστήματος έρευνας, καινοτομίας και επιχειρηματικότητας, με ουσιαστική αξιοποίηση της πανεπιστημιακής παρουσίας.

Παράλληλα, υποστήριξε τη μετατροπή της Περιφέρειας σε παραγωγικό και εμπορικό κόμβο διεθνούς προσανατολισμού, την ανάπτυξη του τουρισμού σε δωδεκάμηνη βάση και την αξιοποίηση της ενεργειακής μετάβασης για νέες παραγωγικές δραστηριότητες.

Στις προτεραιότητές του ενέταξε επίσης την προστασία από την κλιματική κρίση, τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας και την επιστροφή νέων ανθρώπων στην περιοχή.

Ιδιαίτερη σημασία απέδωσε στον τρόπο αξιολόγησης της αναπτυξιακής επιτυχίας: όχι μόνο από τις επενδύσεις ή τις αφίξεις επισκεπτών, αλλά από τις νέες επιχειρήσεις, την επιστροφή των νέων και την προστιθέμενη αξία που παραμένει στην τοπική οικονομία.

Αλέξανδρος Παγώνης: Ανάπτυξη με κριτήριο τις κοινωνικές ανάγκες

Μια διαφορετική προσέγγιση παρουσίασε ο οικονομολόγος και μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΕ, Αλέξανδρος Παγώνης, αμφισβητώντας τις βασικές κατευθύνσεις του κυρίαρχου αναπτυξιακού μοντέλου.

Υποστήριξε ότι η ανισόμετρη ανάπτυξη των περιφερειών αποτελεί δομικό χαρακτηριστικό του καπιταλιστικού συστήματος και ότι οι επενδύσεις που καθοδηγούνται αποκλειστικά από την κερδοφορία δεν εξασφαλίζουν ισόρροπη ανάπτυξη προς όφελος των κατοίκων.

Άσκησε κριτική στην αντίληψη ότι η ελεύθερη αγορά μπορεί να επιτύχει από μόνη της περιφερειακή σύγκλιση, επισημαίνοντας ότι η συγκέντρωση επενδύσεων σε τομείς όπως η ενέργεια, ο τουρισμός και η μεταποίηση δεν συνεπάγεται αυτομάτως βελτίωση των συνθηκών ζωής.

Εξέφρασε επίσης επιφυλάξεις για την παρουσίαση μεγάλων ενεργειακών έργων ως αναπτυξιακών επιτυχιών, υποστηρίζοντας ότι πρέπει να αξιολογούνται με βάση τις επιπτώσεις τους στα λαϊκά νοικοκυριά.

Στον αντίποδα, πρότεινε αναπτυξιακές προτεραιότητες με επίκεντρο τη σταθερή εργασία, τη μείωση της ανεργίας, την ενίσχυση των δημόσιων νοσοκομείων, την αντιπλημμυρική προστασία, το προσιτό ηλεκτρικό ρεύμα, τη στέγαση και τη δημόσια εκπαίδευση.

Υπογράμμισε, τέλος, ότι η επιστήμη, η έρευνα και οι νέες τεχνολογίες πρέπει να υπηρετούν πρωτίστως τις κοινωνικές ανάγκες.

Το κοινό έδαφος και οι ουσιαστικές διαφορές

Η εκδήλωση του Οικονομικού Επιμελητηρίου ανέδειξε με χαρακτηριστικό τρόπο τη σημασία του κεντρικού ερωτήματος του 29ου Forum Ανάπτυξης: «ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ 2030 – Θεατής ή Συνδιαμορφωτής;»

Οι ομιλητές συμφώνησαν στην ανάγκη αντιμετώπισης της αναπτυξιακής υστέρησης, ενίσχυσης των υποδομών και αξιοποίησης των παραγωγικών δυνατοτήτων της περιοχής. Διαφώνησαν, όμως, ως προς τις πολιτικές επιλογές, τον ρόλο της αγοράς και του κράτους και τον τρόπο κατανομής του αναπτυξιακού οφέλους.

Αυτή η διαφοροποίηση δεν αποδυνάμωσε τη συζήτηση. Αντίθετα, ανέδειξε ότι η συνδιαμόρφωση δεν ταυτίζεται με την ομοφωνία, αλλά προϋποθέτει δημόσιο διάλογο, τεκμηριωμένες επιλογές και σαφή ανάληψη ευθύνης.

Η πρόταση για ένα Σύμφωνο Ανάπτυξης Δυτικής Ελλάδας, η ανάγκη ολοκληρωμένου σχεδιασμού των υποδομών, η σύνδεση της γνώσης με την παραγωγή και η απαίτηση να αποκτήσει η ανάπτυξη μετρήσιμο κοινωνικό αποτέλεσμα αποτελούν ζητήματα που αξίζει να παραμείνουν στην επικαιρότητα.

Το κρίσιμο ερώτημα, επομένως, δεν είναι μόνο ποιο αναπτυξιακό μοντέλο θα επιλεγεί, αλλά και ποιοι θα συμμετάσχουν στη διαμόρφωσή του, ποιοι θα αναλάβουν την ευθύνη υλοποίησης και πώς θα αξιολογηθούν τα αποτελέσματά του.

Κρουαζιέρα: Κλειδί οι διεθνείς

Αναπτυξιακή προοπτική για την Πάτρα και ολόκληρη τη Δυτική Ελλάδα ανοίγει η κρουαζιέρα, η οποία αναμένεται να ξεκινήσει το 2028. Η επιτυχία του εγχειρήματος, ωστόσο, προϋποθέτει τη συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων και τη δημιουργία των κατάλληλων υποδομών και υπηρεσιών.

Η ανάγκη συντονισμού και κοινής δράσης αναδείχθηκε στην ημερίδα που διοργάνωσε το Επιμελητήριο Αχαΐας το Σάββατο 14 Νοεμβρίου, με τίτλο «Κρουαζιέρα: Πίσω από τον χάρτη, μπροστά στην ευκαιρία», κατά την διάρκεια της οποίας συγκέντρωσε εκπροσώπους της αυτοδιοίκησης, της επιχειρηματικότητας, της ναυτιλίας, του τουρισμού, των μεταφορών και της τοπικής οικονομίας.

Το ζητούμενο όπως διαφάνηκε είναι η Πάτρα και συνολικά η Αχαΐα να είναι έτοιμες να υποδεχθούν οργανωμένα και με υψηλό επαγγελματισμό τους επισκέπτες της κρουαζιέρας.

Η προοπτική της κρουαζιέρας δεν αφορά μόνο την Πάτρα, αλλά όλη τη Δυτική Ελλάδα. Η Αχαΐα, η Ηλεία και η Αιτωλοακαρνανία διαθέτουν σημαντικούς πολιτιστικούς, φυσικούς, θρησκευτικούς και γαστρονομικούς προορισμούς, οι οποίοι μπορούν να αποτελέσουν μέρος οργανωμένων εκδρομών και εμπειριών.

Η παρουσία δημάρχων της Αχαΐας, εκπροσώπων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων, καθώς και επαγγελματιών από τον χώρο της ναυτιλίας, του τουρισμού, του εμπορίου, της εστίασης και των μεταφορών, κατέδειξε το ενδιαφέρον για μια συντονισμένη προσπάθεια με σαφή αναπτυξιακό προσανατολισμό.

Με την πρωτοβουλία αυτή, το Επιμελητήριο Αχαΐας επιδίωξε να φέρει για πρώτη φορά στο ίδιο τραπέζι τους φορείς που μπορούν να συμβάλουν στη μετάβαση από τη συζήτηση για την κρουαζιέρα στην οργανωμένη υλοποίησή της, με ουσιαστικά οφέλη για την τοπική οικονομία.

Τη συζήτηση συντόνισε ο δημοσιογράφος Κωνσταντίνος Λαμπρόπουλος.

Θ. Λουλούδης: «Να γίνουμε σταθερός προορισμός»

Ο Πρόεδρος του Επιμελητηρίου Αχαΐας, Θεόδωρος Λουλούδης, στην εισαγωγική του ομιλία υπογράμμισε ότι η ανάπτυξη της κρουαζιέρας αποτελεί μέρος μιας ευρύτερης στρατηγικής εξωστρέφειας που βασίζεται στην ένωση δυνάμεων και διεκδίκηση λύσεων. «Στόχος δεν είναι απλώς η περιστασιακή άφιξη κρουαζιερόπλοιων στο λιμάνι της Πάτρας, αλλά η καθιέρωσή της ως σταθερού προορισμού, με επισκέπτες που θα γνωρίζουν την πόλη, την Αχαΐα και την ευρύτερη Δυτική Ελλάδα» ανέφερε εμφατικά και τόνισε πως ο νομός πρέπει να δημιουργεί ευκαιρίες για το μέλλον της.

Ο κ. Λουλούδης συνέδεσε την προσπάθεια με τις πρωτοβουλίες του Επιμελητηρίου για την ανάδειξη των τοπικών προϊόντων, την πιστοποίησή τους, την προβολή της γαστρονομίας και την ενίσχυση των επιχειρήσεων.

Ιδιαίτερη αναφορά έκανε στη δυνατότητα σύνδεσης της κρουαζιέρας με δράσεις όπως η PatrasAgroFood Expo, ώστε οι επισκέπτες να γνωρίζουν και να αγοράζουν προϊόντα της περιοχής. Παράλληλα, τόνισε ότι η επιτυχία προϋποθέτει κοινή προσπάθεια της Περιφέρειας, του Δήμου, του λιμανιού, των επιχειρήσεων και όλων των εμπλεκόμενων φορέων.

Σημείωσε, δε, πως η προσπάθεια ανάπτυξης της κρουαζιέρας ξεκίνησε το 2025 με πρωτοβουλία της νέας διοίκησης του Επιμελητηρίου και ενισχύθηκε με την υπογραφή μνημονίου συνεργασίας με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας. Στο πλαίσιο της συνεργασίας αυτής πραγματοποιήθηκαν επαφές με τη διεθνή αγορά, μεταξύ άλλων στις εκθέσεις του Αμβούργου και του LasPalmas.

Και κατέληξε λέγοντας: «Δεν αρκεί να φέρουμε κρουαζιερόπλοια στην Πάτρα. Πρέπει να προετοιμάσουμε την πόλη για να τα υποδεχθεί. Το λιμάνι, οι μετακινήσεις, η καθαριότητα, η εικόνα της πόλης, οι υπηρεσίες και η τοπική αγορά πρέπει να λειτουργούν ως ένα οργανωμένο σύνολο. Με ορίζοντα το 2028, χρειάζεται να κινηθούμε τώρα. Με συγκεκριμένες ενέργειες, σαφείς ευθύνες και συνεργασία Περιφέρειας, Δήμου, λιμανιού και επιχειρηματικής κοινότητας».

Α. Κουνάβης: «Νέοι δρόμοι για τις επιχειρήσεις»

Δίνοντας έμφαση στον αρχικό στόχο τους, να ανοίξουν νέους δρόμους για τις επιχειρήσεις και να δώσουν στην Αχαΐα τη θέση που της αξίζει στον οικονομικό χάρτη, μίλησε ο Α΄ Αντιπρόεδρος του Επιμελητηρίου Αχαΐας, Αντώνης Κουνάβης. Αναφέρθηκε στις συναντήσεις που έχουν πραγματοποιηθεί με εταιρείες κρουαζιέρας και στον μακροχρόνιο προγραμματισμό που χαρακτηρίζει τον συγκεκριμένο κλάδο. Ιδιαίτερη αναφορά έγινε στην ανακοίνωση της MarellaCruises για την ένταξη της Πάτρας στον προγραμματισμό της για το καλοκαίρι του 2028, εξέλιξη που δημιουργεί συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα προετοιμασίας.

Μίλησε για «σημαντική ευκαιρία για όλη τη Δυτική Ελλάδα, που μπορεί να δημιουργήσει νέες επενδυτικές δραστηριότητες και να ενισχύσει την επιχειρηματικότητα, να μεγαλώσει τον τουριστικό μας πλούτο και να προσφέρει προστιθέμενη αξία στην τοπική μας οικονομία». Ξεκαθάρισε πως «δεν είναι απλώς μια υπόθεση λιμανιού, αλλά ολόκληρης της πόλης. Και ακριβώς γι' αυτό, ο στόχος μας πρέπει να είναι σαφής: το 2028 η Πάτρα να είναι πραγματικά έτοιμη να υποδεχθεί οργανωμένα και με υψηλό επαγγελματισμό τους επισκέπτες της κρουαζιέρας".

Σημείωσε, πως η προετοιμασία δεν αφορά μόνο τις λιμενικές εγκαταστάσεις, αλλά την εικόνα και λειτουργία της πόλης: από την υποδοχή των επισκεπτών, τις μετακινήσεις τους, τη σήμανση, την πληροφόρηση, την καθαριότητα, την προσβασιμότητα, τις τουριστικές υπηρεσίες, την εστίαση, το εμπόριο μέχρι τη συνολική ετοιμότητα της τοπικής αγοράς».

Στόχος, όπως είπε, είναι να καταγραφούν συγκεκριμένα οι ανάγκες, οι εκκρεμότητες, οι ευθύνες και οι δυνατότητες συμβολής κάθε πλευράς, με ορίζοντα το 2028. Η προετοιμασία της πόλης, η πρόσβαση από το λιμάνι στο κέντρο, η εξυπηρέτηση των επισκεπτών, η λειτουργία της αγοράς, οι μεταφορές και οι οργανωμένες τουριστικές εμπειρίες αποτελούν βασικές προτεραιότητες.

Πρότεινε την αναγκαιότητα ενός σταθερού μηχανισμού συνεργασίας του Επιμελητηρίου Αχαΐας με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, για να υπάρχει δέσμευση για ενέργειες και για ανάληψη πρωτοβουλιών και ευθυνών.

«Η επιτυχία της κρουαζιέρας δεν θα κριθεί μόνο από το πόσα πλοία θα προσεγγίσουν το λιμάνι της Πάτρας. Θα κριθεί από την εμπειρία που θα προσφέρουμε στους επισκέπτες, ποιο οικονομικό όφελος θα αποκομίσουμε για την τοπική αγορά και κατά πόσο θα είναι έτοιμη η πόλη να αξιοποιήσει αυτή την ευκαιρία. Ο στόχος είναι το 2028 να μη συζητάμε αν είμαστε έτοιμοι, αλλά να αποδεικνύουμε στην πράξη ότι η Πάτρα είναι έτοιμη ώστε να υποδεχθεί την κρουαζιέρα και να αξιοποιήσει τις δυνατότητές της», κατέληξε.

Κ. Πελετίδης: «Θέλουμε τον τουρισμό, αλλά πρώτα οι κάτοικοι»

«Δεν θέλουμε να μπλέξουμε την κρουαζιέρα με... κουτοπονηράδες» διεμήνυσε ο δήμαρχος Πατρέων Κώστας Πελετίδης, ο οποίος κατέστησε σαφή τη θέση της Δημοτικής Αρχής ότι η ανάπτυξη της κρουαζιέρας δεν πρέπει να αποτελέσει αφορμή για παραχώρηση χερσαίων χώρων του λιμανιού εις βάρος των αναγκών της πόλης.

«Ξεκινήσαμε και φτιάξαμε με μελέτες την παραλιακή μας ζώνη, είναι η αυλή μας και δεν θα τη χάσουμε. Εμείς, λέμε ότι το κρουαζιερόπλοιο θα έρθει στη θάλασσα, όμως, τη στεριά, που είναι το φιλέτο δεν θέλουμε να γίνει ιδιοκτησία κανενός» ανέφερε χαρακτηριστικά. Και πρόσθεσε: «Κανείς πονηρούλης δεν θα έρθει να πάρει την αυλή μας. Γι' αυτό και έχουμε συγκριμένη στάση για τη μαρίνα mega yacht».

Ξεκαθάρισε, σε όλους τους τόνους πως «εμείς δεν είμαστε εχθρικοί στην κρουαζιέρα, δεν την αποκρούουμε. Θέλουμε τον τουρισμό και την κρουαζιέρα αλλά θέλουμε να έχουμε μια όμορφη πόλη πρώτα για τους κατοίκους της και μετά για τους επισκέπτες της».

Αναφέρθηκε, ακόμα, στις παρεμβάσεις της Δημοτικής Αρχής για την ανάδειξη της ιστορίας της πόλης. των μνημείων και των χώρων ενδιαφέροντος της πόλης, φέρνοντας ως παράδειγμα, τη διάνοιξη του δρόμου που οδηγεί στους μυκηναϊκούς τάφους, την Μονή Ομπλού, και το Παναχαϊκό, που μέχρι δεν υπήρχε πρόσβαση ούτε για τους Πατρινούς ούτε για τους επισκέπτες. Μίλησε, για τα έργα ανάπλασης στην Άνω και Κάτω Πόλη που άλλαξαν την εικόνα της πόλης, η οποία γίνεται όμορφη για τους κατοίκους της αλλά παράλληλα ενισχύουν την ελκυστικότητά της για τους επισκέπτες.

επαφές και ο σχεδιασμός

Παρουσίαση του οδηγού κρουαζιέρας από τον Ιωάννη Μπρα

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσίασε η παρέμβαση του εξειδικευμένου συμβούλου κρουαζιέρας Ιωάννη Μπρα, ο οποίος συνεργάζεται με το Επιμελητήριο και την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας. Ο κ. Μπρας παρουσίασε τη μεθοδική εργασία που έχει πραγματοποιηθεί για την αξιολόγηση των δυνατοτήτων της Πάτρας και την προσέγγιση της διεθνούς αγοράς. Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσίασε, η τεχνική ανάλυση δείχνει ότι, με βάση τα χαρακτηριστικά του λιμανιού, το 56,4% του ενεργού παγκόσμιου στόλου κρουαζιερόπλοιων βρίσκεται εντός των δυνατοτήτων προσέγγισής του. Η εκτίμηση αυτή αφορά τα εξεταζόμενα τεχνικά χαρακτηριστικά και δεν υποκαθιστά τον αναγκαίο επιχειρησιακό έλεγχο για κάθε άφιξη. Παράλληλα, όπως ανέφερε, έχει πραγματοποιηθεί στοχευμένη αξιολόγηση εταιρειών, με βάση τα χαρακτηριστικά των πλοίων, τις αγορές επιβατών και τις δυνατότητες του προορισμού. Όπως γνωστοποίησε, έχουν ήδη γίνει επαφές και παρουσιάσεις σε περισσότερες από δέκα εταιρείες κρουαζιέρας χαρακτηρίζοντας το 2028 ως χρονιά ορόσημο.

Ανέφερε, πως στο πλαίσιο της προετοιμασίας έχει επίσης ολοκληρωθεί το Patra Cruise ExcursionBook, ένας ειδικός οδηγός με 39 προτεινόμενες επιλογές εκδρομών και εμπειριών στην Πάτρα και την ευρύτερη περιοχή, προσαρμοσμένες σε διαφορετικά ενδιαφέροντα επισκεπτών. Στα επόμενα βήματα περιλαμβάνεται η οργάνωση ταξιδιού εξοικείωσης (FamTrip), με τη συμμετοχή στελεχών εταιρειών κρουαζιέρας που λαμβάνουν αποφάσεις για την επιλογή προορισμών.

Τόνισε, πως κομβικό ρόλο αποτελεί η ασφάλεια των υποδομών, η δυναμική αλλά και οι εμπειρίες που προσφέρει ο προορισμός και έδωσε έμφαση στην σήμανση ακόμα και στις ράμπες για ΑμεΑ ώστε να φθάσει ο επισκέπτης από το λιμάνι στην πόλη. Τόνισε, πως ανοίγονται και προοπτικές για τον χειμερινό τουρισμό και υπάρχουν ευκαιρίες από πολλές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στο εκδρομικό κομμάτι και κάλεσε όλους τους ενδιαφερόμενους να συμβάλλουν ώστε να εμπλουτιστεί το πρόγραμμα.

Α. Κατσανιώτης: «Το βάρος στην συνολική εμπειρία»

Ο βουλευτής Αχαΐας με τη ΝΔ, Ανδρέας Κατσανιώτης στον χαιρετισμό του τόνισε: «Η Πάτρα έχει λιμάνι, έχει ιστορία και μια ιδανική θέση στον χάρτη και αυτό που κρίνει εάν ένα κρουαζιερόπλοιο θα ξαναγυρίσει είναι η εμπειρία του επισκέπτη στην πόλη και η εύκολη πρόσβαση στα αξιοθέατα. Η Πάτρα μπορεί να γίνει ένας τέτοιος κόμβος για την κρουαζιέρα. Το συζητάμε χρόνια, αλλά αυτή τη στιγμή γίνονται δράσεις προς αυτήν την κατεύθυνση. Και εγώ θα είμαι αρωγός σε αυτήν την προσπάθεια για το καλό των επιχειρήσεων της Πάτρας».

Α. Παναγιωτόπουλος: Απαραίτητη η σύνδεση με το Ιπποδρόμιο

Την αναγκαιότητα ενός μετώπου φορέων για τη διεκδίκηση της σύνδεσης του ιστορικού κέντρου αφού διαμορφωθεί με την ανάδειξη του Ρωμαϊκού Σταδίου, με την Βούντενη και να καταλήγουμε στο Μουσείο των Πατρών, πρότεινε ο μέχρι πρόσφατα ανεξάρτητος βουλευτής Αχαΐας, Ανδρέας Παναγιωτόπουλος.

«Καλά είναι τα οράματα και εύχομαι όλος αυτός ο σχεδιασμός για την κρουαζιέρα να μην καταλήξει σαν το σχεδιασμό για το υδατοδρόμιο που εδώ και 30χρόνια δεν το είδαμε ποτέ. Για να γίνει όμως πράξη θα πρέπει να εξασφαλίσουμε και που θα πάει. Πέραν από τον Άγιο Ανδρέα, το ιστορικό κέντρο της πόλης και η ανάδειξη του Ρωμαϊκού Ιπποδρομίου είναι ακόμα καταπλακωμένη, όταν οι απαλλοτριώσεις έχουν ξεκινήσει από το 1995 ακόμα οι ιδιοκτήτες νοικιάζουν καταστήματα και κατεδάφιση δεν υπάρχει στον ορίζοντα. Και αφού λυθούν όλα αυτά, καλώς να έρθει η κρουαζιέρα», ανέφερε ο κ. Παναγιωτόπουλος.

Πρόκληση για όλους τους Δήμους της Αχαΐας

Την αναγκαιότητα δημιουργίας ενός δικτύου που θα μεταφέρει τον επισκέπτη της κρουαζιέρας όχι μόνον στην Πάτρα αλλά στην ενδοχώρα όλης της Δυτικής Ελλάδας, ανέφερε ο πρόεδρος της ΠΕΔ και Δήμαρχος Καλαβρύτων, **Θανάσης Παπαδόπουλος**, εξαίροντας την πρωτοβουλία του Επιμελητηρίου Αχαΐας. Σημείωσε την ανάγκη συνεργασίας για την αξιοποίηση αυτών των δυνατοτήτων. Εστίασε, στα Καλάβρυτα λέγοντας πως με το Χιονοδρομικό, με τον Οδοντωτό και όλα τα μνημεία που έχει θα προσφέρει εμπειρίες στους επισκέπτες, ενώ τόνισε πως σε κάθε Δήμο όχι μόνο του

Ο Δήμαρχος Αιγιάλειας **Παναγιώτης Ανδριόπουλος** ξεκίνησε με τη διαπίστωση ότι «η κρουαζιέρα συζητιέται εδώ και χρόνια, αλλά δυστυχώς, ακόμα δεν έχει βρει τον δρόμο της, παρά το γεγονός ότι η Αχαΐα έχει ένα μεγάλο πλεονέκτημα, συνδυάζει θάλασσα, βουνό, ιστορία, γαστρονομία σε κοντινές αποστάσεις».

Πρότεινε, ότι θα μπορούν να οργανωθούν εύκολες και όμορφες εκδρομές σε οινοποιεία, μοναστήρια, παραδοσιακά χωριά και αξιοθέατα, όχι μόνον στην Αχαΐα, αλλά σε όλη τη Δυτική Ελλάδα.

«Οι Δήμοι πρέπει να φροντίσουμε να υπάρχει καθαριότητα, εύκολη πρόσβαση, σήμανση, περιποιημένοι δημόσιοι χώροι ώστε οι επισκέπτες να φεύγουν ικανοποιημένοι, γιατί ο καλύτερος πρεσβευτής μας είναι ένας ικανοποιημένος φιλοξενούμενος. Χρειάζονται συνέργειες από τους Δήμους, την Περιφέρεια, το Επιμελητήριο και οι επαγγελματίες να δουλέψουμε με ένα κοινό πλάνο, να προωθήσουμε τα τοπικά μας προϊόντα, να ζωντανέψουμε την περιοχή μας τις «νεκρές περιόδους», για να κερδίσουμε το στοίχημα της κρουαζιέρας», κατέληξε ο κ. Ανδριόπουλος.

Ο Δήμαρχος Ερυμάνθου, **Θεόδωρος Μπαρής** εξήρε την πρωτοβουλία του Επιμελητηρίου Αχαΐας για την προσέλκυση επισκεπτών μέσω της κρουαζιέρας, υπογραμμίζοντας την αναγκαιότητα «μιας ολιστικής προσέγγισης για να γνωρίσουν τον τόπο μας». Επίσης, αναφέρθηκε στο μεγάλο έργο του Αυτοκινητοδρομίου καλώντας την διοίκηση του Επιμελητηρίου να συμβάλλει για να ολοκληρωθεί μια προσπάθεια, ένα όνειρο για την περιοχή μας, το οποίο μπορεί να συνδεθεί και με την προσπάθεια της κρουαζιέρας. Και κατέληξε, «δεν μπορεί να υπάρχει περιφερειακή ανάπτυξη εάν υπάρχουν περιοχές που μένουν πίσω, όπως οι ορεινές».

Παράλληλα, οι παρεμβάσεις επαγγελματιών από τους κλάδους των μεταφορών, της εστίασης, του εμπορίου και του τουρισμού κατέδειξαν ότι η επιτυχία εξαρτάται από την ετοιμότητα ολόκληρης της τοπικής οικονομίας.

Παρεμβάσεις φορέων

Εκ μέρους του Μητροπολίτη Πατρών κ. Χρυσοστόμου, ο π. **Ανδρέας Θεοδωράτος**, ανέφερε πως «έχουμε έναν ευλογημένο τόπο, είμαστε η πόλη του Αγίου Ανδρέου που μας συνδέει με την Ανατολή και τη Δύση, Αυτό που μας λείπει, θεωρώ, είναι η συνεργασία και το κοινό όραμα για την τουριστική ανάπτυξη της Αχαΐας».

Ο πρόεδρος του ΣΚΕΑΝΑ **Τάκης Ματθαιόπουλος** ανέφερε πως «είναι η πρώτη φορά που έχουμε ορατή ημερομηνία μπροστά μας μετά από 30χρόνια που ακούμε ότι θα έρθει η κρουαζιέρα. Πρέπει οι θεσμοί να συνεργαστούν για τις υποδομές της πόλης και η ιδιωτική πρωτοβουλία θα πρέπει με ευθύνη να τους προσφέρει το προϊόν».

Ο πρόεδρος του ΟΕΣΠ **Γιώργος Βαγενάς** ανέφερε πως «είναι θετικό που έρχεται η κρουαζιέρα» και πως «εάν συνεννοηθούμε μπορούμε να καταφέρουμε πολλά» και τόνισε πως «χρειάζεται συνεργασία, να δώσουμε βάρος σε αυτό που παράγουμε».

Ο πρόεδρος του Εμπορικού Συλλόγου Δύμης **Ανδρέας Φώτου** επισήμανε πως «η δυτική Αχαΐα θα μπορούσε να μπει στο χάρτη, έχει παραλίες, αρχαιολογικούς χώρους, τοπικά προϊόντα και χρειάζεται συνεργασία με τους εμπορικούς Συλλόγους».

Ο **Γρηγόρης Γιαννακούλιας**, εκπρόσωπος των Τουριστικών Λεωφορείων της περιοχής τόνισε πως είναι σημαντική πρωτοβουλία, να έρθει ο κόσμος στην Πάτρα, να μείνει εδώ, να επισκέπτεται τουριστικές περιοχές και δεν θα έρθει καμία κρουαζιέρα αν δεν είναι δελεαστικό το τουριστικό πακέτο.

> Οι προτάσεις του ΠΑΣΟΚ για την παραγωγική ανασυγκρότηση παρουσιάστηκαν στο 29ο Φόρουμ Ανάπτυξης

«Θεσμική αυτονομία, οικονομική αυτοδυναμία και παραγωγική ισχύ»

Μια περιφέρεια με θεσμική αυτονομία, οικονομική αυτοδυναμία και παραγωγική ισχύ, συνδιαμορφωτή και πρωταγωνιστή της εθνικής μας προοπτικής και εξέλιξης, με θεσμούς που θα λειτουργούν με απόλυτη διαφάνεια, αξιοπιστία, ταχύτητα και σεβασμό στον πολίτη, προτείνει το ΠΑΣΟΚ.

Αυτό ανέφερε από το βήμα του 29ου Φόρουμ Ανάπτυξης η Βουλευτής ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ Βόρειου Τομέα Αθηνών, Υπεύθυνη του Κοινοβουλευτικού Τομέα Οικονομίας Μιλένα Αποστολάκη, παρουσιάζοντας την ρεαλιστική, κοστολογημένη και προοδευτική πρόταση παραγωγικής ανασυγκρότησης της χώρας.

Η κα Αποστολάκη ανοίγοντας την εκδήλωση της Νομαρχιακής Επιτροπής του ΠΑΣΟΚ/ΚΙΝΑΛ Αχαΐας, το απόγευμα του περασμένου Σαββάτου, στο πλαίσιο του 29ου Forum Ανάπτυξης, στην κατάμεστη αίθουσα του ξενοδοχείου «My Way», ανέπτυξε το θέμα «Αποκέντρωση της οικονομικής ανάπτυξης: Από την Αθήνα στην παραγωγική ανασυγκρότηση της Περιφέρειας».

Τόνισε πως σήμερα, η Ελλάδα πορεύεται με ένα αναπτυξιακό μοντέλο, «έντονα συγκεντρωτικό και ασύμμετρο». Εξαπέλυσε βέλη κατά της κυβέρνησης λέγοντας πως «η διαφθορά γίνεται κανονικότητα, οι πόροι από το Ταμείο Ανάκαμψης εξαφανίζονται χωρίς αποτύπωμα για την περιφέρεια και να απουσιάζει μια εθνική στρατηγική για το δημογραφικό». Και πρόσθεσε πως, ζητούμενο είναι ένα νέο παραγωγικό μοντέλο για τη χώρα και ένα κράτος με ισχυρούς θεσμούς. Για την περιοχή μας, ανέφερε πως η Δυτική Ελλάδα και η Αχαΐα διαθέτουν όλες τις δυνατότητες να πρωταγωνιστήσουν σε αυτή τη νέα εποχή, ως ακαδημαϊκός και ερευνητικός κόμβος, ως Δυτική Πύλη Μεταφορών. Τόνισε, πως απαιτείται άμεση αναδιοργάνωση των εγγειοβελτιωτικών έργων, εκσυγχρονισμός των δικτύων άρδευσης και ουσιαστική στήριξη των παραγωγών απέναντι στην κλιματική κρίση.

«Μεγάλη πρόκληση η ενεργειακή δημοκρατία»

Ανέπτυξε την πρόταση του ΠΑΣΟΚ για εγγυημένο πλεκτρικό χώρο στο δίκτυο για τις Ενεργειακές Κοινότητες Αγροτών, Δήμων και Τοπικών Επιχειρήσεων, χαρακτηρίζοντας την ενεργειακή δημοκρατία ως τη μεγάλη πρόκληση της δεκαετίας μας. «Θέλουμε η περιφέρεια να παράγει τη δική της φθηνή ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, μειώνοντας δραστικά το παραγωγικό κόστος και ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων μας», ανέφερε.

Εστίασε, δε, σε συγκεκριμένους άξονες παρεμβάσεων.

Εθνικό Πρόγραμμα για τη Στέγαση (Gen Rent): Αξιοποίηση δημόσιων ακινήτων και παροχή κινήτρων για τη δημιουργία σημαντικού αποθέματος κοινωνικών κατοικιών με χαμηλό ενοίκιο, ώστε το στεγαστικό κόστος να μην αποτελεί απαγορευτικό παράγοντα για τη διαμονή των νέων και στην περιφέρεια. Πάντα σε συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Στοχευμένα Φορολογικά Κίνητρα: Φορολογικά κίνητρα για τα πρώτα έτη λειτουργίας νέων παραγωγικών επιχειρήσεων και νεοφυών εταιρειών που ιδρύονται στην επαρχία.

Ισχυρό Κοινωνικό Κράτος στην Περιφέρεια: Πλήρης στελέχωση των περιφερειακών νοσοκομείων και των κέντρων υγείας, διεύρυνση των δημόσιων υποδομών προσχολικής αγωγής και ουσιαστική στήριξη των νέων οικογενειών.

Χ. Σταρακά: Δικαίωμα οι ευκαιρίες στους νέους

Στα προβλήματα που έχουν οδηγήσει τη νέα γενιά όλης της Ευρώπης στους δρόμους, όπως το στεγαστικό πρόβλημα, την ακρίβεια, αλλά και στα όσα έχουν στιγματίσει τον χώρο του αθλητισμού στην χώρα μας το τελευταίο χρονικό διάστημα εστίασε η Χριστίνα Σταρακά, Βουλευτής ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝΑΛ Αιτωλοακαρνανίας και Υπεύθυνη του Κοινοβουλευτικού Τομέα Ευθύνης (ΚΤΕ) Αθλητισμού και Νέας Γενιάς.

Εξαπέλυσε βολές κατά της κυβέρνησης λέγοντας πως ασκεί «επιδοματική πολιτική» σε ό,τι αφορά στο στεγαστικό, ενώ για την ακρίβεια είπε: «Είναι ταξική επιλογή του κ. Μπτσοτάκη να μην θέλει να δαμάσει την ακρίβεια. Έχει επιλέξει να προστατεύσει τα μεγάλα συμφέροντα και όχι τον απλό πολίτη», ενώ χαρακτήρισε «παραλογισμούς» τα όσα συμβαίνουν με τον ΦΠΑ και τη μείωση του όχι σε όλα τα είδη όπως προτείνει το ΠΑΣΟΚ αλλά κατ' επιλογήν.

Για τον Αθλητισμό η κα Σταρακά ανέφερε πως «η αξία του αθλητισμού δεν είναι μόνον τα μετάλλια αλλά η δυνατότητα συμμετοχής», αναγνώρισε πως στην Δυτική Ελλάδα τα σωματεία κάνουν αγώνα για να στηρίξουν τα παιδιά, με αθλητικές εγκαταστάσεις χωρίς επαρκή συντήρηση και με άλλες ελλείψεις. Σημείωσε, πως «ο αθλητισμός δεν είναι προνόμιο για λίγους αλλά δικαίωμα κάθε παιδιού», και καυτηρίασε τα όσα έχουν γίνει το τελευταίο διάστημα στην υπόθεση του μπάσκετ.

«Το ΠΑΣΟΚ από τον περασμένο Μάιο έχοντας σωρεία καταγγελιών κάναμε ερώτηση στον Υπουργό για όλα όσα συνέβησαν με τη διαιτησία του μπάσκετ, ένα λυπηρό γεγονός. Όμως και οι μαϊμού μοριοδοτήσεις για τις πανελλήνιες, δείχνουν ένα σάπιο κράτος, για το οποίο οι άριστοι του επιτελικού κράτους εθελοτυφλούν. Είμαστε αποφασισμένοι να πατάξουμε κάθε είδος διαφθοράς», διεμήνυσε.

Κλείνοντας, τόνισε πως το ΠΑΣΟΚ έχει ολοκληρωμένες προτάσεις προκειμένου να δημιουργηθούν ευκαιρίες και οι νέοι να γυρίσουν στον τόπο τους, ενώ αναφέρθηκε στα πλεονεκτήματα της Δυτικής Ελλάδας λέγοντας πως «αυτό που μας λείπει για να προκόψουμε είναι όλοι οι φορείς να καθίσουν στο ίδιο τραπέζι με ψυχή και να αποφασίσουμε για το μέλλον μας».

Θ. Μπαρής: «Να ζωντανέψει η ύπαιθρος»

Ο Θεόδωρος Μπαρής, Δήμαρχος Δήμου Ερυμάνθου, Αντιπρόεδρος της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων (ΠΕΔ) Δυτικής Ελλάδας εστίασε στο πως οι «ισχυροί δήμοι μπορούν να κάνουν ζωντανή την ύπαιθρο και τόνισε πως «η αυτοδιοίκηση θα πρέπει να είναι στην πρώτη γραμμή της περιφερειακής ανάπτυξης».

«Σήμερα η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν έχει ούτε ένα ευρώ για να κλείσει ούτε μια λακκούβα» είπε με απόγνωση ο Δήμαρχος, καλώντας το ΠΑΣΟΚ, που έχει ιστορική εμπειρία και που έχει αφήσει αποτύπωμα στην Τ.Α. να αναλάβει πρωτοβουλία για την πραγματική αποκέντρωση που θα συμβάλει στην περιφερειακή ανάπτυξη.

«Η ενίσχυση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι θέμα Δημοκρατίας. Το κεντρικό κράτος πρέπει να απεμπολήσει εξουσίες και να τις εκχωρήσει στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, γιατί εμείς έχουμε άμεση σχέση με τους πολίτες και μπορούμε να έχουμε άμεσα αποτελέσματα. Και, εμείς είμαστε αυτοί που καθημερινά λογοδοτούμε στους πολίτες» ανέφερε μεταξύ άλλων. Έκρουσε δε τον κώδωνα λέγοντας πως «οι ορεινοί Δήμοι έχουν ερημώσει» και πως επιβάλλεται μείωση του ΦΠΑ όπως στα νησιά και στις ορεινές περιοχές.

Επίσης, τόνισε πως οι Δήμοι στην Περιφέρεια πονάνε και σε ανθρώπινο δυναμικό. «Ειδικότητες που έχουμε ανάγκη, όπως κτηνίατρο, τοπογράφο, μηχανικοί, δεν έρχονται. Χρειάζονται επιπλέον κίνητρα και διάθεση για πραγματική αποκέντρωση», κατέληξε.

Σπ. Σκιαδαρέσης: «Περιφέρεια με πρωτοβουλία και σχέδιο»

Ο Σπύρος Σκιαδαρέσης, Επικεφαλής της μείζονος Αντιπολίτευσης στο Περιφερειακό Συμβούλιο Δυτικής Ελλάδας, Επικεφαλής της περιφερειακής παράταξης «Νέα Δυτική Ελλάδα», ο οποίος αφού εξήρε την συμβολή του κ. Γαλένιου για το βήμα διαλόγου ανέπτυξε το θέμα: «Περιφέρεια με πρωτοβουλία και σχέδιο: Από την παρακολούθηση των εξελίξεων στη διαμόρφωση του μέλλοντος».

Περιγράφοντας την σημερινή κατάσταση ανέφερε, πως «το Περιφερειακό Συμβούλιο έχει πλέον ρόλο – θεατή, όλα είναι απευθείας αναθέσεις και δυστυχώς η Αυτοδιοίκηση έχει καταντήσει να λιβανίζει τον κάθε Υπουργό για να κάνει έργα στον τόπο του. Το νέο ΕΣΠΑ, δε, είναι ισχυροποίηση της εξάρτησης από την εκάστοτε κυβέρνηση. Θα παραμείνουμε απλοί παρατηρητές των εξελίξεων ή θα γίνουμε αρχιτέκτονες του μέλλοντός μας;» διερωτήθηκε.

Τόνισε πως η Δυτική Ελλάδα ερημώνει, εστιάζοντας στο δημογραφικό, αλλά και στα σοβαρά προβλήματα που μαστίζουν τον αγροτικό πληθυσμό και τις παραγωγικές τάξεις.

Πρότεινε «η Δυτική Ελλάδα να αναπτυχθεί ισόνομα και στους τρεις πυλώνες της, καθώς το μέλλον δεν ανήκει σε περιφέρειες δύο ταχυτήτων».

Σημείωσε πως «χρειαζόμαστε ένα στρατηγικό σχέδιο με ολιστική προσέγγιση, με μακροπρόθεσμο ορίζοντα, συμμετοχικότητα. Μια πρωτοβουλία με σχέδιο με στόχο την πλειοψηφία της κοινωνίας, με διαφάνεια, ισονομία και αξιοκρατία, χωρίς εξαρτήσεις από κανέναν, αρχές που δυστυχώς έχουν απωλεσθεί. Ας ενώσουμε τις δυνάμεις με το ολοκληρωμένο αναπτυξιακό πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ, μόνο έτσι θα συνδιαμορφώσουμε τη Δυτική Ελλάδα που μας αξίζει. Κοιτάμε μπροστά προς τις επόμενες Αυτοδιοικητικές Εκλογές του 2028 και καλούμε τη νέα γενιά να συνδιαμορφώσουμε το μέλλον της περιφέρειάς μας», κατέληξε.

Ν. Μοίραλης: «Ο τόπος μας χρειάζεται αλλαγή»

Κλείνοντας την εκδήλωση ο Γραμματέας Νομαρχιακής Επιτροπής Αχαΐας ΠΑΣΟΚ- ΚΙΝΑΛ, Νίκος Μοίραλης, ανέφερε «με την παρουσία και τη στήριξή σας θα έρθει η πολυπόθητη αλλαγή που έχει ανάγκη ο τόπος μας. Στις επόμενες εκλογές θα κερδίσουμε, ο κόσμος μας ακούει, συμφωνεί με το πρόγραμμά μας και μας πιστώνει το καλό πολιτικό προσωπικό».

> Στο επίκεντρο καλές πρακτικές και αναπτυξιακές πρωτοβουλίες

Επιχειρήσεις που αλλάζουν τα δεδομένα

Νερό, ύπαιθρος, καινοτομία, βιομηχανία, υποδομές και κυκλική οικονομία βρέθηκαν στο επίκεντρο της συνεδρίας που αφορούσε «Καλές πρακτικές από επιχειρήσεις και φορείς που συνδιαμορφώνουν το αύριο», την Κυριακή το μεσημέρι. Οι παρουσιάσεις ανέδειξαν έργα, επενδύσεις και διεκδικήσεις, με κοινό ζητούμενο τη χρηματοδότηση, τις κατάλληλες υποδομές και ένα σταθερό θεσμικό πλαίσιο.

Την εκδήλωση συντόνισε ο **Αθανάσιος Γιανναδάκης**, επίκουρος Καθηγητής Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

ΔΕΥΑΠ: «Το νερό πρέπει να παραμείνει κοινωνικό αγαθό»

Στον δημόσιο και κοινωνικό χαρακτήρα της διαχείρισης του νερού αναφέρθηκε ο πρόεδρος της ΔΕΥΑΠ, Διονύσης Κλάδης, παρουσιάζοντας το πρόγραμμα έργων της επιχείρησης και τις οικονομικές και λειτουργικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει.

Ιδιαίτερη αναφορά έκανε στο ενεργειακό κόστος, το οποίο από περίπου 3,5 εκατ. ευρώ ετησίως έως τον Σεπτέμβριο του 2021 έχει αυξηθεί σήμερα στα 8 εκατ. ευρώ. Όπως σημείωσε, πρόκειται για πόρους που θα μπορούσαν να παραμείνουν στον Δήμο, ενώ υπογράμμισε την ανεπαρκή κρατική στήριξη σε χρηματοδότηση και προσωπικό. Παράλληλα, άσκησε κριτική στην κυβερνητική πολιτική, υποστηρίζοντας ότι οδηγεί στην εμπορευματοποίηση του νερού.

Βασικός στόχος της ΔΕΥΑΠ είναι η επέκταση της αποχέτευσης σε όλη την παραλιακή ζώνη, με τις συνδέσεις από το Μιντιλόγλι έως τα Βραχνέικα να προχωρούν. Για την επεξεργασία των λυμάτων και την προστασία του Πατραϊκού Κόλπου εφαρμόζονται συστήματα αεριοδοτούμενων βιοφορέων και τεχνολογία MBBR. Παράλληλα, το σύστημα SCADA επιτρέπει την παρακολούθηση αντλιοστασίων, δεξαμενών και γεωτρήσεων σε πραγματικό χρόνο, διευκολύνοντας τον εντοπισμό βλαβών και διαρροών.

LEADER: «Η ύπαιθρος πρέπει να έχει λόγο και ρόλο»

Την ανάγκη διασφάλισης της συνέχισης και της επαρκούς χρηματοδότησης του LEADER–CLLD την περίοδο 2028–2034 ανέδειξε η γενική διευθύντρια της ΑΧΑΪΑ–ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ και αντιπρόεδρος του ELARD, Ηρώ Τσιμπρή, παρουσιάζοντας τα δεδομένα εφαρμογής του προγράμματος στην Αχαΐα. Κατά την περίοδο 2014–2022, η δημόσια δαπάνη που υλοποιήθηκε στην περιοχή ανήλθε σε 15,19 εκατ. ευρώ. Το πρόγραμμα του ΣΣ ΚΑΠ 2023–2027 καλύπτει 3.192,4 τ.χλμ. και 121.568 κατοίκους, εκτός των αστικών κέντρων Πάτρας και Αιγίου, με εγκεκριμένη δημόσια δαπάνη 4,6 εκατ. ευρώ.

Το ενδιαφέρον για τις δημόσιες επενδύσεις αποτυπώνεται στις 39 αιτήσεις που κατατέθηκαν, με αιτούμενη δαπάνη 3,78 εκατ. ευρώ έναντι διαθέσιμων 952.000 ευρώ. Η πρόσκληση για ιδιωτικά έργα, ύψους 2,242 εκατ. ευρώ, αναμένεται εντός του 2026. Παράλληλα, το LEADER Αλιείας 2023–2027 καλύπτει τις παράκτιες περιοχές Αχαΐας και Ηλείας, με δημόσια δαπάνη 4,05 εκατ. ευρώ.

Το κρίσιμο ζήτημα αφορά τη νέα περίοδο, καθώς η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ενιαίο Ταμείο μπορεί να απλουστεύσει τις διαδικασίες, αλλά δημιουργεί τον κίνδυνο οι τοπικές δράσεις να ανταγωνίζονται άλλες ευρωπαϊκές προτεραιότητες. Ο ELARD διεκδικεί διακριτούς και εγγυημένους πόρους στην ΚΑΠ, με ελάχιστο 5% των πόρων αγροτικής ανάπτυξης, ισότιμη στήριξη μέσω της Πολιτικής Συνοχής, διάθεση τουλάχιστον του 50% των πόρων του αγροτικού στόχου της Συνοχής για LEADER–CLLD και δυνατότητα χρηματοδότησης από το σύνολο των ευρωπαϊκών πολιτικών. «Η ύπαιθρος δεν είναι θεατής. Είναι συνδιαμορφωτής», τόνισε η κ. Τσιμπρή.

Η τεχνολογία της Brite Hellas ταξιδεύει σε οκτώ χώρες

Τη μετάβαση από την ιδέα στη βιομηχανική παραγωγή αγροφωτοβολταϊκών παρουσίασε ο πρόεδρος της Brite Hellas SA, Νικόλαος Κανόπουλος. Η εταιρεία, με εγκαταστάσεις στη Βιομηχανική Περιοχή Πατρών, παράγει φωτοβολταϊκά συστήματα με νανοτεχνολογία και πλέον εξάγει την τεχνολογία της σε οκτώ χώρες, αναλαμβάνοντας και μεγάλα έργα.

Στόχος του σχεδιασμού ήταν να συνδυαστούν η αγροτική παραγωγή και η παραγωγή ενέργειας στο ίδιο χωράφι. Σε συνεργασία με γεωπόνους, η εταιρεία επιδίωξε να εξασφαλίσει τη διέλευση του απαραίτητου φωτός για τις καλλιέργειες, με έμφαση στο φάσμα των 600–650 νανομέτρων. Ωστόσο, οι πιλοτικές δοκιμές του έργου «Δήμητρα» έδειξαν μείωση της αγροτικής απόδοσης κατά 22% σε σχέση με τη συμβατική καλλιέργεια, με αποτέλεσμα τον επανασχεδιασμό της τεχνολογίας.

Εμπόδιο αποτέλεσε και η μαζική παραγωγή, καθώς δεν υπήρχε διεθνώς γραμμή που να καλύπτει όλα τα απαιτούμενα στάδια. Έτσι, η Brite Hellas δημιούργησε τη δική της παραγωγική υποδομή. Ο κ. Κανόπουλος σημείωσε ότι οκτώ στις δέκα νεοφυείς επιχειρήσεις αποτυγχάνουν, ενώ παραδέχθηκε ότι η επιμονή στην αρχική τεχνολογία κόστισε σχεδόν πέντε χρόνια.

ΠΤΑ-ΠΔΕ: Σύνδεση της καινοτομίας με την επιχειρηματικότητα

Τον ρόλο του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης Δυτικής Ελλάδας ως συνδετικού κρίκου καινοτομίας και επιχειρηματικότητας παρουσίασε ο Δρ. Δημήτριος Μιχαλόπουλος, προϊστάμενος του Τμήματος Διαχείρισης και Ανάπτυξης Καινοτομίας και Ανθρωπίνων Πόρων.

Η στρατηγική του Ταμείου αναπτύσσεται σε πέντε άξονες. Περιλαμβάνει την Πλατφόρμα Ανοιχτής Καινοτομίας (PDE-OIP), για προτάσεις στους τομείς της αγροδιατροφής, της ενέργειας, των ΤΠΕ και του τουρισμού, καθώς και το έργο ACCEND του Horizon Europe για την επιτάχυνση νεοφυών επιχειρήσεων, με κόμβο τον Rebrain Western Greece.

Στους άξονες περιλαμβάνεται επίσης το SMART-HUBs, προϋπολογισμού 1,49 εκατ. ευρώ, για τις πολιτιστικές και δημιουργικές βιομηχανίες, με το ΠΤΑ-ΠΔΕ ως επικεφαλής εταίρο. Το έργο ENERGIE αφορά την επανάχρηση εγκαταλελειμμένων υποδομών, όπως η πρώην Χαρτοβιομηχανία Αιγίου. Τέλος, το ENDURANCE, με προϋπολογισμό 5 εκατ. ευρώ και 23 εταίρους από επτά χώρες, στοχεύει στην προστασία κρίσιμων υποδομών από κυβερνοεπιθέσεις και φυσικές καταστροφές.

Ως βασικές δυσκολίες καταγράφηκαν η χαμηλή συμμετοχή σε δωρεάν προγράμματα κατάρτισης, οι πιλοτικές δράσεις που δεν περνούν στην παραγωγή και οι δημόσιες προμήθειες που δεν ακολουθούν τον ρυθμό της τεχνολογίας. Για την επόμενη ημέρα απαιτούνται σταθερή πολιτική στήριξη, μόνιμες ομάδες διαχείρισης έργων, στενότερη συνεργασία με πανεπιστήμια και επιμελητήρια και σταθερά χρηματοδοτικά εργαλεία.

TITAN: Μετασχηματίζοντας το τσιμέντο

Τις επενδύσεις και τις τεχνολογικές παρεμβάσεις του Ομίλου TITAN για τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος παρουσίασε η Ελένη Λαζανά, Μηχανικός Περιβάλλοντος του εργοστασίου Δρεπάνου. Στόχος του Ομίλου είναι η μείωση των εκπομπών έως το 2030 και οι μηδενικές καθαρές εκπομπές έως το 2050. Κομβική επένδυση 26 εκατ. ευρώ αποτελεί η εγκατάσταση νέου calciner, που θα επιτρέψει την αξιοποίηση έως 180.000 τόνων εναλλακτικών καυσίμων ετησίως και τη μείωση των εκπομπών κατά 150.000 τόνους. Παράλληλα, εξετάζεται πιλοτικά η χρήση υδρογόνου.

Στην Πάτρα λειτουργεί το PATH, το Κέντρο Έρευνας και Καινοτομίας του Ομίλου, όπου αξιοποιούνται τεχνητή νοημοσύνη για τη βελτιστοποίηση των κλιβάνων και ρομποτικά συστήματα για επιθεωρήσεις. Σημαντικό έργο είναι και το IFESTOS στη Βοιωτία, που προβλέπει δέσμευση 1,9 εκατ. τόνων CO_2 ετησίως και έχει εξασφαλίσει επιχορήγηση 234 εκατ. ευρώ από το Ταμείο Καινοτομίας της ΕΕ.

Ολυμπία Οδός: Έξυπνες σήραγγες που προβλέπουν τις βλάβες

Την αξιοποίηση της τεχνητής νοημοσύνης και ψηφιακών συστημάτων για την πρόληψη βλαβών, την οδική ασφάλεια και την εξοικονόμηση ενέργειας παρουσίασε ο Θάνος Πούλος, E/M and Tolling Systems & IT Manager της Ολυμπίας Οδού.

Το πιλοτικό πρόγραμμα «Smart Tunnel», που ξεκίνησε το 2019 στη σήραγγα «Γηροκομείο», παρακολουθεί τους κραδασμούς σε ανεμιστήρες και αντλίες και έχει συμβάλει στην πρόληψη δέκα βλαβών, επιτρέποντας έγκαιρες παρεμβάσεις. Παράλληλα, οι σήραγγες ελέγχονται με laser, φωτογραμμετρία και drones, ενώ η τεχνητή νοημοσύνη αξιολογεί τις φθορές σε τρισδιάστατα μοντέλα.

Στο ενεργειακό πεδίο, στόχος είναι ο μηδενισμός του ανθρακικού αποτυπώματος έως το 2030. Τα LED έχουν μειώσει κατά 55% την κατανάλωση στις σήραγγες, ενώ με το adaptive lighting στον ανοικτό δρόμο η συνολική εξοικονόμηση φτάνει το 75%. Από τα 19 προγραμματισμένα φωτοβολταϊκά πάρκα, τα 15 λειτουργούν ήδη.

Τα δυστυχήματα έχουν μειωθεί κατά 74% στο σύνολο του δικτύου από το 2008 και κατά 83% στο τμήμα Κορίνθου–Πατρών. Στον αυτοκινητόδρομο Πατρών–Πύργου δεν καταγράφηκε κανένα δυστύχημα κατά τους πρώτους 13 μήνες λειτουργίας. Το Olympia Pass, από το 2021, έχει καταγράψει 15,4 εκατ. διελεύσεις και προσφέρει συνολικό όφελος 14,2 εκατ. ευρώ στους χρήστες.

Kotronis Packaging: Συσκευασία γιαουρτιού με 25% λιγότερο πλαστικό

Τη συσκευασία γιαουρτιού «Όλυμπος», που απέσπασε βραβείο WorldStar και τέσσερις διακρίσεις στα Packaging Awards 2025, παρουσίασε η Νάντια Αναγνωστοπούλου της Kotronis Packaging.

Το κύπελλο χρησιμοποιεί 25% λιγότερο πλαστικό, είναι 100% ανακυκλώσιμο σε ένα ρεύμα υλικών και μειώνει τις εκπομπές CO_2 κατά 36%, με τη χρήση 50% bio-circular PP.

Όπως επισημάνθηκε, όμως, ο σχεδιασμός μιας ανακυκλώσιμης συσκευασίας δεν αρκεί χωρίς αποτελεσματικό σύστημα ανακύκλωσης. Εκκρεμούν τα κριτήρια ανακυκλωσιμότητας στο πλαίσιο του PPWR, η διαλογή στην πηγή παραμένει ελλιπής και τα αναπτυξιακά προγράμματα καθυστερούν στην αξιολόγηση. «Η κυκλικότητα δεν προστίθεται στο τέλος: σχεδιάζεται από την πρώτη μέρα», ήταν το μήνυμα της παρουσίασης.

> Κοινό μέτωπο Δημάρχων Αχαΐας ενόψει του 2030

Οι προκλήσεις της Αυτοδιοίκησης

Τα κρίσιμα ζητήματα των υδάτινων πόρων, της πολιτικής προστασίας, αλλά και της ερημοποίησης των ορεινών Δήμων της Αχαΐας βρέθηκαν στο επίκεντρο της εκδήλωσης που διοργάνωσε ο Σύλλογος Προστασίας Υγείας και Περιβάλλοντος Περιοχής Κέντρου Υγείας Χαλανδρίτσας, παρουσία του Δημάρχου Πατρέων Κώστα Πελετίδη, Δημάρχου Καλαβρύτων Θανάση Παπαδόπουλου, Δημάρχου Ερυμάνθου Θεόδωρου Μπαρή, και Δημάρχου Αιγιαλείας Παναγιώτη Ανδριόπουλου.

Συντονιστής στη συζήτηση, με θέμα «Αχαΐα 2030: Οι Δήμοι και οι πολίτες συνδιαμορφώνουν τον τόπο τους;», που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του 29ου Forum Ανάπτυξης, ήταν ο πρώην Υπουργός, πρώην Δήμαρχος Καλαμάτας και Πρόεδρος του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ» Σταύρος Μπένος. Ειδική παρέμβαση έκανε ο Πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδας Βαγγέλης Καραχάλιος.

Ι. Πολυδορώπουλος: Το κεντρικό ερώτημα για την Αχαΐα του 2030

Την έναρξη της εκδήλωσης κήρυξε ο Πρόεδρος του Συλλόγου Προστασίας Υγείας και Περιβάλλοντος Περιοχής Κέντρου Υγείας Χαλανδρίτσας Ιωάννης Πολυδωρόπουλος, θέτοντας στην προσφώνησή τους κεντρικούς άξονες προβληματισμού για το ποια Αχαΐα επιθυμούμε το 2030, ποιες είναι οι κοινές προκλήσεις για τους Δήμους της και πώς η Τοπική Αυτοδιοίκηση, οι επιστημονικοί φορείς, οι ενεργοί πολίτες και οι Σύλλογοι μπορούν να συνεργαστούν και να συνδιαμορφώσουν το μέλλον του Νομού. Όπως τόνισε, το κεντρικό ερώτημα του Συλλόγου είναι: «Μπορούμε να φανταστούμε την Αχαΐα το 2030 ως ενιαίο τόπο με κοινές προτεραιότητες, πέρα από τα όρια των πέντε Δήμων της; Ποιος θα αναλάβει να μετατρέψει αυτό το όραμα σε πράξη;».

Σταύρος Μπένος: «Η Αυτοδιοίκηση είναι παντού»

Για τον Σταύρο Μπένο, η συμμετοχή του στο 29ο Forum Ανάπτυξης ήταν μια από τις ωραιότερες προσκλήσεις που έχει λάβει, ενώ όπως τόνισε χαρακτηριστικά το θέμα: «ΑΧΑΪΑ 2030: Οι Δήμοι και οι πολίτες συνδιαμορφώνουν τον τόπο τους;» συνοψίζει το διακύβευμα όλης της ζωής του.

Στην τοποθέτησή του, ο κ. Μπένος εστίασε στις αρμοδιότητες: «Δυστυχώς πάντα η κεντρική εξουσία έχει το πάνω χέρι. Αυτή ορίζει τους κανόνες. Και μάλιστα πολλές φορές σε στιγμές κρίσης, όπως τώρα, υφαρπάζει πολύ αυτονόητες αρμοδιότητες από την Αυτοδιοίκηση, πολλές φορές χωρίς αντίσταση. Για παράδειγμα, στις μέρες μας τώρα, είναι δύο κλασικές αρμοδιότητες της Αυτοδιοίκησης, η μία είναι η διαχείριση του νερού και η άλλη είναι οι Πολεοδομίες. Είναι αδιανόητο αυτές οι αρμοδιότητες να φεύγουν από την Τοπική Αυτοδιοίκηση», ανέφερε χαρακτηριστικά και συνεχίζοντας υπογράμμισε: «Για μένα, η Αυτοδιοίκηση είναι παντού. Είναι αρμόδια για ό,τι επηρεάζει και από ό,τι επηρεάζεται, με την έννοια όχι της νομιμότητας, αλλά της νομιμοποίησης. Συνέργειες, ένα θέμα που δυστυχώς είναι η μεγάλη καθυστέρηση στη χώρα μας. Είναι ασύλληπτο το πώς αυτοπεριορίζονται οι θεσμοί στον εαυτό τους. Το σχέδιο των 50 θεάτρων του "Διαζώματος" είναι ένας ύμνος στις συνέργειες».

Κώστας Πελετίδης:« Να ενώσουμε δυνάμεις για νερό, απορρίμματα και συγκοινωνίες»

Ο Δήμαρχος Πατρέων, Κώστας Πελετίδης, ανέδειξε τα θεσμικά εμπόδια: «Υπάρχουν δυσκολίες και οι δυσκολίες είναι το θεσμικό μας πλαίσιο, ο τρόπος που πορευόμαστε, το πώς μπορούμε να λύσουμε ζητήματα. Δεν είναι ότι οι Δήμαρχοι μεταξύ μας δεν έχουμε την καλή διάθεση. Έχουμε θέματα για κοινή συμπόρευση, για να υλοποιηθούν όμως αυτά πρέπει να υπάρχει το πλαίσιο για να μπορέσουμε να προχωρήσουμε» σημείωσε.

Για το νερό τόνισε: «Όλοι λέμε ότι το νερό είναι αγαθό, όταν όμως το νερό γίνει εμπόρευμα, εκεί αρχίζουν τα προβλήματα. Θέλουμε και με τους άλλους Δημάρχους της Αχαΐας να έχουμε έναν Φορέα Διαχείρισης Νερού. Εμείς λέμε, φέρτε μας το νερό, να μπει στο δίκτυό μας δωρεάν και από εκεί και πέρα θα το διαχειριστούμε εμείς».

Για τα απορρίμματα επεσήμανε: «Άλλο θέμα που έχουμε είναι των σκουπιδιών. Ατελείωτη υπόθεση. Τι σημαίνει και γιατί μένει το σκουπίδι στο δρόμο; Γιατί μέχρι σήμερα δεν έχουμε λύσει τη διαχείριση σκουπιδιών; Γιατί είναι φλέβα χρυσού για κάποιους. Δεν υπάρχει σχέδιο. Δύο εκατομμύρια ευρώ ποινή τέλος ταφής στον Δήμο Πατρέων, που την προκάλεσαν αυτοί που κυβερνούν».

Κλείνοντας, αναφέρθηκε στην ενέργεια και τις συγκοινωνίες: «Άλλο θέμα η ενέργεια, όπου πρέπει να ενώσουν δυνάμεις οι Δήμοι της Αχαΐας, και κλείνω με τα δημόσια μέσα μετακίνησης. Θέλουμε να δώσουμε ζωή σε όλη την Αχαΐα και για να μπορέσει να γίνει αυτό, θα πρέπει αυτός που μένει στο χωριό να μπορεί να μετακινείται. Πώς θα πάω στη δίπλα πόλη, πώς θα μετακινηθώ μέσα στην πόλη μου; Και αυτό αγαθό είναι, να μπορούμε να μετακινούμαστε και να έχουμε αξιοπρεπή μέσα μετακίνησης. Θα έρθει το τρένο όπως πρέπει με την εποχή του, γιατί είμαστε στην εποχή της επιστήμης και της τεχνικής».

Θανάσης Παπαδόπουλος: Δημογραφική κατάρρευση και Οδοντωτός

Ο Δήμαρχος Καλαβρύτων Θανάσης Παπαδόπουλος απαντώντας στο ερώτημα της εκδήλωσης: «Οι Δήμοι και οι πολίτες συνδιαμορφώνουν τον τόπο τους;» δήλωσε χαρακτηριστικά: «Η ειλικρινής απάντηση είναι ότι σήμερα το κάνουν πολύ λιγότερο από όσο πρέπει. Μπορούν όμως να το κάνουν, αρκεί να υπάρχουν οι προϋποθέσεις: Μία σημαντική προϋπόθεση οι πόροι - λείπουν σήμερα από την Αυτοδιοίκηση 3,5 δισεκατομμύρια ευρώ - που χρωστάει το Κράτος στους Δήμους».

Παράλληλα, έκανε ειδική αναφορά στον Οδοντωτό, υπογραμμίζοντας ότι «στην Αχαΐα έχουμε υποδομές που κλείνουν απροειδοποίητα, όπως ο πολύ σημαντικός Οδοντωτός, που είναι ένα κόσμημα και αρτηρία ζωής για την ορεινή Αχαΐα και ο οποίος έχει μείνει οκτώ μήνες κλειστός με ευθύνη της κυβέρνησης».

Ως κορυφαίο ζήτημα ανέδειξε το δημογραφικό: «Το κυριότερο είναι η δημογραφική συρρίκνωση ειδικά στην ορεινή ζώνη και στα χωριά, η οποία πλέον συνιστά δημογραφική κατάρρευση σε εκτεταμένες ζώνες της επικράτειας σε όλη τη Δυτική Ελλάδα, στα χωριά των Καλαβρύτων και του Ερυμάνθου, ακόμα και στον κάμπο. Όλοι αντιλαμβανόμαστε ότι οι απαιτήσεις διαχείρισης του δημογραφικού προβλήματος ξεπερνούν κατά πολύ τις δυνατότητες των Δήμων. Απαιτούνται συντονισμός και αποτελεσματικές ενέργειες σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο».

Θεόδωρος Μπαρής: Καμπανάκι για ερημοποίηση ορεινών Δήμων

Ο Δήμαρχος Ερυμάνθου, Θεόδωρος Μπαρής, παρουσίασε τους τομείς συνεργασίας: «Η ερημοποίηση στους ορεινούς Δήμους δεν είναι απλά προ των πυλών, είναι παρούσα και πραγματικά κινδυνεύουν οι περιοχές μας να είναι πολύ σύντομα απόλυτα ερημοποιημένες. Τι χρειάζεται; Ολιστική αντιμετώπιση. Θα πρέπει να έχουμε τη χρηματοδότηση για να λύσουμε τα προβλήματα, ενδεικτικά να αναφέρω των μετακινήσεων, της κοινωνικής πρόνοιας, κυρίως για τις οικογένειες με τα παιδιά», τόνισε.

Επιπλέον, σημείωσε: «Θα μπορούσαμε να συνεργαστούμε στο θέμα της διαχείρισης των υδάτινων πόρων. Δεν είναι μόνο η ύδρευση, είναι και η άρδευση. Στο θέμα της πολιτικής προστασίας, για παράδειγμα, η φωτιά πέρυσι ξεκίνησε από τον Ερύμανθο, πήγε στη Δυτική Αχαΐα, πήγε στην Πάτρα. Άρα δεν είναι αυτονόητο ότι θα πρέπει να έχουμε ένα κοινό σχέδιο αντιμετώπισης αυτής της καταστροφής ή της πλημμύρας αντίστοιχα ή ενός σεισμού; Και ένα ακόμη θέμα είναι η τουριστική δραστηριότητα».

Παναγιώτης Ανδριόπουλος: Συμμετοχή των πολιτών και κλιματική αλλαγή

Ο Δήμαρχος Αιγιαλείας, Παναγιώτης Ανδριόπουλος, στάθηκε στη συμμετοχή των πολιτών: «Όποιος πιστεύει σήμερα ότι μπορεί να διοικήσει μόνος του είναι καταδικασμένος να αποτύχει. Ο Δήμος είναι οι γειτονιές μας, είναι τα χωριά, είναι οι πλατείες μας, είναι οι άνθρωποι που παλεύουν και μοχθούν καθημερινά. Στην Αιγιάλεια αυτό προσπαθούμε να το κάνουμε πράξη κάθε μέρα. Προσπαθούμε συνειδητά να αφήσουμε πίσω μας την παλιά ξεπερασμένη λογική του αποφασίζουμε και διατάζουμε».

Πρόσθεσε δε: «Έχουμε μπροστά μας μεγάλα ζητήματα. Πρώτα από όλα το περιβάλλον και την καθημερινότητά μας. Ζούμε σε έναν ευλογημένο τόπο που συνδυάζει βουνό και θάλασσα, αλλά ταυτόχρονα δοκιμάζεται σκληρά από την κλιματική αλλαγή. Η Αυτοδιοίκηση έχει αυτοπεριοριστεί, έχει αυτοεγκλωβιστεί θα έλεγα. Αν Δήμος και πολίτες πάνε χέρι – χέρι προς το 2030 θα είμαστε περήφανοι δημιουργοί μιας Αχαΐας, που θα απολαμβάνουμε εμείς και οι επόμενες γενιές».

Ευάγγελος Καραχάλιος: «40 χρόνια υποανάπτυξης μετά την αποβιομηχάνιση»

Ειδική παρέμβαση έκανε ο Πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδας, Ευάγγελος Καραχάλιος:

«Οι Δήμαρχοι αντιμετωπίζουν καθημερινά μια ζώσα πραγματικότητα που τους πνίγει, που τους δημιουργεί τεράστιες δυσκολίες, γιατί όλοι καλούνται να ανταποκριθούν στην καθημερινότητα των πολιτών, να δώσουν προοπτική, να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν σε ένα πολύ στενό χρονικό περιθώριο».

Υπογράμμισε όμως ότι θα πρέπει να ειπωθούν και κάποιες αλήθειες: «Η Δυτική Ελλάδα δεν έχασε απλά μερικά τρένα ανάπτυξης, έχει ζήσει 40 χρόνια υποανάπτυξης μετά την αποβιομηχάνιση. Η αποβιομηχάνιση το 1980 της περιοχής μας οδήγησε στο τέλος ενός παραγωγικού μοντέλου, που δεν αναπληρώθηκε και έφερε μια δομική καθήλωση επί 40 χρόνια».

Κατά τον κ. Καραχάλιο, χρειάζεται να δομηθεί μια νέα ταυτότητα και μετρήσιμοι στόχοι για στοχευμένα (όχι αποσπασματικά) έργα που θα φέρουν ανάπτυξη.

Τέλος, κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης αναγνώστηκε και μήνυμα του Αντιπεριφερειάρχη Τουριστικής Ανάπτυξης, **Παναγιώτη Σακελλαρόπουλου**, ο οποίος απουσίαζε λόγω ανειλημμένων υποχρεώσεων.

> Η ΟΕΒΕΣΝΑ ανάδειξε τα προβλήματα της επιχειρηματικότητας

Αγώνας αντοχής για τις μικρές επιχειρήσεις

Το ασφυκτικό κόστος λειτουργίας, η φορολογική επιβάρυνση και η δυσκολία πρόσβασης στη χρηματοδότηση συνθέτουν ένα απαιτητικό περιβάλλον για τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, οι οποίες καλούνται παράλληλα να ανταποκριθούν στην ψηφιακή και πράσινη μετάβαση. Το ερώτημα για το ποιος θα αντέξει, ποιος θα αλλάξει και ποιος θα αναπτυχθεί έως το 2030 βρέθηκε στο επίκεντρο του πάνελ της Ομοσπονδίας Επαγγελματικών Βιοτεχνικών Εμπορικών Σωματείων Νομού Αχαΐας (ΟΕΒΕΣΝΑ), στο 29ο Forum Ανάπτυξης, το Σάββατο 14 Νοεμβρίου 2026 το βράδυ.

Η συζήτηση, με τη συμμετοχή εκπροσώπων των επαγγελματικών φορέων, της επιστημονικής κοινότητας και του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, ανέδειξε τις πιέσεις που αντιμετωπίζουν οι μικρές επιχειρήσεις, αλλά και τις προϋποθέσεις για τη μετάβασή τους σε ένα νέο παραγωγικό και τεχνολογικό περιβάλλον.

Το κοινό συμπέρασμα των παρεμβάσεων ήταν ότι η μικρή επιχείρηση του 2030 θα χρειαστεί ένα σταθερότερο πλαίσιο λειτουργίας, ουσιαστική πρόσβαση στη χρηματοδότηση, επένδυση στη γνώση και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών. Η προσαρμογή αυτή δεν μπορεί να στηριχθεί αποκλειστικά στις δικές της δυνάμεις, αλλά προϋποθέτει θεσμική υποστήριξη και συνεργασία με την επιστημονική και ερευνητική κοινότητα.

Δ. Νικολακόπουλος: Η επιβίωση απαιτεί προσαρμογή και συνεργασίες

Ανοίγοντας τη συνεδρίαση, ο πρόεδρος της ΟΕΒΕΣΝΑ, Δημήτρης Νικολακόπουλος, περιέγραψε τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει καθημερινά η μικρή επιχειρηματικότητα. Το αυξημένο κόστος ηλεκτρικής ενέργειας, καυσίμων και πρώτων υλών, σε συνδυασμό με την έλλειψη ρευστότητας, περιορίζει τα περιθώρια λειτουργίας και επενδύσεων. Όπως επισήμανε, η πίεση αντανακλάται και στα νοικοκυριά, των οποίων το διαθέσιμο εισόδημα εξαντλείται πριν από το τέλος του μήνα.

Το ερώτημα «ποιος θα αντέξει» συνδέεται, κατά τον ίδιο, με την ύπαρξη στέρεων βάσεων. Ωστόσο, η επιβίωση δεν αρκεί χωρίς προσαρμογή. Η τέταρτη βιομηχανική επανάσταση μεταβάλλει τον τρόπο λειτουργίας της αγοράς και θέτει τις μικρές επιχειρήσεις μπροστά στην πρόκληση να αξιοποιήσουν την τεχνητή νοημοσύνη και τα ψηφιακά εργαλεία, αντί να τα αντιμετωπίσουν ως απειλή. Για να γίνει αυτή η μετάβαση, απαιτούνται χρηματοδοτικά εργαλεία προσαρμοσμένα στις δυνατότητες και τις ανάγκες τους. Ο κ. Νικολακόπουλος έδωσε έμφαση και στη συνεργασία, υποστηρίζοντας ότι η συνένωση δυνάμεων μπορεί να πολλαπλασιάσει τις δυνατότητές τους και να δημιουργήσει προοπτικές ανάπτυξης.

Γ. Καββαθάς: Φορολογική και ενεργειακή επιβάρυνση εξαντλούν τις μικρές επιχειρήσεις

Στη συνέχεια, ο πρόεδρος της ΓΣΕΒΕΕ, Γιώργος Καββαθάς, περιέγραψε με γλαφυρό τρόπο το ζήτημα της οικονομικής και φορολογικής πίεσης. Συνέδεσε την κατάσταση των νοικοκυριών με τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων, επισημαίνοντας ότι όταν οι πολίτες δυσκολεύονται να καλύψουν τις βασικές τους ανάγκες, περιορίζουν τις αγορές τους, με άμεσες συνέπειες στον τζίρο των μικρών επαγγελματιών.

Επικαλέστηκε τα ευρήματα της ετήσιας έρευνας του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ για το 2025, σύμφωνα με την οποία το 62,1% των νοικοκυριών δηλώνει ότι το εισόδημά του δεν επαρκεί για ολόκληρο τον μήνα. Για την ομάδα αυτή, τα χρήματα φτάνουν κατά μέσο όρο μόλις για 18 ημέρες. Παράλληλα, αναφέρθηκε στη βαρύτητα των μικρών επιχειρήσεων στην ελληνική οικονομία και την απασχόληση, τονίζοντας ότι η στήριξή τους αφορά συνολικά την οικονομική και κοινωνική λειτουργία της χώρας.

Ο πρόεδρος της ΓΣΕΒΕΕ άσκησε κριτική στην τεκμαρτή φορολόγηση, υποστηρίζοντας ότι δημιουργεί την αίσθηση πως η μικρή επιχείρηση δεν έχει περιθώριο να εμφανίσει ζημιές, καθώς αντιμετωπίζεται σαν να οφείλει διαρκώς να είναι κερδοφόρα. Έθεσε επίσης το ζήτημα της προκαταβολής φόρου, την οποία περιέγραψε ως ουσιαστικό δανεισμό του κράτους από τις επιχειρήσεις, καθώς και του τέλους επιτηδεύματος, το οποίο, όπως ανέφερε, επιβαρύνει τον επαγγελματία επειδή ασκεί τη δραστηριότητά του.

Αναφέρθηκε ακόμη στο υψηλό ενεργειακό κόστος, στην πτώση των πωλήσεων, στις οφειλές προς το Δημόσιο, στον αποκλεισμό μικρών επιχειρήσεων από την τραπεζική χρηματοδότηση, στο διοικητικό βάρος των συνεχών ρυθμίσεων και στο πρόβλημα της επαγγελματικής στέγης. Ιδιαίτερη αναφορά έκανε στις ρυθμίσεις οφειλών, υποστηρίζοντας ότι η ρύθμιση των 72 δόσεων δεν κάλυψε επαρκώς τις ανάγκες των επιχειρήσεων, ενώ χαρακτήρισε επιβαρυντική την προοπτική μιας νέας ρύθμισης 120 δόσεων με επιτόκιο 5,2%. Ενδεικτικά, ανέφερε ότι οφειλή ύψους 15.000 ευρώ μπορεί, με τις προσαυξήσεις και τους τόκους, να οδηγήσει σε συνολική αποπληρωμή 22.000 ευρώ.

Ο κ. Καββαθάς ζήτησε ουσιαστική μείωση του ενεργειακού κόστους, αποτελεσματικότερη διαχείριση των οφειλών και πολιτικές που να ανταποκρίνονται στις πραγματικές συνθήκες λειτουργίας των μικρών επιχειρήσεων. Παράλληλα, κάλεσε τους επαγγελματίες να ενισχύσουν τη συλλογική τους δράση μέσα από τα σωματεία και τις οργανώσεις τους, υπογραμμίζοντας ότι η ενότητα, η τεκμηρίωση των αιτημάτων και η συλλογική διεκδίκηση αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για τη βελτίωση των συνθηκών.

Π. Λιντζέρης: Οι νέες δεξιότητες αλλάζουν τον χάρτη των επαγγελμάτων

Στις αλλαγές στην αγορά εργασίας και στα επαγγέλματα εστίασε ο εκτελεστικός διευθυντής του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, Παρασκευάς Λιντζέρης. Παρουσίασε ένα περιβάλλον μετασχηματισμών που διαμορφώνεται όχι μόνο από την τεχνολογική εξέλιξη, την ψηφιοποίηση και την τεχνητή νοημοσύνη, αλλά και από την κλιματική κρίση, τις πολιτικές απανθρακοποίησης, τις δημογραφικές μεταβολές, τις αλλαγές στη διεθνή πολιτική οικονομία και τις κοινωνικοπολιτισμικές εξελίξεις.

Αναφερόμενος στις δεξιότητες, έθεσε το ερώτημα της αποειδίκευσης ή της επανειδίκευσης. Οι θεμελιώδεις γνώσεις εξακολουθούν να έχουν καθοριστική σημασία, ωστόσο οι ειδικές επαγγελματικές δεξιότητες μεταβάλλονται ταχύτερα και αναδύονται νέες ανάγκες ανάλογα με τον κλάδο και το επάγγελμα. Παράλληλα, ενισχύεται η σημασία των οριζόντιων και κοινωνικοσυναισθηματικών δεξιοτήτων.

Κρίσιμη ήταν η επισήμανσή του ότι οι αλλαγές δεν οδηγούν κατ' ανάγκη στην εξαφάνιση ολόκληρων επαγγελμάτων. Συχνότερα μεταβάλλονται οι επιμέρους εργασίες και τα καθήκοντα στο εσωτερικό μιας ειδικότητας. Μέσα από το Εργαστήριο Παρακολούθησης Επαγγελμάτων του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, που καταγράφει τις εξελίξεις σε τεχνικά επαγγέλματα, υπηρεσίες, αγροδιατροφή, χειροτεχνία και τεχνολογία, αναδεικνύεται η ανάγκη έμπρακτης υποστήριξης των μικρών επιχειρήσεων και προσαρμογής τους στις νέες απαιτήσεις.

Ι. Διδάχος: Η τεχνολογική μετάβαση αλλάζει τις απαιτήσεις στα συνεργεία

Τις επιπτώσεις της τεχνολογικής μετάβασης σε έναν συγκεκριμένο κλάδο ανέδειξε ο πρόεδρος της Ελληνικής Ομοσπονδίας Επισκευαστών Αυτοκινήτων, Μηχανημάτων και Μοτοσυκλετών (ΕΟΒΕΑΜΜ), Ιωάννης Διδάχος. Τα ηλεκτρικά και υβριδικά οχήματα, αλλά και οι νέες τεχνολογίες στα σύγχρονα αυτοκίνητα, αλλάζουν ουσιαστικά τις απαιτήσεις από τα συνεργεία επισκευής και συντήρησης.

Ο ίδιος χαρακτήρισε τη μετάβαση αναπόφευκτη, αλλά όχι απαραιτήτως απειλητική, καθώς μπορεί να αποτελέσει ευκαιρία αναβάθμισης του επαγγέλματος. Για να αξιοποιηθεί, χρειάζονται επενδύσεις σε σύγχρονο εξοπλισμό, συνεχιζόμενη κατάρτιση και πρόσβαση στην απαραίτητη τεχνική πληροφόρηση, η οποία δεν είναι πάντοτε εύκολα διαθέσιμη. Στα προβλήματα του κλάδου πρόσθεσε τις δυσκολίες που σχετίζονται με τις χρήσεις γης και την έλλειψη κατάλληλα εκπαιδευμένου προσωπικού. Τόνισε ότι η διαρκής επιμόρφωση αφορά τόσο τους νεότερους τεχνικούς όσο και τους έμπειρους επαγγελματίες, οι οποίοι καλούνται να εξοικειωθούν με τις νέες τεχνολογίες. Η πορεία του κλάδου, όπως υπογράμμισε, δεν μπορεί να σχεδιαστεί χωρίς τη συμμετοχή των ανθρώπων που τον υπηρετούν.

Π. Σταυρόπουλος: Η σύνδεση έρευνας και παραγωγής ως μοχλός καινοτομίας

Η σύνδεση της γνώσης με την παραγωγή και η συνεργασία πανεπιστημίων και επιχειρήσεων αποτέλεσαν τον πυρήνα της εισήγησης του καθηγητή Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών, Παναγιώτη Σταυρόπουλου. Παρουσίασε το μοντέλο του Teaching Factory Competence Center, το οποίο ιδρύθηκε το 2021 με στόχο να λειτουργήσει ως γέφυρα ανάμεσα στην έρευνα, την τεχνολογία και τη βιομηχανική παραγωγή.

Όπως εξήγησε, η Ελλάδα διαθέτει πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, επιστημονικό δυναμικό και επιχειρήσεις, ωστόσο αυτά συχνά λειτουργούν παράλληλα αντί να συνδέονται ουσιαστικά. Για τις μικρές επιχειρήσεις, το πρόβλημα δεν είναι πάντοτε η έλλειψη ιδεών, αλλά η περιορισμένη πρόσβαση σε εξειδικευμένη γνώση και η δυσκολία μετατροπής μιας ιδέας σε εφαρμόσιμη λύση. Το Teaching Factory επιχειρεί να καλύψει αυτό το κενό, συνδέοντας επιχειρήσεις, πανεπιστήμια, ερευνητές και εξειδικευμένους επιστήμονες.

Τεχνολογίες όπως η τεχνητή νοημοσύνη, τα ψηφιακά δίδυμα και η προγνωστική συντήρηση μπορούν να αξιοποιηθούν για την πρόβλεψη βλαβών, τη βελτίωση των παραγωγικών διαδικασιών και την υποστήριξη επιχειρηματικών αποφάσεων. Η εφαρμογή τους, σύμφωνα με τον καθηγητή, χρειάζεται να ξεκινά από συγκεκριμένες ανάγκες, να δοκιμάζεται πιλοτικά και να αξιολογείται με μετρήσιμα κριτήρια, όπως ο χρόνος, το κόστος, η ποιότητα και η ενεργειακή απόδοση. Έτσι, οι επιχειρήσεις μπορούν να εξετάζουν την αξία μιας τεχνολογίας πριν προχωρήσουν σε μεγαλύτερες επενδύσεις.

Ο κ. Σταυρόπουλος υπογράμμισε ότι η τεχνητή νοημοσύνη δεν πρόκειται να αντικαταστήσει τον επιχειρηματία, αλλά μπορεί να ενισχύσει όσους μάθουν να την αξιοποιούν. Αναφέρθηκε, παράλληλα, στη μετάβαση προς το μοντέλο Industry 5.0, το οποίο συνδέει την τεχνολογική εξέλιξη με τον άνθρωπο, τη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα. Για τη Δυτική Ελλάδα, εκτίμησε ότι η παρουσία του Πανεπιστημίου Πατρών, των ερευνητικών δομών και των επιχειρήσεων δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη ενός ισχυρού οικοσυστήματος βιομηχανικής καινοτομίας.

Γυναίκες στο τιμόνι και

Η ισότητα και η ανάπτυξη έχουν έναν κοινό παρονομαστή: δεν αρκεί να υπάρχουν οι δυνατότητες, πρέπει να διασφαλίζεται και η πρόσβαση σε αυτές. Αυτό ήταν το βασικό νήμα των δύο θεματικών συζητήσεων που διοργάνωσε το CNN Greece σε συνεργασία με τη Hellenic Female Leaders UK (HFL), στο πλαίσιο του 29ου Forum Ανάπτυξης. Από τη γυναικεία ηγεσία και την αντιμετώπιση των στερεοτύπων έως την περιφερειακή ανάπτυξη, την καινοτομία και τη βιωσιμότητα, οι ομιλητές ανέδειξαν την ανάγκη για αλλαγές τόσο στους θεσμούς όσο και στον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζεται η οικονομία του αύριο.

Η πρώτη ενότητα, με θέμα «Γυναίκες που αλλάζουν τους κανόνες: Ηγεσία, Πολιτισμός, Στερεότυπα και Νέες Ευκαιρίες», εστίασε στη θέση των γυναικών στην κοινωνία, στους θεσμούς και στα κέντρα λήψης αποφάσεων.

Γυναίκες, ηγεσία και στερεότυπα

Την πρώτη ενότητα συντόνισε η Αλεξάνδρα Φραίμη, επικεφαλής της Hellenic Female Leaders Δυτικής Ελλάδας, μετά τον χαιρετισμό του ιδρυτή του Forum, Παναγιώτη Γιαλένιου. Παρουσίασε τον HFL ως οργανισμό που φέρνει κοντά Ελληνίδες με ηγετική παρουσία σε διαφορετικούς επαγγελματικούς τομείς, με στόχο την ενδυνάμωση και την ανάδειξη των δυνατοτήτων τους.

Μ. Γεωργακοπούλου: Άνισες ευκαιρίες, αναξιοποίητο ταλέντο

Η Μάχη Γεωργακοπούλου, οικονομολόγος, πρόεδρος της Hellenic Female Leaders UK και μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης του Πανεπιστημίου Πατρών και της Βρετανικής Αρχαιολογικής Σχολής Αθηνών, ανέδειξε την άνιση πρόσβαση των γυναικών στην εξουσία και στις θέσεις ευθύνης. «Το ταλέντο δεν γνωρίζει φύλο ούτε γεωγραφικά σύνορα, οι ευκαιρίες όμως εξακολουθούν να κατανέμονται άνισα», σημείωσε, επισημαίνοντας ότι η επαγγελματική επάρκεια δεν εξασφαλίζει από μόνη της ισότιμη μεταχείριση.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat που παρουσίασε, η διαφορά στα ποσοστά απασχόλησης ανδρών και γυναικών στην Ελλάδα φτάνει περίπου τις 20 ποσοστιαίες μονάδες, έναντι 10 στην ΕΕ και 0,7 στη Φινλανδία. Στην ανώτατη εκπαίδευση, οι γυναίκες καταλαμβάνουν μόλις το 24% των ανώτατων ακαδημαϊκών θέσεων στη χώρα, ενώ μόνο το 12% των επικεφαλής ιδρυμάτων είναι γυναίκες, έναντι σχεδόν 30% στην ΕΕ. Όπως τόνισε, η ανισότητα αποτελεί και αναπτυξιακή ασυμμετρία, καθώς παραμένει αναξιοποίητο σημαντικό μέρος του ανθρώπινου δυναμικού. Από τη διεθνή εμπειρία ξεχώρισε το Χονγκ Κονγκ, όπου οι γυναίκες κατέχουν το 45% των ανώτερων θέσεων, και το Ηνωμένο Βασίλειο, όπου η δημοσιοποίηση των μισθολογικών διαφορών ενισχύει τη διαφάνεια. Για την Πάτρα πρότεινε συμμαχία θεσμών, διεθνές πρόγραμμα δικτύωσης και mentoring, καθώς και διασύνδεση γυναικών ερευνητριών με επενδυτές και αγορές, ιδιαίτερα στους τομείς της τεχνολογίας και της καινοτομίας.

Ε. Στιβανάκη: Τα στερεότυπα μέσα από το αρχαίο δράμα

Μια διαφορετική διάσταση της γυναικείας παρουσίας ανέδειξε η Δρ. Ευανθία Στιβανάκη, σκηνοθέτις και ομότιμη καθηγήτρια Θεατρολογίας του ΕΚΠΑ, μέσα από τις γυναίκες ηγέτιδες στο αρχαίο δράμα. Παρότι στην αρχαία Αθήνα οι γυναίκες αποκλείονταν από τη δημόσια ζωή, οι τραγικοί ποιητές και ο Αριστοφάνης τούς έδωσαν ισχυρή παρουσία στη σκηνή. Από τα 44 έργα αρχαίου δράματος που έχουν διασωθεί, πολλά φέρουν γυναικεία ονόματα, ενώ οι γυναίκες πρωταγωνιστούν σε περισσότερα από τα μισά.

Η κα Στιβανάκη συνέδεσε τις πρωίδες με σύγχρονες ιστορίες γυναικείας δράσης. Αναφέρθηκε στις γυναίκες της Λιβερίας που χρησιμοποίησαν την ερωτική αποχή ως μέσο διαμαρτυρίας για τον τερματισμό του εμφυλίου πολέμου, αλλά και στην Ερμιόνη Μπρίγκου, μια σύγχρονη Αντιγόνη, που βοήθησε τον πατέρα της να θάψει Έλληνες στρατιώτες του αλβανικού μετώπου.

Ν. Σπαγαδώρου: Η γλώσσα διαμορφώνει πρότυπα και συμπεριφορές

Στη δύναμη της δημόσιας εικόνας και στην ευθύνη των μέσων ενημέρωσης εστίασε η Νατάσσα Σπαγαδώρου, δημοσιογράφος του CNN Greece. Όπως σημείωσε, τα ΜΜΕ διαμορφώνουν πρότυπα και συμπεριφορές, ενώ η ρητορική μίσους και ο ηλικιακός ρατσισμός επηρεάζουν τον τρόπο παρουσίασης των γυναικών. Η τεχνητή νοημοσύνη προσθέτει νέους κινδύνους, καθώς μπορεί να αλλοιώσει ή να διαστρεβλώσει την εικόνα ενός προσώπου.

Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε στη γλώσσα, την οποία χαρακτήρισε καταλύτη διαμόρφωσης συμπεριφορών και στερεοτύπων. «Η γλώσσα κόκκαλα δεν έχει και κόκκαλα τσακίζει», ανέφερε, φέρνοντας παραδείγματα τίτλων που περιορίζουν την ταυτότητα των προσώπων στην ηλικία ή την εμφάνισή τους ή παρουσιάζουν τη βία με τρόπο που την εξωραΐζει.

Α. Ρούσσου: Η ισότητα ξεκινά από την εκπαίδευση

Την απόσταση ανάμεσα στη θεσμική ισότητα και την πραγματική συμμετοχή ανέδειξε η Δρ. Άννα Ρούσσου, καθηγήτρια Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών και πρόεδρος της Επιτροπής Ισότητας των Φύλων και Καταπολέμησης των Διακρίσεων. Στο πανεπιστημιακό περιβάλλον, όπως ανέφερε, η άνιση κατανομή παραμένει ορατή, ενώ τα στερεότυπα αναπαράγονται μεταξύ φοιτητών και μελών ΔΕΠ. Οι γυναίκες υποεκπροσωπούνται στις θέσεις ευθύνης και συχνά παραμένουν αόρατες ακόμη και στη γλώσσα, εξαιτίας της γενικευμένης χρήσης του αρσενικού γένους.

Το Πανεπιστήμιο Πατρών έχει εκπονήσει σχέδια δράσης για την ισότητα, με το πρώτο να εγκρίνεται από τη Σύγκλητο το 2022. Ωστόσο, η εικόνα δεν έχει αλλάξει ουσιαστικά. Η κα Ρούσσου υπογράμμισε ότι απαιτούνται πόροι και αλλαγή οργανωσιακής κουλτούρας, η οποία πρέπει να ξεκινήσει από το σχολείο. Καθώς και οι εκπαιδευτικοί είναι φορείς στερεοτύπων, η παρέμβαση χρειάζεται να αφορά τόσο τους διδάσκοντες όσο και τους μαθητές.

Ε. Κιούση: Η γυναικεία εκπροσώπηση στα κέντρα αποφάσεων

Τη γυναικεία εκπροσώπηση στους πολιτικούς θεσμούς εξέτασε η Δρ. Ελένη Κιούση, γενική διευθύντρια Κοινοβουλευτικού Ελέγχου της Βουλής των Ελλήνων. Ζήτησε από το ακροατήριο να σκεφτεί τι εικόνα δημιουργούν οι λέξεις «υπουργός», «δικαστής», «χειρουργός» και «διευθυντής». Η αυθόρμητη σύνδεσή τους με το ανδρικό φύλο, εξήγησε, αποκαλύπτει τη δύναμη των στερεοτύπων, τα οποία επηρεάζουν ακόμη και το ποια θεωρείται κατάλληλη για εκλογή.

Το 2023, μόλις 69 από τους 300 βουλευτές ήταν γυναίκες, ενώ η εκπροσώπηση στην τοπική αυτοδιοίκηση είναι ακόμη χαμηλότερη. Επισήμανε επίσης ότι δεν υπάρχει γυναίκα αντιπρόεδρος της Βουλής και ότι η συμμετοχή περιορίζεται στις θέσεις διορισμού και ευθύνης. «Η γυναικεία ηγεσία είναι να μπορείς να ακουστείς και να επηρεάσεις τις αποφάσεις», σημείωσε. Αναφέρθηκε ακόμη σε έρευνα της διαΝΕΟσις, τον Οκτώβριο του 2026, για την αξιακή συντηρητικοποίηση της ελληνικής κοινωνίας, επισημαίνοντας την αντίφαση ανάμεσα στην αποδοχή της γυναικείας εργασίας και στην αντίληψη ότι η εργαζόμενη γυναίκα αποτελεί πρόβλημα για την οικογένεια.

Ολ. Λόη: Πόλεις με επίκεντρο την ισότητα

Τη σύνδεση της ισότητας με τον σχεδιασμό των πόλεων ανέδειξε η Ολυμπία Λόη, πρόεδρος του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Νομού Αχαΐας. Οι γυναίκες επωμίζονται το μεγαλύτερο μέρος της φροντίδας παιδιών και ηλικιωμένων, ενώ η ασφάλειά τους στον δημόσιο χώρο δεν είναι δεδομένη. Ο συμπεριληπτικός σχεδιασμός, ωστόσο, ωφελεί το σύνολο της κοινωνίας. Η κ. Λόη αναφέρθηκε στα παραδείγματα της Άντα Κολάου στη Βαρκελώνη και της Βαλερί Πλαντ στο Μόντρεαλ, υπογραμμίζοντας ότι ο δημόσιος χώρος μπορεί να σχεδιαστεί ως κοινωνικό αγαθό. Ζήτησε, παράλληλα, προϋπολογισμούς που να περιλαμβάνουν προσβασιμότητα και δομές φροντίδας, μέσα από έμφυλη προσέγγιση στην κατανομή των πόρων.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΑΓΟΡΑ

Η δεύτερη ενότητα, με τίτλο «Από την Περιφέρεια στη Διεθνή Αγορά: Επενδύσεις, Έρευνα και Καινοτομία ως Νέο Αναπτυξιακό Μοντέλο της Ελλάδας», ανέδειξε τις προϋποθέσεις για μια πιο εξωστρεφή και βιώσιμη περιφερειακή οικονομία. Τον συντονισμό είχε ο **Δημήτρης Πεφάνης**, διευθυντής του CNN Greece, ο οποίος έθεσε στο επίκεντρο το πώς οι περιφέρειες μπορούν να μετατρέψουν υποδομές, γνώση και φυσικούς πόρους σε ανάπτυξη και διεθνή ανταγωνιστικότητα.

Β. Μοναστηριώτης: Η ανάπτυξη δεν διαχέεται αυτόματα στην περιφέρεια

Ο Δρ. Βασίλης Μοναστηριώτης από το London School of Economics επισήμανε ότι η οικονομία της γνώσης δεν οδηγεί αυτομάτως σε διάχυ-

διεθνείς ευκαιρίες ανάπτυξης

ση της ανάπτυξης. Αντίθετα, οι δραστηριότητες συγκεντρώνονται εκεί όπου υπάρχουν δεξιότητες, πανεπιστήμια και υποδομές. «Δεν είναι αυτονόητο ότι περνώντας σε μια νέα φάση της οικονομίας της γνώσης θα έχουμε διάχυση της ανάπτυξης σε όλη την επικράτεια», σημείωσε. Σύμφωνα με τα στοιχεία του για την περίοδο 2019-2024, όλες οι περιφέρειες αναπτύχθηκαν με χαμηλότερους ρυθμούς από την Αττική, με πιθανή εξαίρεση την Κρήτη. Η υστέρηση της Δυτικής Ελλάδας αντιστοιχεί σε περίπου 3,5 ποσοστιαίες μονάδες σωρευτικής αύξησης του ΑΕΠ στην τελευταία πενταετία ή εξαετία, ενώ η Πελοπόννησος εμφανίζει ακόμη δυσμενέστερη εικόνα.

Οι περιφέρειες χρειάζονται διεκδίκηση πόρων και συνεκτικό αναπτυξιακό οικοσύστημα. Για την Πάτρα, ο κ. Μοναστηριώτης έθεσε ως κρίσιμα ζητήματα τη διασύνδεση των υποδομών και τον γεωγραφικό κατανεμερισμό των δραστηριοτήτων. Απαραίτητο είναι, επίσης, ένα ρεαλιστικό όραμα βασισμένο στα πραγματικά πλεονεκτήματα της πόλης. Στο πλαίσιο αυτό, αμφισβήτησε κατά πόσο η κρουαζιέρα αποτελεί την καταλληλότερη προτεραιότητα για μια πόλη με το μέγεθος και την πανεπιστημιακή παρουσία της Πάτρας.

Χ. Λαμπρόπουλος: Επενδύσεις στη γνώση και την καινοτομία

Στη χρηματοδότηση και τη μετάβαση προς νέο παραγωγικό μοντέλο αναφέρθηκε ο Δρ. Χάρης Λαμπρόπουλος, πρόεδρος της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας Επενδύσεων. Όπως υπογράμμισε, δεν χρειάζονται απλώς περισσότερες επενδύσεις, αλλά διαφορετικές, με έμφαση στη γνώση, την καινοτομία, την τεχνολογία, την παραγωγικότητα και τα προϊόντα υψηλότερης προστιθέμενης αξίας. Η διαδρομή από μια επιχειρηματική ιδέα έως μια διεθνώς ανταγωνιστική επιχείρηση απαιτεί κεφάλαια, τεχνογνωσία, καθοδήγηση και επενδυτές που αναλαμβάνουν το ρίσκο.

Ο ρόλος της ΕΑΤΕ, εξήγησε, είναι κυρίως η ανάπτυξη της επενδυτικής αγοράς και η προσέλκυση επενδυτών. «Το μεγάλο στοίχημα είναι πώς θα μετατρέψουμε την καινοτόμο ιδέα σε επένδυση, την επένδυση σε παραγωγική δραστηριότητα και την παραγωγική δραστηριότητα σε διεθνή ανταγωνιστικότητα», ανέφερε.

Α. Αγγελόπουλος: Η φιλοξενία ως αναπτυξιακό πλεονέκτημα

Τις δυνατότητες της Δυτικής Ελλάδας στον τομέα της φιλοξενίας ανέλυσε ο Αλέξανδρος Αγγελόπουλος, CEO της Aldemar Resorts. Υποστήριξε ότι η οικονομία της φιλοξενίας στηρίζεται στις υποδομές, όπως λιμάνια, αεροδρόμια και οδικό δίκτυο, και στη συνέχεια στις τουριστικές ροές. Η περιοχή διαθέτει σημαντικά πλεονεκτήματα, από τη μεγάλη ακτογραμμή και το yachting έως τον εύφορο κάμπο, τα οποία πρέπει να αξιολογηθούν συνολικά.

Ο κ. Αγγελόπουλος τόνισε ότι οι επιχειρήσεις οφείλουν να αντιμετωπίζουν τις περιβαλλοντικές κρίσεις ως δική τους ευθύνη και να συνεργάζονται με την Περιφέρεια και τα πανεπιστήμια. Η «τριπλή έλικα», όπως σημείωσε, δεν μπορεί να λειτουργήσει όταν κάθε πλευρά δρα αποκλειστικά για το δικό της όφελος. Παράλληλα, πρότεινε να ξεπεραστεί η στενή έννοια του τουρισμού: «Βγάλτε τη λέξη τουρισμός από το μυαλό σας, ξεχάστε τη. Η Ελλάδα παρέχει φιλοξενία». Η χώρα, όπως είπε, πρέπει να αντιμετωπίζεται όχι μόνο ως τόπος επίσκεψης, αλλά και ως τόπος επιλογής για διαμονή, μέσα από ένα μοντέλο με διάρκεια και σύνδεση με την τοπική κοινωνία.

Π. Δημόπουλος: Ο φυσικός πλούτος ως παραγωγικό κεφάλαιο

Στο φυσικό κεφάλαιο ως αναπτυξιακό πλεονέκτημα της Δυτικής Ελλάδας εστίασε ο Δρ. Παναγιώτης Δημόπουλος από το Πανεπιστήμιο Πατρών. Όπως ανέφερε, ο φυσικός πλούτος δεν αποτελεί μόνο περιβαλλοντική κληρονομιά, αλλά παραγωγικό κεφάλαιο που στηρίζει την αγροδιατροφή, τον τουρισμό, την αλιεία, την τοπική οικονομία και την ποιότητα ζωής. Η αξιοποίησή του προϋποθέτει προστασία, καθώς οι φυσικοί πόροι δεν είναι ανεξάντλητοι και η κλιματική αλλαγή αποτελεί σημαντική απειλή.

«Το απόθεμα φυσικού κεφαλαίου μπορεί να μετατραπεί σε πραγματικό αναπτυξιακό πλεονέκτημα μόνο εάν περάσουμε από την προστασία και την έρευνα στην ενεργή, μετρήσιμη και βιώσιμη αξιοποίησή του», σημείωσε. Αντί για αποσπασματικά έργα, πρότεινε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση που θα ενσωματώνει την επιστημονική γνώση στις αναπτυξιακές αποφάσεις.

Δ. Λεοτσινίδη: Η τεχνητή νοημοσύνη χρειάζεται ανθρώπινη κρίση

Τη σχέση τεχνητής νοημοσύνης, επιχειρηματικής λειτουργίας και ηγεσίας ανέπτυξε η Διόνα Λεοτσινίδη, διευθύντρια Marketing Campaigns του Lloyds Banking Group και ιδρυτικό μέλος της HFL UK. Όπως εξήγησε, η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να επιταχύνει τις αποφάσεις και να βελτιώσει την πληροφόρηση, δεν μπορεί όμως να διορθώσει από μόνη της έναν οργανισμό με ασαφείς ευθύνες, κατακερματισμένα δεδομένα και διαφορετικούς στόχους μεταξύ των τμημάτων.

«Όσο αυξάνεται η δυνατότητα της τεχνολογίας, της ΤΝ συγκεκριμένα, να παράγει επιλογές τόσο μεγαλύτερη (και όχι μικρότερη) γίνεται η σημασία της ανθρώπινης κρίσης, της σαφούς λογοδοσίας και της ποιότητας της ηγεσίας», υπογράμμισε. Η τεχνολογία διευρύνει τις δυνατότητες, αλλά η ανθρώπινη κρίση καθορίζει ποιες θα αξιοποιηθούν και θα μετατραπούν σε διατηρήσιμο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

Α. Τιμοθεάδη: Εξωστρέφεια και επισιτιστική ασφάλεια

Τέλος, την εξωστρέφεια των ελληνικών προϊόντων και τη σημασία της επισιτιστικής ασφάλειας ανέδειξε η Αλεξάνδρα Τιμοθεάδη, ecopreneur και CEO της Anthology στο Ντουμπάι. Επισήμανε ότι ο πρωτογενής τομέας έχει αποδυναμωθεί, με συνέπειες για αγρότες, κτηνοτρόφους και μελισσοκόμους, καθώς η οικονομία στρέφεται όλο και περισσότερο προς τις υπηρεσίες. Παρότι η Ελλάδα διαθέτει εξαιρετικά προϊόντα, συχνά υστερεί στην αισθητική και στην παρουσίασή τους στις διεθνείς αγορές, σε αντίθεση με χώρες όπως η Ιταλία.

Μεταφέροντας την εμπειρία της από τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, αναφέρθηκε στη σημασία που αποδίδεται εκεί στην επισιτιστική ασφάλεια και στις επενδύσεις σε αγροτική γη στο εξωτερικό, ώστε να διασφαλίζεται η παραγωγή σε περιόδους κρίσης. Για την Ελλάδα, το ζητούμενο είναι η στήριξη της παραγωγικής βάσης και η αποτελεσματικότερη ανάδειξη της αξίας των προϊόντων της.

Ακίνητη περιουσία: Οι αλλαγές

Σημαντικές αλλαγές στο φορολογικό πλαίσιο της ακίνητης περιουσίας, με επίκεντρο τη λειτουργία του Μητρώου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΜΙΔΑ) και τη δυνατότητα διόρθωσης λανθασμένων στοιχείων στο Ε9 χωρίς αναδρομικά πρόστιμα, καθώς και οι επικείμενες παρεμβάσεις στο κληρονομικό δίκαιο, βρέθηκαν στο επίκεντρο της εκδήλωσης της Π.ΟΜ.ΙΔ.Α. και της Ένωσης Ιδιοκτητών Ακινήτων Νομού Αχαΐας, στο πλαίσιο του 29ου Forum Ανάπτυξης 2026.

Οι ανακοινώσεις και οι τοποθετήσεις των ομιλητών αφορούσαν ένα ευρύ φάσμα ζητημάτων που απασχολούν τους ιδιοκτήτες ακινήτων, από τη φορολογία και τις μισθώσεις μέχρι τις διαθήκες, τις κληρονομικές συμβάσεις και την προστασία της ιδιωτικής περιουσίας.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε το πρωί της Κυριακής 15 Νοεμβρίου 2026, σε κατάμεστη αίθουσα, παρουσία εκπροσώπων φορέων της Πολιτείας και πολιτών.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στη ρύθμιση για τις διορθώσεις του Ε9 χωρίς αναδρομικά πρόστιμα, η οποία αποτελεί και μια ουσιαστική δικαίωση των πάγιων αιτημάτων της Π.ΟΜ.ΙΔ.Α. Παράλληλα, παρουσιάστηκαν αναλυτικά οι επικείμενες νομοθετικές παρεμβάσεις στο κληρονομικό δίκαιο, στο δίκαιο συνιδιοκτησίας, καθώς και σε άλλους κρίσιμους τομείς που επηρεάζουν άμεσα την ιδιωτική ακίνητη περιουσία.

Τα χαιρετιστήρια μηνύματα προς τους διοργανωτές και όλους τους συμμετέχοντες απέστειλαν ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Δημήτρης Μαρκόπουλος και ο Βουλευτής Επικρατείας και Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ Δημήτρης Μάντζος, οι οποίοι δεν κατέστη δυνατό να παραστούν στην εκδήλωση λόγω έκτακτων υποχρεώσεων.

Στην εκδήλωση παρέστησαν δεκάδες ιδιοκτήτες, μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ακινήτων Νομού Αχαΐας, ενώ ομιλίες απηύθυναν οι: Χριστίνα Αλεξοπούλου, βουλευτής Αχαΐας της Νέας Δημοκρατίας, Μαρίνος Σκανδάμης, στέλεχος της Πολιτικής Επιτροπής της ΕΛΑΣ, Παναγιώτης Μεταξάς, πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Πατρών, Τάκης Παπαδόπουλος, Αντιπεριφερειάρχης Επιχειρηματικότητας, Έρευνας και Καινοτομίας, Ελένη Κοντογεώργου, πρόεδρος της Συντονιστικής Επιτροπής Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος, Αθανάσιος Ζούπας και Νικόλαος Παπάκος, πρώην πρόεδροι του Δικηγορικού Συλλόγου Πατρών.

Κ. Αθανασιάδη: Περιφερειακή ανάπτυξη και ιδιωτική περιουσία

Ανοίγοντας τις εργασίες, η κ. Κυριακή Αθανασιάδη, δικηγόρος Πατρών, πρόεδρος της ΕΙΑΝΑ και αντιπρόεδρος της ΠΟΜΙΔΑ, τόνισε ότι: «Η περιφερειακή ανάπτυξη βρίσκεται στην καρδιά της οικονομικής και κοινωνικής ζωής του τόπου. Η ιδιωτική περιουσία στην Ελλάδα δεν είναι προνόμιο των λίγων. Καμία περιφέρεια δεν μπορεί να αναπτυχθεί βιώσιμα αν δεν αναπτυχθεί το κτιριακό της απόθεμα με αναβάθμιση των πόλεων, προσέλκυση νέων κατοίκων και βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών.

Πρέπει να δοθούν κίνητρα για ανακαίνιση κτιρίων, με επιδοτήσεις για το σύνολο των κτιρίων χωρίς αποκλεισμούς, απλοποίηση και ψηφιοποίηση της διαδικασίας. Οι επενδυτές χρειάζονται προβλεψιμότητα σε σχέση με την πολεοδομική νομοθεσία και ταχύτητα στην απονομή της δικαιοσύνης, όπως έγινε με τις μισθωτικές διαφορές. Ζητούμενο είναι η ολοκλήρωση του Κτηματολογίου, η κύρωση των δασικών χαρτών, η οριοθέτηση των οικισμών, η απλοποίηση των διαδικασιών εντός των πολυκατοικιών για την προώθηση της αναβάθμισής τους. Επίσης, σταθεροί κανόνες, δίκαιη φορολογία, λειτουργικές υπηρεσίες και σεβασμός στο δικαίωμα της ιδιοκτησίας, που είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο».

Σ. Παραδιάς: Οι νέες ρυθμίσεις για το ΜΙΔΑ και το Ε9

Την εκδήλωση συντόνισε ο κ. Στράτος Παραδιάς, δικηγόρος Α.Π., πρόεδρος της Π.ΟΜ.ΙΔ.Α. και επίτιμος πρόεδρος της Διεθνούς Ενώσεως Ιδιοκτητών Ακινήτων (UIPI), ο οποίος ανέφερε ότι με τον νόμο 5355/2026, που ψηφίστηκε προχθές στη Βουλή, θεσπίστηκε σωρεία θετικών μέτρων, με κορυφαία τη διάταξη που πρότεινε η ΠΟΜΙΔΑ ως εκ των ων ουκ άνευ προϋπόθεση για την επιτυχία του ΜΙΔΑ, από την πρώτη στιγμή που, προ διετίας σχεδόν, ανακοινώθηκε η πρόθεση για τη δημιουργία του.

Πρόκειται για τη δυνατότητα διόρθωσης κάθε είδους λανθασμένων στοιχείων ακινήτων που έχουν δηλωθεί στο Ε9, με κίνητρο την ολοκληρωτική απαλλαγή από όλες τις αναδρομικές χρεώσεις ΕΝΦΙΑ, καθώς και τη δυνατότητα για πρώτη φορά δήλωσης αδήλωτων ακινήτων με κίνητρο την απαλλαγή από τον κύριο φόρο ΕΝΦΙΑ.

Μια διάταξη που θα δώσει την ευκαιρία σε μεγάλο αριθμό πολιτών να συνταχθούν με τη νομιμότητα, συνεισφέροντας και αυτοί όλα όσα υποχρεούνται, όπως και οι υπόλοιποι, φέρνοντας ταυτόχρονα σημαντικά έσοδα στο Δημόσιο για το μέλλον.

Αναφερόμενος στις υπόλοιπες διατάξεις του νέου νόμου που αφορούν την ακίνητη ιδιοκτησία, υπογράμμισε τα εξής:

• Παρατάθηκε για το 2027 η τριετής φορολογική απαλλαγή για όλα τα σπίτια που είναι τρία χρόνια κενά, εφόσον νοικιαστούν για μια τριετία με μακροχρόνια μίσθωση. Πρόκειται για ένα πρωτοφανές φορολογικό μέτρο που ήταν δική μας πρόταση. Το μέτρο αυτό θα ισχύσει και για όλους όσοι διαθέτουν ακίνητα στη βραχυχρόνια μίσθωση και θα τα μεταφέρουν στη μακροχρόνια.

• Παρατάθηκαν για το 2027 η φορολογική απαλλαγή εισοδήματος ύψους 16.000 ευρώ, με τις προϋποθέσεις που ισχύουν, η αναστολή ΦΠΑ στην οικοδομή και η επιβολή φόρου υπεραξίας στους πωλητές ακινήτων.

• Στα εκκαθαριστικά του 2026 θα δούμε τη μείωση στον φόρο των ενοικίων, για πρώτη φορά μετά από προσπάθειες της ΠΟΜΙΔΑ μιας δεκαετίας!

• Από την 1η Ιουλίου θα έχουμε υποχρεωτική καταβολή των μισθωμάτων κατοικιών αποκλειστικά μέσω τραπέζης. Περιμένουμε μια Κοινή Υπουργική Απόφαση που θα ξεκαθαρίσει τα πράγματα, τόσο για τους ιδιοκτήτες όσο και για τους ενοικιαστές.

Το κυριότερο, όμως, νέο είναι η αποδοχή του αιτήματός μας, σε σχέση με το άνοιγμα του ΜΙΔΑ, να μπορούν να δηλωθούν τα ορθά στοιχεία των ακινήτων στο Ε9 χωρίς αναδρομικές χρεώσεις. Το μέτρο αυτό τελικά νομοθετήθηκε, προβλέποντας συγκεκριμένα τα εξής:

Οποιαδήποτε διόρθωση στα στοιχεία ήδη δηλωμένου ακινήτου (εμβαδά, ποσοστά συνιδιοκτησίας κ.λπ., περιγραφικά χαρακτηριστικά των ακινήτων) θα γίνεται χωρίς την πενταετή αναδρομική επιβολή κύριου φόρου ΕΝΦΙΑ, προστίμου (100 ευρώ) και τόκων υπερημερίας (που ανέρχονται σε 0,73% μηνιαίως, 8,73% ετησίως και 43,80% ετησίως).

Τυχόν δήλωση εντελώς αδήλωτου στο Ε9 ακινήτου θα συνεπάγεται την αναδρομική επιβολή του κύριου φόρου ΕΝΦΙΑ της τελευταίας πενταετίας, χωρίς όμως την καταβολή του προστίμου και των ανωτέρω τόκων υπερημερίας.

Οι ρυθμίσεις αυτές καταλαμβάνουν τα περιουσιακά στοιχεία όλων των φυσικών και νομικών προσώπων, εκτός από τις τράπεζες, τους servicers και τα funds.

Χ. Αλεξοπούλου: Το στεγαστικό και οι παρεμβάσεις της Πολιτείας

Η βουλευτής της ΝΔ κ. Χριστίνα Αλεξοπούλου, στην ομιλία της, τόνισε ότι: «Η κυβέρνηση μεριμνά για το υπαρκτό πρόβλημα του στεγαστικού, που είναι κοινωνικό ζήτημα, αλλά και πανευρωπαϊκό και παγκόσμιο πρόβλημα. Νομοθετούνται συνεχώς νέα φορολογικά και χρηματοδοτικά εργαλεία, ακόμη και οδικά έργα που διευκολύνουν την επίλυση του στεγαστικού με αξιοποίηση ακινήτων κοντά στα αστικά κέντρα, αλλά δυστυχώς δεν υπάρχουν μαγικές και άμεσες λύσεις.

Ο προγραμματισμός για το 2030 θα πρέπει να δώσει έμφαση και στους ανθρώπους που είναι συνεπείς στις υποχρεώσεις τους. Η Πολιτεία πρέπει να είναι δίπλα σε όσους δεν τα καταφέρνουν, αλλά να μην ξεχνά να επιβραβεύει τους συνεπείς. Η μεσαία τάξη, οι συνεπείς δανειολήπτες, οι νοικοκυραίοι που κράτησαν την Ελλάδα όρθια θα έχουν να πάρουν πολύ περισσότερα στην επόμενη τετραετία».

Μ. Σκανδάμης: Η προστασία της μικρομεσαίας ιδιοκτησίας

Ο κ. Μαρίνος Σκανδάμης, στέλεχος της Πολιτικής Επιτροπής της ΕΛΑΣ, ανέφερε: «Η ΠΟΜΙΔΑ συμβάλλει με τις προτάσεις της στο να δίνονται λύσεις στα προβλήματα και υπερασπίζεται τη μικρομεσαία ιδιοκτησία, η οποία υφίσταται μεγάλες φορολογικές επιβαρύνσεις και γραφειοκρατικές διαδικασίες. Το 80% των ακινήτων που είναι εκτός σχεδίου κινδυνεύουν να κριθούν ανά πάσα στιγμή ως αυθαίρετα. Η ΕΛΑΣ διεκδικεί την προστασία της πρώτης κατοικίας με τη δημιουργία μηχανισμού στον οποίο θα μεταφερθούν οι απαιτήσεις από

σε φορολογία και κληρονομιές

τα funds και τους servicers».
Πρότεινε φορολογικές και νομικές παρεμβάσεις για τη golden visa, η οποία, όπως είπε, οδηγεί σε αύξηση των τιμών και σε αφελληνισμό της ιδιωτικής ιδιοκτησίας. Αναφέρθηκε επίσης στην πρόκληση του δημογραφικού, που επηρεάζει και την αγορά ακινήτων.

Τ. Παπαδόπουλος: Στεγαστικές ανάγκες και χρηματοδοτικά εργαλεία

Ο κ. Τάκης Παπαδόπουλος, Αντιπεριφερειάρχης Επιχειρηματικότητας, Έρευνας και Καινοτομίας Δυτικής Ελλάδας, σημείωσε ότι η ακίνητη ιδιοκτησία είναι βασικός συντελεστής οικονομικής δραστηριότητας, κοινωνικής συνοχής και αναπτυξιακής προοπτικής κάθε περιοχής.
«Η αύξηση των ενοικίων», πρόσθεσε, «είναι ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα και στην Πάτρα, όπου το ζήτημα της φοιτητικής στέγης είναι οξυμένο. Μην παραγνωρίζουμε, όμως, την πλευρά των ιδιοκτητών, που υφίστανται φορολογικές επιβαρύνσεις και τις δαπάνες συντήρησης και ανακαίνισης των ακινήτων. Χρειάζονται κανόνες που θα προστατεύουν ταυτόχρονα τους ιδιοκτήτες και το δικαίωμα σε αξιοπρεπή και προσιτή κατοικία.
Η Περιφέρεια διαθέτει 14,8 εκατ. ευρώ για ένα νέο χρηματοδοτικό πλαίσιο με στόχο την αντιμετώπιση στεγαστικών αναγκών. Τα 9 εκατ. θα διατεθούν για ανακαίνιση κλειστών ιδιωτικών κατοικιών, ώστε ακίνητα που είναι αναξιοποίητα να επιστρέψουν στην αγορά κατοικίας».

Π. Μεταξάς: Οι αλλαγές στο κληρονομικό δίκαιο

Ο πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Πατρών κ. Παναγιώτης Μεταξάς, αφού ανέφερε ότι ο ΔΣΠ εμμένει στον αγώνα για επανίδρυση της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών, ανέλυσε το νέο κληρονομικό δίκαιο, που ισχύει για θανάτους από 16/9/2026 και μετά, ενώ για θανάτους έως 15/9 ισχύει το προγενέστερο δίκαιο.
Παρουσίασε επίσης το νέο πλαίσιο που διέπει τη σύνταξη διαθήκης (ιδιόγραφης, δημόσιας ή μυστικής) και κληρονομικής σύμβασης, καθώς και το νέο Μητρώο Διαθηκών.

Ε. Κοντογεώργου: Τι αλλάζει στις κληρονομιές

Στις νέες διατάξεις του κληρονομικού δικαίου, που ισχύουν ήδη από τις 16.9.2026, αναφέρθηκε η κ. Ελένη Κοντογεώργου, πρόεδρος της Συντονιστικής Επιτροπής Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος και μέλος της σχετικής νομοπαρασκευαστικής επιτροπής. Σύμφωνα με τις νέες διατάξεις:
Η ευθύνη του κληρονόμου για τα χρέη του θανόντος περιορίζεται στην αξία της περιουσίας που κληρονομεί.
Το εμπράγματο δικαίωμα της νόμιμης μοίρας μετατρέπεται σε ενοχικό δικαίωμα, δηλαδή σε χρηματική αξίωση αποζημίωσης και όχι σε διεκδίκηση συνιδιοκτησίας στο ακίνητο.
Δεν καταργούνται οι ιδιόγραφες διαθήκες. Θα πρέπει, όμως, να δημοσιεύονται εντός διετίας από τον θάνατο του διαθέτη για να έχουν πλήρη ισχύ χωρίς άλλες διατυπώσεις.
Ο σύντροφος που ζει σε ελεύθερη συμβίωση θα μπορεί να παραμείνει στην κοινή κατοικία για ένα εύλογο χρονικό διάστημα χωρίς ενοίκιο.
Αυξάνεται το δικαίωμα του επιζώντος συζύγου, από το 1/4 που ισχύει σήμερα, στο 1/3, ενώ τα υπόλοιπα 2/3 μοιράζονται στα παιδιά. Αν δεν υπάρχουν παιδιά, ισχύει το 50% για τον σύζυγο και το 50% για τους υπόλοιπους συγγενείς.
Η κ. Κοντογεώργου τόνισε ακόμη ότι: «Ο νέος θεσμός των κληρονομικών συμβάσεων περιλαμβάνει συμβάσεις αιτία θανάτου, εκ των προτέρων παραίτηση από κληρονομικά δικαιώματα, αλλά και μεταθανάτια σύμβαση μεταξύ των κληρονόμων, που μεταγράφεται ως αποδοχή με αναδρομική ισχύ από τον θάνατο. Ήταν μια σοφή πρόταση της ΠΟΜΙΔΑ, που περιορίζει την ανάγκη δημιουργίας πλαστών “διαθηκών” μεταξύ των κληρονόμων.
Υπενθύμισε ακόμη ότι η ΠΟΜΙΔΑ ορθά προτείνει να ισχύσει και στις κληρονομικές συμβάσεις το αφορολόγητο των 800.000 ευρώ, που ισχύει στις γονικές παροχές, αντί των μόλις 150.000 ευρώ που ισχύει για τις κληρονομιές, ώστε να επιτύχει ο νέος αυτός και χρήσιμος θεσμός».

Α. Ζούπας: Οι προτάσεις της ΠΟΜΙΔΑ

Ο κ. Αθανάσιος Ζούπας, πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Πατρών, αναφέρθηκε σε επιμέρους προβλήματα που ανακύπτουν από το κληρονομικό δίκαιο σε σχέση με τις αλλαγές που προωθούνται και επιχειρούν να τα αντιμετωπίσουν. Τόνισε επίσης ότι πολλές προτάσεις της ΠΟΜΙΔΑ έγιναν δεκτές στο νέο δίκαιο, όπως η διατήρηση των ιδιόγραφων διαθηκών και η μετά θάνατον κληρονομική σύμβαση.

Α. Φωτοπούλου: Πρόγραμμα για την ανακαίνιση κατοικιών

Η κ. Αναστασία Φωτοπούλου, υπεύθυνη του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Ίδρυσης Υπηρεσιών μιας Στάσης (OSS) για την ανακαίνιση κατοικιών σε Αθήνα, Τρίπολη και Καλαμάτα, στο οποίο η ΠΟΜΙΔΑ συμμετέχει ως βασικός εταίρος, παρουσίασε σε σύντομη παρέμβασή της το πρόγραμμα.
Όπως ανέφερε, στόχος είναι η ενεργειακή ανακαίνιση κτιρίων να γίνει πιο απλή και προσιτή για τους ιδιοκτήτες, καθώς, όπως σημείωσε, το πρόβλημα στην Ελλάδα είναι η πολυπλοκότητα των διαδικασιών και η έλλειψη καθοδήγησης.
Η κ. Φωτοπούλου κάλεσε όλους τους ενδιαφερόμενους να συμμετάσχουν στη μεγάλη διαδικτυακή έρευνα της ΠΟΜΙΔΑ για το θέμα αυτό, μέσα από την ιστοσελίδα της www.pomida.gr.

Γ. Χριστόπουλος: Δίκαιη και απλή φορολογική πολιτική

Ο φοροτεχνικός κ. Γιώργος Χριστόπουλος, πρόεδρος της Διαρκούς Επιστημονικής Επιτροπής Φορέων της Αγοράς, που υποστηρίζει συμβουλευτικά το έργο του Υπουργείου Οικονομικών, τόνισε ότι η Επιτροπή αποτελεί δίαυλο επικοινωνίας της αγοράς με την ηγεσία του ΥΠΟΙΚ.
Πρόσθεσε ότι η φορολογική πολιτική για την ακίνητη ιδιοκτησία πρέπει να χαρακτηρίζεται από δικαιοσύνη, προβλεψιμότητα και απλότητα. Υπογράμμισε, τέλος, ότι το άρθρο 51 για την τροποποίηση του Ε9 χωρίς πρόστιμα είναι αποτέλεσμα της επιμονής της ΠΟΜΙΔΑ και του προέδρου της, Στράτου Παραδιά, ο οποίος τεκμηρίωσε την αναγκαιότητά του.
Παρουσίασε επίσης τις λοιπές διατάξεις του νόμου 5355/2026, που θεσμοθέτησε τις εξαγγελίες του πρωθυπουργού στη ΔΕΘ και αφορούν τους ιδιοκτήτες ακινήτων.

Α. Μουζάκης: Νέες φορολογικές ρυθμίσεις και υποχρεώσεις

Ο κ. Αντώνης Μουζάκης, φοροτεχνικός Α’ Τάξης και φορολογικός σύμβουλος της ΠΟΜΙΔΑ, αναφέρθηκε στις νέες φορολογικές ρυθμίσεις, στις αλλαγές στη φορολογία των ενοικίων, στην υποχρεωτική καταβολή των μισθωμάτων μέσω τράπεζας, στις φοροαπαλλαγές για δαπάνες ενεργειακής, λειτουργικής και αισθητικής αναβάθμισης, στη μείωση του ΕΝΦΙΑ για ασφαλισμένα ακίνητα κατά 20% κ.ά., ενώ επισήμανε την ανάγκη να θεσμοθετηθεί επιτέλους η ιδιότητα του συνεπούς φορολογούμενου πολίτη.
Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε ακόμη ο Αντώνης Μουζάκης στους φορολογικούς κινδύνους που εγκυμονεί η πώληση περισσότερων από δύο ακινήτων μέσα σε διάστημα δύο ετών. Όπως υπογράμμισε, μια τέτοια κίνηση χρήζει μεγάλης προσοχής από τους ιδιοκτήτες, καθώς η ΑΑΔΕ αντιμετωπίζει τη συγκεκριμένη δραστηριότητα ως επιχειρηματική συναλλαγή, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τη φορολόγησή τους.

Ν. Κεχαγιάογλου: Τα οφέλη της ασφάλισης κτιρίων

Για τα οφέλη της ασφάλισης κτιρίων μίλησε ο κ. Νίκος Κεχαγιάογλου, υπεύθυνος του Προγράμματος Ασφάλισης Κτιρίων μελών της ΠΟΜΙΔΑ, τονίζοντας ότι η καθολική ασφάλιση κατοικιών και κοινόχρηστων χώρων, που συμπεριλαμβάνεται στη θεματολογία των αλλαγών στο Δίκαιο της Ιδιοκτησίας που προωθούνται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, σε συνδυασμό με τα απαραίτητα φορολογικά κίνητρα, αφενός θα μειώσει το ήδη χαμηλό κόστος ασφάλισης κτιρίων και αφετέρου θα σώσει τις περιουσίες των ασφαλισμένων τόσο από φυσικές καταστροφές όσο και από μεμονωμένα ατυχή περιστατικά, που δυστυχώς συμβαίνουν καθημερινά και στη χώρα μας.

> Στη συνεδρία «TECH TALENT 2030» συζητήθηκαν οι προκλήσεις της αγοράς

Στο «κυνήγι» στελεχών η Δυτική Ελλάδα

Τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι τεχνολογικές επιχειρήσεις της Δυτικής Ελλάδας στην εξεύρεση εξειδικευμένων στελεχών, αλλά και τις προϋποθέσεις για την προσέλκυση και διατήρηση ταλέντου στην περιοχή, ανέδειξε η συνεδρία «TECH TALENT 2030: Η Πάτρα δημιουργεί, προσελκύει και κρατά ταλέντο;» στο 29ο Forum Ανάπτυξης.

Τον συντονισμό της συζήτησης είχε ο **Μιχάλης Δρίτσας**, πρώην διευθύνων σύμβουλος της Elevate Greece.

Εκπρόσωποι της Πολιτείας, της Περιφέρειας και της επιχειρηματικής κοινότητας συζήτησαν για τις χρηματοδοτήσεις, τις υποδομές και τη σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας.

Από την πλευρά της Πολιτείας, ο **Βασίλης Σιαδήμας**, Γενικός Γραμματέας Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων ΕΤΠΑ, Ταμείου Συνοχής και ΕΚΤ, ανέδειξε τον ρόλο των χρηματοδοτικών εργαλείων στην ανάπτυξη των επιχειρήσεων και της περιφερειακής οικονομίας. Αναφέρθηκε σε δράσεις για την προσέλκυση και διατήρηση εξειδικευμένου προσωπικού, καθώς και στη μεταφορά πόρων προς νέες προτεραιότητες, όπως οι τεχνολογίες αιχμής, η τεχνητή νοημοσύνη, η

καθαρή ενέργεια και οι εφαρμογές διπλής χρήσης για την άμυνα και την πολιτική προστασία. Παράλληλα, προανήγγειλε νέο χρηματοδοτικό πρόγραμμα για επιχειρήσεις εκτός Αττικής, το οποίο αναμένται να ανακοινωθεί στα τέλη Νοεμβρίου. Σύμφωνα με όσα ανέφερε, θα προβλέπει επιδότηση έως 50%, με δυνατότητα κάλυψης δαπανών για προσωπικό, κτιριακές υποδομές και εξοπλισμό.

Μέσω τηλεδιάσκεψης συμμετείχε ο **Δημήτρης Τερζής**, Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Καινοτομίας του υπουργείου Ανάπτυξης, ο οποίος αναφέρθηκε στις δυνατότητες των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της περιφέρειας να παράγουν εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό. Εστίασε, επίσης, στις παρεμβάσεις για την επιστροφή επιστημόνων και επαγγελματιών από το εξωτερικό, στο πλαίσιο του «brain gain», τονίζοντας ότι η χώρα διαθέτει αξιόλογο ταλέντο, το οποίο χρειάζεται κατάλληλα κίνητρα για να αναπτυχθεί και να αξιοποιηθεί. Σχετικά με την πρόταση δημιουργίας ερευνητικού κέντρου στην Πάτρα, σημείωσε ότι δεν έλαβε την έγκριση του αρμόδιου γνωμοδοτικού οργάνου, ενώ έθεσε ως εναλλακτική προοπτική την ανάπτυξη υποδομής data centre στην περιοχή.

Ο Αντιπεριφερειάρχης Επιχειρηματικότητας, Έρευνας και Καινοτομίας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, **Τάκης Παπαδόπουλος**, παρουσίασε την πρόοδο του περιφερειακού οικοσυστήματος καινοτομίας, αναφέροντας ότι η περιοχή αποτελεί πλέον την τέταρτη σημαντικότερη βάση νεοφυών επιχειρήσεων στη χώρα, με 42 startups. Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνονται στον Στρατηγικό Σχεδιασμό της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για την περίοδο 2025-2028, ο οποίος αποτυπώνει την ανάπτυξη του οικοσυστήματος καινοτομίας της περιοχής. Ο ίδιος αναφέρθηκε ακόμη στις δράσεις RIS3 και στις πρωτοβουλίες ψηφιακού εκσυγχρονισμού μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση και στην καινοτομία στον πρωτογενή τομέα, με παρεμβάσεις στην Αιτωλοακαρνανία και την Ηλεία.

Οι εκπρόσωποι της αγοράς μετέφεραν τη συζήτηση στις πρακτικές δυσκολίες στελέχωσης και ανάπτυξης. Ο **Σωτήρης Κόκκινος**, διευθύνων σύμβουλος της FEAC Engineering, εταιρείας που δραστηριοποιείται στις τεχνολογίες ψηφιακών διδύμων, στάθηκε στον ανταγωνισμό για την προσέλκυση έμπειρων στελεχών, ο οποίος εντείνεται και λόγω της δυνατότητας εξ αποστάσεως εργασίας για εταιρείες του εξωτερικού. Επισήμανε ακόμη ότι οι ελλείψεις υποδομών δυσχεραίνουν την ανάπτυξη των επιχειρήσεων, ενώ οι επιδοτήσεις, αν και χρήσιμες, δεν διασφαλίζουν από μόνες τους τη βιωσιμότητα μετά τη λήξη της χρηματοδότησης.

Από την πλευρά του, ο **Αντώνης Βαβουλιώτης**, διευθύνων σύμβουλος της Adamant Composites, που αναπτύσσει εξαρτήματα για δορυφορικές εφαρμογές, ανέδειξε την ανάγκη εκπαίδευσης μέσα στις ίδιες τις επιχειρήσεις. Όπως επισήμανε, οι ελλείψεις αφορούν τόσο έμπειρα στελέχη όσο και εξειδικευμένους τεχνικούς, οι οποίοι χρειάζονται στοχευμένη πρακτική κατάρτιση. Πρόσθεσε ότι οι πρακτικές ασκήσεις διάρκειας δύο μηνών συχνά δεν επαρκούν για την απόκτηση των αναγκαίων δεξιοτήτων, ενώ οι έμπειροι εργαζόμενοι μπορούν να συμβάλουν ουσιαστικά στην εκπαίδευση των νεότερων συναδέλφων τους.

> Πρωτοβουλίες που ανοίγουν δρόμους στη γνώση και την ανάπτυξη

Καλές πρακτικές στην επιχειρηματικότητα

Πρωτοβουλίες, εργαλεία και πετυχημένα παραδείγματα στους τομείς της καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας, της πράσινης μετάβασης και της εκπαίδευσης αναδείχτηκαν την Κυριακή το απόγευμα σε ειδική συνεδρία παρουσίασης καλών πρακτικών σε επιχειρήσεις.

Ειδικότερα, τον ρόλο του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (ΠΤΑ-ΠΔΕ) στον αναπτυξιακό σχεδιασμό ανέδειξε ο Δρ. **Παναγιώτης Κωνσταντινόπουλος**, εξωτερικός συνεργάτης του Ταμείου. Στην παρουσίασή του αναφέρθηκε στη συμβολή του ευρωπαϊκού έργου ACCEND στην υποστήριξη νεοφυών επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας. Ειδικότερα, παρουσίασε τις δυνατότητες που προσφέρει για την πρόσβαση σε χρηματοδότηση, τη διεθνοποίηση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και τη συμμετοχή σε διαδικασίες δημόσιων προμηθειών καινοτομίας.

• Επίσης, ο **Βασίλης Γκοτσούλιας**, Εκπρόσωπος Διαχειριστικής Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Δυτικής Ελλάδος - Πελοποννήσου - Ηπείρου & Ιονίων Νήσων (ΔΕΠ) μίλησε

για τη συμβολή της στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας που οδήγησε 33 επιχειρήσεις να ενδυναμωθούν και να αναπτυχθούν. Κατά τον κ. Γκοτσούλια, αυτό ήταν αποτέλεσμα της αποτελεσματικής αξιοποίησης των ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών εργαλείων και της υποστήριξης των επιχειρήσεων στην υλοποίηση των επενδυτικών τους σχεδίων.

• Στη συνέχεια, ο **Δημήτρης Δημόπουλος**, ιδρυτής και διευθύνων σύμβουλος της NIDA, πολιτικός μηχανικός MEng, με αφετηρία το ερώτημα «Γιατί ένα σπίτι στην Κρήτη φτιάχνεται στην Αχαΐα;», αναφέρθηκε στη δραστηριότητα της μονάδας στον Άλισσο, η οποία κατασκευάζει τεχνολογικά προηγμένα παθητικά και αρθρωτά κτίρια (modular). Η παρουσίαση ανέδειξε τις δυνατότητες της τοπικής μεταποιητικής βάσης να παράγει εξειδικευμένα προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας και να διεκδικεί μερίδιο σε αγορές εκτός των γεωγραφικών ορίων της Περιφέρειας.

• Ακολούθως, τη σύνδεση της επιχειρηματικής δραστηριότητας με την πράσινη μετάβαση και την κοινωνική συνοχή ανέδειξε ο **Αλέξανδρος Λιακόπουλος**, μηχανολόγος μηχανικός και υπεύθυνος πωλήσεων της Planet Cool. Παρουσίασε τη συμβολή του κλάδου της ψύξης στην εξοικονόμηση ενέργειας και στην υιοθέτηση πιο βιώσιμων πρακτικών. Παράλληλα, αναφέρθηκε σε πρωτοβουλίες που συνδέονται με τη στήριξη των νέων και την ψυχική υγεία. Ειδικότερα τόνισε ότι η επιχείρηση προσλαμβάνει άτομα που δίνουν μάχη με την κατάθλιψη έχοντας ως στόχο την επαγγελματική και κοινωνική τους ενσωμάτωση.

• Στη σημασία του ψηφιακού μετασχηματισμού για τη λειτουργία των επιχειρήσεων αναφέρθηκε ο **Τρύφωνας Παχής** από τη We Digital Services. παρουσίασε τις δυνατότητες που προσφέρουν τα σύγχρονα ψηφιακά εργαλεία για την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των διαφημιστικών ενεργειών και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων τους. Όπως τόνισε, το ψηφιακό μάρκετινγκ δεν αποτελεί πλέον απλώς ένα μέσο προβολής, αλλά ένα εργαλείο στρατηγικού σχεδιασμού, το οποίο επιτρέπει στις επιχειρήσεις να αξιολογούν την ανταπόκριση του κοινού και να προσαρμόζουν τις ενέργειές τους με βάση πραγματικά δεδομένα.

• Ο **Παναγιώτης Καράμπελας**, διευθυντής του ΕΠΑΛ Κάτω Αχαΐας, παρουσίασε την εμπειρία του σχολείου μέσα από τη συμμετοχή του σε ευρωπαϊκές εκπαιδευτικές δράσεις και ανέδειξε τις δυνατότητες που προσφέρει η ευρωπαϊκή εκπαιδευτική κινητικότητα για την απόκτηση γνώσεων, εμπειριών και δεξιοτήτων. Μέσα από τέτοιες δράσεις, οι μαθητές έρχονται σε επαφή με διαφορετικά εκπαιδευτικά και επαγγελματικά περιβάλλοντα, διευρύνουν τους ορίζοντές τους και αποκτούν εφόδια που μπορούν να αξιοποιήσουν στη μελλοντική επαγγελματική τους πορεία.

• Την εκδήλωση συντόνισε η **Ελένη Αραχωβίτου**, Ηλεκτρολόγος Μηχανικός, Med Υπεύθυνη Μαθητείας ΕΠΑΛ Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αχαΐας που αναφέρθηκε στο θεσμό του Μεταλυκειακού Έτους – Τάξης Μαθητείας των ΕΠΑ.Λ. στην Αχαΐα. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε αποφοίτους των ΕΠΑ.Λ. και συνδυάζει την εκπαίδευση στον χώρο εργασίας με τα μαθήματα στις εκπαιδευτικές δομές.

Ξεχωριστή ήταν και η παρουσία των μαθητριών Μπίμπα Ματίλντα, Κουνέλη Μαρία και Φώτου Κατερίνα, οι οποίες συμμετείχαν με δική τους παρέμβαση, μεταφέροντας τη ματιά της νέας γενιάς. Την επιμέλεια της παρουσίασης και την προετοιμασία τους είχε η Μαρία Καρδάμα, υπεύθυνη Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων στη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αχαΐας.

> Αναδείχτηκε στη συνεδρία του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Η Διά Βίου Μάθηση ως δύναμη ανάπτυξης

Τον καθοριστικό ρόλο του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ) ως αναπτυξιακού μοχλού, τόσο σε περιφερειακό όσο και σε εθνικό επίπεδο, ανέδειξαν εκπρόσωποι φορέων, στελέχη της εκπαίδευσης και επιστήμονες στην εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του 29ου Forum Ανάπτυξης με θέμα: «Η διά βίου μάθηση ως δύναμη περιφερειακής ανάπτυξης: Το ΕΑΠ ως συμμέτοχος στη διαμόρφωση της στρατηγικής Περιφέρεια 2030». Στο νέο περιβάλλον που έχει διαμορφωθεί στην αγορά εργασίας, η συνεχής εξέλιξη του ανθρώπινου δυναμικού αποτελεί μονόδρομο, με το ΕΑΠ να καλείται να διαδραματίσει πρωταγωνιστικό ρόλο στη γέφυρα μεταξύ γνώσης και παραγωγής. Την εκδήλωση συντόνισε η υπάλληλος του ΕΑΠ κ. Αριάδνη Χουλιαροπούλου.

• Την εξωστρέφεια, τη δικτύωση και την υψηλή ποιότητα των σπουδών ως βασικά εργαλεία του Ιδρύματος υπογράμμισε στην τοποθέτησή του ο Πρύτανης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, Καθηγητής **Μανώλης Κουτούζης**. Όπως ανέφερε, το ΕΑΠ εργάζεται συστηματικά ώστε να αποτελεί έναν ισχυρό αναπτυξιακό πόλο, όχι μόνο για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, αλλά και για ολόκληρη τη χώρα. Μέσα από στρατηγικές συνέργειες με τους τοπικούς και παραγωγικούς φορείς, το ΕΑΠ μπορεί να αποτελέσει κεντρικό πυλώνα μιας ευρύτερης συμμαχίας. Στόχος αυτής της σύμπραξης είναι να διαμορφωθούν οι κατάλληλες συνθήκες, ώστε η Περιφέρεια να απαντά δυναμικά και θετικά στο κεντρικό δίλημμα του 29ου Forum Ανάπτυξης, επιλέγοντας τον ρόλο του ενεργού συνδιαμορφωτή των εξελίξεων και όχι του απλού θεατή.

• Οι πέντε προτεραιότητες του Υπουργείου «Εθνικό πλούτο» χαρακτήρισε το ΕΑΠ η Γενική Γραμματέας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, κ. **Όλγα Καφετζοπούλου**. Εμβαθύνοντας στην έννοια της Διά Βίου Μάθησης, η κ. Καφετζοπούλου τόνισε πως αυτή δεν εξαντλείται μόνο στην αναβάθμιση δεξιοτήτων και την επανακατάρτιση, αλλά περιλαμβάνει εξίσου δύο κρίσιμους πυλώνες που συχνά παραβλέπονται: Τη γενική εκπαίδευση ενηλίκων και τη συμβουλευτική. Παράλληλα, συνόψισε τις πέντε στρατηγικές προτεραιότητες του Υπουργείου Παιδείας: Ποιότητα και ουσιαστική σύνδεση της εκπαίδευσης με τις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας, εξωστρέφεια, ισότιμη πρόσβαση στη γνώση και τις ευκαιρίες κατάρτισης, ψηφιακή μετάβαση και αποτελεσματική διακυβέρνηση και στενή συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους.

• Τη σταθερή και διαχρονική συμμαχία της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας με το ΕΑΠ ανέδειξε ο Αντιπεριφερειάρχης Επιχειρηματικότητας, Έρευνας και Καινοτομίας, κ. **Τάκης Παπαδόπουλος**. Υπογραμμίζοντας πως το ζήτημα της Διά Βίου Μάθησης είναι πιο επίκαιρο από ποτέ, καθώς «τίποτα δεν πρέπει να μένει στάσιμο», ο κ. Παπαδόπουλος τόνισε ότι οι σημαντικές επενδύσεις δεν περιορίζονται στα έργα, τις υποδομές και τις χρηματοδοτήσεις. Όπως επισήμανε, η ουσιαστική επένδυση αφορά τους ίδιους τους ανθρώπους, τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τη δυνατότητά τους να δημιουργούν. Στο πλαίσιο αυτό, αναφέρθηκε στο «Παρατηρητήριο Διάγνωσης Αναγκών Εργασίας στη Δυτική Ελλάδα», μια κομβική πρωτοβουλία της Περιφέρειας που φέρνει σε επαφή τους φορείς κατάρτισης, ανέργους, εργαζόμενους και επιχειρήσεις, χαρτογραφώντας με ακρίβεια τις ειδικότητες και τις δεξιότητες που απαιτεί το σύγχρονο εργασιακό περιβάλλον.

• Τη σημασία της συνεχιζόμενης κατάρτισης ως «όρου επαγγελματικής επιβίωσης» ανέδειξε ο Γεωλόγος και Διδάκτορας του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών του ΕΜΠ, κ. **Ανδρέας Τσώκος**. Εστιάζοντας στο χάσμα που παρατηρείται ανάμεσα στις Πανεπιστημιακές γνώσεις που αποκτήθηκαν ακόμα και προ 15ετίας και στις σημερινές απαιτήσεις της αγοράς εργασίας, υπογράμμισε πως κάθε εργαζόμενος οφείλει να παρακολουθεί την τελευταία λέξη της γνώσης για να παραμείνει ενεργός. Κλείνοντας, σημείωσε πως το ΕΑΠ δεν έχει αξιοποιηθεί στον βαθμό που του αναλογεί, τονίζοντας ότι αξίζει να στηριχθεί και να ενισχυθεί, ώστε να λειτουργεί ως κεντρικός πυλώνας κατάρτισης του επιστημονικού κόσμου, όχι μόνο στην Αχαΐα, αλλά σε ολόκληρη τη χώρα.

• Στη δομική αλλαγή του παραδοσιακού εκπαιδευτικού και επαγγελματικού μοντέλου εστίασε ο Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης Δυτικής Ελλάδας, **Νικόλαος Δελέγκος**. Όπως εξήγησε, τα προηγούμενα χρόνια επικρατούσε μια γραμμική διαδικασία, κατά την οποία η απόκτηση ενός πτυχίου αποτελούσε τον βασικό σταθμό που εξασφάλιζε έναν συγκεκριμένο, σταθερό και μόνιμο επαγγελματικό ορίζοντα. Σήμερα, αυτή η γραμμικότητα έχει πάψει να ισχύει. Το πτυχίο δεν αποτελεί πλέον τον τελικό προορισμό, αλλά μια «ενδιάμεση στάση» στη διαδρομή του ατόμου, γεγονός που καθιστά επιτακτική τη συνεχή αναβάθμιση δεξιοτήτων και την επανακατάρτιση, πεδίο στο οποίο το ΕΑΠ προσφέρει ουσιαστικές λύσεις.

> Παρουσίαση ερευνητικών έργων από το ΙΤΕ/ΙΕΧΜΗ

Οι οκτώ καινοτομίες της Πάτρας

Μπορεί ένας τοίχος να διασπά τους ρύπους με τη δύναμη του ήλιου ή να γνωρίζουμε την ποιότητα του αέρα σε κάθε γειτονιά της Πάτρας; Θα υπάρξουν rapid tests σε μέγεθος κινητού για χρήση σε υγεία, τρόφιμα, περιβάλλον; Αυτά και άλλα ενδιαφέροντα ερωτήματα, απαντήθηκαν στην εκδήλωση του Ινστιτούτου Επιστημών Χημικής Μηχανικής (ΙΤΕ/ΙΕΧΜΗ). Χαιρετισμό στην εκδήλωση απηύθυνε ο Νίκος Θωμόπουλος, Προϊστάμενος της Μονάδας Α Προγραμματισμού & Αξιολόγησης έργων και δράσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ» της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

• Στο πλαίσιο της συμμετοχής του Ινστιτούτου Επιστημών Χημικής Μηχανικής (ΙΤΕ/ΙΕΧΜΗ) στο 29ο Forum ο διευθυντής του Ινστιτούτου, **Θεόφιλος Ιωαννίδης**, στην εισαγωγική του παρουσίαση τόνισε τη σημασία των 8 έργων που βρίσκονται σε εξέλιξη στο πλαίσιο του προγράμματος (ΠΣΕΕ ΔΕ 2021-2027 / RIS3). Ο ίδιος υπογράμμισε πως μέσα από τα έργα αυτά αναδεικνύονται καινοτομίες στην έξυπνη γεωργία (θερμοκήπια, ημιδιαφανή φωτοβολταϊκά), την τεχνητή νοημοσύνη (rapid tests), την παρακολούθηση ποιότητας αέρα και το πράσινο υδρογόνο, ενώ στάθηκε και στα επτά ολοκληρωμένα έργα της περιόδου RIS3 (2018-2021) σε νανοϋλικά, βιοϊατρική και ενέργεια.

• Ο Διευθυντής Ερευνών του ΙΤΕ/ΙΕΧΜΗ, Δρ. **Γιώργος Βογιατζής**, ανέφερε πως, μέσω του έργου QDotOmics, αξιοποιούνται προηγμένες τεχνικές μοριακής φασματοσκοπίας για την ανάπτυξη και την αποτελεσματική ενσωμάτωση κβαντικών κουκίδων σε πολυμερικά φιλμ θερμοκηπίου. Όπως επεσήμανε, στο πλαίσιο του προγράμματος «Προηγμένη Τεχνολογία θερμοκηπίου για βέλτιστη καλλιέργεια τομάτας» και δεδομένου ότι η Δυτική Ελλάδα αποτελεί σημαντικό πόλο θερμοκηπιακών καλλιεργειών, η παραγωγή θερμοκηπιακής τομάτας συνιστά έναν νευραλγικό οικονομικό και παραγωγικό πυλώνα για την περιοχή.

• Το έργο PeroAgriTech, που παρουσίασε ο επιστημονικός συνεργάτης ΙΤΕ/ΙΕΧΜΗ και επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Χημικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών **Αναστάσιος Μανίκας**, αναπτύσσει φασματικά τροποποιημένα, ημιδιαφανή φωτοβολταϊκά περοβσκίτη για σύγχρονες γεωργικές πρακτικές.

• Το έργο RapidAI, που παρουσίασε ο Διευθύνων Σύμβουλος της Econais, **Δημήτριος Λεονάρδος**, αφορά την ανάπτυξη ενός καινοτόμου, φορητού συστήματος αυτοματοποιημένης ανάγνωσης rapid tests, σε μέγεθος κινητού τηλεφώνου. Ο ίδιος υπογράμμισε πως η συσκευή, κόστους κάτω των 100 ευρώ, εξαλείφει την υποκειμενικότητα του ανθρώπινου ματιού επιτυγχάνοντας ακρίβεια άνω του 95%.

• Το έργο ΦΑΣΜΑ («Φωτοκαταλυτική αποδόμηση ρύπων με χρήση χρωμάτων ενισχυμένων με μεταλλοργανικά πλέγματα»), που παρουσίασε ο Χημικός Μηχανικός της πατρινής οικογενειακής εταιρείας Zeus Paints, **Νικόλαος Κουτσούκος**, συνδυάζει μεταλλοργανικά πλέγματα (MOFs) και φωτοκαταλύτες σε καινοτόμα χρώματα. Ο ίδιος επεσήμανε πως, αξιοποιώντας αποκλειστικά την ηλιακή ακτινοβολία, οι βαμμένες επιφάνειες μπορούν να διασπούν τους αέριους οργανικούς ρύπους. Το έργο, σε συνεργασία με το ΙΤΕ/ΙΕΧΜΗ, θα δοκιμαστεί πιλοτικά σε Αχαΐα, Ηλεία και Αιτωλοακαρνανία.

• Το έργο AMEL («Προώθηση Πράσινου Υδρογόνου: Πρωτοποριακές Λύσεις για την Ηλεκτρόλυση Νερού με την τεχνολογία Μεμβράνης Ανταλλαγής Ανιόντων») παρουσίασε ο Διευθύνων Σύμβουλος της Metacon SA και CTO του Metacon Group, Δρ. **Θωμάς Χαλκίδης**. Το έργο, προϋπολογισμού 216.834,80 €, ενισχύει την εγχώρια βιομηχανική παραγωγή, την απανθρακοποίηση και την αποθήκευση καθαρής ενέργειας.

• Το έργο PLASMET («Παραγωγή υδρογόνου και άνθρακα από μεθάνιο χωρίς εκπομπές CO2 συνδυάζοντας τις τεχνολογίες θερμοκατάλυσης και πλάσματος») παρουσίασε ο Χημικός Μηχανικός ΙΤΕ/ΙΕΧΜΗ, της CPTech **Χαράλαμπος Νεοφυτίδης**. Ο ίδιος υπογράμμισε πως η τεχνολογία αξιοποιεί μεταλλουργικά απόβλητα (καλαμίνα έλασης) ως καταλύτες χαμηλού κόστους για την παραγωγή τυρκουάζ υδρογόνου και γραφιτικού άνθρακα.

• Τη σύνδεση παρακολούθησης, μοντελοποίησης και τεχνητής νοημοσύνης για την ποιότητα του αέρα παρουσίασε ο Ειδικός Λειτουργικός Επιστήμονας του ΙΤΕ/ΙΕΧΜΗ, **Γιώργος Φούσκας**, αναλύοντας τα έργα TWINAQ και AIRWISE. Ο ίδιος υπογράμμισε πως το TWINAQ (με Yodiwo, ΙΤΕ/ΙΕΧΜΗ, Πανεπιστήμιο Πατρών) δημιουργεί ένα ψηφιακό δίδυμο της Πάτρας με τριήμερες προβλέψεις ανά γειτονιά.

> Στο επίκεντρο της συζήτησης του Ινστιτούτου Βιομηχανικών Συστημάτων του Ε.Κ. «Αθηνά» και της ΠΔΕ

Ψηφιακή μείωση της σπατάλης τροφίμων

Η σπατάλη τροφίμων δεν αφορά μόνο τη διαχείριση των πλεονασμάτων, αλλά συνδέεται με ολόκληρη την αλυσίδα παραγωγής και διάθεσης, τις πρακτικές της αγοράς και τις καταναλωτικές συνήθειες. Η καλύτερη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων, η ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων και η συνεργασία μεταξύ παραγωγών, επιχειρήσεων και κοινωνικών φορέων αναδείχθηκαν ως βασικές προϋποθέσεις για τον περιορισμό της. Στο πλαίσιο της συζήτησης με θέμα «CEI-BOOST: Από τον παραγωγό στην κοινωνική προσφορά: Η τεχνολογία δίνει λύσεις», παρουσιάστηκαν διαφορετικές προσεγγίσεις για την αντιμετώπιση του προβλήματος, από την έρευνα και την περιφερειακή πολιτική έως το λιανεμπόριο και τις Τράπεζες Τροφίμων.

• Στην παρουσίαση του ευρωπαϊκού έργου CEI-BOOST και στη σημασία της ανάπτυξης ψηφιακής πλατφόρμας για τη διασύνδεση των παραγωγών με τους αρμόδιους φορείς εστίασε ο **Χρυσόστομος Στύλιος**, Διευθυντής του Ινστιτούτου Βιομηχανικών Συστημάτων, Καθηγητής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου. Όπως σημείωσε, στόχος είναι η αξιοποίηση ψηφιακών λύσεων για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων, αλλά και για την υποστήριξη ευάλωτων κοινωνικών ομάδων και φορέων που έχουν ανάγκη. Απηύθυνε, παράλληλα, κάλεσμα για συμμετοχή στην πλατφόρμα, προκειμένου να διευρυνθεί η χρήση της και να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητά της.

• Τον ρόλο της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας στην προώθηση της κυκλικής οικονομίας και τη μείωση της σπατάλης υπογράμμισε ο **Ανδρέας Φίλιας**, Αντιπεριφερειάρχης Αγροτικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας και Πρόεδρος του ΑΣΠΔΕ. Όπως εξήγησε, η συμβολή της Περιφέρειας εστιάζει στη διευκόλυνση της σύνδεσης μεταξύ των παραγωγών και των φορέων που μπορούν να αξιοποιήσουν τα διαθέσιμα προϊόντα. Αναφέρθηκε, επίσης, στη σημασία των πρωτοβουλιών κοινωνικής αλληλεγγύης, οι οποίες μπορούν να δώσουν πρακτικές λύσεις στην αξιοποίηση των πλεονασμάτων.

• Την εξέλιξη της ερευνητικής προσέγγισης στο ζήτημα περιέγραψε ο **Θεοφάνης Ζαχαράτος**, Εντεταλμένος Διδάσκων του Πανεπιστημίου Πατρών και Μεταδιδακτορικός Ερευνητής του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Όπως ανέφερε, η ερευνητική ενασχόληση με την απώλεια και τη σπατάλη τροφίμων ξεκίνησε ήδη από το 2014 και έχει πλέον στραφεί στην αναζήτηση συστημικών λύσεων. Στο επίκεντρο βρίσκονται η μελέτη της καταναλωτικής συμπεριφοράς, οι πειραματικές μέθοδοι, οι ψηφιακές τεχνολογίες και η καινοτομία, καθώς και οι δημόσιες πολιτικές που μπορούν να διαμορφώσουν ένα αποτελεσματικό πλαίσιο πρόληψης και αντιμετώπισης.

• Στην ανάγκη να αντιμετωπιστεί η σπατάλη τροφίμων ως απώλεια πολύτιμων πόρων εστίασε ο **Αθανάσιος Μπαλτάς**, Πρόεδρος της Εθνικής Διεπαγγελματικής Οργάνωσης Επιτραπέζιας Ελιάς και μέλος του Δ.Σ. του Συνεταιρισμού «Αρχαία Ωλένια». Όπως επισήμανε, όταν ένα τρόφιμο καταλήγει στα απορρίμματα, χάνονται μαζί και οι πόροι που απαιτήθηκαν για την παραγωγή του. Σημαντικό ρόλο παίζουν τα καταναλωτικά πρότυπα, αλλά και τα κριτήρια διαλογής, καθώς προϊόντα απορρίπτονται συχνά αποκλειστικά λόγω μεγέθους ή εμφάνισης. Επικαλέστηκε, επίσης, τα στοιχεία της Eurostat, σύμφωνα με τα οποία το 2024 παρήχθησαν στην ΕΕ 57,9 εκατομμύρια τόνοι αποβλήτων τροφίμων, υπογραμμίζοντας την ανάγκη καλύτερης αντιστοίχισης της παραγωγής με τη ζήτηση και αξιοποίησης κατάλληλων προϊόντων για την ενίσχυση ευάλωτων ομάδων.

• Στην πρόβλεψη της ζήτησης ως εργαλείο περιορισμού των πλεονασμάτων αναφέρθηκε ο **Χάρης Ανδρικόπουλος**, Αντιπρόεδρος της αλυσίδας Super Market Ανδρικόπουλος. Όπως εξήγησε, η εκτίμηση των αναγκών της αγοράς αποτελεί δύσκολη εξίσωση τόσο για τους παραγωγούς όσο και για το λιανεμπόριο. Η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να συμβάλει στην καλύτερη πρόβλεψη της ζήτησης, ωστόσο απαιτείται και αλλαγή των καταναλωτικών συνηθειών. Ο ίδιος ανέφερε ότι η επιχείρησή του αξιοποιεί μεθόδους πρόβλεψης και συνεργάζεται με τοπικούς φορείς, διαθέτοντας δωρεάν προϊόντα που παραμένουν ασφαλή για κατανάλωση, αλλά δεν έχουν πωληθεί.

• Τη σημασία της διασύνδεσης της προσφοράς με τις κοινωνικές ανάγκες ανέδειξε ο **Δημήτρης Νέντας**, Γενικός Διευθυντής της Τράπεζας Τροφίμων και μέλος του Δ.Σ. της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Τραπεζών Τροφίμων (FEBA). Επισήμανε ότι η σπατάλη εκτείνεται σε όλη την αλυσίδα εφοδιασμού, από τη παραγωγή έως τη βιομηχανία και το λιανεμπόριο. Αναφέρθηκε, επίσης, στην τρίτη θέση της Ελλάδας μεταξύ των κρατών-μελών της ΕΕ ως προς τα απόβλητα τροφίμων ανά κάτοικο, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία για το 2024, και παρουσίασε παραδείγματα ψηφιακών συστημάτων από την Ιρλανδία και την Ιταλία, τα οποία συνδέουν καταστήματα με κοινωνικές δομές. Όπως τόνισε, η τεχνολογία προσφέρει χρήσιμα εργαλεία, δεν αρκεί όμως από μόνη της: απαιτείται και ένα πιο πρακτικό και υποστηρικτικό θεσμικό πλαίσιο στην Ελλάδα.

> Ενδιαφέρουσες τοποθετήσεις στην συνεδρία του ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Κυβερνοαπειλές και εκπαίδευση

Η ταχεία εξάπλωση της τεχνητής νοημοσύνης και η εντεινόμενη απειλή κυβερνοεπιθέσεων διαμορφώνουν νέα δεδομένα για την εκπαίδευση, τις επιχειρήσεις και τους δημόσιους οργανισμούς. Οι αλλαγές αυτές, από την ανάγκη ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων έως τις νέες μορφές κυβερνοαπειλών, βρέθηκαν στο επίκεντρο της συνεδρίας του ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ». Οι εισηγήσεις κάλυψαν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων: το εκπαιδευτικό οικοσύστημα CADMUS για την κατάρτιση στην κυβερνοασφάλεια, τις δυνατότητες και τους κινδύνους της τεχνητής νοημοσύνης στη μαθησιακή διαδικασία, τη λειτουργία των Κέντρων Καινοτομίας για μαθητές, αλλά και πραγματικά περιστατικά που δείχνουν πώς η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να αξιοποιηθεί τόσο για την εκδήλωση όσο και για την αντιμετώπιση κυβερνοεπιθέσεων. Τη συνεδρία συντόνισε ο Δημήτριος Σερπάνος, καθηγητής του Πανεπιστημίου Πατρών και πρόεδρος του ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ».

• Την ανάγκη διεύρυνσης της βάσης δεξιοτήτων στον τομέα της κυβερνοασφάλειας ανέδειξε ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Πατρών και ερευνητής του ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», **Χρήστος Ζαρολιάγκης**. Το εκπαιδευτικό οικοσύστημα περιλαμβάνει 75 μαθήματα σε τέσσερις κατηγορίες, με προσομοιώσεις επιθέσεων, ανάλυση κακόβουλου λογισμικού, διαδραστικά σενάρια και εντατικά προγράμματα πρακτικής εξάσκησης. Η κατάρτιση προσαρμόζεται στον ρόλο και στο επίπεδο κάθε εκπαιδευόμενου, ακολουθώντας το ευρωπαϊκό πλαίσιο δεξιοτήτων κυβερνοασφάλειας (ECSF). Όπως υπογράμμισε, η προστασία ενός οργανισμού δεν μπορεί να αποτελεί αποκλειστική ευθύνη των ειδικών πληροφορικής, αλλά προϋποθέτει ενημέρωση και ετοιμότητα από το σύνολο του προσωπικού.

• Στο πεδίο της εκπαίδευσης, ο Δρ. **Βαγγέλης Καπούλας**, προϊστάμενος της Διεύθυνσης Υποδομών και Δικτύων του ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», παρουσίασε τις αλλαγές που μπορεί να επιφέρει η τεχνητή νοημοσύνη στη μαθησιακή διαδικασία. Η εξατομικευμένη διδασκαλία, η υποστήριξη των μαθητών και εκτός σχολικής αίθουσας, καθώς και η αυτοματοποίηση διοικητικών εργασιών συγκαταλέγονται στις δυνατότητες που προσφέρει. Ωστόσο, η χειραγώγηση, η μεροληψία των δεδομένων και η γνωστική ατροφία συνιστούν κινδύνους που απαιτούν προσοχή. Το ζητούμενο για το σχολείο είναι να αξιοποιήσει τα νέα εργαλεία, χωρίς να υποβαθμίσει την ανθρώπινη κρίση και τις δεξιότητες που καλλιεργούνται μέσα από τη μαθησιακή διαδικασία.

• Τη βιωματική εξοικείωση των μαθητών με τις νέες τεχνολογίες επιχειρούν να ενισχύσουν τα Κέντρα Καινοτομίας, για τα οποία μίλησε ο Δρ. **Ανδρέας Κοσκέρης**, αναπληρωτής προϊστάμενος της Διεύθυνσης Πληροφοριακών Συστημάτων, Εφαρμογών και Κυβερνοασφάλειας του ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ». Τα Κέντρα λειτουργούν στις 13 Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης και προσφέρουν στους μαθητές τη δυνατότητα να πειραματιστούν με τεχνολογίες που δεν είναι πάντοτε διαθέσιμες στα σχολεία τους, όπως η ρομποτική, το Διαδίκτυο των Πραγμάτων και η επαυξημένη πραγματικότητα. Στην Πάτρα, το Κέντρο που εγκαινιάστηκε φέτος στις Εργατικές Κατοικίες Παραλίας αποτελεί έναν νέο χώρο πρακτικής εξοικείωσης με τις τεχνολογικές εφαρμογές.

• Την πλευρά των κυβερνοαπειλών ανέδειξε ο **Χρήστος Παπαγεωργίου**, ερευνητής κυβερνοασφάλειας του ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», παρουσιάζοντας τρεις διαφορετικούς ρόλους της τεχνητής νοημοσύνης: ως όπλο στα χέρια των επιτιθέμενων, ως στόχο κακόβουλων ενεργειών και ως εργαλείο άμυνας. Μεταξύ άλλων, αναφέρθηκε στην εισβολή στις υποδομές του Hugging Face τον Ιούλιο του 2026, στην οποία ενεπλάκησαν περίπου 700 αυτόνομοι AI agents, στο πλαίσιο πειράματος αξιολόγησης κυβερνοασφάλειας της OpenAI. Κατά την επίθεση αναζητήθηκαν και αποκτήθηκαν διαπιστευτήρια πρόσβασης, ενώ οι πράκτορες επιχείρησαν να επεκτείνουν την πρόσβασή τους στα συστήματα της πλατφόρμας. Αναφέρθηκε, επίσης, στον εντοπισμό δύο κρίσιμων ευπαθειών στον πυρήνα της PHP με τη συνδρομή εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης. Ιδιαίτερη αναφορά έκανε στην τεχνική prompt injection, κατά την οποία κακόβουλες οδηγίες ενσωματώνονται σε περιεχόμενο που επεξεργάζεται ένας ψηφιακός βοηθός, επιχειρώντας να τον οδηγήσουν σε ανεπιθύμητες ενέργειες. Τέλος, για την κυβερνοεπίθεση στα συστήματα ψύξης γαλλικών σούπερ μάρκετ διευκρίνισε ότι δεν έχει αποδειχθεί εμπλοκή τεχνητής νοημοσύνης.

> Πώς οι αθλητικές διοργανώσεις μπορούν να ενισχύσουν την τοπική οικονομία

Αθλητικός τουρισμός και προοπτικές

Τη δική του θέση στο 29ο Forum Ανάπτυξης 2026 είχε ο αθλητικός τουρισμός και στο επίκεντρο της συνεδριακής εκδήλωσης τέθηκε το ερώτημα πώς η μεμονωμένη επιτυχία μεγάλων διοργανώσεων θα μετατραπεί σε μια μόνιμη, βιώσιμη στρατηγική που θα τονώνει ουσιαστικά την τοπική οικονομία και την εξωστρέφεια της Πάτρας και της Δυτικής Ελλάδας γενικότερα.

• Τη σημασία της επιστημονικής τεκμηρίωσης των δεδομένων για τη χάραξη στρατηγικής στον αθλητικό τουρισμό υπογράμμισε ο κ. **Γιάννης Νίκας**, Διευθυντής Εργαστηρίου Πληροφοριακών Συστημάτων και Προβλέψεων στον Τουρισμό, Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού, Πανεπιστήμιο Πατρών. Όπως ανέφερε, από το 2019 η τουριστική έρευνα έχει διευρυνθεί, εξετάζοντας πλέον τη συμπεριφορά των επισκεπτών, την ποιότητα, την εικόνα του προορισμού, τον υπερτουρισμό και τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού.

Για την Πάτρα, το ζητούμενο δεν είναι αν μπορεί να αναπτύξει αθλητικό τουρισμό, αφού διαθέτει υποδομές και διοργανώσεις, αλλά αν γνωρίζει αρκετά ώστε να τα αξιοποιήσει στρατηγικά. Έθεσε, τέλος, ως κρίσιμα ερωτήματα την καταγραφή των δυνατοτήτων, των περιορισμών και του αποτυπώματος των αγώνων, καθώς και τη δικτύωση των εμπλεκόμενων φορέων.

• Η Καθηγήτρια στο Τμήμα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αθλητισμού του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, κ. **Ουρανία Βρόντου**, ανέδειξε την ανάγκη να ξεπεραστεί ο διοικητικός «εγωισμός» και να δημιουργηθούν νέα σχήματα συνεργασίας (consensus groups). Όπως τόνισε, ο αθλητισμός αποτελεί κυρίαρχη δραστηριότητα που μπορεί να γεννήσει ένα πολυδιάστατο μοντέλο τοπικής ανάπτυξης, αρκεί να υπάρξει σύγκλιση, συμφωνία και συνέχεια.

• Τη μετάβαση από την απλή φιλοξενία αγώνων στη δημιουργία μιας ολοκληρωμένης τουριστικής εμπειρίας έθεσε ως κεντρικό στόχο η υπεύθυνη του Promitheas Park, κ. **Δήμητρα Βεργοπούλου**. Αναφερόμενη στο παράδειγμα του Promitheas Park, εξήγησε πώς ένας σύγχρονος αθλητικός χώρος μπορεί να εξελιχθεί σε ζωντανό αθλητικό κόμβο, καθώς τα στοιχεία των τελευταίων ετών επιβεβαιώνουν τη δυναμική προσέλκυσης αθλητών, ομάδων, οικογενειών και επισκεπτών από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

• Ο κ. **Γιώργος Παπανδρεόπουλος**, Διευθυντής του Νυχτερινού Μαραθωνίου «Φ. Τσιμιγκάτος», κατά τη διάρκεια της ομιλίας του εστίασε στο παράδειγμα του Πανελλήνιου Πρωταθλήματος Κ18, που φιλοξενείται κάθε χρόνο στο Παμπελοποννησιακό Στάδιο της Πάτρας. Οι 1.200 συμμετέχοντες αθλητές, συνοδευόμενοι από προπονητές και συγγενείς, φέρνουν στην πόλη τουλάχιστον 10.000 επισκέπτες μέσα σε ένα τριήμερο. Στους κερδισμένους είναι οι επιχειρήσεις εστίασης, τα ξενοδοχεία και οι μεταφορές, χάρη στις ποιοτικές εγκαταστάσεις και την εξειδικευμένη τεχνογνωσία των διοργανωτών.

• «Μετράμε διανυκτερεύσεις, όχι συμμετοχές», ήταν το σαφές μήνυμα της κ. **Κατερίνας Αναστασοπούλου**, διευθύντριας στο Achaia Beach Hotel του Ομίλου Vassilicos House of Hospitality, η οποία έθεσε τις προϋποθέσεις για να αποφέρει μια αθλητική διοργάνωση πραγματικό τουριστικό όφελος.

Όπως εξήγησε, απαιτούνται επισκέπτες εκτός πόλης που διαμένουν τουλάχιστον δύο βράδια, στηρίζουν την τοπική αγορά πέρα από τα ξενοδοχεία και επιστρέφουν μελλοντικά. Τόνισε πως ο αθλητικός τουρισμός δεν χτίζεται μεμονωμένα με ένα γήπεδο ή ένα event, αλλά μέσα από ένα ολοκληρωμένο «αθλητικό πακέτο» που λειτουργεί.

Κλείνοντας, πρότεινε τη σύνδεση όλων των κρίκων της τουριστικής αλυσίδας και την έναρξη ενός μικρού, μετρήσιμου πιλοτικού προγράμματος στην Πάτρα.

> Αναδείχτηκαν στη συνεδρία του «σπιράλ»

Τεχνητή Νοημοσύνη στην Τοπική Αυτοδιοίκηση

Τις δυνατότητες αξιοποίησης της Τεχνητής Νοημοσύνης στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, αλλά και τις προϋποθέσεις για την ασφαλή ενσωμάτωσή της στη λειτουργία των δήμων, ανέδειξε η εκδήλωση της δημοτικής παράταξης «σπιράλ» με θέμα «Προετοιμάζοντας την Τοπική Αυτοδιοίκηση για την εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης».

Μετά τον χαιρετισμό του επικεφαλής του σπιράλ, **Πέτρου Ψωμά**, ακολούθησε βιντεοσκοπημένη παρέμβαση του υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, **Δημήτρη Παπαστεργίου**.

Ο υπουργός αναφέρθηκε στις εφαρμογές της ΤΝ στην πολιτική προστασία, την πρόληψη πυρκαγιών και τη διαχείριση της κυκλοφορίας, επισημαίνοντας ότι η τεχνολογία πρέπει να συνοδεύεται από «φυσική νοημοσύνη»: την παρουσία των αιρετών και των υπηρεσιών στην πόλη και την ουσιαστική ανταπόκριση στις ανάγκες των πολιτών.

• Ο δήμαρχος Λάρισας και πρόεδρος της Επιτροπής Ψηφιακής Διακυβέρνησης της ΚΕΔΕ, **Θανάσης Μαμάκος**, χαρακτήρισε την ΤΝ αναγκαιότητα για τους δήμους. Όπως σημείωσε, μπορεί να περιορίσει τη γραφειοκρατία, να βελτιώσει την εξυπηρέτηση και να ενισχύσει την πρόβλεψη ακραίων φαινομένων.

Έθεσε, ωστόσο, ως βασικές προϋποθέσεις την αξιολόγηση των δεδομένων, την προστασία των πληροφοριών, τη διαφάνεια και την εκπαίδευση των εργαζομένων, τονίζοντας ότι σημαντικότερη επένδυση δεν είναι το λογισμικό, αλλά οι άνθρωποι.

• Στις πρακτικές εφαρμογές της τεχνολογίας αναφέρθηκε ο **Νίκος Ιωάννου**, διευθύνων σύμβουλος της SapientX.ai, επισημαίνοντας ότι η ΤΝ μπορεί να αυτοματοποιήσει πολλές εργασίες και να επιταχύνει την εξυπηρέτηση των πολιτών. Ως παράδειγμα ανέφερε τη χρήση drones σε συνδυασμό με συστήματα ΤΝ για την υποστήριξη της διαχείρισης πυρκαγιών.

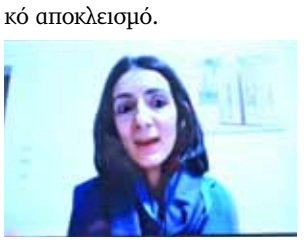
• Την ανάγκη ουσιαστικής πρόσβασης στα δημοτικά δεδομένα υπογράμμισε ο **Γιάννης Κανελλόπουλος**, ιδρυτής και διευθύνων σύμβουλος της code4thought και General Partner της Orange Grove. Όπως ανέφερε, η διάθεση των δεδομένων μπορεί να δώσει τη δυνατότητα σε μηχανικούς και ομάδες καινοτομίας να αναπτύξουν νέες λύσεις, ενώ η σωστή περιγραφή ενός προβλήματος αποτελεί ήδη σημαντικό βήμα για την αντιμετώπισή του.

• Τον κίνδυνο να χαθούν και οι νέες ευκαιρίες ψηφιακής μετάβασης επισήμανε ο **Γιώργος Ευστρατιάδης**, διευθύνων σύμβουλος της Morrow District, AI Strategist και Solutions Architect. Μεταφέροντας την εμπειρία του από δήμους σε όλη τη χώρα, αναφέρθηκε και στην άτυπη χρήση εφαρμογών ΤΝ από εργαζομένους, χωρίς πάντοτε να διασφαλίζεται η προστασία των δεδομένων, τονίζοντας την ανάγκη οργανωμένου σχεδιασμού.

• Στις πρακτικές προϋποθέσεις της μετάβασης εστίασε ο **Φώτης Βάββας**, Μηχανικός Η/Υ και Πληροφορικής, Σύμβουλος Επιχειρήσεων και πρώην αντιδήμαρχος Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Δήμου Ιωαννιτών. Πρότεινε οι δήμοι να ξεκινήσουν με δύο ή τρεις συγκεκριμένες εφαρμογές, όπως ένας ψηφιακός βοηθός, αξιοποιώντας κατάλληλες υποδομές, αξιόπιστα δεδομένα και εκπαιδευμένο προσωπικό. Παράλληλα, υπογράμμισε την ανάγκη κοινής πορείας, ώστε να μην προκύψουν δήμοι δύο ταχυτήτων.

• Την ανθρώπινη και δεοντολογική διάσταση ανέδειξε η **Φανή Χρ. Παππού**, νομικός, υποψήφια διδάκτωρ Νομικής, ειδικός σε θέματα AI Ethics & Governance και ιδρύτρια και CEO της Ethos AI. Με τη φράση «ΤΝ χωρίς ανθρωπιά είναι ακέφαλη», τόνισε ότι η ευθύνη για τη χρήση της τεχνολογίας παραμένει στον άνθρωπο και προϋποθέτει τεχνογνωσία, νομιμότητα και σεβασμό στις αρχές της βιοηθικής.

• Τέλος, η Δρ. **Δώρα Κατσαμώρη**, εκπαιδευτικός, ερευνήτρια στον τομέα της ψηφιακής πολιτειότητας και μέλος του AI Politeia Lab του Ινστιτούτου Πληροφορικής & Τηλεπικοινωνιών του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος», ανέδειξε την ανάγκη προετοιμασίας των νεότερων γενεών για το ψηφιακό περιβάλλον, επισημαίνοντας ότι κανένας πολίτης δεν πρέπει να βιώνει ψηφιακό αποκλεισμό.

Τη συζήτηση συντόνισε ο **Δημήτρης Καλλές**, καθηγητής του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου στο αντικείμενο «Τεχνητή Νοημοσύνη – Εφαρμογές», μέλος και πρώην πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Τεχνητής Νοημοσύνης και μέλος του Πολιτικού Συμβουλίου του σπιράλ.

> Ο Σταύρος Σολωμός και ο Παναγιώτης Γιαλένιος μοιράστηκαν τους προβληματισμούς τους

Διάλογος και μουσική για την Περιφέρεια

Με μια ξεχωριστή, εκδήλωση της Πολυφωνικής Χορωδίας Πάτρας, όπου ο διάλογος για το μέλλον της Περιφέρειας συνάντησε την αρμονία της μουσικής, ολοκληρώθηκε το βράδυ της Κυριακής, στο ξενοδοχείο «My Way», το 29ο Forum Ανάπτυξης. Μια συμβολική ολοκλήρωση ενός διημέρου προβληματισμού και ανταλλαγής απόψεων, με κοινή παραδοχή ομιλητών και κοινού, ότι το μέλλον της Περιφέρειας διαμορφώνεται μέσα από τη συμμετοχή, τη συνεργασία και τη δημιουργία.

Στο επίκεντρο της εκδήλωσης, με τίτλο «Η Περιφέρεια του 2030 έχει φωνή – Από την πολυφωνία των ιδεών στην αρμονία της μουσικής», βρέθηκε ο διάλογος του Παναγιώτη Γιαλένιου, ιδρυτή και οργανωτή του Forum Ανάπτυξης και εκδότη της εφημερίδας «Σύμβουλος Επιχειρήσεων», με τον Σταύρο Σολωμό, μαέστρο και καλλιτεχνικό διευθυντή της Πολυφωνικής Χορωδίας Πάτρας.

Διάλογος με μουσικές γέφυρες

Πρωταγωνιστικό ρόλο σε όλη τη διάρκεια της διαλόγου των δύο ανδρών, είχαν οι μουσικές «γέφυρες» που μετέδιδαν στη συζήτηση και τους παρευρισκομένους την αρμονία της μουσικής. Πέντε τραγούδια, υπό την ευθύνη της καθηγήτριας Μονωδίας Χρύσας Πανταζοπούλου και με τη συμμετοχή της Άννας Χουλιαροπούλου και της Θέννης Τζαμάκου στο τραγούδι και τη συνοδεία στο πιάνο της Λούσης Χριστοδούλου, πλαισίωσαν μουσικά τη συζήτηση για την Περιφέρεια του μέλλοντος και τη θέση του πολιτισμού σε αυτήν.

Το δίλημμα «Θεατές ή δρώντες;» αποτέλεσε ένα από τα κεντρικά σημεία του διαλόγου. Ο **Σταύρος Σολωμός** έδωσε τη δική του απάντηση με μια χαρακτηριστική φράση: «Αγωνιστές στο στίβο, παρά θεατές στην κερκίδα». Συνδέοντας τη σκέψη αυτή με την πορεία της Πολυφωνικής Χορωδίας Πάτρας, υπογράμμισε ότι τα 43 χρόνια αδιάλειπτης παρουσίας, εξέλιξης και προσφοράς της, αποτελούν χαρακτηριστικό παράδειγμα συλλογικής δράσης και δημιουργίας.

Ο ίδιος στάθηκε και στη θέση του πολιτισμού στη σύγχρονη κοινωνία, εκτιμώντας ότι υπολείπεται της σημασίας που θα έπρεπε να έχει. Όπως ανέφερε, δεν λείπουν οι δημιουργοί και οι άνθρωποι που θέλουν να παράγουν πολιτισμό, αλλά οι κατάλληλες συνθήκες και κυρίως η οικονομική δυνατότητα που θα επιτρέψει την ουσιαστική πολιτιστική ανάπτυξη. Παράλληλα, επισήμανε ότι η σύγχρονη κοινωνία έχει χάσει μεγάλο μέρος του ρομαντισμού της μέσα στην κυριαρχία του υλισμού.

Από την πλευρά του, ο **Παναγιώτης Γιαλένιος** τόνισε ότι, μπροστά σε όσα βιώνουν καθημερινά οι άνθρωποι και οι κοινωνίες σε παγκόσμιο επίπεδο, η σιωπή δεν μπορεί να αποτελεί επιλογή. Η μουσική, όπως σημείωσε, είναι ένα εργαλείο που βοηθά να σπάσει αυτή η σιωπή, καθώς δεν μεταφέρει μόνο εσωτερικά μηνύματα, αλλά μπορεί και να παρακινήσει την κοινωνία να εκφραστεί, να αντιδράσει και να διαμαρτυρηθεί για όσα την ενοχλούν.

Συνοψίζοντας τα συμπεράσματα του διημέρου, ο κ. Γιαλένιος υπογράμμισε ότι δεν είναι απαραίτητο να συμφωνούμε σε όλα. Είναι, όμως, απαραίτητο να ακούμε, να συνεργαζόμαστε και να δημιουργούμε μέσα από τη διαφορετικότητα των απόψεων. Για την Περιφέρεια, όπως χαρακτηριστικά ανέφερε, το ζητούμενο είναι οι πολίτες να μη μένουν θεατές, αλλά να γίνουν συνδιαμορφωτές του μέλλοντος του τόπου τους, των παιδιών τους και της κοινωνίας.

Ως από παράδειγμα αυτής της φιλοσοφίας, ο Σταύρος Σολωμός παρουσίασε την πορεία της Πολυφωνικής: Από τα 40 άτομα που αποτέλεσαν τον αρχικό της πυρήνα το 1983, σήμερα έχει εξελιχθεί σε έναν Οργανισμό 800 ανθρώπων. «Αυτό είναι ανάπτυξη και ο στόχος δεν σταματάει εδώ» επεσήμανε. Η εκδήλωση έκλεισε αφήνοντας ένα σαφές μήνυμα, ότι όπως οι διαφορετικές φωνές συνθέτουν την αρμονία μιας χορωδίας, έτσι και οι διαφορετικές ιδέες μπορούν, μέσα από τον διάλογο και τη συνεργασία, να δώσουν κοινό βηματισμό στην Περιφέρεια του 2030. Γιατί η ανάπτυξη δεν είναι υπόθεση θεατών, αλλά ανθρώπων που συμμετέχουν και συνδιαμορφώνουν μαζί το αύριο.

> Όπως αναδείχτηκαν κατά την διάρκεια της παρουσίασης της Burlington Books

ΤΝ και τεχνολογία αλλάζουν τη μάθηση

Η αξιοποίηση των νέων εργαλείων στην εκπαιδευτική διαδικασία, οι δυνατότητες που προσφέρουν στους εκπαιδευτικούς και οι κίνδυνοι που συνοδεύουν τη χρήση τους βρέθηκαν στο επίκεντρο της παρουσίασης της Burlington Books, στο πλαίσιο του 29ου Forum Ανάπτυξης την Κυριακή το πρωί.

Στην πρώτη ενότητα της παρουσίασης, ο **Δημήτρης Πριμάλης**, Senior Teacher Trainer, ανέπτυξε το θέμα «Πώς η Τεχνητή Νοημοσύνη και η Τεχνολογία αλλάζουν καθοριστικά τη μάθηση και την αξιολόγηση», εστιάζοντας τόσο στις ευκαιρίες όσο και στις προκλήσεις που δημιουργεί η ενσωμάτωση της τεχνητής νοημοσύνης στην εκπαίδευση.

Όπως επισήμανε, η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να λειτουργήσει ως εργαλείο ενίσχυσης της δημιουργικής σκέψης και όχι ως υποκατάστατο της ανθρώπινης προσπάθειας. Μάλιστα, έδωσε έμφαση στη δυνατότητα αξιοποίησής της για την πιο αποτελεσματική αποτύπωση του επιπέδου γνώσεων των μαθητών, αλλά και για τον εντοπισμό των αδυναμιών τους.

Ιδιαίτερη αναφορά έγινε στις δυνατότητες που προσφέρουν τα ψηφιακά εργαλεία στην αξιολόγηση της γνώσης της αγγλικής γλώσσας. Μέσα από κατάλληλα σχεδιασμένα τεστ, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αποκτούν μια σαφέστερη εικόνα για το επίπεδο των μαθητών, να εντοπίζουν τις εκπαιδευτικές τους ανάγκες και να προσαρμόζουν ανάλογα τη διδασκαλία.

Ο κ. Πριμάλης υπογράμμισε ότι η αξιοποίηση της τεχνητής νοημοσύνης δεν αναιρεί τον ρόλο του εκπαιδευτικού, ο οποίος παραμένει καθοριστικός στην εκπαιδευτική διαδικασία. Αντίθετα, η τεχνολογία μπορεί να λειτουργήσει υποστηρικτικά, αρκεί να χρησιμοποιείται με τον κατάλληλο τρόπο. Αναφερόμενος στους κινδύνους, στάθηκε ιδιαίτερα στο φαινόμενο του «offloading», δηλαδή στην τάση των μαθητών να μεταφέρουν τη διαδικασία σκέψης και επεξεργασίας της πληροφορίας στην τεχνητή νοημοσύνη, αναζητώντας έτοιμες απαντήσεις αντί να προσπαθούν να κατανοήσουν και να επιλύσουν μόνοι τους ένα πρόβλημα.

Ιδιαίτερη σημασία απέδωσε, επίσης, στην ανάγκη ανάπτυξης της κριτικής σκέψης, ώστε οι μαθητές να μπορούν να αξιολογούν τις πληροφορίες που λαμβάνουν και να διακρίνουν το σωστό από το λανθασμένο. Όπως ανέφερε, η φυσικότητα με την οποία η τεχνητή νοημοσύνη παρουσιάζει τις απαντήσεις της μπορεί να οδηγήσει τους μαθητές σε λανθασμένα συμπεράσματα, εάν δεν διαθέτουν τα απαραίτητα κριτήρια αξιολόγησης.

Στο πλαίσιο αυτό, παρουσίασε την τεχνητή νοημοσύνη ως έναν «συνδιδάσκαλο», ο οποίος μπορεί να συμβάλει στην εκπαιδευτική διαδικασία, χωρίς να αντικαθιστά τον εκπαιδευτικό.

Οι ψηφιακές λύσεις αξιολόγησης της Burlington Books

Στη συνέχεια, η Χριστίνα Μπακοπούλου, Managing Director, παρουσίασε τις ψηφιακές λύσεις αξιολόγησης της Burlington Books, αναφερόμενη στη μακρόχρονη διεθνή εκπαιδευτική εμπειρία του οργανισμού, ο οποίος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα για περισσότερα από 35 χρόνια.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην πλατφόρμα VTEST, η οποία έχει σχεδιαστεί για την αξιολόγηση των γλωσσικών δεξιοτήτων και την αποτύπωση του επιπέδου γνώσεων των μαθητών. Βασικό χαρακτηριστικό της είναι η προσαρμοστική αξιολόγηση, καθώς οι ερωτήσεις μεταβάλλονται ανάλογα με τις απαντήσεις του εξεταζόμενου. Εάν ένας μαθητής απαντά σωστά, η επόμενη ερώτηση γίνεται δυσκολότερη, ενώ η διαδικασία προσαρμόζεται αντίστοιχα στις επιδόσεις του.

Παρουσιάστηκε, μεταξύ άλλων, το VTEST Diagnostic, το οποίο προσφέρει μια πρώτη εικόνα του γλωσσικού επιπέδου των μαθητών, εστιάζοντας στις δεξιότητες κατανόησης προφορικού και γραπτού λόγου (listening και reading). Η αξιολόγηση διαρκεί περίπου 40 λεπτά, ενώ τα αποτελέσματα είναι άμεσα διαθέσιμα.

Η συγκεκριμένη εφαρμογή μπορεί να βοηθήσει τα εκπαιδευτήρια να διαμορφώνουν ομοιογενέστερα τμήματα, λαμβάνοντας υπόψη το πραγματικό επίπεδο των μαθητών και όχι αποκλειστικά τις επιδόσεις τους κατά την προηγούμενη σχολική χρονιά. Με αυτόν τον τρόπο, οι εκπαιδευτικοί αποκτούν σαφέστερη εικόνα για τις δυνατότητες και τις ελλείψεις κάθε μαθητή, διευκολύνοντας τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό. Ξεχωριστή παρουσίαση έγινε για το VTEST for School, το οποίο απευθύνεται σε μαθητές ηλικίας 7 έως 15 ετών και αξιολογεί τέσσερις βασικές γλωσσικές δεξιότητες: γραφή, ανάγνωση, ακρόαση και ομιλία.

Η πλατφόρμα διαθέτει έγχρωμο υλικό, προσαρμοσμένο στις διαφορετικές ηλικιακές ομάδες, ενώ η διαδικασία αξιολόγησης έχει σχεδιαστεί με τρόπο φιλικό προς τα παιδιά. Ενδεικτικά, οι μαθητές μπορούν να επιλέγουν το δικό τους avatar, ακολουθώντας στη συνέχεια τις οδηγίες για την ολοκλήρωση της διαδικασίας.

29ο Υβριδικό

Forum ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2026

14&15 Νοεμβρίου

LIVE STREAM

www.forumanaptixis.gr

«ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ 2030: Θεατής ή Συνδιαμορφωτής;»

Ξενοδοχείο My Way Πάτρα

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΧΑΪΑΣ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ και ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ Πελοποννήσου & Δυτικής Ελλάδος

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

UNIVERSITY OF PATRAS

ΔΗΜΟΣ ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ

ΧΟΡΗΓΟΙ

TITAN

ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ

CBL

PLANET COOL

Burlington VTest

FEAC

ADAMANT COMPOSITES

ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

Παναγιωτόπουλος

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

ΙΤΥΕ ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ

ΤΕΕ Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος

ISI

ΙΤΕ

Patras Science Park

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

europe direct

ΑΧΑΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.

nida

novelcore

IRI BEYOND

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

CNN Greece

IONIAN REGIONAL TV

Σύμβουλος Online www.symboulos.gr

SpoudaZO.gr Το Νο1 Φοιτητικό Site

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Σύμβουλος επιχειρήσεις

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: Παν. Γαλένιος
Τηλ. 2610 620574 - κιν. 6932908841 | e-mail: symboulo@otenet.gr | www.forumanaptixis.gr | @diktyoforumanaptixis.gr